

ISSN: 2146-9571

NEREDE BİR VATANDAŞIMIZ, SOYDAŞIMIZ, AKRABAMIZ VARSA BİZ ORADAYIZ.

ARTI90

EKİM 2012 / SAYI: 4 / ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR

ARTI DOKSAN DERGİSİ

T.C. BAŞBAKANLIK YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI YAYINIDIR

GÖÇ VE EĞİTİM: AVRUPALI TÜRLERE EĞİTİM FIRSATLARI

ÖZEL DOSYA:
MOĞOLİSTAN

ÖZEL RÖPORTAJ:

DIYANET İŞLERİ BAŞKANI PROF. DR. MEHMET GÖRMEZ:
“MÜSLÜMANLAR KIŞKIRTMALARA KAPILMAMALI.”

IN FACT, LIFE IS ALL ABOUT
THE MOMENT YOU LIVE IN...

ASLINDA HAYAT,
YAŞADIĞINIZ ANDAN İBARETTİR...

Turkey's Leading New
Hotel

Europe's Leading New
Luxury Hotel

BAŞKAN'dan

Yola devam...

Değerli okuyucular, Dördüncü sayımızda sizlerle yine beraberiz. Hep birlikte çıktığımız yola, hep birlikte devam ediyoruz. Hizmet sunan kurumların iletişim çağının sağladığı çeşitli kaynaklarla hedef kitlelerini bilgilendirmeleri ve gerektiğinde yaptıklarının hesabını verebilmeleri, hem vicdani hem de hukuki bir gerekliliktir. İşte bu dergi, bize bunu sağlamaktadır.

Kurulan her yeni kurumun, bir taraftan hizmet sunma telaşını yaşaması, diğer taraftan bazı sorunlarla karşılaşması olağandır. Ancak bizim görevimiz sorun üretmek değil, sorun çözmektir. Özellikle Tanzimat'tan bu yana bürokratik yolla kalkınmayı seçmiş ve 150 yılı aşkın bir süredir bu refleksini güçlendirmiş bir yapıda, değişim ve dönüşüm zaman almaktadır. Alışkanlıklar, bürokratik devletin refleksini ara sıra yoklamaya devam etmektedir. Ama biz, bu işin sorumlusu ve yürütücüsü olarak, elitist yaklaşımı reddediyoruz. Kurumlar, yönetimler ve devletler, bireyin yaşaması ve onun ihtiyaçlarına cevap verilmesi için vardır. Bu görüşün aksi bir yaklaşımı benimsemek, yeni kurulan ve hizmet etme şevkiyle alanda bulunanların varlık sebebini ortadan kaldırır.

İşte bu duygu ve düşüncelerle sizlere hizmet ederken yeni olmanın getirdiği ara sıra yaşanan yanlış uygulama ve anlamaları, fark ettiğimiz anda ortadan kaldırmaya çalışmaktayız. Bir iş yapılırken statüko sorgulanmalı, kurumsal bağnazlıklardan şiddetle kaçınılmalıdır. Bunu başaramadığımız zaman, rutine ve alışılmış dönmüş oluruz ki bu da beklentilerin sonu demektir. Bu nedenle iş yapılırken heyecan yitirilmemelidir. Bilirsiniz ki hayatta heyecanı bitmiş evliliklerin, arkadaşlıkların, hizmetlerin, ne yaşayana, ne de hedef kitleye hayrı dokunur. Bizim kurumumuz, yasasının yazıldığı ilk günden bugünlere kadar heyecanını kaybetmedi. Zira görev alanımız o kadar bakir ve heyecan verici ki biz her gün daha da şevkle yapacaklarımıza sarılıyoruz. Bir yanda, ülke gündemine soktuğumuz, Avrupa'daki çocuklarımızın kültürel asimilasyonla yüz yüze bıraktığı gençlik daireleri uygulamaları, diğer yanda ülkemizin diğer ülkelerle ilişkilerini geliştirmek amacıyla yirmi yıldır yürüttüğü bursların yeniden yapılandırılması hatta Balkan ve Kafkaslar'daki eğitim ve kültür faaliyetleri ile vatandaşlarımızın bulunduğu ülkelerdeki sivil toplum kuruluşlarının günden güne artan faali-

yetleri, karşımızda debisi yüksek bir nehir gibi: ya yüzeceksiniz ya da kaybolacaksınız. Kimse merak etmesin, bu genç teşkilatın gayesi yüzmekten ve hissetmekten yanadır.

Başkanlık olarak, özellikle öğrencilerimizin yoğun olduğu yerler olan İstanbul, İzmir, Eskişehir, Bursa ve Edirne'de koordinasyon ofisi açacağımızı daha önceden duyurmuştuk. İlk ofisimiz İzmir'de açıldı ve çalışmaya başladı. Yakın zamanda diğer illerdeki ofislerimiz de hizmete açılacaktır.

Görev alanında yaşanan bazı sorunlar var ki, Başkanlığımızca özellikle takip edilmektedir.. Bunların en önemlilerinden biri, Almanya'da yaşanan Neonazi cinayetleridir. Şehit edilen sekiz vatandaşımızın aileleri bizlere emanettir. Ancak konunun soruşturulmasının hukukun üstünlüğü prensibi çerçevesinde yapılarak delillerin kötü niyetli grupların refleksinden korunması da Almanya'nın, demokratik hukuk devleti felsefesine karşı bir borcudur. Biz bu konuyu kesinlikle unutturmayacağız ve yakından takibe devam edeceğiz. Kurum olarak biz de TBMM İnsan Hakları Komisyonu ile Adalet ve Dışişleri Bakanlıklarının paralelinde konuyla ilgili gelişmelerle günü gününe ilgilenmekteyiz. Bu konunun tüm yönleriyle çözülmesi, Avrupa'ya gelecekte ayak bağı olacaktır. Çünkü toplumsal barışı bozabilecek nitelikte olan bu durum, birkaç kişinin üzerine bırakılmayacak kadar organize bir suçtur. Ülkelerin tarihinde bu tür olaylar yaşanmıştır. Örneğin, Norveç'te Breivik'in yaptığı insanlık suçunun cezası sadece bu şahısla sınırlı kalmamalıydı. Arkasındaki buzdağı bulunmalıydı. Aksi çözüm yolları, gerçek çözüm yerine geleceğe büyük sorunlar taşır. Yani kısa vadede önemsiz görülen bu tür hareketler, uzun vadede çığ gibi büyür ve herkesi ezer. Bu ve benzeri davranışlara pırım vermek, Avrupa'da yükselen İslamofobi ve ayrımcı hareketleri de desteklemektedir. Bizler, bu insanlık ayıbı konusunda, dost ve müttefik ülke Almanya yönetiminin, hak ve adalet içerisinde gereğini yapacağından eminiz. Unutulmamalıdır ki bir ülkeyi ve ülkenin iç barışını ırkçı ve ayrımcı yaklaşımlar bozar.

Güzel çalışmalarda görüşmek ümidiyle selam ve saygılar.

Kemal Yurtnaç

Yurtdışı Türkler
ve
Akraba Topluluklar Başkanı

KÜNYE

14 Aralık 2012 Sayı: 4

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının
3 aylık süreli yayınıdır.

T.C. Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar
Başkanlığı adına İmtiyaz Sahibi
Kemal YURTNAÇ

Genel Yayın Yönetmeni
Mehtap ALTINOK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Deniz DOĞAN

Yayın Danışmanı
Ardan ZENTÜRK

Yayın Koordinatörü
İsmail YILDIZ
Muhlis KAÇAR
Hasan ER

Yayın Kurulu Başkanı

Gazali ÇİÇEK

Yayın Kurulu

Veysi ŞİMŞEK

Ünal KOYUNCU

Suat BEYLUR

Fatih NİŞANCI

İletişim Danışmanı

Erhan ŞENGÜL

Haber Araştırma

Aslı Deniz AKIN

Merva ORHAN

Nazlı Ceren AKÇAY

Fotoğraflar

İlker KIRMIZI

Yönetim Yeri

T.C. Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
Oğuzlar Mah. Mevlana Bulvarı No: 145
PK: 06520 Balgat - ANKARA - TÜRKİYE

Tasarım ve Uygulama

Sarakusta Reklam Tanıtım Organizasyon Ltd. Şti.
www.sarakusta.com.tr

Baskı / Cilt

Bilnet Matbaacılık

Biltur Basın Yayın Hizmet A.Ş.

Dudullu Organize Sanayi Bölgesi

1. Cadde No:16 Ümraniye/İSTANBUL

Tel : 444 44 03 Faks : 0(216) 365 99 07-08

www.bilnet.net.tr

Dergide yer alan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.
Dergide yer alan yazı ve fotoğraflar kaynak gösterilerek
kullanılabilir.

www.arti90dergi.com

Yayın Türü

3 Aylık Süreli Yayın

ISSN: 2146-9571

İletişim

0(312) 218 40 00

e-posta

info@ytb.gov.tr

ENSE

GROUP

ida | gemeinnützige GmbH Rheinland-Pfalz
Integration durch Ausbildung

MKS-MEDICAL
GmbH

Unternehmensberatung
FEDO
Consult

BAKIM
Betreuung im Alter

Industriestraße 59
67063 Ludwigshafen

info@ense-group.de
www.ense-group.de

Telefon +49 (0) 621 68 12 583
Telefax +49 (0) 621 68 12 584
Mobil +49 (0) 177 44 90 369

1

BAŞKAN'dan...

6 - 11

SÖYLEŞİ:

Diyanet İşleri Başkanı

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ

12 - 15

GÖÇ ANILARI:

Bir Avustralya Hikâyesi

16 - 19

BALKANLAR:

Yeni Barış Dönemi

20 - 23

MACARİSTAN:

Avrupa'nın Ortasında Türk Buluşması

24 - 27

HAYATIN İÇİNDEN:

İki Kadın'ın Hukuk Mücadelesi

28 - 57

KAPAK KONUSU: AVRUPA

İsveç'teki Süryaniler /

Breivik Kararı /

Ana Dili Çok Önemli /

Almanya'da Göç ve Eğitim /

Sivil Toplum Eğitimde İş Başında /

Eğitimde Acı Gerçekleri

Simgeleyen Sınav: PISA /

Doç. Dr. Cahit GELEKÇİ ile Söyleşi /

Fransa Normale Döndü(mü?)

Hollanda Seçimleri ve Irkçı Tehditler

58 - 63

AMERİKA:

ABD Başkanlık Seçimi ve Türkler

64 / 81

64 - 67
TÜRKİYE:
Bizim Almanlar

68 - 69
ORTA ASYA:
Batı Trakya

70 - 75
GEZİ REHBERİ:
Kırk Balbal Taşlarının İzinde: Moğolistan

76 - 77
HAYAT:
Bir Ortak Kültür Lezzeti: Baklava

78 - 81
EKONOMİ:
Nereden Nereye: Kriz Yok İstikrar Var!

82 / 103

82 - 87
ÖZEL HABER:
Türk Dizileri Çılgınlığı

88 - 89
AFRİKA:
Mali

90 - 95
ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER:
Öğrenci Hikayeleri /
Akdeniz Üniversitesi

96 - 101
YTB'den Haberler

102 - 103
MEDYA:
Gürhan UZUNER

104 / 112

104 - 105
SPOR:
Almanya'da Bir Türk Boxlady!

106 - 109
HUKUK:
Avrupa ile Yeni Hukuk Düzeni

110
SİNEMA:
Özgür Adamlar / Les Hommes Libres

111
EDEBİYAT:
Ben Bir Mübâdilim
Devlet İnşası

112
Türkiye'den Kareler

Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ: “MÜSLÜMANLAR KIŞKIRTMALARA KAPILMAMALI...”

“Dünyada bir kültürler kavgası çıkarmaya çalışanlar mevcut. Bunun için Müslümanları hedef aldıkları pespaye filmleri ve karikatürleri de kullanıyorlar. Bu tür girişimlere her Müslüman’ın demokratik tepki göstermesi hakkıdır. Ama sokaklara dökülüp kan dökmeyi, bizzat İslam’a karşı bulurum.”

“Almanya, farklı kültürlerin bir arada yaşama sürecini bir güvenlik endişesine çevirdiği görüntüsü veriyor. Bu Almanya için ve bu ülkede yaşayan Müslümanlar için çok kötü sonuçlar doğurur.”

“Bazı radikal hareketleri ve terör korkusunu bahane ederek dinî eğitime kısıtlama getiren Müslüman nüfuslu devletlerin yöneticilerini uyarıyoruz... Eğer böyle davranırlarsa dinî eğitimi gerçekten yer altına indirmiş, sonuçlarını da kontrol edememiş olurlar...”

“Balkanlar’daki dinî kurumlar arasında yaşanan ihtilaflarda asla taraf olamayız. Çünkü bu kurumların yerel, sosyal hatta siyasal farklılıkları var. Bazı Türk sivil toplum kuruluşlarının bölgeye gidip taraf görüntüsü vermeleri ise ülkemizin görüntüsünü bozacak nitelikte.”

“Türkiye’nin yaşamakta olduğu terör olaylarının analizinde, özellikle doğu ve güneydoğudaki dinî eğitimin yetersizliği konusu bugüne kadar hiç ele alınmadı. Bunu eksiklik olarak görüyorum ve Diyanet olarak önlemini almaya çalışıyoruz.”

Dünyada “bazı lobiler”in İslam’ı “saldırgan ve teröre yatkın bir din” olarak gösterme çalışmalarının tırmandığı, bu çalışmalara bağlı olarak Avrupa ve Amerika’da İslamofobinin tırmandığı ve giderek “ırkçı” bir harekete dönüştüğü bir dönemde, Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez ile buluşmak, onun gelişmeler karşısındaki düşüncelerini almak önemliydi...

Prof. Dr. Mehmet Görmez, pek çok esere imza atmış; ilahiyat alanındaki bilim adamı kimliğiyle, açıklamaları, değerlendirmeleri her zaman önem kazanmış bir karakter. Soğukkanlı kişiliği, İslam’ı günlük polemiklerin veya uluslararası çatışmaların malzemesi yapmamaktaki kararlılığı herkes tarafından çok iyi biliniyor.

İslam’a dönük son kışkırtmalara, ülkemiz içinden katılarak kendince yeni bir şöhrat rotası çizmeye çalışan bir şahısla ilgili, “Ciddiye almaya gerek yok, Allah şifa versin...” açıklaması dikkat çeken, “akılcı” bir duruşa sahip Prof. Dr. Mehmet Görmez ile son gelişmeleri değerlendirdik...

Almanya’daki afiş krizi ile ilgili görüşlerinizi alabilir miyiz?

Almanya’nın farklı kültürler farklı kimliklere sahip vatandaşlarının varlığını, bir güvenlik ve entegrasyon sorunu olarak görmeye başlaması gerçekten üzüntü verici. Aslında Avrupa’da, Müslümanların yaşadığı ülkelerde özellikle dil hizmetleri ve din eğitimi açısından entegrasyon açısından bakıldığında uc tane model ortaya çıkmıştır. Fransa’da bir Mağrip-Cezayir modeli oluşmuştur. İngiltere’de, Hint-Pakistan modeli var; aslında Almanya’da ve kısmen Hollanda’da da bir Türk modelinden söz edilebilir. Ben, bu üç model mukayese edildiğinde entegrasyon açısından en başarılı modelin Almanya’daki Türk modeli olduğunu düşünüyorum. Buna rağmen Almanya’nın bizatihi, Başbakanının ağzından, biz, çok kültürlülükte başarısız olduk ya da çok kültürlülük iflas etti açıklamalarını da dikkate aldığımızda, Müslümanların meselelerinin varlığını giderek bir entegrasyon konusu olmaktan çıkarıp bir güvenlik sorunu hâline getirmiş olmasından üzüntü duyuyorum. Bu son derece tehlikeli çünkü topluluğun güvenini zedeleyen bir husus. Daha sonra da bizatihi Müslüman kurumları da çağırarak İç İşleri Bakanlığının dört konuyu istişare etmiş olmasını; birincisi tırmanan ırkçılık, ayrımcılık Neo Nazi tehlikesine karşı nasıl iş birliği yapabileceklerini konuşmuş olmaları, İslamofobia ve nefret suçlarının üstesinden nasıl gelineceğini konuşmuş olmaları ancak bu iki konunun gölgesinde kısmen telaffuz ettikleri aşırıcılıkla mücadeleyi daha sonra öne çıkararak ve buradan da birtakım afişler üreterek bir taktiğe dönüştürmüş olmalarını ben büyük bir ibretle izledim. Bunun kabul edilebilir bir tarafı yoktur. Bunun ne barışa ne entegrasyona ne de huzura katkısı vardır. En önemli hususun öncelikle, Müslüman vatandaşlarının varlığını ve kimliğini, inanç değerlerine uygun olarak eğitim görmelerini asla bir güvenlik sorunu olarak görmeyip bir anayasa, bir hukuk sorunu olarak ve ondan sonra

belki bir entegrasyon sorunu olarak görmeleri olduğunu ifade etmek isterim.

Müslümanlara hakaret içeren bir film yayınlandı ve Fransa’da bir karikatür krizi var; bunları nasıl değerlendiriyorsunuz ve vatandaşlara nasıl bir mesaj vermek istersiniz?

Burada iki durumu birlikte tespit etmek zorundayız. Birincisi gerçekten son yıllarda yani, Rüşdinin kitabıyla başlayan karikatür kriziyle devam eden ve son olarak Hollanda’daki Fitne filmi, Amerika’daki pespaye film ve nihayet bir meydan okurcasına Fransa’daki karikatür, bütün bunları bir araya getirdiğimizde İslamofobiyi besleyen bir küresel provokasyonla karşı karşıya olduğumuzu rahatlıkla söyleyebiliriz. Dolayısıyla bunu kabul etmek, bir ifade özgürlüğü içerisinde değerlendirmek mümkün değil. Mesele nasıl antisemitizmle ilgili konuşmak hatta Almanların Nazi kamplarıyla ilgili olumsuz kanaat bildirmek dahi asla

ifade özgürlüğü içerisinde değerlendirilmiyorsa inançlara, değerlere ve kutsallara saldırarak provokatif operasyonlar, ürünler ortaya çıkarmanın da fikir ve ifade özgürlüğü için değerlendirilmesi mümkün değil. Ancak Müslümanların da bu tip provokasyonlara verdikleri karşılığın doğru olmadığını düşünüyorum. İslamın kendi öğretilerine dahi yakışmadığını rahatlıkla söyleyebilirim. Böyle bir karşılık verdiğimizde amaca hizmet etmiş oluruz. Küresel provokasyonun amacı, Müslümanların öfkesine hâkim olamayan

bir topluluk olduğunu dünyaya göstermekse, Müslümanların sabrını test ederek birtakım yanlışlıkları ortaya çıkarıp İslamofobiayı beslemek ve medeniyetler çatışması oluşturmaksa ki öyle olduğu artık yapılmış bilimsel çalışmalarla da ortaya konmuştur, Müslümanların verdiği tepkileri de doğru bulmuyorum, demokratik ölçüler içerisinde tepkimizi ifade etmek elbette ki her Müslümanın hakkıdır ama provokatörlerin ekmeğine yağ sürecesine sokaklara çıkıp

kırıp dökmek büyükelçiliklere saldırmak, insan öldürmek kabul edilebilir şeyler değildir.

Özellikle Fransa'da genellikle Mağripli, Arap kökenli Müslümanlardan tepki geliyor. Türk kökenli Müslümanların tepkilerini basında göremiyoruz. Bu durumu bahsettiğiniz üçlü yapı anlamında mı değerlendirilmek gerekiyor?

Hem o üçlü yapı açısından değerlendirmek hem de Diyanet İşleri Başkanlığının ve Avrupa'daki çalışmalarının katkısını unutmamak gerekiyor. Orada, sayısı binleri aşan camilerimizde bugüne kadar barışı zedeleyen, birlikte yaşam ilkelerini zedeleyen hiçbir sorun ortaya çıkmamıştır. Biz oradaki vatandaşlarımıza bunların bir provokasyon olduğunu çok iyi anlatabiliyoruz, vatandaşlarımız da bu ortak bilince sahipler. Bu karikatürleri yayımlayan karikatür dergisinin genel yayın yönetmeni ekranlarda şöyle konuşuyordu: "Biz, bu ülkede Katolikliği eleştireceğiz de aşırı İslamcılığı eleştiremeyecek miyiz?" diyordu. Bir defa söylediği sözün hiçbir anlamı yok. Biz eleştirme demiyoruz ki bugüne kadar Batı'da İslam ve Müslümanlarla ilgili yüzbinlerce eleştirel makale kaleme alındı. Oryantalizmin hele Fransız oryantalistlerinin İslama yönelik eleştirilerini yazdıkları kitaplardan bir kütüphane oluşturulur. Bizim o ciddi kitaplara hiçbir itirazımız olmadı ki, biz onlara İslamı eleştirmek yasak demiyoruz ki ama onlar ne yapıyor, Müslümanların kutsal değerlerinin birleştiği bir büyük peygamberi tahkir ediyor, kutsala hakaret ediyor. Fransızların meşhur filozofu Michel Foucault, "Hapishanenin Doğuşu" adlı eserinde hapishane tarihini yazmıştır. Hapishane tarihinde işkenceyi ikiye ayırır. Bir somut işkence, bir de soyut işkence. Somut işkence, bedenlere yapılan işkencedir. Soyut işkence de toplumların kutsallarına hakarettir. Dolayısıyla toplumların kutsal değerlerine hakaret toplumlara yönelik soyut bir işkenceye dönüşebilir. Ve olan da budur. Bugün bu küresel provokasyon ve onun ürünleri bütün Müslümanları hedef alan bir soyut, kültürel işkenceye dönüşmüştür. Müslümanların tepkisi de bundandır aslında. Otursunlar kendi filozoflarının işkence tarihini okusunlar. Onlara, Foucault'un "Hapishanenin Doğuşu" adlı kitabını okumalarını tavsiye ederim.

Din, bütün kimlikleri bağlayıcı bir unsur, yurt dışında da çok fazla dernekleşme, cemaatleşme var. Bu bağlamda, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza yönelik başlattığınız hizmetler ya da gelecekte yapmayı planladığınız hizmetler var mıdır?

Diyanetin tarihi boyunca hizmetlerini, özellikle Avrupa'ya göç eden vatandaşlarımıza yönelik hizmetlerini üç bölüme ayırabiliriz. Birinci bölüm Türkiye'deki hizmetleri Avrupa'daki vatandaşlarımızın ayaklarına götürdüğümüz dönem. Bu dönem, en azından asimilasyonu engellemiştir. Vatandaşlarımız buraya göç ettiklerinde ne gönderen ülke olarak Türkiye ne de onları kabul eden ülkeler, insanların inançlarını nasıl uygulayacaklarını, ibadetlerini nasıl yapacaklarını, cenazelerini nasıl kaldıracaklarını, namazları-

nı nasıl kılacaklarını düşünmüştür. Vatandaşlarımız önce kendileri bu yollarını aradılar daha sonra Diyanet İşleri Başkanlığına müracaat ettiler. Ve Diyanet, Türkiye'deki hizmeti oraya götürdü çünkü oranın şartlarında hizmet üretilmedi. Bu da tabii uzun vadeli olamazdı. Ancak 2000'li yıllardan itibaren biz, diyanet olarak ikinci dönemi başlattık; Avrupa şartlarında bir hizmeti planlamanın yollarını aradık onun için ilk defa Frankfurt Üniversitesine bir İlahiyat Fakültesi açtık. İlk defa uluslararası ilahiyat projesini geliştirerek Avrupa'da doğup büyüyen gençlerimizi buraya getirerek ilahiyat eğitimi almalarını sağladık. İlk ürünlerimizi, ilk mezunlarımızı vermeye başladık. Şimdilerde ise üçüncü dönemi tasarlıyoruz. Üçüncü dönem, özellikle gelecek kuşakların kendi kimliklerini koruyarak içinde yaşadıkları ülkenin kültürüyle barışık olarak yollarına devam etmelerini sağlamaya yöneliktir. Bunların her biri için gerek cami hizmetleri açısından gerek eğitim hizmetleri açısından gerek sosyal hizmetler açısından planlamalarımız var. Kadına aileye gençliğe yönelik ayrı projelerimiz var.

Başkanlığınızın yurt dışındaki Türklere yönelik hizmetlerinde yeni bir yapılanma söz konusu mu?

Zaten yeni bir yasamız çıktı ve yeni yasamız, Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünü tamamen bu söylediklerimize göre yeniden kurdu. Orada, dört ayrı daire başkanlığı kuruldu. Ancak kurumsal yapılanma yeterli değil, öncelikle zihniyet değişimine ihtiyaç vardı. Bu noktada Diyanet İşleri Başkanlığının bundan on sene önceki zihniyetiyle yola devam etmesi mümkün değil. Biz göreve başladığımızda Avrupa'da tartışılan en önemli husus, din dersinin Almanca mı Türkçe mi verileceğiydi. Biz bu tartışmanın derhal üstüne çıktık. Ve dedik ki burada iki şeyi birbirine karıştırmayalım, öncelikle bir defa bu insanlar ana dillerini öğrenecekler, ana dillerini öğrendikten sonra İslam dinini ister Almanca öğrensinler ister Türkçe öğrensinler. Dolayısıyla bundan sonra belki ana dili gibi kullanacakları Almanca literatürünün de din literatürü ve İslam literatürü ile tanışmasının on yıl sonrası için çok daha önemli olacağını düşünerek biz Türkiye'de pek çok kurum aksini düşünürken hayır dedik, dilini yani Türkçeyi öğrenecekler ama din dersini de Fransa'da Fransızca, Hollanda'da Flamanca, Almanya'da Almanca alsınlar; bunda herhangi bir sakınca görmüyoruz bilakis bu durumu faydalı görüyoruz. Ayrıca muhtelif ülkelerde birlikte çalıştığımız kurumlar, daha bilimsel çalışmaya başladılar. Biz Belçika'da Din Toplum Araştırmaları Merkezi adı altında, üç ayrı bölümde bir araştırma merkezi kurduk. Fransızca, Flamanca, Almanca konuşan ülkelerdeki vatandaşlarımızın inanç sorunlarını bilimsel olarak takip etmeye başladık. 6 ayda bir, buraya raporlar geliyor. Şahsen benim başkanlığında burada bir üst bilim kurulu ile bu raporları değerlendirerek stratejilerimizi belirlemeye çalışıyoruz.

Yurt dışında yaşayan vatandaşların en çok merak ettikleri şeylerden birisi, yurt dışında görev yapan imamlar ve vaizler için sürekli hizmet anlayışının olup olmayacağı. Din görevlilerinin belli bir süre hizmet

verip Türkiye'ye dönmelerine pek sıcak bakmıyorlar. Bir de ilahiyat projesi kapsamında ortak öğrenci aldığınızdan bahsettiniz. Onların da şöyle bir endişesi var, gittiğimizde Diyanette istihdam edilebilecek miyiz, biz ne yapacağız, diyorlar.

Çok teşekkür ediyorum, bu iki soru için. Birincisi, biz taşınma su ile değirmen dönmeyeceği kanaatindeyiz. Yani Türkiye'den din görevlisi göndererek bu işi sürdürmenin doğru olmadığını düşünüyoruz. Bunun için de çeşitli alternatifler geliştirdik. Gönderdiğimiz arkadaşların fakülte mezunu olması ve gideceği ülkenin dilini ve kültürünü biliyor olması şartı var. Şu anda Almanya'da diyelim, bütün görevlilerimiz hutbelerini aynı zamanda Almanca özetleyerek topluma anlatıyorlar. Belki bundan sonra bir müddet daha Türkiye'den gitmeye devam edeceklerdir. En azından ana hizmetleri yürüten insanlar olmasa bile destek hizmetlerini yürüten insanlar gitmeye devam edecektir. Takdir edersiniz ki Türkiye'de her din görevlisi aynı zamanda bir

devlet memurudur. Devlet memurunun bir başka ülkede on sene, yirmi sene hizmet etmesi mümkün değil. Kaldı ki bir görevli aslında beş yıl verebileceğinin azamisini verebiliyor. Ancak zaten uzun vadede bu uluslararası İlahiyat Projesi gereği mezun olan arkadaşlarımızı orada görevlendirmek istediğimiz için biz geleceğe çok daha farklı bakıyoruz. Bizim, Diyanetin yasası içerisinde bu arkadaşlarımızı doğrudan görevlendirebileceğimize dair yasal imkânlarımız hazır. Dolayısıyla bu arkadaşlarımızdan hiçbirisi açıkta kalmayacak, belki bunların bir kısmı akademik araştırma yapacaktır. Mezun olan her arkadaşımızı, ne zamana kadar bilemiyorum ama ihtiyacımızı bitirinceye kadar gittikleri ülkelerde kurulan Ditip'lerle de iş birliği içerisinde görevlendireceğiz. Herhangi bir endişeleri olmasın.

Sayın Başkan, özellikle 11 Eylül saldırıları sonrasında, Orta Asya'ya kadar uzanan bir coğrafyada, Diyanet İş-

leri Başkanlığının çalışmalarına siyasi gerekçeler ileri sürülürse bazı engellemeler getirildiğini izliyoruz. Bu gelişmeye karşı önlemlerinizi nedir?

Doğrusu, yanlışla doğruyu, iyi ile kötüyü ayırt etmeden bütün İslamı, bütün Müslümanları aynı kefeye sokma eğiliminde olan yönetimlerin, Diyanetin hizmet biçimi, diyanetin varlığı ve bölgeye yaklaşımıyla karşılaştıklarında düşünceleri değişiyor. Çünkü kategorize etme imkânına sahip olamıyorlar. Bizim götürdüğümüz hizmetlerin, oradaki bütün insanları bir taraftan bilgi ve donanım bakımından beslediği bir taraftan da insanların içinde yaşadıkları ülkelerle, tarihle barışık olmalarını sağlayıcı olduğu noktasında bir kanaate vardıklarını zaman zaman görüyorlar. Ancak eğer niyet farklı ise niyet sadece aşırıcılık, şiddet, terör değil de gerçekten farklı kimliklere müsamaha etmemek ise o zaman söylenebilecek hiçbir şey kalmıyor doğrusu. Bizzat örnekler vererek söyleyeyim; Rusya, yeni aldığı bir kararla bütün okullarda din dersini zorunlu hâle getirdi. Aslında kilisenin baskısıyla bunu yaptığını biliyoruz. Ancak Rusya'da milyonlarca Müslüman var ve bu Müslüman çocukların din eğitiminin nasıl ve kimler tarafından verileceği belli değil. Biz beş senedir Moskova'da, teoloji kongreleri düzenleyerek bu eğitimin bilimsel olarak nasıl verilmesi gerektiği üzerinde bilgi alışverişinde bulunuyoruz. Amacımız sadece yardımcı olmak. Kafkasya çok hassas bir bölge ve Kafkasya dinî kimliğin de güçlü olduğu bir bölge. Ama son bir iki yıl içerisinde, benim başkanlığım döneminde altmış aşkın kanaat önderi diyebileceğimiz din adamı katledildi. Bunların ortak kimliğine baktığımız zaman müftüler, imamlar hepsi bilakis orada, orta yolu yerleştirmeye çalışan yani kendi tarihî kültürel dokusuyla barışık olan insanların öldürülmüş olması beni son derece endişelendiriyor. Yani bunun bir stratejik proje mi yoksa gerçekten bir iç çatışma mı olduğu konusunda zaman zaman endişelere kapılıyorum. Özellikle Kırgızistan'da bir İlahiyat Fakültemiz var, 15. yılını bitirdi. Şu anda Kırgızistan da din dersini zorunlu hâle getirmek istiyor. Müracaat edebileceği tek müessese aslında burası. Buradan 600-700 genç mezun etmişiz, bugüne kadar hiçbirine bir görev verilmemiş. Hakeza Kazakistan'ın son aldığı kararların, mesela sadece misyonerliği önlemeye yönelik olduğu ifade edilen kararların, aslında üzerinde düşünülmüş, ülkenin geleceği

dikkate alınarak varılmış neticeler olduğunu söyleyemem. Yani yine birtakım korkularla birtakım endişelerle hareket edildiğini biliyorum.

Son ziyaretimde bizzat Sayın Nazarbayev'le görüşme imkânım oldu. Din İşleri Ajansı başkanıyla, meclis başkanıyla görüştüm ve onların hepsine şunu söyledim: Türkiye tecrübesiyle ortaya koymuştur ki dini bilgi konusunda, din eğitimi konusunda topluma ne kadar aç bırakırsanız yanlış anlayışlar topluma o kadar sirayet eder. Yani yasalar çıkarıp bunları engellemekle bitmez. Bunu sadece siz yer altına indirirsiniz.

Saniyoruz, Balkanlar'da da belirgin bazı sorunların üstesinden gelmeye çalışıyorsunuz...

Evet, çok doğru. Bizim altı ayda bir, bütün Balkan müftüleriyle bir toplantımız var. Bu toplantılarda en çok üzerinde durduğumuz, önemsedığımız husus öncelikle oralardaki dinî kurumların tarihteki kimliklerine tekrar kavuşmaları. Doğrusu komplo teorilerini telaffuz etmek hiç hoşuma gitmez. Ancak bir elin balkanlardaki bütün dinî kurumlarla ilgilendiğini görüyorum. Aslında her yerde aynı sorun vardır, yani Arnavutluk'ta çok ciddi bir dinî kurum sorunu vardır, Makedonya'da kısmen vardır. Kosova'da, Bulgaristan'da mesela zaten vahim bir durumdu, şimdi yatışmış görünüyor. Çünkü buradaki dinî kurumlar Türkiye'deki gibi salt dinî kurumlar değil. Aynı zamanda toplumu temsil eden, toplumun aidiyetini oluşturan büyük kurumlar. Tarihteki misyonları çok büyük. Bir batı Trakya Müftüsü sadece müftü değil, toplumun kendisini bağlı gördüğü bir müessese ve şahsiyet aynı zamanda. Böyle olduğu için de Türkiye olarak biz, mümkün olduğu kadar bu bölgelerde dinî kurumlar içerisinde ortaya çıkan ihtilaflarda Diyanet olarak taraf olmamaya çalıştık.

Ama bazı yanlış anlamalar da devam ediyor...

Orada, Türkiye'den giden sivil toplum kuruluşlarının ciddi hataları var. Yardım kuruluşlarımız, Balkanlar'daki dinî kurumlarda doğan yerel ihtilaflarda birinin yanında yer alıyorlar, topluma Türkiye'nin, onun yanında yer aldığını düşündürüyorlar. Bu büyük hatadır. Mesela Sancak'taki sorun böyle çıkmıştır. Yani müftülerden birine gidiliyor, yap seçimini kardeşim, biz Türkiye olarak arkadayız, de-

niyor. Bundan ne TİKA'nın ne Diyanetin ne Dışişlerinin haberi var ne de YTB'nin. Birileri kendilerini Türkiye yerine koyarak bu tür şeylere soyunmamalı.

Son dönemde artan terör olaylarıyla birlikte diyanetin gerek yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız gerek bölge halkımız açısından daha birleştirici bir çalışma yürütmekte olduğunu görüyoruz...

Ben şahsen üniversite mensubuyum, hocalıkta yaptım, 20 sene birçok ülkede ders verdim ama benim bir farklı yönüm daha var; ben, resmi eğitimlerime başlamadan önce Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde medrese eğitimi gördüm ve bu bölgeyi çok iyi biliyorum. 13 yaşında Bitlis Adilcevaz'ın Van Gölünün kıyısında bir beldesinde okuyordum. Nüfus sayımı yapılacaktı, ben artık orada insanlarla haşır neşir olduğumdan onların dilini anlamaya başlamıştım. Yani Kürtçeyi anlamaya hatta çat pat da konuşmaya başlamıştım. Nüfus memurlarıyla vatandaşlar arasında tercümanlık yaptım. Böyle bir anımla başlamış olayım bu sorunuza cevap vermek için. Hacı Şamil isminde bir hacıya nüfus memuru kaç kızın var, diye sordu. Altı kızım var diye cevap verdi. İsimlerini soruyorum deyince Hacı, ben yabancılara kızımın ismini söylemem dedi. Bu tabi çok farklı değerlendirilebilir. Ama bunu neden hatırlayarak söylüyorum. Aynı Hacı Şamil'in kızı bugün pkk ile dağa çıkıyor. Yani kızının ismini telaffuz etmekten hayâ eden babanın kızı, aradan otuz sene geçtikten sonra pkk ile birlikte dağa çıkıyorsa bu değişimin sosyolojik izahını bilim adamlarının oturup çok ciddi bir şekilde yapması lazım aslında. Bölge dinî kimlik bakımından adım adım zayıflatılmıştır. Bugün Diyanet hizmetleri açısından söyleyeyim Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesindeki bütün kuran kurslarının sayısı sadece Trabzon ve ilçelerindeki kuran kursu sayısından daha azdır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesindeki imam hatiplerin sayısı sadece Trabzon ve çevrelerindeki imamhatip liselerinin sayısından daha azdır.

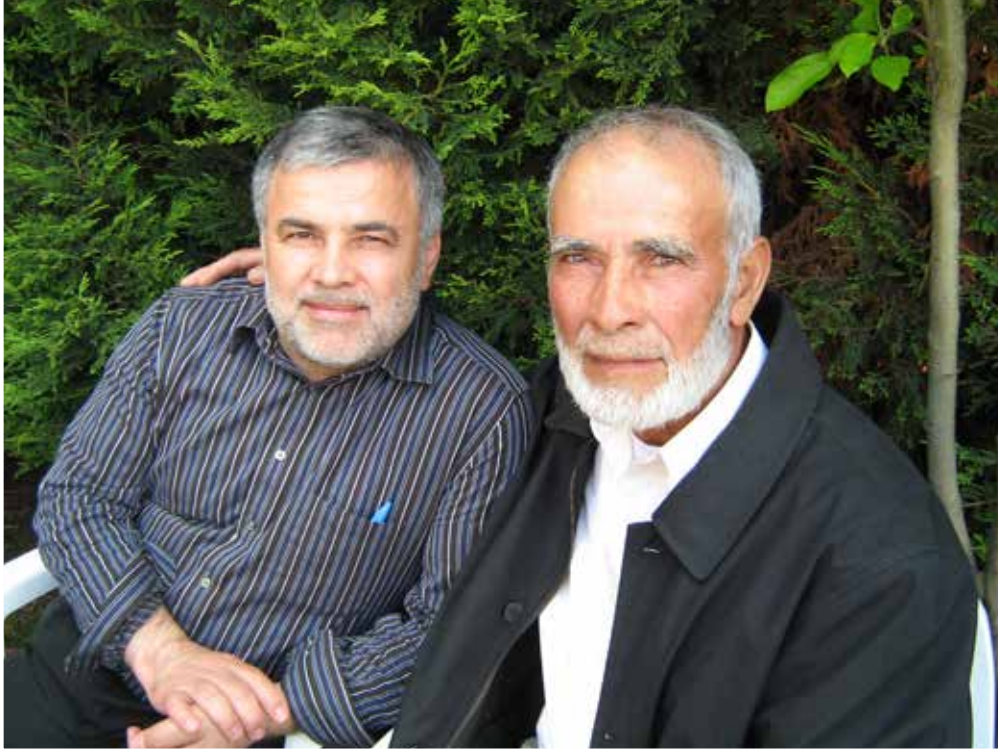
Devlet kurumu olduğu için mi?

İlmaller hem Diyanetin hem Milli Eğitimin hem devletin... Özellikle bu bölgedeki din eğitimi dinî kimlik önemlidir çünkü bizi kardeş kılan o değerleri bulabileceğimiz yegâne kaynak İslam dini. Anadolu'da peygamberimizin vefatından 7 sene sonra içinde namaz kılınan ilk mabet Diyarbakır'daki Ulu Camii'dir. Dolayısıyla bir bu var bir de tabi aslında ırkçılık bir şehir ideolojisidir. Irkçılık köyde ve kırsal bölgelerde ortaya çıkabilecek bir ideoloji değildir. İlk terör hadiselerinden sonra, köyler mezralar boşaltılıp insanlar şehirlere yığıldıktan sonra aslında ilk tehlike orada başlamıştır. Böyle bir zeminde bütün üniversitelerin, bütün bilim adamlarının, fikir adamlarının, din adamlarının el ele vererek bu yeni durumu nasıl yönetebileceklerini belki devlete izah etmeleri gerekiyordu. Ancak ne oldu, bilakis şehirlere yığılan bu insanlar dinden de uzaklaştırıldı. Yani dinî kimlikleri de zayıflatıldı. Ve bu ideoloji, zayıflayan bu alanlarda kendisini derhal buldu hatta bununla da

yetinmedi daha önce köyden zorla dağa götürülen gençler bu sefer hazır bir ideolojiye sahip olarak, gönüllü hale getirilerek taşındılar. Bu, çok uzun bir konu yani bu terörün, şiddetin ve özellikle Kürt meselesinin din açısından tahlili Türkiye'de en az yapılan tahlillerden bir tanesidir. Üzerinde konuşulmadı, tartışılmadı; dolayısıyla yapılacak siyasi, sosyal, ekonomik pek çok iyileştirmenin yanında öncelikle bu zedelenen kimliklerin rehabilitasyonu açısından sağlıklı bir İslam bilgisine, bir kardeşlik hukukunun yeniden ihyasına ihtiyaç var. Biz de kendimizi güvenlik alanlarına yaklaştırmadan, sadece bu alanda tutarak bir hizmet yürütmeye çalışıyoruz diyebilirim.

Bir Avustralya hikâyesi...

Kazım Ateş, henüz 6 yaşındayken anne ve babasıyla birlikte, 1969 yılında Avustralya'ya gitmiş. Ateş, babasının önce Avrupa ülkelerine gitmek için iş başvurusunda bulunduğunu ancak çok fazla başvuru olduğu için beklemek durumunda kalacaklarından dolayı bundan vazgeçerek nispeten ilginin daha az olduğu Avustralya'yı tercih ettiğini anlatıyor. Ateş, göçün 45. yılında Avustralya'daki Türklerin toplumun bütün katmanlarında yer aldıklarını; ticaretle, siyasetle, eğitimle uğraşan, sanayide çalışan, esnafılık yapan çok sayıda vatandaşımızın bulunduğu altını çiziyor.

Kazım Bey, ilk olarak sizden Avustralya'da yaşayan Türklerle ilgili genel bir durum değerlendirmesi yapmanızı istersek, neler söylersiniz?

Bunlar genel ama geniş kapsamlı sorular. Avustralya'daki Türkler 1968 yılından beri orada yaşamaktalar. Ağırlıklı olarak Melbourne ve Sydney şehirlerinde yaşıyorlar. İlk etapta işçi olarak Avustralya'ya giden Türkler daha sonra yerleşmiş bir hüviyete büründüler. Göçün 45. yılında Avustralya'daki Türkler toplumun bütün katmanlarına katıl-

mış durumdalar. İşle uğraşan, ticaretle uğraşan, siyasetle uğraşan, eğitimle uğraşan, sanayide çalışan, esnafılık yapan çok sayıda Türk toplum üyesi bulunmaktadır.

Peki, sizin Avustralya'ya gidişiniz nasıl oldu? Bize bu konuda neler anlattırsınız?

Biz ailecek Avustralya'ya yerleştik. Ben 6 yaşındaydım. 1969 yılında o zaman Avustralya ve Türkiye arasındaki bir antlaşma gereği biz oraya gittik. Göçmen olarak gittik yani. Avustralya'ya gitme konusunda benim bir kararım olmadı, bu anne ve babamın vermiş olduğu bir karardı. Babam yurt dışına işçi olarak gidebilmek için İş ve İşçi Bulma Kurumuna yazılmış. Almanya veya Avrupa'ya gitmek için. Oraya gittiğinde, yani Kuruma başvurduğunda, Avustralya imkânı yeni açılmış, beklemeden gitmek istiyorsanız Avustralya'ya gidebilirsiniz diye bir teklifte bulunmuşlar. Babam da hemen kabul

etmiş. Avustralya uzak oluşu nedeniyle birçok insanın reddettiği bir ülkeymiş. Anne ve babalar, genç çocuklarının böyle uzak bir yere gitmesini istememişler o yıllarda bile. Ama babam, kabul edenlerden olmuş. Biz de o şekilde gittik.

Çok küçük yaşlarda göçün zorluklarını yaşadınız. İlk olarak neler yapmıştınız, o günleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

İlk günlerde, Avustralya'ya göç edenlerin işi çok zordu. Bugünkü toplumsal hizmetler alt yapısı hemen hemen sıfırdı. Tercümanlık hizmetleri bile yoktu. Kimse bizi karşılamadı. Devlet yetkilileri evi olmayanları, orada çevresi olmayanları alıyor, geçici bir süre için hostellere yerleştiriyordu. Bizim daha önceden oraya göç eden bir akrabamız vardı. Dolayısıyla biz onun yanına gittik. Bir taksiyi bindik, adres verdik. Bizi eve götürdüler. Ama

“Ufak yaşta tek başına evde yaşamayı öğrendik. İlk yaptığımız şey buydu.”

anne ve babamız hemen ertesi gün işe gitti. Biz de ufak yaşta tek başına evde yaşamayı öğrendik. İlk yaptığımız şey buydu. Tabii çok zor oluyordu. Mahalleye çıkamıyorduk. Anne babamız kayboluruz, araba çarpar diye endişe ediyordu. Onlar gündüzleri çalışıyorlardı, biz geceleri onların gelmesini bekliyorduk.

Peki, çalışma şartlarıyla, iş fırsatlarıyla ilgili neler söylersiniz?

Erkekler daha çok ağır sanayide, oto sanayide çalışıyorlardı. İş boldu, ertesi gün işe gittiler. Annelerimiz hafif sanayide, tekstil, gıda sanayisinde çalışıyorlardı. Mesela benim annem bir bisküvi fabrikasına girmişti. Dediğim gibi iş çok olunca, hemen bulabildiler. Türkiye'den oraya gidenler, ağırlıklı olarak Ankara ve civarından insanlardı. İç Anadolu insanlarıydı. Çorum, Yozgat, Tokat gibi illerden ve buralara ait köylerden gelen insanlardı. Köylerde de tarımla, ziraatla uğraşıyorlardı. Avustralya'ya geldiklerinde bilhassa kadınlar, ilk defa iş hayatıyla tanışıyorlardı. Sanayide çalışmak hayatlarındaki en büyük tecrübeydi. İşler çok teknik değildi. Dolayısıyla dili olmayan insanların da rahatça yapabilecekleri paketleme, sıralama, dikiş, ütüleme gibi işlerdi. Erkekler de sanayide makine başında çalışıyorlardı. Vasıfsız işler çok olduğu için, iş bulmakta sıkıntı yaşamıyorlardı.

Siz hangi alanlarda çalıştınız?

Ben üniversiteyi bitirdikten sonra tercümanlık yaptım uzun yıllar. Hâlâ da yapmaktayım. Ayrıca bir grup arkadaşla birlikte, 15 yıl önce kurmuş olduğumuz bir şirket bünyesinde süpermarketler çalıştırıyoruz. Ayrıca Türkiye'den de gıda ürünleri ithalatında bulunuyoruz. Hem ticaret hem de tercümanlıkla uğraşıyorum.

Biraz da Avustralya'daki Türk toplumundan bahsedelim isterseniz. Avustralya'daki Türk dernekleri, sivil toplum örgütleri nasıl ortaya çıktı? Bize o günleri anlatır mısınız?

Biz Avrupa'ya gidenlerden 7-8 sene sonra gittik Avustralya'ya. Hemen bir iki yıl içerisinde bir toparlanma yaşandı. Avustralya'ya giden Türklerin düşüncesi şuydu: 2 sene çalışırım, bir miktar para kazanırım, dönerim; onunla bir araba, ev, traktör sahibi olurum. Düşünce buydu. Ama bu olmadı. İki sene içerisinde o dönüşler sağlanmadı. Orada daha uzun zaman kalacağını anlayan Türk toplumu dernekleşme zorunluluğunu hissetti. Türkleri buna iten en önemli faktörler, çocukların ana dillerini öğrenmeleri ve unutmamaları için Türkçe eğitim veren okullar açılması ve tabii vatandaşlarımızın dinî vecibelerini yerine getirebilecekleri ibadet mekanlarının oluşturulması ihtiyacıydı. İlk kurulan dernekler,

bu iki konuda hizmet veren derneklerdi. Daha sonraki yıllarda toplum, Avustralya'da kalıcı olduğunu anladıktan sonra, ihtiyaçlarda farklılıklar ortaya çıktı. Okullar yapıldı; ilkokul, ortaokul, lise yapıldı. Spor kulüpleri kuruldu. Bugün artık akademik, sportif, kültürel alanda çalışmalar yürüten derneklerimiz var.

Vatandaşlarımızın daha sonra geri dönme niyetiyle Avustralya'ya gittiğinden bahsettiniz. Bugünkü durumu nasıl değerlendiriyorsunuz? Yeni nesil ne düşünüyor?

İlk nesil geri dönemedi. Arzu edilen maddi imkâna, istenilen sürede kavuşulmadığı için toplum ister istemez orada kök saldı. Yeni kuşak doğdu. Yeni kuşak, o kökü güçlendirdi. O kuşağın çocukları da üçüncü kuşak şimdi yirmili yaşlarına geldi. Hatta şimdi Türk toplumu için 4.kuşaktan söz edilebilir. Toplum şu anda ağırlıklı olarak orada kalıcı. Hatta 2011 yılında nüfus sayımında şu manzara ortaya çıktı: Avustralya'da yaşayan Türk toplumunun %45'i Türkiye doğumlu. Avustralya'da doğanları ise buradaki Türk toplumunun %43'ünü oluşturuyor. 4 yıl sonra yapılacak nüfus sayımında, Türk toplumunda Avustralya'da doğanlar, Türkiye'de doğanları geçecek. Böylece bir mil taşı daha aşılmış olacak. Yani bu toplumun bu saatten sonra, köklerini sökecek Türkiye'ye gelmesi çok zor. Peki buradaki toplumu Avustralya'ya iten sebep neydi? Ekonomik nedenlerdi. Ekonomik neden gerekçe olmadıkça, daha ciddi bir felaket olmadıkça orada yaşamaya devam edeceklerdir.

Geride kalan 45 yılı da göz önüne alarak Avustralyalılarla olan münasebetlerinizle ilgili neler söylersiniz?

Çok ilginçtir Avustralya'nın Hristiyan olmayan bir ülkeyle yaptığı ilk göç anlaşması, Türkiye ile olmuştur.

Çünkü daha önce Avustralya'da "beyaz adam" politikası vardı. Yani göçte Avrupalıya kapısı açıktı. Daha çok Kuzey ve Batı Avrupa'ya... Sonra Akdeniz'le sınırı olan ülkelere açıldı; İtalya, Yunanistan gibi. İhtiyaç olunca, denildi ki Türkiye ile de yapalım. Çünkü Türkler Almanya'da çok başarılı bir işçilik sergilediler. Üstelik bizim 1915 yılında Çanakkale Savaşı'na dayanan bir mazimiz var. O da dostluğa dönüştü. Türklerle bunu yapalım ve Türkleri Avustralya'ya getirelim diye bir karar alındı. Tabii bu karar, geniş bir ilgi de uyandırdı. Türkler hakkında savaştan kalan birtakım bilgiler var. Türklerin yiğit kahraman askerler olduğuna dair genel bir kanı var. İlk etapta Türklerin oraya gelmesi olumlu bir tepki almış. Türklerin güreş gibi spor dallarında Avustralya'ya katkı sağlayacağı yorumları yapılmış. Ama Türkler geldikten sonra vasıfsız işçi oldukları için sanayide işe başlamak durumundaydı. Elbette sonraki yıllarda eğitim düzeyleri ve İngilizceleri geliştikçe, Türk toplumu Avustralya'nın tüm sosyal hayatına katılma noktasına geldi. Avustralya ve Türkler arasında herhangi bir sorun olmadı. Hiçbir zaman da genel olarak böyle bir sorun yaşanmadı. Hep kabullenildi. Bu da ağırlıklı olarak Avustralya ve Türkiye'nin bundan 97 yıl önce Çanakkale'de savaşmalarından, oraya dayanan özel bir dostluk bağından kaynaklanmaktadır.

Peki, Avustralya'da yaşayan Türklerin siyasete katılımı hakkında neler söylersiniz? Türk toplumu yeterince temsil ediliyor mu?

Özellikle 80'li yıllardan sonra, Türk toplumu Avustralya'da kalıcı olduğunu ispatlarcasına iş, eğitim, siyaset gibi alanlarda önemli atılımlar gösterdi. Ve yapılan çalışmalar sonucunda, belediyelere encümen üyeleri seçildi. Aralarından belediye başkanları seçildi. Mesela Melbourne'de 6 Türk belediye başkanı gördük.

Önümüzdeki yıllarda bu sayı artacaktır. Çünkü belediyelerdeki Türk encümen üyesi sayısı artmaktadır. Yeni kuşaklar da bu işe girmektedir. 1996 yılında bir Türk milletvekili seçildi. Şu anda Viktorya eyaleti meclisinde Türkçe konuşan, 2 Türk milletvekili bulunmaktadır. Bunların sayısının da önümüzdeki yıllarda artacağı beklenmektedir.

İş hayatına değinecek olursak, Avustralya'da Türkler hangi mesleklerle uğraşıyorlar, ve ne tür yatırımlar yapıyorlar?

Türk toplumu, ağırlıklı olarak esnaflık yapıyor. Hazır yiyecek ve döner lokantaları var. Bunun dışında berber, kasap, market gibi birçok ticari müessese var. Son yıllarda Türkiye ve Avustralya arasında iş yapanların sayısında da artış gözlenmekte. Türkiye'deki ürünlerin daha kaliteli hâle gelmesi, hizmetlerin genişlemesi bu bağı güçlendirmektedir. Türkiye'deki popüler birtakım ürünlerin bayiliğini yapan şirketler çoğalmaya başladı.

Bu soruyu sizin özelinizde sormak istiyorum. Avustralya Türk toplumuyla ilişkileriniz nasıl? Ne tür faaliyetlerde bulundunuz?

Ben 1977 yılından beri sivil toplum kuruluşları bünyesinde hizmetlerde bulunuyorum. Dinî, kültürel hizmetler, gençlik hizmetleri veren dernekler içinde bulundum. Şu anda da iş adamları derneğinde görev yapıyorum. Bunun dışında medyada bir hayli hizmetim oldu. Gazete köşe yazarlığı, televizyon programları yaptım. İki farklı radyoda güncel olaylara ilişkin yorumlarda bulunuyorum. Ulusal çapta yayın yapan radyolar bunlar. Hizmetlerimiz de sürüyor.

Peki, kendinizi Avustralya'da mutlu hissediyor musunuz?

Avustralya'da yaşamaktan mutluyum diyebilirim. 43 senedir orada yaşamam bunun delilidir. Avustralya, belki dünyadan çok uzak bir kıta ama yaşanabilirlikte sürekli birinci gelen Melbourne şehrinde yaşıyorum ve daha fazla isteyebileceğim bir yer yok. Ama tabii Türkiye'yi de çok seven, özleyen, hemen hemen her yıl gelen biriyim. O açıdan da hem memnunum hem de şanslı olduğumu düşünüyorum.

Son bir soru olarak, Avustralya'da yaşadığınız ilginç bir hikâyenizi bize anlatır mısınız?

Yüzlerce hikâye var, hangisi aklıma gelecek şu anda... Şöyle bir şey olmuştu. 1976 yılında ben ortaokula başlamıştım. Fakat gittiğim okul taşradaydı. Biz domates yetiştirmek için, taşraya taşınmıştık. Ve orada bir okula kaydoldum. Okul bağ, bahçe, tarlaların olduğu bir yerdedi. Biz de şehir dışında bir bağda yaşıyorduk. Otobüsle gidebiliyorduk. Okulda 680 öğrenci var ve bunların arasında hiç yabancı öğrenci yok. Hepsi sarı saçlı, mavi gözlü Avustralyalı. Şimdi okulda tek siyah saçlı, kahverengi gözlü, esmer ben varım. Bir anda okulun en popüler öğrencisi oldum. Sporda da çok iyiyim. O biraz daha popüler yaptı beni. Türk olmak da tabii. Bir gün bir öğrenci teneffüste beni kolumdan tuttu sürükleyerek. Kazım, Kazım gel, seni bir başka yabancıyla tanıştıracayım, dedi. Ben dehşete düştüm. Okulda başka bir yabancı yok. Üçüncü kuşak İtalyan veya dördüncü kuşak Arnavut ya da Yunan olabilir diye düşündüm. Sonra beni sürükleyerek götürdüğü çocuğa baktım. Çocuk Aborjindi. Yabancı olmadığını yerde yabancı olarak nitelendiriyorlardı onu. Halbuki oranın yerli insanı. Bunu hiç unutmuyorum, aklıma geldikçe de hâlen gülüyorum.

BALKANLAR

Hüseyin ÇARDAK huseyin.cardak@ytb.gov.tr

YENİ BARIŞ DÖNEMİ

Balkan Savaşları'nın 100'üncü yılı, insanlık tarihinde ilk kez, bir bölgenin tüm halklarının "Artık savaş değil, asırlık barışlar olsun." çağrılarıyla gündeme geldi. 20'nci yüzyılın başlangıç ve bitiş yıllarında büyük acılar çeken bir bölgenin insanları, savaşın acı anılarını konuşmaktansa geleceğin kalıcı ve istikrarlı barışını kurmanın telaşını yaşıyorlar.

Osmanlı İmparatorluğu'nun Avrupa topraklarında sonunu getiren, yaşandığı dönemde masum sivil halkın büyük acılar çekmesine neden olan Balkan Savaşları'nın "barışçı çizgide" anılmasında Türkiye'nin öncülük yapması dikkat çekti. Türkiye, Balkan halkları ile geçmişin hesaplaşmasına girmeyen, yalnız barışı isteyen bir ülke olduğunu bir kez daha gösterdi.

2012 yılının Balkan Savaşları'nın 100'üncü yıl dönümü olması, dünyanın bu, etnik ve dinî açıdan her zaman sorunlu olmuş bölgesinde tartışma yaşanabilecek ve geçmişin "ulusal hesaplaşmalarını" canlandırabilecek bir zemin taşıyordu. Özellikle, 20'nci yüzyılın başındaki bu savaşlardan sonra, aynı bölgenin Yugoslavya'nın dağılımı sürecinde, 1990'lı yıllarda yaşamış olduğu kanlı olaylar bu tür endişelerin güçlenmesine de neden oldu.

Osmanlı İmparatorluğu'nun mirasçısı bir devlet olarak Türkiye'nin dış politikasını, "Balkan Savaşları'nın 100'üncü yılında gelin, asırlık barışı kuralım." stratejisine yönlendirmesi, özellikle Avrupa'da yaşanan endişeli beklentiyi bir anda umuda dönüştürdü.

Türkiye, Osmanlı İmparatorluğu'nun Avrupa topraklarındaki varlığını sonlandıran ve yaşandığı dönemde Müslümanlar açısından ağır bir trajedinin doğmasına neden olan bu dönemin anılmasını barışçı bir çizgiye çekerek Avrupa barışına bir kez daha büyük katkıda bulundu.

BALKANLAR: ZORLUKLAR COĞRAFYASI

Hırvatistan, Sırbistan, Karadağ, Kosova, Slovenya, Arnavutluk, Makedonya, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Romanya, Yunanistan ve Trakya'yı içine alan bölge olan, "sarp ve ormanlık sıradağ" anlamına gelen ve Türkçe bir ifade olarak literatüre giren Balkanlar, 19 ırkın 16 farklı dil konuştuğu, yaklaşık 505.000 km² yüzölçümü olan ve 75 milyona yakın nüfusun yaşadığı bir coğrafi bölgedir.

Asya kıtasını Avrupa kıtasına bağlayan Balkanlar, konumu itibarıyla tarih boyunca Roma, Bizans, Osmanlı gibi büyük devletlerin önem verdikleri merkezî bir bölge olmuştur. Bulunduğu coğrafyanın dağlık oluşu, farklı din ve dillere sahip insanların farklı kültürlerini yaşamasına imkân sağlarken özellikle Osmanlı döneminde oluşturulan toplumsal hoşgörü ortamıyla farklı din ve dile sahip toplumlar aynı devlet çatısı altında, birlikte huzurlu bir yaşam sürdürmüşlerdir.

18'inci yüzyılda ortaya çıkan ulusçuluk akımının da etkisiyle, Balkan toplumları arasındaki harmoni, daha sonraki dönemde yerini iç çekişme ve savaşlara bırakmıştır. 19'uncu yüzyılda başlayan, Balkan Savaşları, I. ve II. Dünya Savaşları ile devam eden kargaşa ortamı ne yazık ki 20'nci yüzyılın sonuna kadar devam etmiştir.

Günümüzde Balkan ülkelerinin de imzasının bulunduğu Avrupa Güvenlik Şartı'nda yer alan "...düşünce, inanç ve din özgürlüğü dahil insan hakları ve temel özgürlüklerin ihlali, hoşgörüsüzlük, saldırgan milliyetçilik, ırkçılık, şovenizm, yabancı düşmanlığı ve antisemitizm gibi güvenliğe tehdit oluşturan hususlarla mücadele etmeyi taahhüt ediyoruz..." sözüne rağmen özellikle bazı Balkan toplumları arasındaki ilişkiler mesafeli ya da sorunlu bir şekilde sürdürülmekte ve hatta en ufak bir anlaşmazlıkta dahi ciddi kriz veya savaşın eşğine gelmektedir.

BALKAN SAVAŞLARI: İNSANİ TRAJEDİ

Fransız İhtilali'nin dünyaya yaydığı milliyetçilik akımı neticesinde Osmanlı Devleti topraklarında yaşayan bazı toplumlar; İngiltere, Fransa, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ve Rusya gibi devletlerin de destekleriyle "Balkan Baharı" fikrinden hareketle bağımsızlık amacıyla harekete geçmişler ve Osmanlı Devleti aleyhine ayaklanmışlardır. Bu süreçte Yunanistan, Sırbistan, Karadağ, Romanya ve Bulgaristan'ın bağımsızlıklarını kazanmaları, bu devletler açısından sorunları bitirmemiş, çizilen yeni sınırlar farklı toplumların oluşturduğu daha küçük devletlerin doğmasına sebep olurken Osmanlı Devleti döneminde var olan toplumsal ahenk, yerini bölgesel huzursuzluğa bırakmıştır.

Bağımsızlıklarını kazanmalarından itibaren Balkan devletleri kimlik ispatı için ve anılan devletlerin teşvikleri neticesinde çok hızlı bir şekilde silahlanma yarışına girmişlerdir. Bu kapsamda, Bulgaristan, Avrupa silah sanayisinin en büyük üreticileri olan Fransız Schneider-Creusot ve Alman Krupps şirketlerinden büyük miktarlarda silah satın alırken; Sırbistan, "Büyük Sırbistan" hayali için plan ve hazırlıklar yürütmekte, Yunanistan ise "Megalo Idea" peşinde kendisine yol çizmektedir. Balkan devletleri, bu amaçlarını gerçekleştirme yönünde kendi aralarında ittifak kurdukları sırada Osmanlı Devleti, bir taraftan 1911 yılında başlayan Trablusgarp Savaşı'nın etkisi altındayken diğer tarafta Mayıs 1912'de Arnavutluk'ta çıkan ayaklanmayla mücadele etmektedir.

8 Ekim 1912'de Karadağ'ın, Osmanlı Devleti'ne savaş ilanı ile I.Balkan Savaşı başlarken, bunu Karadağ'ın müttefikleri diğer Balkan devletleri olan Sırbistan, Bulgaristan ve Yunanistan'ın, Osmanlı Devleti'ne savaş ilanları izlemiştir. I.Balkan Savaşı, Osmanlı Devleti'nin mağlubiyeti ile sona ererken Osmanlı Devleti'nin Balkanlardan çekilmesi sonucunda, Balkanlar'da siyasi bakımdan büyük bir boşluk ve dengesizlik meydana gelmiştir. Savaş sonrası gerçekleştirilen Londra Konferansı'nda en büyük payı Bulgaristan'ın alması, diğer müttefiklerin hoşnutsuzluğuna sebep olurken, aynı yıl içerisinde müttefikler arasında II. Balkan Savaşı'nın başlamasına da vesile olmuştur.

Nihai olarak Balkan Savaşları; Osmanlı Devleti, Bulgaristan, Sırbistan, Karadağ, Yunanistan ve Romanya'nın da dahil olduğu Balkanlarda, komşu ülkeler arasında gerçekleşen ve bölgeyi yıllarca etkisi altında bırakan, binlerce insanın hayatını kaybettiği, yüz binlerce insanın yaşadığı topraklardan ayrılmak durumunda kaldığı, insanlık tarihinin en büyük göçlerinden birinin yaşanmasına neden olan ve aynı topraklarda yaşayan farklı milletten insanların aralarında bariyer kurdukları bir dönemin miladı olarak tarihte yer almaktadır.

BALKAN SAVAŞLARI'NIN 100.YILI VE TÜRKİYE

1912 yılından bu yana sorunlarla boğuşan, bağımsızlıklarına rağmen sınırları içerisinde toplumsal uzlaşmanın sağlanamadığı, en küçük sınır itilaflarında dahi savaş alarmlarının çaldığı Balkanlarda, özellikle son yıllarda bölgede ortaya çıkan olumsuz gelişmelere Türkiye kayıtsız kalamamakta, tarihten gelen duyarlılığın etkisiyle bölgesel dostluğun gelişimine yönelik adımlar atmaktadır.

Coğrafi ve ekonomik açıdan olduğu kadar, tarihî ve kültürel bağlar bakımından Türkiye için önem ve öncelik taşıyan Balkanlara yönelik Türk Dış Politikasının dört ana eksenini; üst düzeyli siyasi diyalog, herkes için güvenlik, azami ekonomik entegrasyon ve bölgedeki farklı etnik unsura dayalı, çok kültürlü, çok dinli toplumsal yapıların muhafazası şekline sahiptir.

Türkiye, Balkanlardaki tüm uluslararası misyon ve girişimlere (UNMIK, EULEX, AGİT, PROXİMA, EUPOL v.b.) sivil, asker ve emniyet personeli ile katkıda bulunmaktadır. Buna paralel olarak, Balkanlar'daki özgün iş birliği

mekanizmalarının geliştirilmesi üzerinde de hassasiyetle durmakta, bu doğrultuda Güneydoğu Avrupa İş birliği Süreci'nde (GDAÜ) aktif rol almaktadır. Bunun yanı sıra Türkiye Balkan ülkeleri için ekonomi, kültür, eğitim, sağlık, askeri ve güvenlik gibi pek çok alanda, dış temsilcilik ve müşavirliklerinin yanı sıra Türkiye İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Yunus Emre Enstitüsü gibi kurumlarda çeşitli iş birliği ve yardım çalışmalarında bulunmaktadır.

Balkan barışına katkı sağlamak amacıyla ülke olarak atılan en önemli adımlardan bir tanesi ise Türkiye-Hırvatistan-BosnaHersek ve Türkiye-Sırbistan-BosnaHersek üçlü danışma mekanizmalarının oluşturulmasıdır. 20'nci yüzyılda yaşanan en büyük dramlardan biri olan Bosna ile ilgili olarak 24 Nisan 2010 tarihinde Türkiye- BosnaHersek-Sırbistan Devlet Başkanlarının katılımıyla İstanbul'da Üçlü Balkan Zirvesi gerçekleştirilmiş ve savaştan bu yana BosnaHersek ve Sırbistan liderlerini ilk kez bir araya getiren zirvenin sonunda İstanbul Deklarasyonu yayımlanmıştır.

Balkan Savaşlarının 100. yılı olan 2012 yılında, Balkanlarda bölgesel barış ve iş birliği düşüncesinin önemi doğrultusunda; Dışişleri Bakanı Sayın Ahmet Davutoğlu, 29 Aralık 2011 tarihinde IV. Büyükelçiler Konferansı vesilesiyle Trakya Üniversitesi Balkan Kongre Merkezi'nde yaptığı konuşmada "Balkan Savaşından Balkan Barışına" adı altında bütün Balkan ülkelerinin katılımıyla birçok aktivite düzenlenmesinin planlandığını ifade etmiştir. Sayın Davutoğlu, Türkiye'nin burada vermek istediği mesajın çok açık olduğunu, acılar ve sıkıntılar yaşamış olan halklar ve ülkeler arasında dostluk köprülerinin kurulması gerektiğini kaydetmiş, 2012 yılının "Balkan Barış Yılı" olarak geçirileceğini belirtmiştir.

Balkan Savaşlarının 100. yılı münasebetiyle yürütülmesi planlanan faaliyet ve projelere ilişkin değerlendirmede bulunmak amacıyla Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı koordinesinde; Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türkiye İşbirliği ve Koordinasyon Başkanlığı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı, Kamu Diplomasisi Koordinatörlüğü, Bursa Valiliği, Edirne Valiliği, İstanbul Valiliği, İzmir Valiliği, Kocaeli Valiliği, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, TRT Genel Müdürlüğü, Tanıtma Fonu

Kurulu Sekreterliği, Yunus Emre Enstitüsü Başkanlığı, Trakya Üniversitesi Rektörlüğü, Türkiye Belediyeler Birliği Başkanlığı, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Edirne Belediye Başkanlığı, Bayrampaşa Belediye Başkanlığı, Osmangazi Belediye Başkanlığı temsilcilerinin katılımıyla 12 Ocak 2012 tarihinde "Balkan Savaşlarının 100.Yılı Değerlendirme Toplantısı" düzenlenmiştir. Söz konusu toplantıda Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluklar Başkanı Sayın Kemal YURTDIŞI tarafından, toplantıya katılan kurum ve kuruluş temsilcilerine, Balkanlarda barış içerisinde birlikte yaşam kültürünün önemi ve gerekliliği düşüncesinden hareketle 2012 yılı içerisinde gerçekleştirilmesi planlanan projelerde "Balkan Savaşlarının 100. Yılında Balkan Barışı" teması üzerinden hareket edilmesi gerektiği vurgulanmış, söz konusu düşünce katılımcılar tarafından desteklenmiştir.

"Balkan Savaşlarının 100.Yılında Balkanlarda Barış İçerisinde Birlikte Yaşam" düşüncesinden hareketle hazırlanan ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığınca desteklenen bazı projeler ise Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırma Merkezi koordinesinde yürütülen Balkan Savaşı'ndan Balkan Barışına Projesi Balkan Ülkeleri Çalıştayları (Üsküp, Saraybosna, Tiran, Belgrad), Balkan Ülkeleri Gençliği Kocaeli Kampı, Bayrampaşa Belediyesi - Balkan Gençlik Forumu, Osmangazi Belediyesi- Balkan Futbol Turnuvası, Uludağ Üniversitesi - Uluslararası Balkan Forumu, Trakya Üniversitesi - Balkanlarda Osmanlı İdaresi ve Edirne ile Küresel Politikada Balkanlar: Negatif Barıştan Pozitif Barışa Uzanan İnce Yol konulu paneller, Yalova Belediyesi Büyük Balkan Buluşması 2012, şeklinde sıralanmaktadır.

Nihai olarak Balkan Savaşları, Birinci Dünya Savaşı, İkinci Dünya Savaşı, Soğuk Savaş ve sonrasında Kosova ile Bosna'da yaşanan iç savaşlar, Balkan ülkeleri arasında geçmişte var olan birlikte yaşam kültürüne ciddi oranda zarar vermiştir, bu durumdan tüm Balkan toplulukları muzdariptir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Balkan politikasının temelinde ise bölgede yaşanan çekişme ve çatışmaların

son bulması, bölgesel iş birliği, barış, güvenlik ve demokrasinin tesis edilip geliştirilmesi ve sosyoekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesi yatmaktadır. Bu politikadan hareketle, Türkiye Cumhuriyeti resmî kurum ve kuruluşları, üniversiteleri ve sivil toplum kuruluşları, Balkanlarda barış ve ortak yaşam kültürünün yeniden hayata geçirilmesi amacıyla Balkan Savaşlarının 100.yılı olan 2012 yılı içerisinde çok sayıda projeyi hayata geçirerek, Balkan barışının yeniden inşa edilmesine yönelik önemli adımlar atmaktadır.

MACARİ

Musa TOP musa.top@ytb.gov.tr

Avrupa'nın Ortasında TÜRK BULUŞMASI...

Macaristan'ın ev sahipliğinde gerçekleşen Dünya Türk-Macar Kurultayı, renkli ve bir o kadar da anlamlı görüntülere sahne oldu. Macar ulusunun Hun Türkleri ile birlikte 1100 yıl önce Avrupa'ya gerçekleştirdikleri tarihî göç, günümüz Avrupası'nın tarihinin değişimine neden olmuştu. O zamanlar savaşlar vardı, şimdi ise Macarlar ve Türkler 21'nci yüzyılın geleceğinde oynayacakları barışçı rol için bir araya geldiler.

Kurultay, siyasi arayışlara girmeden, kültürel zemini ve günümüzde kültürel mirası en iyi şekilde korumanın örnek çabası olarak değerlendirilen bir girişim. Bu yapıyla, kültürel dışlamayı ve ayrılıkçılığı değil, bütünleşmeyi, tarihî mirası korumayı ve bütün kültürler ile eşitlikçi ilişki kurmayı hedefliyor.

Macaristan'ın başkenti Budapeşte'nin merkezinde yer alan Kahramanlar Meydanı, 1900 yılında, Macar ulusunun ve Hun Türk kavimlerinin Karpatlar'dan Avrupa'ya gelişinin bininci yılı anısına düzenlendi. Heykellerin ortasında yer alan Bin Yıl Anıtı, gerek heykel sanatının özel örneklerinden biri olması, gerek Macar tarihini bir bakışta görmeye olanak tanınması nedeniyle hayli önemlidir.

Söz konusu anıtın merkezinde, aslında bir "pagan" Asya toplumu olan Macar ve Hunları Avrupa'ya taşıyan 7 kabile şefinin, bu arada Macar ulusunun kurucusu olarak adlandırılan Kral Arpad'ın heykellerini görürsünüz. Macarlar Avrupa'ya geldikten sonra Hristiyanlık ile buluşan ve bu dini kabul eden bir ulus. Bu nedenle, merkezdeki heykelin arkasında yer alan kralların bu dine sağladığı yüksek katkı da hemen fark ediliyor.

Fakat, 7 Macar ve Hun kabilesinin Avrupa göçünü simgeleyen dev heykeli yakından inceleyen dikkatli bir göz, taşıyan bayrakların üzerindeki ay-yıldızı rahatlıkla görebiliyor.

İşte bu tarihî miras, Dünya Türk-Macar Kurultayı'nın 10-12 Ağustos tarihleri arasında bu ülke topraklarında gerçekleşmesine de neden oldu.

AVRUPA ORTASINDA BİR KURULTAY...

Resmi olarak Kurultay'ın açılışını Macaristan Parlamentosu Başkan Vekili Sandor Lezsak'ın yapması, bu kültürel etkinliğin Macaristan tarafından ne kadar sahiplenildiğini göstermesi bakımından önemli bir ayrıntı olarak göze çarpıyor.

Türkiye'nin de dâhil olduğu 21 ülke ve yaklaşık 300 bine yakın ziyaretçinin katıldığı etkinlik, eski Hun Türk-Macar savaşçıların giydiği geleneksel kıyafetlerle ve sembolik atlı okçuların gösterileri ve çeşitli oyunlarla, tarihi adeta yeniden canlandırırken, eski Macar ve Hun Türk kavimleri sanki yeniden modern dünyaya ayak basıyor ve izleyenleri geçmişe sürükleyerek o günleri yeniden yaşıyor.

Eski Macar ve Hun Türk kavimlerini birbirlerine yakınlaştırmak amacıyla 2007'den bu yana varlığını sürdüren Kurultay'ın doğuşu oldukça enteresan bir geçmişe sahip. Bu yıl Budapeşte'ye 170 km uzaklıktaki Bugac Ovası'nda gerçekleştirilen Dünya Türk-Macar Kurultayı'nın her iki yılda bir düzenlenmesi kararlaştırılıyor 2008'de ve her yıl artan katılımcı ülke sayısı ve izleyiciler göz önüne alındığında dünyanın en büyük gelenek yaşatıcı kutlaması olarak

STAN

MACARISTAN

kabul ediliyor. Kurultay'ın ilk adımları, 2006 yılında, Macar Antropolog ve beşerî biyolog aynı zamanda Doğa Bilimleri Müzesi araştırmacısı Andras Zsolt Biro tarafından atılıyor.

Biro, Kazakistan'da bulunduğu dönemde genetik örnekler toplayarak analiz ediyor ve Kazakistan sınırları içinde varlığını devam ettiren Madjar kabilesi ve Karpat Havzası Macarları arasında sadece bir isim benzerliği olmadığını, aynı zamanda genetik bir bağ olduğunu da kanıtlayınca kurultay etkinlikleri doğuyor.

2007 yılında Kazakistan'da ilk "Madjar-Macar Kurultay"ı Andras Zsolt Biro önderliğinde ve bir Macar heyeti eşliğinde düzenlenmiş ve Macar gelenek koruyucular Kazakistan'dan dönünce, Kurultay'ı Macaristan'da da düzenlemeyi kararlaştırmışlar. Bu tarihten sonra, heyetler her iki yılda bir, bütün Hun-Türk bilinçli halkların buluşmasını düzenlemeye karar vermiştir.

MACARLARIN BİTMİYEN ARAYIŞI: BİZ KİMİZ ?

Macarların kökeniyle ilgili 19. yüzyıl ortalarından beri süregelen farklı bilimsel bakış açılarını yansıtan tartışmalar hâlen canlılığını koruyor. Bir yanda, son yarım yüzyıldır, bilinçli olarak desteklenen ve böyle olduğuna inanmaya mecbur bırakılan Macarların "Fin-Ugor" kökenli olduğu düşüncesi. Diğer yandan ise somut bulgularla ortaya konan ve Kurultay'ın doğuşuna hizmet eden Macarların Asya Hun kökenli olduğu iddiası. Macarların kökenine ilişkin artan arkeolojik ve dil bilimsel çalışmaların yanında etnografya ve antropoloji araştırmaları köken tartışmasına yeni bir boyut katarak bu konuda daha ayrıntılı ve daha karmaşık bir manzara ortaya çıkarıyor. Kurultayın düzenlenmesini sağlayan ve organize eden Macar Turan Vakfı yetkilileri gibi, birçok araştırmacı da Macarların antropolojik niteliklerinin ve kültürlerinin daha çok İran ve İskit geleneklerini yaşatan Orta Asyalı 'Türk' nüfuslarıyla benzerlik gösterdiğini kabul ediyor. Öyle ki Kurultay'ın düzenlenmesine siyasi boyutta destek veren mevcut Macaristan hükûmeti yetkilileri de aynı görüşü paylaşmakta. Macaristan Başbakanı Viktor Orban Kurultay'ı düzenleyen Macar Turan Vakfına 251 bin avroluk yardımı esirgemiyor.

ÜST DÜZEY AĞIRLAMALAR...

Dünya Türk-Macar Kurultay'ının, heyetlere, 7 Ağustos 2012 tarihinde Budapeşte'de verilen hoş geldiniz yemeği ile başlaması, bir yandan organizasyona ne kadar önem verildiğini gösterirken diğer yandan katılımcılara kendilerini değerli hissettirerek onları onurlandırıyor.

Resmi heyetlerin ve yaklaşık 250 civarında misafirin Macaristan Parlamentosunda ağırlanması ve tarihî, kültürel, turistik mekânlar ile şehitlikleri ziyaret etmesi başka bir ayrıntı.

Bu yıl ikincisi gerçekleştirilen Kurultay, temsil açısından da oldukça dikkat çekici. 21 ülkeden Türk toplulukları temsilcilerinin bir araya geldiği etkinlikte Türkiye'nin temsili geçmiş kurultaylara nazaran daha görünür ve resmi ağırlıklı. Heyette, AK Parti Kütahya Milletvekili Prof. Dr. Vural KAVUNCU, AK Parti Manisa Milletvekili Doç. Dr. Selçuk ÖZDAĞ, Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı heyeti ve diğer temsilcilerle ünlü okçularımızdan Nadir OFLAZ dikkat çeken isimler arasında.

KURULTAYDAN ESİNTİLER...

Azeri, Avar (Dağıstan), Başkırt, Bulgar, Buriat, Karakalpak, Kazak, Kazakistan Madyar boyu, Kırgız, Moğol, Özbek, Özbekistan Madyar boyu, Tatar, Türkiye Türkleri, Türkmen, Uygur, Yakut (Saha) ve Macar topluluklarının yer

aldığı etkinliklere katılımın oldukça yoğun olması ve kurulan panayır alanında otantik dans ve müzik gösterilerinin sunulması "kardeş halklar"ın kaynaşmasına katkı sunuyor.

Göçebe savaş oyunları, atlı gösteriler, tazı-şahin yarışları, okçuluk ve atlı okçuluk gibi geleneklerin yeniden canlandırılması, demir zırh, deri kıyafetler ve kürk kalpaklar giyen katılımcıların sergilediği gösteriler, izleyenleri geçmişin zaman tüneline heyecan verici bir yolculuğa çıkarıyor. Orta Asya Türk kökenli 200 otağın kurulduğu Kurultay'ın izleyenleri, 350 süvarinin, Türk kavimlerinin savaş sanatlarını sergilemesiyle adeta kendinden geçiyor.

Kurultay sırasında düzenlenen okçuluk yarışmaları, heyecan ve ilginin zirve yaptığı başka bir eğlence. 1226 yılında Doğu Tacikistan'da Cengiz Kağan'ın bir zaferi onuruna düzenlenen yarışmada Esunkhei adında bir okçu tarafından kırılan en uzağa ok atma rekoru, sembolik de olsa (502.5 metre) Macar okçu József Mónus tarafından 603 metre olarak kırılırken artan ilgi ve heyecan, yerini övgü ve takdire bırakıyor.

Üç gün süren etkinlik boyunca yaklaşık 47 farklı gösteri, eski Macar-Hun ve Türk kültürleri, ayrıca doğudaki bozkır atlı göçebe kültürlerinin tanıtım gösterileri, atlı, savaşçı, okçu gösterileri ile kardeş halkların dans ve müziklerinin sunumu, izleyenleri mest ederken Kurultay'ın amacını da yerine getiriyordu.

Panayır alanında müzik ve danslı gösterileri için kurulan 2 ayrı sahnede, ilgi ve istek had safhada. Özellikle Kazakistanlı müzik grubunun takdire şayan performansı ayakta alkışlanırken, atış alanlarında okçuluk eğitimi veren, Türk usulü okçuluğun inceliklerini ve atış sanatını uygulamalı olarak anlatan milli okcumuz Nadir OFLAZ yoğun ilgiye maruz kalan başka bir örnek.

Üç gün boyunca, birbirinden muhteşem gösterilerin yer aldığı ve 21 ülkenin resmi bayraklarıyla temsil edildiği Dünya Türk-Macar Kurultayı'nın rüzgârı, Akdeniz semalarında oldukça sert esmiş. Özellikle, Kurultay alanında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bayrağının dalgalanması ve açılış konuşmasında KKTC'den ayrı bir devlet olarak bahsedilmesi Yunanistan ve Kıbrıs Rum Kesimi'nin tansiyonunu yükseltiyor. Yunan ve Rumların bu çıkışına Kurultay'ı düzenleyen Macaristan Turan Derneği Başkanı, Türkolog ve Antropolog Andras Zsolt Biro'nun verdiği yanıt "Yavru Vatan"ımızı sahiplenici ve adeta bir baba şefkati niteliğinde. Ünlü Macar Türkologun, kendisini arayıp rahatsızlıklarını belirten Yunan ve Rum yetkililere, "KKTC'nin özgür bir ülke" olduğunu ve bayrağının her yerde dalgalanabileceğini hatırlatması takdire şayan. Yunan ve Rum yetkililerin verdiği benzer bir tepki, Çin tarafından Doğu Türkistan (Uygur) için gösterilirken, Kurultay, siyasi ve diplomatik boyutuyla da en çok konuşulanlar arasında yerini alıyor.

Kurultay'ın dikkat çeken bir yönü de Türkiye'yi Kurultay'da resmî olarak AK Parti Manisa Milletvekili Dr. Selçuk ÖZ-

DAĞ ve AK Parti Kütahya Milletvekili Prof. Dr. Vural KAVUNCU'nun temsil etmesi.

Özdağ ve Kavuncu, Orta Asya Türk kavimlerinin Macaristan'da bir araya gelerek birbirleriyle akraba ve kardeş ilişkisi kurmasının ve 21 ülke bayrakları arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bayrağının da bulunmasının önemine değinirken, bu birlikteliklerin sosyal, ekonomik, siyasi açıdan önemli katkılar sağlayabileceği ortak vurgusunda bulundular.

BİR SONRAKİ KURULTAY YILI 2014...

2008 yılından beri, her iki yılda bir düzenlenmesine karar verilen Dünya Türk-Macar Kurultayı'na, 2014 yılında yine Macaristan ev sahipliği yapacak. Macaristan, devlet politikası olarak gerek Azerbaycan-Ermenistan arasındaki Dağlık Karabağ sorunu gerekse sözde Ermeni soykırımı iddiaları ve Kıbrıs meselesinde Türkiye ve Türkler lehine söylem ve eylemlerde bulunmuş ve her zaman Türkiye ile iyi ilişkilerini muhafaza etmiştir. Nihayet, kendisi de bir Avrupa Birliği üyesi olan Macaristan, Türkiye'nin, Avrupa Birliği tam üyelik sürecine de gereken desteği her zaman vermiştir. Türkiye'nin 2014'te yapılacak Kurultay'a görsel açıdan ve etkinlik anlamında katılması oldukça önemli. Zira bu katılım, hem Macaristan ile mevcut ilişkilerin güçlenerek devam etmesine hem de katılan diğer devletlerle daha yakın bir iş birliğine imkân sağlayacaktır.

İki kadının hukuk mücadelesi

Döne Aslan ve Nerkiz Şahin... İkisi de Belçika'da yaşıyor, ailelerinin yaşadığı çok acı olayların bu ülkenin adaleti tarafından hasır altı edilmeye çalışıldığına inanıyorlar...

Döne Aslan, gözaltına alınan oğlunun cenazesıyla karşılaştı; şimdi, işkence sonucu ölüme neden olan polislerin cezalandırılması için çaba gösteriyor... Nerkiz Şahin, evini yakıp eşiyle iki oğlunu öldüren bir ırkçının hak ettiği cezayı bulması için asla susmuyor...

Avrupa'da yaşanan insan hakları ihlalleri ve artan ırkçı saldırılar, ağır acılar yaşayan iki Türk kadının izleyenler açısından örnek oluşturacak hukuk mücadelelerinin doğmasına neden oldu.

Döne Aslan ve Nerkiz Şahin...

Evlatlarını kaybetmiş, en yakınlarının acılarını yaşamak zorunda kalmış bu iki kadın, Avrupalı hukukçuların ve güvenlik yetkililerinin başlangıçta "önemsemek istemedikleri" davalarını en üst noktaya kadar taşımanın kararlılığını gösteriyorlar.

Döne Aslan, oğlu Mikail Aslan'ı Belçika'da gözaltında karşılaştığı kötü muamele sonucunda kaybetti...

Nerkiz Şahin ise yine Belçika'da evinin kundaklanması sonucu eşini ve iki oğlunu kaybetti...

“ Mikail’in neden öldüğünü öğrenmek istedik. Önce boğazında ekmek kaldı dediler, daha sonra kalp krizi dediler.”

ÖNCE DÖNE ASLAN'IN ÖYKÜSÜ...

“ Evladımı Polisler Öldürdü.”

“Sivaslıyım. 1976’da evlilik yoluyla 15 yaşında Charleroi’ya geldim. 78’de rahmetli oğlum Mikail doğdu. Oğlum kırk günlükken eşim bizi terk etti. Kayınpederim ve ailesiyle yaşamak zorundaydım. 2 sene sonra eşim geri geldi. Diğer oğlumuz Cebrail oldu fakat eşim daha sonra tekrar bizi terk etti. Eşim olmadan 12 sene kayıinvalidem ve akrabalarımın zulümlerine katlandım. Kayınpederim vefat ettikten sonra zulümler iyice arttı. Onların yanında ayrıldım, 4 sene devlet yardımı aldım. Yatacak yerimiz yoktu, aç susuz, soğukta kaldık. Daha sonra Anvers’e taşındım. Gündüz çalışıyordum, geceleri de akşam işi buldum. Charleroi’daki akrabalar Mikail’i kandırıp yanlarına aldı. Fakat oğlum bir süre sonra sokağa attılar. Geri dönmek isteyince de ben gurur yaptım maalesef ki oğlum geri almadım. İşsizlik parasıyla geçinmeye çalıştı. Belçikalı bir hanımla evlendi ve bir oğlu oldu. Daha sonra eşinden ayrıldı fakat eşi çocuğunu göstermiyordu. Çok sıkıntıdaydı. Bir gün cuma namazı çıkışı polislin yaşlı bir amcanın arabasına ceza yazdığını görünce müdahale etmiş, birazdan çıkacak yazmayın lütfen diye. Polisler de sen bizim işimize karışamazsın, bizle geleceksin deyip alıp götürmüşler. Hatta arkadaşlarına dönüyor, arabanın plakasını alın, bunlar bana bir şey yapacaklar, diyor. Sorgusuz sualsiz hapse atıyorlar oğlum.

Sabah kardeşini arayıp, gelin cenazenizi alın, diyorlar. Cenazeyi almaya gittik. Ne yapacağımızı bilemedik. Brüksel Konsololuğunu arayıp yardım istedik. Brüksel Başkonsolosu Mehmet Poroy, sağ olsun her konuda bizimle çok ilgilendi.

Mikail’in neden öldüğünü öğrenmek istedik. Önce, boğazında ekmek kaldı dediler, daha sonra kalp krizi dediler. Kardeşi, morga girip fotoğraflarını çekince savcı olayın işken- ce olduğunu kabul etmek zorunda kaldı ve basına bu yönde demeç verdi. 1 hafta sonra cenazeyi Sivas’a getirdik ve dava açtık.

Anvers Başkonsolosumuz Deniz Çakar, bize bu konuda çok yardımcı oldu. Bu dönemde benim dostum, sırdaşım, psikoloğum oldu. Sayın Başbakanımız sanırım Dışişlerine bir talimat verdi ve sağ olsunlar onlar buradaki Dışişleriyle temasa geçti. Heyetler geldi, Sayın Kemal Yurtnaç geldi heyetiyle beraber ve bana çok destek verdi.

Tek başıma 3 senedir mücadele veriyorum, oğlum yaşasa şimdi 34 yaşında olacaktı. Vatanım için, onun insanları için ben canımı veririm. Herkes bana çok destek oldu ve olmaya da devam ediyor. 31 Ekim’de son mahkememiz var ve sanırım artık karar verilecek. Hayırlı bir karar çıkması için sadece dua ediyorum ve oğlum için mücadele etmeye devam ediyorum.”

“Gardiyanlara isnat edilen suç, keza avukatın itirazı doğrultusunda savcı tarafından daha önce talep edilen “öldürme niyeti olmadan, ancak kasıtlı darbe ve yaralamalarla ölüme sebebiyet vermeye” çevrilerek ağırlaştırılmıştır.”

Hukuki süreç ne aşamada?

Döne Aslan'ın, Türkiye'nin desteğinde yürüttüğü hukuki mücadele şu aşamaya gelmiş durumda:

Konuya ilişkin soruşturma tamamlanmış ve Soruşturma Mahkemesi (Chambre du Conseil) kararını 27 Haziran 2011 tarihinde açıklamıştır. Olaya karışan gardiyanlardan ikisinin *“kasıt olmadan ölüme sebebiyet verme”* suçlamasıyla yargılanmasına karar verilirken bir gardiyan hakkında ise takipsizlik kararı verilmiştir. Ailenin avukatı Fabian Lauvaux, verilen takipsizlik kararına karşı itiraz başvurusunda bulunmuştur.

Mons Temyiz Mahkemesi, vatandaşımız Mikail Tekin'in ölümüne ilişkin soruşturma sürecinin neticesiyle ilgili kararını 20 Mart 2012 tarihinde açıklamıştır. Söz konusu karar uyarınca, Tekin ailesinin avukatının Temyiz Mahkemesine yaptığı itiraz kabul edilmiş ve Soruşturma Mahkemesinin yargılanmasına karar verdiği iki gardiyanın yanı sıra hakkında takipsizlik kararı verdiği üçüncü gardiyanın da yargılanması öngörülmüştür.

Gardiyanlara isnat edilen suç, keza avukatın itirazı doğrultusunda savcı tarafından daha önce talep edilen *“öldürme niyeti olmadan, ancak kasıtlı darbe ve yaralamalarla ölüme sebebiyet vermeye”* çevrilerek ağırlaştırılmıştır.

Kamuoyumuzda büyük tepki yaratan söz konusu ölüm vakasına ilişkin soruşturma süreci, Temyiz Mahkemesinin anılan kararıyla, yaklaşık 2,5 yıllık sürecin sonunda olaya karışan üç gardiyanın da yargılanmasına karar verilmesiyle sonuçlanmıştır.

Nerkiz Şahin suçluların peşinde...

Nerkiz Şahin'in acı öyküsü, 12 Ocak 2005 günü,

Belçika'nın Sint-Niklaas kentindeki evinin kundaklanmasıyla başladı. Çıkan yangında eşi Süleyman Şahin ile 13 yaşındaki oğlu Deniz ve 8 yaşındaki oğlu Hakan'ı kaybeden Nerkiz Şahin, artık yangından sağ kurtulan kızı Tülin ile birlikte yaşam ve hukuk mücadelesini sürdürüyor.

Kuşkusuz, Nerkiz Şahin'i derinden yaralayan gelişme, Belçika mahkemesinin, üç masum insanın ölümüne yol açan olayın failini yalnız üç ay hapse mahkum etmiş olmasıydı...

Nerkiz Şahin, pes etmedi...

Önce davayı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine taşıdı, devamında da benzer adaletsizlikler ile karşılaşmış Belçikalı ve Türkler ile bir araya gelerek Mağdurlar İçin Adil Yargı Derneğini kurdu.

Bir garip yargılama...

Şahin ailesinin büyük acı yaşamasına neden olan şahsın adı, Davy Hendricx... Şahis yakalandığında, kendince akılcı bir manevra ile, yangını kasıtlı çıkartmadığını, yangının bir kaza sonucu başladığını ve kendisinin de ırkçı olmadığını söyledi...

İşin garip olan yanı, beş ay tutuklu kaldıktan sonra tutuksuz yargılanmasına karar verilen sanığı bu sözlerine Haziran 2010'da sonuçlanan mahkemede halk jürisinin de inanmasıydı!.. Jüri, olayın bir kaza olduğunu belirterek sanığa yalnız 3 ay hapis cezası verdi...

Nerkiz Şahin, bu kararı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine taşımakla kalmadı, kurduğu dernek ile bu tür kararları protesto gösterilerini başlattı. Derneğin girişimiyle, ırkçılığa karşı toplanan imzaları içeren bir dilekçeyi ise, 1 Şubat 2011 günü Belçika Adalet Bakanı'na

“*Bu mücadelenin sonucu “ötekine karşı ön yargılı davranmayı” alışkanlık hâline getirenlere karşı sert bir yanıt, demokrasi ve insan haklarının da sembolü olacak...*”

kendi elleriyle sunmayı, bu arada, “İrkçılığa hayır!” mesajını içeren bir “yanmış el” heykelini de bakana vermeyi başardı.

Belçika’da çok geniş bir kesimi arkasına alan Nerkiz Şahin, ayrıca, yaşadığı acı olayın, AGİT (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı) Nefret Suçları Raporu’nda yer alması için Ekim 2011’de Varşova’da düzenlenen AGİT İnsani Boyut Uygulama Toplantısı’na da katıldı. Burada yaptığı konuşmaya, Belçika devlet temsilcisinin doğru dürüst bir yanıt verememesi, yalnız üzüntülerini bildirmesi ise çok önemliydi...

Ayrımcılığa tokat...

Acılı iki kadın ve Avrupa’nın çifte standartı...

Biri evladını karakolda işkence sonucu kaybetti...

Diğeri, mahkeme tarafından aklanan bir ırkçının nefret eylemi sonucu neredeyse tüm ailesini...

Her ikisinin de verdiği mücadele sürüyor...

Bu mücadelenin sonucu “ötekine karşı ön yargılı davranmayı” alışkanlık hâline getirenlere karşı sert bir yanıt, demokrasi ve insan haklarının da sembolü olacak...

Bizler sizlerin yanındayız...

AVRUPA

Hüseyin ÇALIŞKAN huseyin.caliskan@ytb.gov.tr

Farklı Din, Farklı Dil, Aynı Toprak Hasreti... İSVEÇ'TEKİ SÜRYANİLER

Süryaniler... Hz.İsa ile aynı dili konuşan, çalışkan, kadim ve zenaatkar bir toplum... Aynı coğrafyayı paylaşıyoruz, aynı değerler bütünü içinde yaşıyoruz...Bugün Süryani olarak anılan bu halk, Hristiyanlık öncesi Arami olarak adlandırılıyordu Mezopotamya'ya 3 bin yıl önce yerleşmişlerdi...

Günümüzde İsveç, en yüksek Süryani toplumuna sahip ülke olarak dikkat çekiyor. Bu ülke topraklarında yaklaşık 120 bin Süryani yaşıyor ve bu nüfusun 45 bini Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı... Geriye dönüşler başlasa da Süryanileri artık Avrupa'daki lobimizin önemli bir parçası olarak görmek zorundayız...

Süryaniler tarih sahnesinin en eski medeniyetlerine yurt olmuş Mezopotamya bölgesinde yaklaşık 3000 yıldır yerleşik yaşayan bir kavimdir. Büyük Asuri İmparatorluğu'nun MÖ 612 de yıkılmasıyla beraber bölgede Hristiyan beylikler hüküm sürmeye başlamıştır. Aslında Süryani (Suryoyo) ismine Hristiyanlıktan öncesinde rastlanmaz, Hristiyanlığı seçmeden önce halkın ismi Arami-Asuri olarak geçmektedir. Ancak Hristiyanlığın oluşumuna ve yayılmasına katkılarından dolayı isimleri Suryoyo olarak değişmiştir.

Süryanilerin yaşadığı Midyat, MS

640 yılında Hz. Ebubekir'in kumandanı tarafından fethedilmiş ve bölgedeki Bizans hâkimiyeti sona ermiştir. Doğrusu Müslümanların bölgeyi fethi yerel halk Süryaniler tarafından çok olumlu karşılanmıştır. Bunun nedeni, Rum Ortodoks olan Bizans devletinin Süryani Kadim Kilisesini baskı altına alması ve belli ruhani gelenekleri değiştirmeye zorlamasıdır. Müslümanların hoşgörülü hâkimiyeti altında, diğer halklarla birlikte kardeşçe yaşayan Süryaniler son yüzyılda topraklarını terk ederek Avrupa ve Amerika'nın çeşitli yerlerine göç etmişlerdir.

Süryaniler tarih boyunca Mezopotamya'nın kültürel ve etnik zenginliğinden ötürü birçok halkla iç içe yaşamış, onları etkilemiş ve onlardan etkilenmiştir. Ancak İsveç Süryanilerinin memleketi olan Midyat 1568 Osmanlı Tapu Tahrir Defteri kayıtlarına göre tamamen Süryanidir.

MOR AFREM

Mor Afrem, MS 306-373 yılları arasında Türkiye sınırları içerisinde yaşamış değerli bir Süryani din adamı ve yazardır. 'Kutsal Ruhun Gitarı', 'Süryanilerin Güneşi' olarak da bilinen Mor Afrem, kendi döne-

minde Urfa Üniversitesinde çalışmış ve dünyaca ünlü eserlerini hayata geçirmiştir. Ömrü boyunca kilise edebiyatına, doktrinine ve müziğine yaptığı katkılar Ortodokslardan Katoliklere ve Protestanlara kadar birçok farklı mezhep tarafından benimsenmiştir.

MÜSLÜMAN AİLELERİN MİDYAT'A YERLEŞMESİ

Süryanilerin yaşadığı topraklar, Osmanlı hâkimiyetinde olmasına rağmen ilk Müslüman ailelerin Midyat'a yerleşmeleri ancak 1700'lü yıllarda olmuştur. Bunun nedeni ise Süryani liderlerinin, Botan Miri ile ihtilafa düşmesidir. Bu ihtilaf sonucunda Süryaniler Van civarından Heverki Aşiretler Birliğinin liderleri olan Nehrozları Midyat'a kendilerini korumaları için davet etmişlerdir. Bu tarihten sonra Süryaniler ve Müslümanlar Midyat'ta güven ve dayanışma içinde yaşamaya başlamışlardır. Telkari ve kuyumculuk sanatını Müslümanlara Süryaniler öğretmiştir.

SÜRYANİLER: VEFA HALKI

1700'lü yıllarda Nehroz Ailesi tarafından korunan Süryaniler, bu korumaya karşılığında onlara şu anda da hala ayakta olan çift burçlu Kasr-ı Nehroz'u hediye etmişler, onları desteklemişlerdir. Yine Midyat bölgesinde yaşayan Süryanileri 1914 yılında çetecilerin ve bazı tutucu aşiretlerin saldırısından kurtaran ve bölgede derin hoşgörüsü ile tanınan Nakşibendi tarikatı Şeyhi Fethullah Hamidi'nin mezarı ölümünden 65 yıl geçmesine rağmen yurt dışında yaşayan Süryani vatandaşlarımız tarafından düzenli olarak ziyaret edilmektedir.

SÜRYANİLERİN İSVEÇ'E GÖÇÜ

1970'lerin sonlarında yaklaşık 12.000 Süryani vatandaşımız İsveç'e göç etmiştir. Yıllar içinde evlilikler, aile birleşimleri ve yeni göçlerle bu sayı şuan 120.000'e çıkmıştır. Ancak bu 120.000 Süryani'nin ancak 45.000'i Türk vatandaşlığına sahiptir.

Yoğun olarak Stockholm ve civarında yaşayan Süryanilerin 48.000'i, Stockholm'ün güneybatısında yer alan Södertälje'de yerleşmişlerdir (Södertälje halk arasında 'Küçük Midyat' olarak geçer). Södertälje'de Süryanilere ait 6 tane kilise, dünya çapında yayın yapan 2 TV kanalı (Suryoyo Sat ve Suroyo TV) ve biri İsveç birinci futbol liginde (Allsvenskan) olmak üzere beş adet futbol takımı (Syrianska FC, Assyriska FF, Syrianska Botkyrka IF, Syrianska IF Kerburan ve Valsta Syrianska IK.) vardır.

İsveç'te Süryanilerin yaklaşık %20'si Midyat'ta olduğu gibi dede meslekleri olan kuyumculuğu icra etmektedirler. Zanaatçılığın dışında, gazetecilik, akademisyenlik ve siyaset gibi alanlarda çok başarılı olan Süryaniler hemen hemen tüm sektörlerde çalışmaktadırlar. Şu an İsveç Meclisinde 4'ü Midyat göçmeni 5 Süryani milletvekili bulunmaktadır ve milletvekillerinden biri geçtiğimiz hükûmet döneminde Eğitim Bakanlığı yapmıştır.

İSVEÇ'TE BAŞARILI SÜRYANİ SİMALARDAN NURİ KİNO

Södertälje'de yaşayan Nuri Kino dünyaca ünlü bir gazetecidir. 1966 yılında Midyat'ta doğan ancak 4 yaşında Almanya'ya, 8 yaşında ise İsveç'e göç eden Nuri Bey, 1999'da yaşadığımız Marmara Depremine de İstanbul'da yakalanmıştır. Depremi Avrupa basınına ilk geçen gazeteci olarak bilinen Kino, deprem sonrasında 1 hafta boyunca yardım çalışmalarına gönüllü olarak katılmıştır. Deprem haberlerinden sonra İsveç'e gelince uzun süre mülteci kaçakçılığı üzerine çalıştı. Ortadoğu'ya gidip kaçakçılarla kaçış için pazarlıklar yaptı. Sonunda insan kaçakçılığının

bütün mekanizmasını sergileyen bir röportaj dizisi ortaya çıkardı. Bu diziyi 2001 yılının "Altın Kürek" ödülünü kazandı.

Mülteci kaçakçılığıyla ilgilenirken çocuk mültecilerin dramını gördü. Özellikle yalnız başına iltica eden çocukların seks tacirlerinin elinde fuhuş piyasasına sürüldüklerini saptadı.

Özelleştirme sevdasına tutulan İsveç'te tercümanlık hizmetlerinin nasıl laçkalaştığını, hastanelerde, mahkeme salonlarında ne trajediler yaşandığını İsveç halkı radyodan, Nuri Kino'nun sesinden ve röportajlarından öğrendiler. Tercümanın yanlış tercümesi yüzünden yumurtalığı alınan kadınların, söylemediği şeyleri söylemiş gibi anlatan tercüman yüzünden hapse giden yabancılara dramı halkı sarstığı gibi, istatistik bürosunun bültenlerini haber yapmaya alışmış İsveçli gazetecileri de şaşırttı.

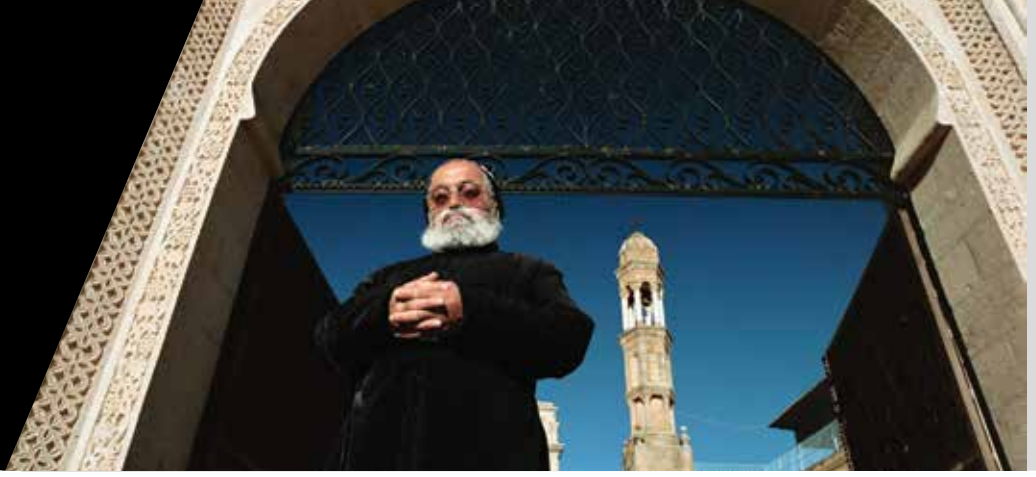
Ailelerinden alınıp bakımevlerine yerleştirilen çocukların, eğitimsiz personellerin elinde nasıl perişan olduğunu ortaya çıkaran Kino, özelleştirmeyle özel sektöre devredilen

bakımevlerinin, hizmet anlayışından çok uzak olduğunu, fazla kâr etme amacıyla kaçak ve eğitimsiz personel çalıştırdığını ortaya çıkararak hükümeti de harekete geçirdi.

Gazeteci, yazar, yönetmen ve 2010 Avrupa Parlamentosu Gazetecilik Ödülü sahibi Nuri Kino, İsveç'te sınırlar ötesi araştırmacı gazetecilik yapan, az sayıda gazeteciden biridir. Çalışmalarını tehlike altında sürdürmesine rağmen, Nuri Kino, Suriye, Polonya, Gürcistan, Etyopya, Yunanistan ve Ürdün'de gizli kalmış konuları araştırmış, ortaya çıkarmıştır. Yaptığı televizyon dizisi Assyriska-Ülkesi Olmayan Millî Takım ile Beverly Hills Film Festivali'nde altın palmiye ödülünü kazanmıştır. İsveç'in prestijli ödülü Altın Kürek (Guld Spaden) için altı kez finale kaldı ve üçünde bu ödülü kazandı. Bunların dışında da birçok ödül aldı.

GÖÇ ANILARI VE MEMLEKET HASRETİ

Her insan farklı bir coğrafyayı vatan olarak kabul edebilir, bir başka ülkede yaşamayı arzulayabilir, göç edebilir. Ancak bir halkın gönülsüz

bir şekilde topluca başka ülkelere gitmesi çok farklı bir durumdur. İsveç'te konuştuğum insanların istisnasız hepsi, gönülsüz bir ayrılmanın olduğunu defalarca söyledi. Olumsuz şartların insanları göçe zorladığını, 70'li yıllardaki Kıbrıs süreci ile birlikte kaos ortamının son noktaya çıktığını belirttiler.

İsveç'te istisnasız herkesin gözünde köylerinin, memleketlerinin özlemine görebilirsiniz. Mardin'den, Midyat'tan ve diğer başka yerlerden konu açıldığında "Bizim oralarda..." diye başlayan cümleler bağların kopmasının çok da mümkün olmadığını ispatlar hâldeydi. "Doğduğun yer değil, doyduğun yerdir vatan." deyiminin İsveç Süryanileri içinde pek geçerli olduğunu ben şahsen düşünmüyorum. Çünkü onlar aç kaldıkları için topraklarını terk edip gitmediler. Stockholm'de Bünyamin Amca, içindeki hasreti, özlemi, beraber yaşama isteğini tekrar tekrar söylerken, ellerini yukarıya kaldırarak yarım Türkçesiyle "Beraber... Hep beraber..." diye kinden uzak, kardeşlik için Allah'a yakarıyordu.

TÜRKÇE DİL SORUNU

İsveç'teki Süryaniler çocuklarının eğitimine ayrı bir önem veriyorlar. İsveç'te aldıkları kaliteli eğitimle Avrupa çapında iş sahibi oluyor ya da iş kuruyorlar. Ancak yeni yetişen Süryani toplumu, Türkçeyi kaybetmeye başladığından memleketlerinden uzaklaşıyor ve sahip oldukları bilgi ve eğitimi vatanlarına aktarmıyor. Mekko Amca, torunlarının Türkçe öğrenememelerini büyük bir hüsrana olarak nitelendiriyor ve vatanları olan Türkiye'nin dilini öğrenmeleri için onlara özel hoca tuttuğunu söylüyor.

GERİ DÖNÜŞLER BAŞLADI

40 sene önce Midyat'tan ayrılıp İsveç'te yerleşen ve orada saygın ve güçlü bir toplum yaratan Süryaniler bugünlerde memleketleri Midyat'a (Midyat=Matiat: Süryanice vatanım anlamına geliyor) geri dönmeğe başladılar. Özellikle ayrıldıkları mahalle ve köylerdeki arsa ve taş evleri satın alan Süryaniler, bölgedeki turizmin canlanmasıyla butik oteller inşa etmeye başladılar. Ayrıca Kültür ve Turizm Bakanlığının bölge için yaptığı tanıtım çalış-

maları ve verdiği teşvikler ilçenin daha da yükseleceğinin bir göstergesi. İsveç'te görüştüğümüz Mekko Kurter de tarihi taş işlemeli evini, devlet teşviki ve yardımıyla restore ettirmeye başlamış ve yılın altı ayını memleketi Midyat'ta geçiriyor. Restorasyon tamamlanır tamamlanmaz İsveç'ten kesin dönüş yapacağını da belirten Kurter, Avrupa'nın 8 farklı ülkesinde çocuklarının yaşadığını ve yıl içinde onları ziyaret ettiğini ancak hiçbirinin evinde, kendisini Midyat'ta hissettiği kadar sağlıklı hissetmediğini vurguluyor. Bölge ekonomisi ve kalkınması için Süryani toplumunun her zaman elinden geleni yaptığını ve yapmaya da hazır olduğunu söyledi. Dünyaca ünlü Midyat şarabının Dünya'ya tanıtılmasında ilk adımı yine Süryani asıllı bir Türk vatandaşımız attı ve geçtiğimiz sene Midyat'ta bir şarap fabrikası kurdu. Stockholm'de İsveç usulü pizza restoranı olan bir Süryani asıllı vatandaşımız, Midyat'ın bir köyünde açtığı İsveç pizzacısıyla önünde sıra oluşturan bir müşteri kitlesine sahip olmuştur.

AVRUPA

Yasemin KANTAR yasemin.kantar@ytb.gov.tr

“İRKÇILIK”

BREIVİK KARARI

GİZEM’İN BABASINDAN TEPKİ

Dünya “radikal Müslüman” tanımlamasıyla terör kelimesini bir araya getirmeye pek meraklı bir anlayışa sahip... Terör ve İslam sanki, belli bir çevre tarafından benzer kavramlanmış gibi gösterilmeye çalışılıyor, özellikle Batı kamuoyu bu tanımlamaya alıştırılıyor. Söz konusu kampanya, barış dini olan İslam’a ve Müslümanlara en büyük haksızlık kuşkusuz...

22 Temmuz 2011 tarihinde Kuzey Avrupa’nın küçük, huzurlu, refah seviyesi yüksek ve barışçıl ülkesi Norveç, tarihinde ilk kez kanlı bir terör saldırısı ile gündeme gelmişti. Anders Behring Breivik ismindeki Norveçli önce hükümet binasına, sonra Başbakan Jens Stoltenberg’in “Gençliğimin cenneti cehenneme döndü.” dediği Utøya Adası’nda İşçi Partisi’nin Gençlik Kolları kampına silahlı saldırıda bulunmuş, aralarında vatandaşımız Gizem Doğan’ın da bulunduğu 77 kişi hayatını kaybetmişti.

Breivik, savunmasında, çok kültürlülüğe verdiği destek nedeni ile İşçi Partisi’ni vatan haini olarak gördüğünü belirtmiş, kendisini suç işlemiş biri değil, aksine bir vatansever olarak ifade etmişti. Breivik, İslam’ın Avrupa’yı ele geçirmekte olduğunu, bu gidişata bir dur demek için bir eylem yapmak gerektiğine karar verdiğini ve bu eylemi Avrupa’nın kendi dinî değerleri ve özünü koruması adına gerçekleştirdiğini iddia ediyordu.

Breivik, mahkemenin kendisini akıl sağlığının (ceza ehliyetinin) yerinde olup olmadığını tespiti için hasta-

neye sevk etmesini kabul etmemiş, bu eylemi akli başında ve bilinçli olarak gerçekleştirdiğini ileri sürmüştü. Yargılama sürecinde savcılık makamı, çelişkili raporlar nedeni ile Breivik’in akıl sağlığının yerinde olup olmadığı konusunda şüpheli olduğunu açıklamıştı.

Mahkeme 24 Ağustos 2012 tarihinde yargılamaya son verdiğini açıklamış ve Breivik’in akıl sağlığının yerinde olduğunu tespit ederek 21 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına karar vermişti. Breivik bu cezanın en az 10 yılını fiili olarak cezaevinde geçirecektir. Norveç Ceza Kanunu’na göre 10 yıl hapis cezası yatıldıktan sonra eğer toplum için tehlikelilik durumu devam ediyorsa cezaevinde kalma süresi 5 yıl uzatılacak, 5 yıl sonra tekrar karar verilecek. Tehlikelilik durumu devam ediyor ise 5 yılda bir incelenmek suretiyle cezaevinde kalma süresi sürekli uzatılabilir, alınan ceza 21 yıl olmasına rağmen bu belirttiğimiz sebeplerden dolayı bir ömür boyu cezaevinde kalılabilmektedir.

Dünya kamuoyu 77 kişiyi öldüren bir caniyi, öldürdüğü her kişi için yaklaşık 3,5 ay ceza verilmesini az

bulmuştur. Norveç ceza sistemine göre suç, terör suçu olarak nitelendirilmiş ve Norveç Ceza Kanunlarına verilebilecek en ağır hapis cezasına hükmedilmiştir.

Saldırı sonrasında hayatını kaybedenlerden biri olan vatandaşımız Gizem Doğan’ın babası Abdülkadir Doğan, “Terörist olarak yargılanması, en ağır hapis cezasını alması ve akıl sağlığının yerinde olduğunun tespit edilmesi bizi bir nebze olsun rahatlatmıştır fakat diğer Norveçli aileler gibi ben de Breivik’in cezaevinde ferah, bilgisayarlı, spor - kondisyon aletli bir odada kalacak olmasından üzüntülüyüm ve Breivik’in kalacağı cezaevinin iyi şartlarından dolayı itirazda bulunacağız.” şeklinde beyanda bulunmuştur.

Verilen cezanın azlığı, iyi hâlli olur ise 10 yılda cezaevinden çıkabilme olasılığı terör örgütlerini cesaretlendirmiş olabilir. Bu durum doğal olarak dünya kamuoyunda tedirginlik yaratmıştır. Diğer yandan bazı Norveçli hukukçular Norveç Ceza Hukuku sisteminin yeniden değerlendirilmesini düşünmeye başlamışlardır.

GAYRİMENKUL DENİLİNCE

30 YILDIR YANINIZDAYIZ

“Doğru, Planlı, Güvenilir Yatırım”

G.O.P. : Arjantin Caddesi Filistin Sk. No: 2/3 G.O.P. - ANKARA

E.Yolu : Eskişehir Yolu 25. Km. Shell Benzinliği içi ANKARA

Kızılay : Sakarya Cad. Ali Nazmi İş Hanı No: 1/59 Kızılay-ANKARA

www.incesu.com.tr

Tel : (0.312) 468 68 98 - 468 67 68

Tel : (0.312) 299 12 41 - 299 12 43

Tel : (0.312) 431 55 93 - 435 76 74

Prof. Dr. Havva ENGIN | mail@havvaengin.de

ANA DİLİ ÇOK ÖNEMLİ

Avrupa'da yaşayan Türk ailelerin okul öncesi çağıdaki çocukları açısından en büyük risk iki dilli bir yaşama hızlı geçiş... Yapılan araştırmalar, okul öncesinde iki dilli yaşama sahip çocuklarda, eğitimin ilerleyen yıllarında çok zorlu sorunların ortaya çıktığını gösteriyor.

Çocuğun eğitim başarısı açısından en önemli nokta, okul çağına kadar anadilini en iyi şekilde öğrenmesi, iki dilli davranıştan uzak durması... Ana dilini çok iyi konuşan bir çocuk, bir başka dili de en kısa zamanda geliştirebiliyor ve eğitiminde yaşlılarından geride kalmıyor.

Almanya'da uzun yıllardan beri, göçmen kökenli çocukların dil problemlerine dair tartışmalar yapılmaktadır. Bu tartışmalarda çocukların dil probleminin, ana dillerini fazla konuşmalarından kaynaklandığı tezi ileri sürülmüş ama konuyu aydınlatacak ampirik çalışmalar - birkaç istisna haricinde - yapılmamıştır.

Bu istisnalardan biri, 2000 yılında Almanya'nın dört büyük kentinde, anaokulu ve ilkokul yaşlarında olan 5.000 çocukla yapılan çalışmadır. Bu çalışmanın sonuçlarına göre, araştırmaya katılan çocukların yarısından fazlası gündelik hayatta hem ana dillerini hem de Almancayı konuştuklarını belirtmişlerdir. Konuyla ilgili olarak Essen kentinde 2005 yılında, kentte bulunan bütün ilkokulları kapsayan bir araştırmada da çocukların içinde buldukları duruma ve karşısındaki şahsa göre ya tek dili ya da iki dili birden konuştukları saptanmıştır. Söz konusu çalışmaların sonuçlarına göre, göçmen kökenli çocuklar, anaokulu yaşından başlayarak şahsa ve duruma göre hem ana dillerini hem de Almancayı kullanmaktadır.

Diğer taraftan son yıllarda yapılan nörolojik çalışmalarda, doğuştan üç yaşına kadar en az iki dilli ortamlarda büyüyen çocukların beyinlerindeki dil fonksiyonunun sadece bir merkezden yürütüldüğü ortaya konmuştur.

Dokuz yaşından sonra ikinci bir dil öğrenmeye başlayan çocuklarda ise beynin her dil için yeni bir dil merkezi oluşturduğu görülmüştür. Bu sonuçlar, iki dilliliğin çocuğun dil gelişimi süreci için bir zenginlik olduğunu ve bir temel oluşturduğunu ortaya koymaktadır.

Buna göre, iki veya çok dillilik çocuklar için hiçbir zaman zorluk teşkil etmemektedir. Çocukların dil problemlerinin kökeninde, onların iki dilli olup olmasından ziyade, hangi sosyal ortamda büyüdüğü önem kazanmaktadır. Bu çocuklardaki dil problemlerinin kökeninin, tıbbi veya dil bilimsel alandan ziyade, sosyal çevrede aranması gerekmektedir.

Belirtilen sonuçlar, dil bilimcilerin yaptığı araştırmalar tarafından da desteklenmektedir. Örneğin ana dili seviyesi yüksek olan anaokulu çocuklarının, Almancayı daha kısa sürede; kelime dağarcığı ve cümle yapısı boyutunda daha detaylı öğrendiği görülmüştür. Bu bağlamda, ana dili düzeyi normal yaş seviyesinde veya daha yüksek olan çocukların, Almancanın temel dil kurallarını altı-dokuz ay gibi çok kısa bir sürede çözdükleri de saptanmıştır. Akabinde yapılan dil düzeyini saptama testlerinde, Almanca düzeyi yüksek olan çocuklar ana dillerinde de yüksek başarı göstermiştir.

Özellikle okul öncesi eğitimde, ana diline büyük önem verilmelidir. Zira ailede konuşulan dil, çocuğun dil bilgisi ve gelişimi konusunda yaşlılarıyla aynı seviyede mi, yoksa yaşlılarından daha ileri mi olduğunu belirler. Ana dili zayıf kalan çocuklar, okula başladıklarında büyük güçlükler çekmektedir ve özellikle Almanca öğrenmek, kendilerini çok zorlamaktadır. Böylesine başarı performansı düşük çocukların, ilköğretim sürecinde, var olan arayı kapatmaları hemen hemen imkânsız hâle gelmektedir.

Bu çerçevede aileye, ebeveynlere ve özellikle annelere büyük görevler düşmektedir. Onlar, çocuklarını dil gelişimi sürecinde ne kadar iyi destekleyip eğitebilirlerse çocukları okul öncesi öğrenim sürecinde o kadar hızlı bir şekilde ikinci bir dil olarak Almancayı öğrenirler. Bu da onların okul hayatına problemsiz başlaması anlamına gelir.

Göç sürecinde bilinmesi gereken en temel husus, dil bilmenin ve onu iyi konuşabilmenin bireylerin bütün eğitim hayatlarını derinden etkilediği gerçeğidir. Onun için ebeveynler, çocuklarının, göç ettikleri ülkelerde başarılı olmalarını istiyorlarsa onlara ana dillerini öğretmekle mükelleftir.

Kaynakça

1. *Apeltauer, Ernst (2006): Bedeutungsentwicklung bei zweisprachig aufwachsenden türkischen Vorschulkindern.*

In: Abrenbolz, Bernd; Apeltauer, Ernst (Hrsg.): Zweitspracherwerb und curriculare Dimensionen. Empirische Untersuchungen zum Deutschlernen in Kindergarten und Grundschule. Tübingen: Stauffenburg Verlag, S. 31-54.

2. *Baur/Chlosta/Ostermann/Schroeder (2005): „Was spricht Ihr vornehmlich zu Hause?“ Zur Erhebung sprachbezogener Daten. In: URL: <http://www.uni-due.de/unikate/ressourcen/grafiken/PDF's/EU-24/24-baur.pdf>*
3. *Deutsches Jugendinstitut (2000): Wie Kinder multikulturellen Alltag erleben. Projektbericht. München: DJI.*
4. *Engin, Havva; Reddig-Korn, Birgitta; Weiß, Beate (2010): Merhaba, sevgili Fare-Hallo, liebe Maus! Hückelboven: Anadolu Verlag.*
5. *Franceschini, Rita: Mehrsprachigkeit und Gehirn: Mythen-Potentiale-Praxis. Vortrag gehalten am 06.10.2006 auf der Tagung „Frühe Mehrsprachigkeit: Mythen-Risiken-Chancen“. Mannheim. URL: <http://kongress.sagmalwas-bw.de/media/pdf/Vortrag%20Franceschini.pdf>*

(* *Havva Engin, Prof. Dr., Direktor, Hei-MaT-Heidelsberger Zentrum für Migrationsforschung und Transkulturelle Pädagogik, Pädagogische Hochschule Heidelberg / University of Education Heidelberg, Institut für Erziehungswissenschaft*

AVRUPA

Ünal KOYUNCU unal.koyuncu@ytb.gov.tr

ALMANYA'DA GÖÇ VE EĞİTİM...

Prof. Dr. Yasemin Karakaşoğlu'na göre, "göç ve eğitim" sorunu, iki yönlü bir sorun... Etkilediği birinci alan, göçmen ailelerin çocukları... Bu çocuklar, eğitim programlarında kendilerine dönük düzenlemeler ile karşılaşmadıkları hâllerde, çocukların eğitim süreçleri son derece olumsuz etkileniyor... İkinci alan ise doğrudan, göç alan devletin kendisi... Bu tür devletler, göçmen çocukların sayısının artmasıyla kendi eğitim sistemlerinde çok ciddi tıkanıklıklar yaşıyorlar...

Göçmen kişiye düşen görev, ilk başta bulunduğu ülkenin dilini mümkün olduğu kadar yüksek bir seviyede öğrenmek, eğitim sistemini tanımak, bu konuda mümkün olduğu kadar bilgilenmek. Bir ülkede özgürce ve bilinçli hareket edebilmek, oraya aktif bir şekilde katkıda bulunabilmek için olmasa olmaz şart, o ülkenin lisanının değişik boyutlarıyla tanışıp onları değerlendirebilme yetisine sahip olmaktır.

Eğer bugün öğrencilerin üçte biri Almanya'da iki dilde veya Almancadan başka bir dilde büyüyorsa okul hizmetleri ve genel eğitim anlayışı bütün branşlarda bu toplumsal gerçeğe göre değiştirilmek zorundadır. Bu, zamanın gerçeğini kabul edip ona göre hareket etmek anlamını taşır. Bu hedef, ilk etapta artı bir çaba gerektirir çünkü bütün sistem ve sistemin içinde sorumluluk taşıyan kişiler, bu gerçeğe uygun bir şekilde profesyonelleşmek zorundadırlar.

Prof. Dr. Yasemin Karakaşoğlu 1965 yılında Almanya'nın Wilhelmshaven şehrinde doğdu. Hamburg Üniversitesinde Türkoloji, Siyaset Bilim ve Alman Edebiyatı bölümlerini okuyan Karakaşoğlu, 1991-95 yılları arasında Essen kentinde bulunan Türkiye Araştırmalar Merkezinde araştırmacı olarak görev aldı. "Almanya'daki İslam Örgütleri" konusunda yaptığı çalışmalarıyla Merkezin Almanya ve Avrupa'daki İslam Araştırmaları Bölümünün açılmasına öncülük etti. 1996-99 se-

neleri arasında Essen Üniversitesinde Prof. Dr. Ursula Boos-Nünning'in "Kültürlerarası Eğitim" kürsüsünde asistan olarak görev yaptı. 1999 senesinde, "Eğitim ve Dindarlık" başlığı altında, "Alman Üniversitelerinde Öğretmenlik Eğitimi Alan Türk-Müslüman Kız Öğrencilerin Tutumları" konusunda doktorasını tamamladı. Çalışma, 2000 yılında Augsburg şehri ve Üniversitesinin "Kültürlerarası Araştırmalar Bilimsel Ödülü"ne layık görüldü.

Yasemin Karakaşoğlu, aynı çalışma-

sıyla 2003 senesinde Federal Alman Anayasa Mahkemesinin "Okullarda Öğretmenlerin Başörtüsü" duruşmasına bilir kişi raporunu sundu. 2004 senesinde Bremen Üniversitesinin Eğitim Fakültesine "Kültürlerarası Eğitim" kürsüsünü kurmak üzere kadrolu profesör olarak atandı. Bremen Üniversitesinde kendi bölümünde dekan yardımcılığı ve bilimsel araştırmalar koordinatörlüğü görevlerine seçilen Yasemin Karakaşoğlu, 2011 senesinden beri Bremen Üniversitesinin kültürler ve

uluslararası ilişkilerinden sorumlu rektör yardımcılığı görevini sürdürmektedir. Yasemin Karakaşoğlu, eşi ve iki çocuğu ile Almanya'nın Bremen kentinde oturmaktadır.

Hocam, temel bir soruyla başlamak istiyorum. Göç olgusu eğitim meselesini olumlu ya da olumsuz olarak nasıl etkilemektedir?

Göç olgusu, hem göç alan ülkenin eğitim sistemini hem de göçmen kişilerin ve çocuklarının eğitim meselelerini çok yönlü etkilemektedir. Almanya örneğinden hareketle sorunuzu cevaplarsak Almanya, eğitim sistemini, içinde barındırdığı ideal veya normal öğrenci imajını, kültürel, bilgisel ve dil bilimi açısından çok değişik ön koşullarla okula gelen çocuklara uygulamaya devam ettiği olağan programını değiştirmek zorundadır. Eğer bugün öğrencilerin üçte biri Almanya'da iki dilde veya Almancadan başka bir dilde büyüyorsa okul hizmetleri ve genel eğitim anlayışı bütün branşlarda bu toplumsal gerçeğe göre değiştirilmek zorundadır. Bu, zamanın gerçeğini kabul edip ona göre hareket etmek anlamını taşır. Bu hedef ilk etapta artı bir çaba gerektirir çünkü bütün sistem ve sistemin içinde sorumluluk taşıyan kişiler, bu gerçeğe uygun bir şekilde profesyonelleşmek zorundadırlar.

Bir göç ülkesinde, öğretmen eğitimi de büyük rol oynamaktadır. Birçok öğretilimde, sabit bir "yabancı kökenli öğrenci imajı"nın var olduğunu gözlemliyoruz. Bu imaj, "öğrenci öğrenmeye meraklı, aileleri eğitime karşı ilgisiz ve kültürleri Alman toplumuna uyum sağlamaya yetersiz" şeklindedir. Bizim, üniversitedeki öğretmen eğitiminde yaptığımız, bu düşünce tarzını sorgulamak, kökenini araştırmak ve sonunda değiştirmektir. Umarız gelecekte görev alacak öğretmenler, daha ön yargısız bir şekilde kültürü değil de bireyi ön plana alan ve destekleyen eğitimciler olarak yetişeceklerdir.

Göçmen kişilerin ortaya koyması gereken artı birtakım çabalara da gerek vardır sanırım. Göçmen kişi eğitim konusunda ayrıca neler yapılmalıdır?

Göçmen kişiye düşen görev, ilk başta bulunduğu ülkenin dilini mümkün olduğu kadar yüksek bir seviyede öğrenmek, eğitim sistemini tanımak, bu konuda mümkün olduğu kadar bilgilenmek ve Alman halkıyla irtibat kurmaktır. Çünkü bir dil ve kültür sadece teoride ve derslerde öğrenilmez. Bir ülkede özgürce ve bilinçli hareket edebilmek oraya aktif bir şekilde katkıda bulunabilmek için olmasa olmaz şart, o ülkenin lisanının değişik boyutlarıyla tanışıp, onları değerlendirebilme yetisine sahip olmaktır.

Alman eğitim sistemi, kişinin kendi çabalarına çok güveniyor, yani insanların kendi eğitimi için gereken yolları kendisinin araştırmasının gerekliliğinden yola çıkıyor. Aslında hem çocuk hem yetişkin insanların eğitimini yükseltecek, onlara destek olabilecek bir çok kurum ve kuruluş var ama bunlar göçmenleri daha yeni yeni bir hedef grubu olarak keşfediyor. Mesela 'Volkshochschule' denilen Yetişkin Eğitim Kurumu, halk üniversitesi diyebileceğimiz çok önemli bir kurumdur. Bu kurum, dil ve entegrasyon kurslarından başlayarak yavaş yavaş diğer eğitim kurslarını da göçmenlere yönelik açmaya başlıyor.

Gözlemime göre Türk göçmen çevreleri de eğitim konusunda son yıllarda çok aktifler. Özel okul açma çalışmaları var ve bunun yanı sıra öğleden sonra ev ödevi yardım kurslarında da çok faaller. Bu kurslar camilerde olduğu kadar, cami dışında da yapılıyor. Verdikleri desteğin kalitesi de oldukça yüksek seviye de olabiliyor.

Almanya'da yürürlükte olan eğitim sistemi ülkede yaşayan göçmenler göz önünde bulundurulduğunda nasıl bir rol oynamaktadır?

Almanya'nın üçlü eğitim sisteminin, çok kültürlülük gerçeğine uygun olmadığı kanısındayım. Sistem içinde sorunlu çocuklar için ayrı okulların da mevcut olması ve bu okullarda Türk göçmen çocuklarının yüksek oranda bulunması ayrımcılığa yol açmaktadır. Bunun yanı sıra, her 16 eyaletin de kendi eğitim sisteminin var olması bir karmaşıklığa neden olmaktadır ve bu karmaşıklık, göçmenlerin yürürlükteki sistemleri anlayıp ona göre performans gösterebilmelerine büyük bir engel teşkil etmektedir. Aslında yetkililer bu sistem farklılığının pek de üretken olmadığını son 10 yıldır yürütülen büyük uluslararası PISA araştırmalarından anlamışlardır ama sistemi reform etmeye gelince hâlâ çok çekingen davranmaktadırlar. Bunun bir nedeni de köklü reformların pahalı olması ve yerli halkın mevcut olan sisteme çok bağlı olup onu desteklemesidir. Onun için üçlü eğitim sistemi yerine Bremen, Hamburg, Berlin gibi eyaletlerde ikili eğitim sistemine geçiliyor. Fakat buna rağmen hâlâ bütün çocuklar için aynı eğitim kalitesinin yakalandığı söylenemez.

Herkese eşit şans veren bir okul sistemine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyacı yarım gün okul sistemi ile gidermek mümkün değildir. Çünkü bu sistemde ailelere çok büyük sorumluluk düşmektedir. Örneğin ev ödevlerine onların yardımcı olmaları gerekir. Alman olsun, Türk olsun birçok ailenin eğitim seviyesi, gücü ve zamanı buna müsait değil. Fırsat eşitliğini sağlamak için İskandinav ülkelerinde olduğu gibi okulu bir yaşam alanı olarak düşünmeli ve sunmalıyız, yani okul çocuklara tüm gün eğitim, dinlenme ve eğlenme ihtiyaçlarını sunabilecek bir hizmet müessesine dönüştürülmelidir. Öğretmenler böyle bir okulda bilgi aktarıcı rolünden çıkıp çocukların kendi yolunu kendilerinin bulmalarında yardımcı ve destekçi, bir nevi rehber öğretmen görevini yürütmelidir. Tüm bu değişikliklere bakıldı-

ğı zaman yapılması gereken, göç olgusundan hareketle sistemin reform edilmesi, kökten yenilenmesi ve çağa uygun bir şekil almasıdır.

Peki, Almanya'da yaşayan Türkiye kökenli gençlerin eğitim durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

50 yılda bu konuda çok yol alındı. Ancak başlangıçta ön koşullar oldukça zordu. Aileler buradaki eğitim sistemini tanımıyorlardı. Almanca dil bilgisine sahip olanların sayısı çok azdı. İşçi olarak gelen göçmenlerin öncelikli uğraşısı, para biriktirip yurduna geri dönmektir. Çocukların eğitimi, ilk neslin büyük bir kısmı için ön planda değildi. Sonraları eğitim ilk sıralarda yer almaya başladı. Sonuçta 50 yıl içerisinde bayağı yol alındı ama hâlâ çözülmesi gereken sorunlar gündemdedir. Almanya'daki Türkiye kökenli öğrencilerin eğitimdeki problemleri, genel olarak işçi göçü geçmişlerinden, ortalama düşük eğitim ve sosyo-ekonomik seviyelerinden kaynaklanıyor.

Eğitimcilerin son on yılda yaptıkları araştırmalara göre Almanya'da eğitimde elde edilen başarı büyük ölçüde ailenin eğitim ve sosyo-ekonomik seviyesine bağlıdır, yani eğitim seviyesi nesilden nesile miras gibi aktarılıyor. 1970'li yıllarda Türkiye kökenli öğrencilerin çoğunluğunun okuldan diplomasız ayrılması durumuna baktığımız zaman, bugün büyük çoğunluğunun orta okul mezunu olması, bir başarı hikâyesi olarak değerlendirilmeli. Aynı zamanda lise öğrencilerinin de sayısı gittikçe artmakta. Yine de Türkiye kökenli öğrencilerde daha geç yaşta okula

başlayanların sayısı, Alman öğrencilere oranla iki kat daha fazla ve bir sınıfı tekrarlama oranı da üç kat daha fazla. Türk öğrenciler, ortaokullarda ve öğrenme güçlüğü çekenler okullarında sayıca yüksek bir orandadırlar. Liselerde ise bunun tam tersi bir durum gözlenmektedir. Ama şunun altını çizmek istiyorum, bu dağılımın kültür ile ilgisi yoktur, ailelerin sosyo-ekonomik kısıtlayıcı ön koşullarına bağlıdır.

Sizce eğitimli göçmenler Almanya tarafından gerektiği gibi değerlendiriliyor mu? Eğitimli göçmenlerin istihdamında ne gibi sorunlar yaşanmaktadır?

Liljeberg Enstitüsünün son araştırmasında, ki bu daha önce yapılan Almanya Entegrasyon ve Göç Birlikliği Kurulu tarafından yapılan (Sachverständigenrat für Integration und Migration) araştırmaları da doğruluyor, göçmenlerin eğitim seviyeleri yükseldikçe, eğitim ve kariyer konusunda Almanlarla eşit tutulmadıkları sonucu ortaya çıkıyor. Anket yapılan kişilerin %60'ı eğitim ve kariyer konusunda Almanlarla aynı şanslara sahip olmadıklarını düşünüyorlar. Bu sadece hissedilen bir unsur değil, sayılarda da ortaya çıkıyor. Mesela mesleğe giriş ve meslek eğitiminde gerçekten bir ayrımcılık mevcuttur. Okuldan sonra meslek edinme için çıraklık eğitimi veren iş yerlerine başvuran gençlere bakıldığında, notlar aynı olsa da bir Alman gencinin, Türk kökenli bir gençten daha çok tercih edildiği görülüyor. Akademisyenler arasında da çifte standart görülebilir. OECD'nin rakamlarına göre göçmen akademis-

yenler arasındaki işsizlik Alman akademisyenlerden üç kat yüksektir.

Böyle bir durumda Türkiye kökenli insanların eğitim sisteminde başarısı için Türkiye'ye ne gibi sorumluluklar düşmektedir?

Türkiye hem diplomatik kanalla hem de somut projelerle Almanya'da yaşayan Türkiye kökenli insanların eğitimi için gerekli desteği gösterebilir. Diplomatik boyutta, Alman politikacılara, buradaki Türkiye kökenli insanlara yönelik daha olumlu yaklaşımlar içinde olmaları çağrısı yapılabilir. Alman hükûmeti ile yapılan görüşmelerde, Alman kamuoyunda Türkiye kökenli insanlara karşı var olan önyargılar gündeme getirilmeli. Burada yaşayan vatandaşlara yönelik bilgilendirici reklam kampanyaları uygulanıp eğitimin ve Almanca öğrenmenin önemi vurgulanmalıdır. Örneğin, Alman makamları ile birlikte, farklı göçmen nesillerine yönelik iki dilde kabiliyet yarışmaları düzenlenebilir, başarılı örnek şahsiyetler ön plana çıkarılabilir. Burada önemli olan, sivri çağrılardan ve tek boyutlu suçlamalardan uzak durulması.

Türkiye, Türkçe dil bilgisi ve Türk-Alman değişim programları gibi kendi uzmanlık alanına giren konularda, sonuca yönelik desteklerde bulunabilir. Örneğin, Türk ve Alman üniversiteleri arasında, Türkçe eğitimi konusunda ortak öğretmen yetiştirme programları geliştirilebilir. Almanya'daki Türk kökenli öğrencilerin bir kısmı Türkiye'yi çok merak ediyor ve Türkiye'de okuma veya çalışma tecrübesi edinmek is-

tiyor. Bu çerçevede Türkiye'deki firmalarda staj yapma imkânı oluşturulabilir.

Eğitimde aile kilit rol oynayan bir yapıdır. Bu noktada göçmen ailenin eğitim konusunda oynadığı role açıklık getirebilir misiniz?

Biraz önce değindiğim Liljeberg-Enstitüsünün Almanya'da Türkiye kökenli 1000 kişiyle yaptığı telefon anketinde çıkan sonuca göre ebeveynlerin %42'si çocuklarının okul ve eğitimi ile daha yakından ilgilenmeleri gerektiği, %60'ı da çocuklarının eğitimdeki başarısı için ebeveyn ve devletin birlikte davranmak

zorunda olduğu kanaatinde dirler. Ankete katılanların sadece %14'ü devletin eğitimden tek başına sorumlu olduğunu düşünmektedir. Ayrıca %95'i çocuklarının küçük yaştan itibaren Almanca öğrenmeleri gerektiğini düşünüyor. Buna ek olarak %88'i aynı zamanda Türkçenin ihmal edilmemesinden yanalar.

Bir eğitimci olarak ailenin çocuğuna öz güven vermesi ve ilerlemeye yönelik manevi destek vermesinin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Ama bunu sağlayamayan aileler de var. Yine de çocukları başarılı olabilir. Bu durumda arkadaş çevresi,

anlayışlı ve destekleyici öğretmenlere büyük görev düşüyor. Yaptığımız araştırmalarda, çocuk tarafından örnek alınan kişilerin rollerinin de çok önemli olduğu ortaya çıkıyor.

Dil bilimciler göre, velinin, hâkim olduğu bir dilde çocukla iletişim kurması daha uygun görülüyor. Bu demektir ki çocuk eğitiminde dil eğitimi ön plana çıkarmak gerekir. Her oyunu, her hareketi, bedensel her iletişimi, aynı zamanda konuşarak da desteklemek en doğrusudur. Bu şekilde bir lisanın zenginliğini çocuğa iletmış, bir dil sistemini tanıtmış oluruz.

* 2-3 Haziran 2011 tarihlerinde yapılan Okul Öncesi Eğitimde "Çift Dillilik" Çalıştayı.

AVRUPA

SİVİL TOPLUM EĞİTİMDE İŞ BAŞINDA...

Ünal KOYUNCU unal.koyuncu@ytb.gov.tr

Avrupa'da yaşayan Türklerin yeni nesil çocuklarının eğitim sorunlarının çözümünde artık, Türk Sivil Toplum Kuruluşları devreye girmiş durumda... Avrupa ülkelerinin yönetimlerinin göçmen çocuklara dönük eğitim programlarını geliştirmekte yavaş davranmaları, STK'ların kararlı çalışmalarının doğmasını sağladı... Artı 90, "Avrupalı Türkler" in bu çalışmalarını yetkililer ile konuştu...

DİTİB'İN Eğitim ve Kültür Faaliyetleri

Işık UĞURLU / DİTİB Eğitim ve Kültür Müdürü

Diyanet İşleri Türk İslam Birliği, kuruluş amacına uygun olarak eğitim ve kültür hizmetlerini, bünyesinde oluşturduğu DİTİB Eğitim ve Kültür Müdürlüğünün çalışmalarıyla organize etmektedir. DİTİB` in eğitim ve kültür hizmetlerinden, Almanya` da yerli yabancı herkes istifade edebilmektedir.

Eğitim ve kültür kursları, Avrupa'daki insanların ihtiyaçları dikkate alınarak planlanmaktadır. Çalışmalarımız, ihtiyaç duyulması hâlinde Alman resmi kurum ve kuruluşları ile kendi alanında donanımlı diğer kuruluşlarla da birlikte yürütülebilmektedir. DİTİB Eğitim ve Kültür Müdürlüğü, Alman resmî makamlarının kendisine tanıdığı "Sprachkursträger Dil Kursu Düzenleme" ve "Bildungswerk Eğitim Merkezi" statüsüyle, Almanya genelinde eğitim ve kültür çalışmalarını yürütme ve düzenleme hakkına sahip ender göçmen kuruluşlardan biridir.

1985 yılından beri yürütülen eğitim ve kültür kurslarından, sadece DİTİB Köln Genel Merkezinde genç, yetişkin ve hanımlardan oluşan birçok Türk vatandaşı faydalanmıştır. Ayrıca bu kurslara, 32 değişik ülkeden toplam 24.000 kursiyer katılmış, yaklaşık 70.000 kişi de eğitim danışmanlığı hizmetinden yararlanmıştır. Hizmetlerimizden faydalanan kişi sayısı Almanya genelinde düşünüldüğünde yüz binleri bulmaktadır.

İSLAM TOPLUMU Millî Görüş Eğitim Müfredat ve Materyalleri

Ekrem KÖMÜRCÜ / İGMG Genel Başkan Yardımcısı ve Eğitim Başkanı

İslam Toplumu Millî Görüş (İGMG), Avrupa'da yaşayan Türkiye kökenli insanlara hizmet eden bir sivil toplum kuruluşu olarak çocuk ve gençlerin eğitimine yardımcı olmak, millî ve manevî değerlerine bağlı kalarak yetişmelerini sağlamak, kimlik ve kişiliklerini muhafaza etmek maksadıyla sistemli ve kapsamlı çalışmalar yürüttüklerini ifade ediyor.

İGMG Eğitim Başkanlığı bu çalışmalar çerçevesinde, her yaş ve seviyeye uygun "Eğitim Müfredatları" nı ve bu müfredatlara uygun materyalleri hazırlamıştır. Müfredatlar ve materyaller, düzenli sınıf sisteminde uygulanmaktadır. Müfredat ve materyallerimiz, Avrupa'daki çocuklarımızın Türkçeleri göz önünde bulundurularak, kolay anlayabilecekleri bir dil, üslup ve metod izlenerek didaktik ve pedagojik bir yapıda hazırlanmaktadır.

Neşredilen kitaplarda öğrencilerin seviyelerine uygun olarak itikad, ibadet, siyer, ahlâk ve Türkçe gibi temel konuların yanında ayrıca kimlik ve kişiliklerini geliştirici, buldukları topluma uyumu ele alan konular da işlenmiştir.

Amacımız, en büyük sermayemiz olan neslimizi geleceğe hazırlamak; onların ülkemiz, inancımız, dilimiz, tarihimiz ve kültürümüzle bağlarını kuvvetlendirmek, bunun yanında buldukları toplumla uyum içerisinde birlikte yaşama melekesi kazandırmaktır. Bu doğrultuda İslam Toplumu Millî Görüş Teşkilatı olarak her yıl 120 bin dolayında öğrenciye eğitim hizmeti sunulmaktadır.

İSLAM Kültür Merkezleri Birliği

Seyfi ÖĞÜTLÜ / İslam Kültür Merkezleri Birliği (VIKZ) Genel Sekreteri

İslam Kültür Merkezleri Birliğinin (VIKZ) en önemli çalışma alanı, dinî ve kültürel faaliyetlerin yanı sıra çocuk ve gençlerin eğitimidir. Müesseselerimizde hafta içi, hafta sonları ve tatillerde İslam'ın temel bilgileri öğretilmektedir. Özellikle Kuran-ı Kerim'in okutulması ve anlaşılmasının yanı sıra itikadi ve amelî esasların öğrenilip yaşanması için ilmihal dersleri verilmektedir.

Çocuk ve gençlere yönelik en önemli hizmetlerden biri de Müslüman öğrencilerin okul eğitimlerine yardımcı olmaktır. Bu manada yaklaşık son 15 yılda, dinî eğitim ağırlıklı olan çalışma alanımızı okul derslerine yardım programları ile genişletmiş bulunmaktayız. Şubelerimizin hemen hepsinde hafta içi kız ve erkeklere yönelik ev ödevleri yardımı, okul derslerine yardımcı özel dersler, bilgisayar kursları, Almanca ve Türkçe kursları uzman eğitim personeli tarafından sunulmaktadır. Bu programlarla öğrencilerimizin eğitim konusunda eksiklerini telafi ederek nitelikli bir meslek ve yüksek eğitimin zeminini oluşturmaya hedefliyoruz.

Hafta sonu ve tatillerde sunulan eğitim programlarının yanı sıra 19 derneğimiz tarafından yatılı öğrenci yurt hizmetleri sunulmaktadır. Söz konusu yurtlarda uzman pedagoglar, eğitimciler ve hocalar görev yapmaktadır. Amacımız, gençlerin eğitim odaklı, kültürel, sosyal ve pedagojik ihtiyaçlarını karşılamaktır. Bu bağlamda okul eğitimi ile ilgili sürecin takip edilmesinin yanında dinî bilgi ve değerlerin öğretilmesi de önem arz etmektedir. Hedefimiz, gençlerin kendileriyle ilgili konularda sağlıklı bir şekilde karar verebilmelerini sağlamanın yanı sıra, onları toplumsal sorumluluk taşımaya ve sosyal hayatta görev üstlenmeye teşvik etmektir.

DANİMARKA Lo - Kurs Federasyonu

Servet DÖNMEZ / Başkan

Danimarka'daki Lo-KURS Federasyonu 2004 yılında Danimarka'da eğitim alanında hizmet sunan yerel derneklerin kurmuş olduğu bir federasyondur. Bugün itibarıyla 14 dernekten oluşan, 750 üyesi olan, Danimarka'da yaşayan yabancılar arasında söz sahibi ve yol gösteren konumunda bir federasyondur.

2002 yılında Danimarka'da devlet okullarında Türkçe ana dili eğitimi kaldırılarak belediyelerin inisiyatifine bırakılmıştır. Belediyeler de maddi külfet oluşturduğu gerekçesiyle Türkçe ana dili eğitimine yanaşmamaktadır. Danimarka'da çok az sayıda belediye okulunda Türkçe dersi verilmektedir. Bu nedenle ağırlığını Türkçe ana dili eğitimine veren Lo-Kurs Federasyonu, Türk çocuklarına dernek merkezlerinde ve belediyelerin izin vermiş olduğu yerlerde Türkçe öğretmekte, bilenlerin daha iyi konuşması ve yazması için uğraş vermektedir. Türkçe dersleri üniversite de okuyan üyelerimiz tarafından gönüllü olarak verilmektedir. Bu sayede eğitmenler ders verdikleri öğrenciler için rol model de olmaktadır. Bununla birlikte özellikle lisede okuyan Türk çocuklarına üniversite ve bölümler konusunda seminerler verilmekte ve rehberlik faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Aynı zamanda Türkçe derslerine katılan öğrencilerimize yaz aylarında Türkiye'de 2 aylık Türkçe kursları düzenlenerek hem pratik yapmaları sağlanmakta hem de ülkemizin tarihî ve kültürel yerleri gezdirilerek ülkemize aidiyet bağlarının kuvvetlenmesi sağlanmaktadır. Amacımız Danimarka'da daha fazla kişiye ulaşip onlara sevgi dili Türkçeyi öğretmektir.

AVUSTURYA'DA Viyana İslam Lisesi

Islamisches Realgymnasium Wien

Viyana İslam Lisesi (Islamisches Realgymnasium Wien) 1998 yılında planlanarak "Solmit-Solidarisch Miteinander" Okul Derneği tarafından kurulmuş ve 1999-2000 döneminde eğitim ve öğretime başlamıştır. Okulumuzun amacı Avrupa kültürü içinde kendi kimliğini yitirmemiş örnek nesiller yetiştirmektir. Bu aynı zamanda dinimizin ve insanımızın Avrupalılar tarafından daha iyi tanınmasına hizmet edecek, onlarla barış ve huzur içinde yaşamının temellerini oluşturacaktır. Şu anda 13 genel eğitim sınıfımız, ayrıca birer adet Bilgisayar, Kimya/ Fizik, Biyoloji, Müzik, Resim, Teknik/Tekstil el işi sınıfımız bulunmaktadır. Kız ve erkek öğrencilerimiz için iki ayrı mescidimiz ve bunun yanında kantin ve yemek salonumuz mevcuttur. 2003-2004 öğretim yılında ise «Oberrufenrealgymnasium» yani ortaöğretim kademesi II. seviye lise bölümü başlamıştır. 2006-2007 senesinde 11 öğrencimiz lise bitirme (Matura) imtihanını takdirle başarmış ve böylelikle o dönem okulumuz ilk mezunlarını vermiştir. Viyana İslam Lisesi 2012-2013 öğretim yılı itibarıyla ortaöğretim kademesi I. seviyesinde 5, ortaöğretim kademesi II. seviyesinde 8 olmak üzere toplam 13 sınıf ve 302 öğrenci ile faaliyetini başarıyla sürdürmektedir. Viyana İslam Lisesinden bugüne kadar 138 öğrenci başarıyla mezun olmuştur. Onlar şimdi üniversite eğitimlerine Avusturya'da değişik fakültelerde devam ediyorlar ve ilk mezunlarımızdan bazıları da üniversite eğitimlerini tamamlamak üzere. 2012-2013 öğretim yılı itibarı ile 36 öğrencimiz mezun adaydır.

ALMANYA'DA Türk Veli Derneklerinin Eğitim Çalışmaları

Dr. Ali SAK / FÖTED Başkan Yardımcısı

Almanya Türk Veli Dernekleri Federasyonu (FÖTED), çatı kuruluşu üye dernekler aracılığıyla velilerin ve çocukların yaşamış oldukları ülkede, özellikle de eğitim konusunda, daha iyi bir konuma gelebilmeleri için uğraşmaktadır. Almanya'daki göçmenlerin çocuklarının eğitim sorunlarını daha geniş bir çevreye duyurma ve böylece Türk velilerini duyarlı hâle getirmeyi görev edinmiştir. Veli dernekleri, çalışmalarında genel olarak çok dilliliği, özelde ise Türkçe ana dili derslerinin önemini, gerek Türk gerekse Alman kamuoyuna duyurmayı ve bu yönde siyasi baskı oluşturmayı ön plana çıkarmıştır. Bu bağlamda FÖTED veya FÖTEV, velilerimizin haklarının bilincine varmaları için değişik seminerler ve bilgilendirme çalışmaları yapmaktadır. Bu çalışmalar arasında, FÖTED'in yürüttüğü ve kısaca MOQA olarak bilinen proje kapsamında, velileri Alman eğitim sistemi, veli hak ve yükümlülükleri, çocuk eğitimi gibi önem taşıyan birçok konuda aydınlatma çalışmaları bulunmaktadır. Bunun dışında FÖTED, yeni bir projeye üye derneklerini güçlendirmek ve desteklemek amacıyla altyapı çalışmalarını da sürdürmektedir. FÖTEV ise KRV eyaleti eğitim ve okul bakanlığıyla yapılan bir protokolle bakanlığın eğitim partneri statüsünü elde etmiştir. Böylelikle bu eyaletteki eğitim politikalarının belirlenmesinde danışma hizmeti vererek söz sahibi olmuştur. Bu çalışmaların ana unsuru altı yıldır sürdürülen ve KRV'de veli eğitiminde marka hâline gelen Veli Akademisidir. Sonuç olarak FÖTED veya FÖTEV belirlemiş oldukları hedefler doğrultusunda bundan böyle de aynı duyarlılıkla mücadeleye devam edeceklerdir. Özellikle kurumlarda göçmenlere karşı ayrımcılığa yol açan uygulamaların kaldırılması ve göçmen kökenli öğretmen-öğretmen yetiştirilmesi için çaba sarf edecek, ana dili eğitimi ve din dersi konularına ağırlık vererek, Almanya'daki Türk toplumunun prestijini ve gücünü artırarak Alman toplumuyla iç içe ve eşit haklar çerçevesinde yaşama şansını yakalamaya çalışacaklardır.

FRANSA'DA Aquitaine Bölgesi Fransız - Türk Dostluk Derneği

Sait TAHAN / Başkan

Aquitane Bölgesi Fransız-Türk Dostluk Derneği (AFTAA), 1991 yılında çoğunlukla eşleri yabancı olan çiftler tarafından kurulmuştur. Kuruluş amacımız bölgemizin Mağrip ülkelerine yakınlığından dolayı, yöre halkının ülkemiz hakkında fazla

bilgisi olmadığının, ülkemizi, dilimizi, kültür, tarih ve değerlerimizi, alışlagelmiş ve sıradan yöntemlerden uzak, akademik bazda, uzman kişiler eşliğinde bilimsel, sanatsal ve kültürel aktiviteler tertipleyerek Fransız halkına, özellikle de eğitim kurumları aracılığıyla gençliğe tanıtılabilmek amacı gütmektedir. Dernek çalışmalarımızın ilk sırasında eğitim alanı yer almaktadır. 2003 yılında Bordeaux Üniversitelerinde 12 yıllık bir çabanın sonucunda Türk Dili ve Kültürü dersleri başlatılmıştır. Yine çalışmalarımız sonucunda Türkçe 2005 yılında lise ve üniversitelerde seçmeli ders olarak müfredata alınmıştır. Ayrıca 2012 yılında yüksek lisans eğitiminde Türkçenin seçmeli sekiz yabancı dil arasına girmesini başarmış bulunmaktayız. Öte taraftan Türkiye ile Fransa eğitim kurumları arasındaki bağlantıların sağlanması ve gelişmesi için gayretlerimiz sürmektedir. Bugüne kadar Anadolu Üniversitesi, Akdeniz ve 19 Mayıs Üniversiteleri ile protokollerin imzalanmasına aracı olduk. Öğrenci değişiminin artmasını sağlayarak Bordeaux Üniversitelerine, Erasmus veya diğer yollarla lisans ve doktora öğrenimi için gelen gençlerimize ve okutmanlarımıza desteklerimizi devam ettirmekteyiz. Bu gelişmelere bağlı olarak son yıllarda gelen, çoğunluğu kız, 50'ye yakın öğrencimize imkânlarımız dahilinde her türlü desteği vererek, eğitimlerini en iyi şartlarda tamamlamalarına yardımcı olmaktayız. Kuruluşumuzdan bu yana Bordeaux bölgesinde akademisyeninden doktoruna, iş adamından ev hanımına her yaş ve meslekten Fransızca yönelik Türkçe kurslarımız 22 yıldır devam etmektedir. Arzu eden vatandaşlarımıza Fransızca dersleri; bünyemizdeki ilkököl ve kolejli Türk çocuklarına okul derslerinde zorluk çektikleri konularda eğitimciler yardımıyla yardımcı dersler vermekteyiz.

HOLLANDA'DA Türk Eğitim Kültür Entegrasyon Vakfı

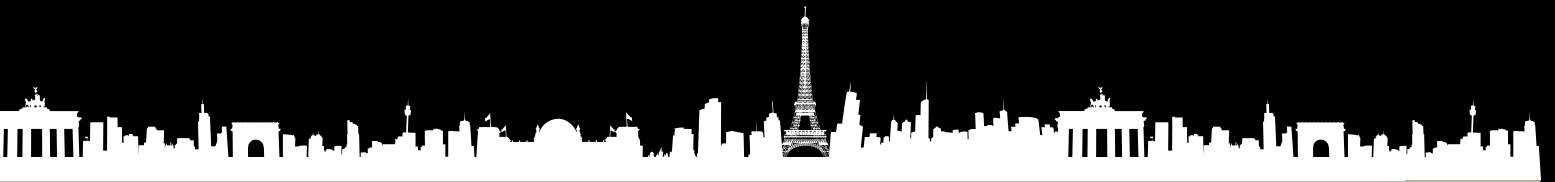
Adnan BAYRAK / Başkan

Türk Eğitim Kültür Entegrasyon Vakfı (Tekev) olarak öncelikle Hollanda eğitim sistemi hakkında velilere yönelik bilgilendirme toplantıları düzenlemekteyiz. Uzman eğitimciler ve görevliler tarafından verilen seminerlerde veliler okul seçimi ve çocuklarına yardım konularında hangi kurumlardan yararlanabilecekleri hakkında bilgilendirilmektedir. Hollanda eğitim kurumlarının yapmış olduğu bir araştırmada yabancı çocukların okulu terk etme oranının çok yüksek olduğu tespit edilmiştir. Vakıf olarak çoğunlukla yabancı öğrencilerin yer aldığı okullarla görüşmeler yaparak problemin çözümüne katkı sağlamak için okul yönetimine Mentor adı altında bir proje sunduk. Proje kapsamında çocukların etnik kimliğine bakılmaksızın, okulda ve ders sonrasında bir eğitimci tarafından bir çocuğa haftada 2 saat olmak üzere okul dersi yardım kursu başlattık. Projeye çocukların eğitimde alt yapılarını güçlendirmeyi, kendilerine güvenlerini artırmayı amaçlıyoruz.

İNGİLTERE'DE Hafta Sonu Destek Okulları

Kelâmi DEDEZADE / İngiltere Türk Dili, Kültürü & Eğitimi Konsorsiyumu Başkanı

Hafta Sonu Destek Okulları, örneğin İngiltere'de ilk kuruldukları dönemlerde, mesleği öğretmenlik olmayan ve özveriyle çalışan duyarlı kişiler ve veliler tarafından başlatıldı. Bazı destek okulları 15-20 öğrenci ile bir oda veya sınıfta başlamış, daha sonra öğrenci sayıları arttıkça sınıf sayılarını da artırmışlardır. Sonraki süreçte sivil toplum örgütlerinin kurup özveriyle yürüttüğü okullarda yerel öğretmenler ve elçiliklere bağlı eğitim müşavirlikleri tarafından görevlendirilen öğretmenler birlikte çalışmaya başladı. Hafta Sonu Destek Okulları sadece hafta sonları değil, hafta içi normal okul saatlerinden sonra da değişik yaşlarda birçok öğrenciye hizmet veren eğitim merkezleri hatta veliler için de birer buluşma yeri olarak bilinir. Yabancı ülkelerde açılan Hafta Sonu Destek Okulları, genelde, Türk Dili ve Kültürü derslerine ağırlık veriyor. Bunun aynen devam etmesi ama ek olarak derslerin içeriğinin yaşanılan ülkenin müfredatına göre hazırlanmasının çocuklarımızı o ülkenin eğitim sisteminde daha başarılı kılacağı şüphesizdir.

AVRUPA

Hüseyin GÜNDOĞAR huseyin.gundogar@ytb.gov.tr

Eğitimde Acı Gerçekleri Sergileyen Sınav: PISA

OECD, üç yılda bir, Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı çerçevesinde göçmen öğrenciler ile yerli öğrenciler arasındaki eğitim makasını değerlendirmek amacıyla PISA sınavını gerçekleştiriyor. Bu sınavın sonuçları, Avrupa'daki yönetimlerin göçmen öğrencilere dönük eğitim programlarının ciddi şekilde eleştirilmesine neden oldu.

PISA sonuçları, Almanya, Belçika, Avusturya gibi Avrupa ülkelerinde üçüncü nesil göçmen çocukların bile, yerli öğrenciler ile aralarındaki makası kapatamadıklarını hatta bu makasın açıldığını gösteriyor. Buna karşılık Kanada, ABD, Avustralya gibi göçmen almaya alışmış ülkelerde bu makas giderek sıfır noktasına kadar geriliyor...

Karşılıklı atılan imzalarla 1961 yılında başlayan Avrupa'ya iş göçü süreci artık ellinci yılını doldurmuştur. Geçip giden bu elli yıl birçok değişim ve etkileşime sahne olmuş; kişiler, aileler, gruplar ve hatta devlet politikaları değişmiş ve birbirinden etkilenmiştir.

Gidenlerden kalanlara, bireylerden gruplara ve hatta dinî cemaatlere kadar göçün tarafı olan her kesimin aklındaki geçicilik (Gastarbeiter=misafir işçiler) düşüncesi, süreç boyunca üretilen devlet politikalarını da etkilemiştir. Bu geçicilik düşüncesi, vatandaşlık tercihinden ekonomik yatırım anlayışına kadar birçok alanı etkilediği gibi eğitimle ilgili atılan adımlar konusunda da belirleyici olmuştur. Göç edilen ülkenin yönetimleri, tekrar kendi ülkelerine dönecekler düşüncesiyle göçmen çocuklarına yönelik bir eğitim politikası oluşturamazken, Türkiye'nin izlediği eğitim anlayışı da aynı düzlemde gelişmiştir. Her iki taraf da çocukların mevcut durumlarını, eğitim ve geli-

şimlerini göz ardı ederek geçici önlemler almıştır.

Öğrencilerin geleceğe nasıl hazırlandıklarını ölçmek amacıyla OECD tarafından 1997 yılından beri her üç yılda bir uygulanan ve Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA, Programme for International Student Assessment) olarak adlandırılan sınavlar, göçmen öğrencilerle yerli öğrenciler arasındaki farkı açık bir şekilde ortaya sermiştir. Program sonuçları, öğrencilerin sosyal statülerine göre ülke içindeki başarı düzeylerinin karşılaştırılmasına imkân sunarken aynı zamanda ülkesel farklılıkları da bariz bir şekilde ortaya koymuştur. Örneğin, ilk PISA araştırması, 2000 yılında yayınlandığında Almanya'nın 30 OECD ülkesi arasında 21'inci sıradan olması ülkede şok etkisi yarattı. Eğitim sistemlerinin diğer ülkeler karşısında bu kadar geride olmasına bir türlü anlam veremeyen Almanlar başarısızlığın nedenini araştırmaya başladılar.

GÖÇMEN ÜLKELERDE DURUM FARKLI...

2003 PISA sonuçlarına göre OECD ülkelerinde göçmen kökenli öğrenciler ortalama 40-50 puan daha düşük sonuçlar elde etmişlerdir. Kanada, Avustralya ve Amerika gibi göç tecrübesi farklı olan ve kendilerini bir göç ülkesi olarak kabul edip buna göre politikalar üreten ülkelerde göçmen ve yerli öğrenciler arasındaki makas çok azdır. Hatta sınavın diğer bölümlerinde bu makas, göçmen öğrencilerin lehine bile açılabilir. Ancak Türk göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı Batı Avrupa ülkeleri ise göçmenlerin eğitimi konusunda tam bir başarısızlık örneği sergilemişlerdir. Tabloda da görüleceği üzere Almanya ve Belçika gibi ülkelerde 1 ve 2. nesil göçmenlerle yerli öğrencilerin arasındaki fark 90 puanı bulabilmektedir.

Bu farkın ikinci nesilde bile değişmesi ülkelerin fırsat eşitliği sağlanma-

2003 PISA MATEMATİK BÖLÜMÜ SONUÇLARINA GÖRE GÖÇMEN ÖĞRENCİLER

ÜLKELER	ORTALAMA PUAN	ORTALAMA PUAN	ORTALAMA PUAN	PUAN FARKI	PUAN FARKI
	Yerli Öğrenciler	2. Nesil Göçmen Öğrenciler*	1. Nesil Göçmen Öğrenciler*	2. Nesil Göçmen Öğrenciler*	1. Nesil Göçmen Öğrenciler*
KANADA	537	543	530	6	-7
AVUSTRALYA	527	522	525	-5	-2
AMERİKA	490	468	453	-22	-36
İSVEÇ	517	483	425	-34	-92
NORVEÇ	499	460	438	-39	-61
FRANSA	520	472	448	-48	-72
AVUSTURYA	515	459	452	-56	-63
HOLLANDA	551	492	472	-59	-79
DANİMARKA	520	449	455	-70	-65
BELÇİKA	546	454	437	-92	-109
ALMANYA	525	432	454	-93	-71
OECD ORTALAMA	523	483	475	-40	-48

*1. Birinci Nesil Göçmen: Anne - babası ve kendisi sınavın yapıldığı ülkenin dışında doğmuş kişi.

*2. İkinci Nesil Göçmen: Kendisi sınavın yapıldığı ülkede, anne ve babası ülke dışında doğmuş kişi.

Kaynak: (OECD, 2006: Where immigrant students succeed - A comparative review of performance and engagement in PISA 2003)

sı noktasında eğitim politikalarını gözden geçirmeleri gerektiğini göstermiştir. Göçmen öğrencilerin eğitim sisteminde başarılı olmalarını sağlama konusunda ilgili ülkelerin ilk olarak vurgu yaptıkları ve entegrasyon adına müdahale ettikleri nokta ise dil meselesidir. Ancak dil öğretimi konusunun, üzerinde yeterince düşünülmeden, çocuğun yaşadığı ailenin sahip olduğu kültürel kimlikten bağımsız olarak ele alınması entegrasyondan ziyade asimilasyonu çağrıştırmaktadır. Ayrıca başarı ve başarısızlığı etkileyen birçok sosyal ve ekonomik faktör göz ardı edilmektedir.

Çünkü sadece göçmenlik statüsüne, yani ailenin ve çocuğun doğum yerine göre yapılan bir analiz sağlıklı bir değerlendirme yapmamıza engel olmaktadır. Bazı Avrupa ülkelerinde yaşayan Türk öğrencilerin PISA sonuçlarının irdelendiği başka bir araştırmada öğrencinin ailenin sosyal statüsü, ekonomik geliri ve eğitim düzeyinin iyi olması, okul ve öğretmen kalitesinin yüksek olması çocuğun başarısını evde konuşulan dilden çok daha fazla etkilemektedir (bk. Dustmann, Frattini, & Lanzara, 2011, s 33).

PISA 2012 sonuçlarının değerlendirilmesinde ise daha sağlıklı değişkenler ele alınmıştır. Göçmenlik statüsünden ziyade okul kalitesi, annenin eğitim düzeyi ve ailenin sosyo-ekonomik statüsü gibi değişkenlerin başarı üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bu değişkenlerden annenin eğitim düzeyinin başarıyı diğer değişkenlere göre daha fazla etkilediği ortaya çıkmıştır.

2003 PISA MATEMATİK BÖLÜMÜ SONUÇLARINA GÖRE GÖÇMEN ÖĞRENCİLER

ÜLKELER	GÖÇMEN ÖĞRENCİLER						YERLİ ÖĞRENCİLER	TÜRK ÖĞRENCİLER	ESKİ YUGOSLAVYA
	TÜRKİYE			ESKİ YUGOSLAVYA					
	Katılan Öğrenciler / Matematik			Katılan Öğrenciler / Matematik					
	n	Ağırlık	Ortalama	n	Ağırlık	Ortalama	Ortalama		
		%	Sonuç		%	Sonuç		Sonuç	
AVUSTURYA	141	25,9	423	276	47,2	456	515	-92	-59
BELÇİKA	140	14,8	421	0	0	0	546	-125	0
DANİMARKA	53	32,1	424	0	0	0	520	-95	0
ALMANYA	197	32,1	405	45	7	448	525	-120	-78

Kaynak: (OECD, 2006: Where immigrant students succeed - A comparative review of performance and engagement in PISA 2003)

AVRUPA

Hasan KOCABIYIK hasan.kocabiyik@ytb.gov.tr

İŞ HAYATINDAN SİYASETE AVUSTURYA'DAKİ TÜRKLER

Doç. Dr. Cahit GELEKÇİ 1964'te yapılan anlaşmayla Türkiye'den Avusturya'ya göç eden Türk işçilerimizin ve daha sonraki süreçte orada oluşan Türk nüfusun sosyal, ekonomik, siyasal durumları ve gündelik yaşamları üzerine araştırma yapmak üzere yaz döneminde Avusturya'da bulundu. Kendisiyle, yaptığı alan araştırmasına bağlı olarak Avusturya'daki Türklerin sayıları, vatandaşlık durumları, yaşadıkları temel sorunlar, inanç alanında yaşadıkları problemler, ayrımcılığa veya dışlanmaya maruz kalıp kalmadıkları hakkında görüştük.

Hocam, eğitim, istihdam, ekonomi, sosyal yaşam gibi konu başlıkları altında Avusturya'daki vatandaşlarımızın durumu üzerine tespitlerinizi merak ediyoruz. Ancak detaylara girmeden önce genel gözlemlerinizi alabilir miyiz? Avusturya'daki Türkler hakkında izlenimleriniz nelerdir?

Biliyorsunuz II. Dünya Savaşı sonrası nüfus yapısı olumsuz yönde değişen sanayileşmiş birçok Avrupa ülkesi ihtiyaç duyduğu iş gücü açığını kapatabilmek için çevre ülkelere yönelmiştir. Bu ülkelerden birisi de Avusturya'dır. Ancak Avusturya'nın, diğer Avrupa ülkelerine göre farklı bir durumu var. Benim ilk izlenimlerim şunlar: Bildiğiniz üzere Avusturya ile Türkiye arasındaki işçi mübadele anlaşması 1964 yılında yapılıyor. 1973 yılına kadar Türkiye'den Avusturya'ya düzenli olarak bir iş gücü akışı var. Daha sonra 1973 yılındaki petrol krizi ile sadece Avusturya'da değil bütün Avrupa ülkelerinde işçi getirme olayında ekonomik nedenli bir sınırlama meydana geliyor. Yalnız temel farklılık işte burada ortaya çıkıyor. Diğer Avrupa ülkelerinde Türkiye'den iş gücü anlaşmasına dayalı işçi götürmeye getirilen sınırlamalar 1973'ten sonra çok keskin bir şekilde işlerken Avusturya'ya aile birleşimi ya da aile kurma yoluyla gidişlerin yanında özellikle 80'ler ve 90'lar sonrasında da çok sayıda Türk vatandaşının çalışmak üzere gittiğini görüyorsunuz. Avusturya resmî istatistiklere baktığımızda Avusturya'da yaşayan Türklere ilişkin verileri tam olarak bulmak mümkün değil. Ancak birçok veri bir

arada kullanıldığında günümüzde Avusturya'da yaklaşık olarak 300.000 civarında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı veya sonradan ya da doğuştan Avusturya vatandaşı olan Türk'ün yaşadığı tahmin edilmektedir. Dolayısıyla bu, çok önemli bir rakam.

300.000 civarında bir nüfustan söz ediyoruz. Bunu biraz daha somutlaştırmak gerekirse Avusturya'da yaşayan Türklerin genel nüfus ve vatandaşlık ilişkisi bağlamında durumu nasıldır?

Bu 300 bin rakamını doğrudan Avusturya istatistiklerini inceleyerek bulmanız mümkün değil, bunun için başka verilere ihtiyacınız var. Nedeni şu, Avusturya'nın uygulamış olduğu vatandaşlık sistemine ya da anlayışına göre çifte vatandaşlık uygulaması yok. Yani ya Türk vatandaşı olacaklar ya da Avusturya vatandaşı, başka tercihleri yok. Dolayısıyla bu tercihlerinden dolayı orada doğuştan Avusturya vatandaşı olmuş olan Türklerin sayısal rakamlarını elde etmeniz mümkün değil. Geriye elimize kalan, göçle oraya gidenler ve orada doğmasına rağmen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olanlar. Şimdi Avusturya istatistiklerini incelediğimizde, bu bağlamda Avusturya'da yaşayan Türklerin sayısı, yani Türk vatandaşı olan veya Türk vatandaşlığından yakın zamanda çıkmış olanların istatistiklerine baktığımızda 200 binli rakamlardadır ama biz orada doğanları veya Türkiye cumhuriyeti vatandaşı kimliğini

almamış olanları dâhil ettiğimizde yaklaşık 300.000 rakamlarına ulaşıyor. Avusturya istatistiklerine göre 1990 ile 2011 yılları arasında Avusturya vatandaşlığına geçen Türklerin sayısı 122.937'dir. Avusturya'yı diğer ülkelerden farklı kılan bir nokta var demiştik, Avusturya, Avrupa Birliği ülkeleri içerisinde vize uygulamasını getiren en son ülke. 1992 yılında vize uygulaması getirilmiştir. Dolayısıyla 1992 yılına kadar diğer Avrupa Birliği ülkelerine oranla Türklerin Avusturya'ya gidişleri çok daha kolay olmuştur. 1964 sonrası Avusturya'daki Türk nüfusunun oluşumu üç aşamada gerçekleşmiştir. Bunlardan ilk aşamayı işçi olarak gidenler oluşturmaktadır. İkinci aşamayı aile birleşmesi şeklinde ifade ettiğimiz, evli olup giden ve daha sonra eşini ya da çocuklarını yasal haklarından yararlanarak götürenler, üçüncü aşamayı ise bekâr olarak gittikten sonra ya da Avusturya'da doğup büyüyenlerin Türkiye'den evlenmek sureti ile aile kurma olarak adlandırdığımız yol ile eşlerini Türkiye'den götürmeleri. Tabi bir de orada doğanlar var. Bu aşamaların hepsi birlikte değerlendirildiğinde 300 bine yakın Türk'ün Avusturya'da yaşadığı görülüyor.

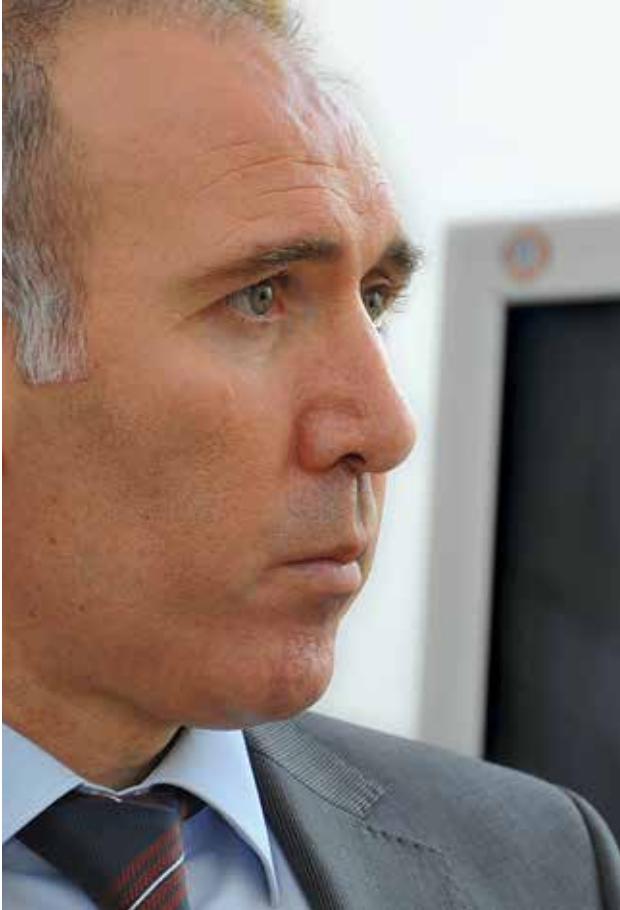
Hocam, Avusturya'da bulunan 300.000'den fazla Türk vatandaşı ve Türk kökenliyi 8,5 Milyona yakın ülke nüfusu içerisinde düşündüğümüzde önemli bir orana tekabül ediyor. Oradaki Türklerin iş piyasası ve genel olarak ekonomik alanda ülkedeki konumlarını nasıl buldunuz?

Biliyorsunuz Avusturya, Avrupa ülkeleri içerisinde işsizlik düzeyinin en düşük olduğu ülke. İşsizlik düzeyinin düşük olması, oradaki Türklerin çalışma imkânlarını ve şartlarını da artırıyor aynı zamanda. Örneğin Almanya, Belçika veya Fransa gibi ülkelerde genel işsizlik düzeyinin yüksek olması yabancıların işsizlik oranını daha da yükseltiyor. Diğer AB ülkelerinde Türklerin işsizlik oranları %25-30'larda iken bu rakam Avusturya'da %16-17'lerde. Avusturya resmî istatistiklerine göre ise bu oran daha düşük. Belçika ile kıyasladığınızda neredeyse yarı yarıya. Bu durum neyi gösteriyor; Avusturya iş piyasasında Türklerin iş edinebilme ve çalışabilme imkânları ve şartları birçok Avrupa ülkesine bakarak daha yüksektir. Bu durum da tabi olarak göçün oraya daha yüksek oranda devam etmesini sağlamış. Viyana Büyükelçiliğimizin verilerine göre Türklerin çalıştığı dört binin üzerinde işletme olduğu ifade edildi. Bu, çok ciddi bir rakam. Gıda, inşaat, hizmet sektörü ve diğer alanlarda Türklerin bütün ihtiyaçlarını karşılayacak işletmelerinin ve bu işletmelerde de daha çok Türklerin çalıştırıldığı görüyoruz.

Yerleşim konusunda Türklerin belli noktalarda yoğunlaştığına dair yorumlar var. Sizce bu birliktelik bir getto yaşamı oluşturmuş mu Avusturya'da? Türklerin Avusturyalılarla ilişkileri konusundaki gözlemlerinizi merak ediyorum.

Teşekkür ederim, çok önemli bir noktaya değindiniz. Bu konuyu açıklayabilmek için bazı verileri kullanmamız gerekiyor. Örneğin Viyana'da 100.000'in üzerinde Türk yaşıyor. 2011 verilerinde Viyana'da yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı sayısına baktığımızda bu sayı 44.256. Bu rakamın çok üzerinde de Avusturya vatandaşı Türk bulunuyor. Viyana'nın toplamına baktığımızda yaklaşık 1.700.000 nüfus var. 100 bin civarındaki Türk nüfusun dört beş bölgede yoğunlaştığını görüyorsunuz. Özellikle 10.Viyana başta olmak üzere 16.Viyana ve 15.Viyana, Türklerin yoğun olarak yaşadıkları bölgelerin başında geliyorlar. Yoğunlaşmanın nedeni şudur: Toplumlar bir arada yaşadıkları sürece hem kültürel varlıklarını hem de evliliklerle aile bütünlüklerini devam ettirirler. Bütün Avrupa'ya baktığımızda, sadece Türkler için değil, diğer topluluklarda da aynıdır. Bir ülkeye dağınık vaziyette yerleşmiş yabancıların zamanla bir yerlere toplanmaya başladıkları görülür, bu doğal bir süreçtir. Bunu gettolaşma bağlamında düşünmemek lazım. Sonuç oraya gidebilir mi? Bu ayrı bir

inceleme konusudur. Türklere baktığımızda; Türklerin yaşadığı bölgeler genelde yabancıların yoğun olduğu bölgelerdir. Türklerin yoğun olduğu yerlerde, Türklerle birlikte, eski Yugoslavya coğrafyasından gelenler, Çekler, Slovaklar da var. Bu hemen hemen her ülkede aynıdır. Yabancılar daha çok yabancıların olduğu bölgelerde yaşıyorlar. Bunun birçok sebebi var. Biri ülkenin ekonomik durumundan kaynaklanıyor. Avusturya ve Viyana özelinde baktığımızda, yabancılar daha çok daha alt ekonomik ve daha düşük eğitim seviyesine sahip olan topluluklar. Bir diğer sebebi de bir yabancıya, başka bir yabancı, o ülkenin kendi vatandaşından daha yakın gelmektedir. Şimdi Türklerin veya diğer yabancıların yoğun yaşadığı bölgelere baktığımızda o bölgelerde Avusturyalılar yaşamıyor mu? Onlar da var. Ancak genel olarak Belçika'da, Almanya'da, Fransa'da ve Avusturya'da yabancıların dolayısıyla da Türklerin hem yaşadıkları ülkenin yaklaşımı hem de kendi kültürel kaygılarından dolayı belli alanlarda toplu bir hâlde yaşama duygusu ve davranışı içerisinde oldukları görülmektedir.

Viyana'da yabancıların yoğun olduğu bölgelerde yerlilerin tepkileri nasıl? Bir çatışma söz konusu mu? Avusturya'da son dönemlerde yabancı aleyhtarı söylemlerin arttığını görüyoruz. Öyle ki bazı aşırı milliyetçi partiler seçim çalışmalarını doğrudan yabancı düşmanlığı üzerine bina ediyorlar. Bu çerçevede, Avusturya'daki birlikte yaşama kültürü konusunda neler söyleyebilirsiniz?

Siyasal çerçeve ayrı, normal kültürel yaşam ayrı bir şey. Söylediğiniz konuda özellikle iki binli yıllardan sonra, özellikle Avusturya, Hollanda ve Belçika olmak üzere birçok Avrupa ülkesinde, sağ oyların çok yüksek rakamlara çıktığını görüyoruz. Bu rakamlar tabii ki durduk yere çıkmıyor. Bunun Avrupa Birliği kaynaklı nedenleri, göç ile ilgili nedenleri ve ekonomik sıkıntıdan kaynaklı nedenleri var. Ama detaylara değinmeden sorunuz bağlamında bizi ilgilendiren kısma bakacak olursak Viyana'ya baktığımızda 1.700 bin nüfusun içerisinde 100 bin Türk, Viyana'nın yarısı demek değil. Türkler orada nüfus olarak en yoğun etnik grup da değil. Daha fazla Yugoslav kökenliler var. Ama sonuç olarak baktığımızda bu, siyaset malzemesi yapılıyor. Nedeni şu: Sadece Viyana değil, Avrupa'nın özellikle birçok başkentinde yabancılar oldukça fazla. Bazı başkentlerde nüfusun yüzde ellisinden fazlası yabancı veya yabancı kökenli. Bu şehirler kültürel olarak kozmopolittir ve çok karmaşıktır. Dolayısıyla yabancıların yoğunlukta olduğu şehirlerde, gündelik yaşamda çok büyük sorun olmasa da bu durum siyasal alanda bir sorun olarak ortaya çıkıyor. Çünkü orada partiler bunu siyasal malzeme yapı-

“Avusturya ve Viyana özelinde baktığımızda, yabancılar daha alt ekonomik seviyeye ve daha düşük eğitim seviyesine sahip olan topluluklar.”

yorlar. Avusturya’da yaşayan Türklerin bir özel durumu da en büyük Müslüman grup olması. Avusturya’yı diğer bazı ülkelerden ayıran en önemli noktalardan birisi de budur. Kültürel karşılaştırmalarda milliyet ve inanç farklılaşması en önemli nokta. Boşnakların da sayısı oldukça yüksek ama onları farklı bir noktada görüyorlar. Türkler hem inanç açısından hem kültürel açıdan hem milliyet açısından onlar için farklı bir grup. Dolayısıyla bu durum ve şartlar siyasal partilerin ayrımcılık noktasında bunu malzeme yapmasına neden oluyor.

Sosyal ilişkilere bakacak olursak ben sahadaki verilerden bahsedeyim size. Yaptığımız anketleri henüz değerlendirmedik. Ancak yaptığımız mülakat ve odak gurup görüşmelerinin sonuçlarına baktığımızda Avusturya’da yaşayan Türkler içerisinde erkeklere göre kadınların daha fazla ayrımcı tutum ve davranışlara maruz kaldığı sonucu ortaya çıkıyor. Mülakat verileri bunu gösteriyor. Buradaki temel nokta, kadınların kıyafetleri açısından daha göz önünde olması. Bu, herkes için aynı mı diye soracak olursanız. Hayır. Yaptığımız görüşmelerden çıkan sonuçlara göre özellikle yaşlı Avusturyalıların, tesettürlü veya başörtülü olan kadınlarımıza, metro duraklarında, alışveriş yerlerinde sözlü olarak tacizleri olduğunu görüyoruz. Bunun gençlerde ve orta yaşlılarda çok daha az olduğu ifade ediliyor. Yaşlı Avusturyalıların özellikle kadınlarımıza sosyal yaşamda hem inanç hem kıyafet hem de kendi ülkelerine geri dön-

meleri yönünde sözlü baskı ve tacizlerinin olduğu mülakat ve görüşme yaptığım kadınların çoğu tarafından ifade edildi. Erkeklerde bu oran çok daha düşük durumda. Tahmin edeceğimiz üzere bir ülkede ekonomik durum kötüleştiğinde ilk suçlu, o ülkede yaşayan yabancılarıdır. Bu, bütün Avrupa için geçerlidir. Bunun nedeni refahlarını paylaşmak istememeleridir. İşsizlik rakamları arttığında bu tepkiler daha da artıyor. Bu nedenle siyasal bağlamda malzeme yapılmasını belki bir nebze normal görebilirsiniz ama sosyal ve kültürel anlamda bir baskının olması normal karşılanamaz.

Hocam, gençlerden ve eğitimden söz etmişken oraya gelelim. Avusturya’daki Türk toplumunun eğitim durumu hakkındaki tespitleriniz nelerdir?

Avusturya’daki öğrencilerimiz iki gruba ayrılıyor. Birincisi o ülkeye eğitim amaçlı gidenler ki oldukça fazla sayıda öğrencimiz var Avusturya’da. İkincisi orada büyüyen çocuklarımız. Öncelikle bu ikisini ayırmamız lazım.

Avusturya’da yaşayan Türklerin eğitim-öğretim sistemi içerisindeki konumlarına baktığımızda durum ne yazık ki pek parlak değil. İyi eğitim almış olanlar, avukatlar, doktorlar, kendini yetiştirmiş siyasetçiler yok mu? Elbette var ama genele baktığımızda sayıları çok düşük. Avusturya İstatistik Kurumu rakamlarına göre Avusturya’da yaşayan azınlıklar arasında eğitim durumu en düşük etnik grup Türklerdir. Bunun nedenlerinden bir tanesi, orada yaşa-

yan diğer yabancılara göre Türklerin Avusturya'ya yerleşiminin daha geç olması. Daha geç gitmişseniz süreç doğal olarak daha geç başlar. İkincisi, orada yaşayan Türk ailelerde eğitim konusunda bazı eksikliklerin olduğunu gördüm. Ailelerin bir kısmı çocuklarının okumalarını değil çalışmalarını destekliyor. Mülakatlarda görüştüğüm 3-4 çocuğu olan kişilerden "Hocam birisi okuyor, diğerleri bir an evvel çalışmaya başlasın, para kazansın." diyenlere şahit oldum. Bazı ailelerde temel eğitimden sonra çocuk artık çalışıp para kazansa daha iyi olur gibi bir bakış, anlayış var. Bu da karşımıza yükseköğretim konusunda sıkıntılı bir manzara çıkarıyor.

Diğer tarafta engellilerin gittiği okullara baktığımızda, yine iç acıtıcı bir durum var. Bu okullarda nüfusa oranlama yaptığımızda Türk çocuklarının birinci sırada olduğunu görüyoruz. Bunun nedeni bu çocukların hepsinin zihinsel veya bedensel engelli olmaları değil, özellikle dilden kaynaklı ya da kültürel adaptasyondan kaynaklı sorunlar, o çocukların o okullara gönderilmesine yol açıyor. En son rakamlara göre 2010-2011 öğretim döneminde 650 çocuğun olduğu bana ifade edildi. Rakam olarak düşük görünebilir ama nüfusa oranla, diğer yabancılarla da mukayese edildiğinde yüksek bir oran. Bu durum, hem çocukların kendilerini yeterince ifade edememeleri hem bazı öğretmenlerce ayrımcı muamelelerin sergilenmesi hem de ailelerden kaynaklı nedenlerden dolayı ortaya çıkıyor. Bu durumda ne yazık ki istenilen düzeyde bir başarı gösterilebilmiş değil. Gençler daha çok meslek eğitimiyle yetiniyor. Zorunlu eğitimden sonra bir meslek sahibi olup çalışma hayatına atılma eğilimi çok yüksek. Bu da çıraklık eğitimi düzeyinde bir seviye sağlıyor.

Peki, Türkçe konusunda durum nedir?

Diğer Avrupa ülkelerindeki Türk vatandaşlarının durumuna göre Avusturya'daki Türklerin Türkçe konuşma düzeyini çok iyi buldum. Bu durum, Türkiye'ye çok yakın olunması, yaşayanların önemli bir kısmının yakın zamanlarda gitmiş olması ve Türkiye'ye çok gidilip gelinmesinden kaynaklanabilir. Bir de tabii ki kitle iletişim araçlarının ciddi olumlu katkısı var. Pek çok ülkede Türk çocuklarının 2 dili karıştırarak konuştuğunu görürsünüz; Almanya'da, Fransa'da, Belçika'da... Avusturya'da bu duruma ben çok rastlamadım. Çocukların Türkçe konuşma düzeyleri oldukça iyi durumda.

Siyasete ilgi ve siyasal temsil konusunda neler söyleyebilirsiniz?

Siyasal katılım noktasında, tabii Avusturya vatandaşı ol-

mayan Türkler'in oy kullanamadıkları için ilgisiz olduğu görülüyor. Avusturya'daki Türklere baktığımızda yarıya yakını vatandaş değil. Dolayısıyla oy kullanamıyorlar. Çocukları da yani seçmen yaşında olmayanları da çıktığınızda geriye kalan çok farklı bir rakam oluyor. Ben sorunuzu oy kullanma konusundaki ilgi ve siyasal temsil şeklinde anladım. Bu noktada bir örnek vereyim. Mesela Belçika'da 5 yıldan fazla ikamet eden yabancılar yerel seçimlerde oy kullanabiliyor. Ayrıca Belçika çifte vatandaşlığa da izin veriyor. Dolayısıyla bir hak söz konusu. Avusturya da ise çifte vatandaşlık mümkün değil. Vatandaş olmayanlar hiçbir şekilde oy kullanamıyor. Diğer yandan mevcut seçmen nüfusa bakıldığında da temsil düzeyi çok düşük maalesef. Avusturya Federal Meclisinde Türk kökenli sadece bir milletvekili var.

Hocam, Avusturya'daki Türk toplumu hakkında genel bir fotoğraf ortaya çıkmış oldu. Bu noktadan sonra, bu toplumun Türkiye ile ilişkileri bağlamındaki değerlendirmelerinizi merak ediyorum. Türkiye'ye gidiş-gelişler, Türkiye gündemine olan ilgi ve ileriye dönük planları bağlamında Türkiye'ye ile ilişkileri nasıl?

Tabii bu soru pek çok noktayla bağlantılı bir soru. Türklere gelmeden önce Avusturyalıların bu duruma nasıl baktığı konusunda bir şeyler söyleyeyim, Avusturyalı muhataplarına Türklerin durumu ve Türkiye ile ilişkilerini sorduğumda, Türklerin eskiye oranla çok daha kötü durumda olduğunu söylediler. "Eskiden buraya çok ilgi ve alakalıydı, şimdi ise Türkiye'ye daha çok ilgili ve alakalı." şeklinde ifadeler duydum. Türklerin özellikle çanak anten vasıtasıyla tamamıyla Türkiye'yi takip ettiklerini ve bunun oradaki yaşamları açısından temel bir sıkıntı olduğunu düşünüyorlar. Türkiye açısından baktığımızda biz bunu avantajlı bir durum olarak görüyoruz. Kitle iletişim araçları sadece Avusturya'daki değil bütün dünyadaki Türklerin Türkiye'yi takip edebilmesini sağlıyor. Daha önemlisi oradaki Türklerin evlerinde ana dilini öğrenmesine önemli katkı sağlıyor. Ama tamamen Türkiye'ye odaklanılırsa, bu da oranın diline ve sosyal yaşamına ilginin azalmasına neden olabilir. Burada çok hassas bir durum söz konusu.

Asıl soruya dönecek olursak Avusturya diğer Avrupa ülkelerine göre fiziksel olarak Türkiye'ye en yakın ülke. Dolayısıyla diğer ülkelerde yaşayan vatandaşlarımıza göre çok sayıda kişi her yıl kara yoluyla Türkiye'ye geliyor.

Ekonomik yaşam anlamında bakacak olursak, eskiye göre Türkiye'ye yatırımları azalmış durumda. Türkiye'de yaşama tercihi azalan insanlar var. Türkiye'ye kesin dönüş yapmak isteyen Türkler, bunu yapmak istediklerini ama yapı-

Avusturya'daki görüşmelerim esnasında Başkanlığınızın da oradaki vatandaşlarımızca ciddi anlamda takip edildiğini fark ettim. Böyle bir kurumun varlığından ve çalışmalarından dolayı çok mutlular.

mayacaklarını belirtiyor. Özellikle Yozgat, Sivas, Samsun gibi illerden çok sayıda insan orada yaşıyor. Akrabalarının büyük bir kısmı orada yaşadıkları için, orada kalacaklarını söylüyorlar. Özellikle yaşlıların anne-babaları da vefat etmiş. Bütün akrabaları artık orada. Bir anlamda mecburen artık orada yaşamak durumundalar ve ekonomik yatırımlarını da oraya yapıyorlar. Ama Türkiye hep gündemlerinde ve ilişkiler en üst noktada. Özellikle son dönemlerdeki ekonomik kalkınma onların Türkiye'ye ilgisinin artmasını sağlıyor. Eğitimli gençler arasında Türkiye'ye dönüşler önemli oranlarda.

Hocam, inanç konusuna da değinelim. Sonra uygun görürseniz genel bir değerlendirmenizle mülakatımıza son verelim. Avusturya'daki Türkler inançlarına göre yaşayabiliyorlar mı?

İnanç özgürlüklerini nasıl yaşadıklarına bakacak olursanız bunun için öncelikle inançlarını yaşayabilecekleri mekânların bulunup bulunmadığına bakarsınız. Viyana'da bir tane minareli cami var. Bu cami ise 1970'lerde Araplar tarafından yapılmıştır. Orada yaşayan Müslümanların sıkıntılarından bir tanesi minare yapımına izin verilmemesi ve sesli ezan okunmaması. Camilerin en önemli sembolü biliyorsunuz minaredir. Görüştüğüm kişilerden sıkça duy-

duğum bir şikâyet bu. Temel sıkıntılardan bir tanesi de dinî bayramların tatil olmaması. Evet, İslamiyet Avusturya'da 100 yıldır tanınmış bir din ama insanlar dinî bayramlarını o gün çalıştıkları için tatbik edemiyorlar. Çocuklar o gün okuldan izin almak zorunda kalıyorlar. Çalışanlar ise "Yıllık iznimizi bayramlara denk getirmek durumunda kalıyoruz." diyorlar. Onun ötesinde, dinin gereklerine yönelik olarak kıyafet konusunda kadınlar da çok fazla sorun yaşıyorlar. İnanç özgürlüğüne baktığınızda, İslamiyetin resmen uzun yıllar önce kabul edilmiş olmasına rağmen, sağlanan imkânlar yetersiz. Avusturya'da yoğun olarak bulunan diğer azınlıkların çoğu Hristiyan olduğundan benzeri sorunlar yaşamıyorlar. Türklerin Müslüman olması oradaki temel ayrışma noktalarından birisi oluyor maalesef. Bu da gündelik yaşama ve iş hayatına yansıyor. Örneğin mülakatlarımızda görüştüğümüz, orada doğmuş, iyi eğitim almış baş örtülü kızlar, Avusturyalıların çalıştırdıkları iş yerlerinde işe alımlarda ciddi zorluklar yaşadıklarını ifade ettiler. Yaşamın en önemli alanlarından biri inançtır. Bu noktada ciddi eksiklikler olduğunu gözlemleyebiliyoruz.

Hocam son olarak, Avusturya'daki vatandaşlarımızın sorunları bağlamında önemli gördüğünüz son birkaç hususu bizimle paylaşabilir misiniz?

Sıkça dile getirilen temel sorunlardan bir tanesi şu: Herkes bir şekilde Türkiye'ye dönmek istiyor ama önlerinde emeklilik sıkıntısı var. Tabii ben yasal prosedürü bilmiyorum ama Avusturya vatandaşı olarak yaşayan Türkler hizmetlerini Türkiye'ye aktaramadıklarını ifade ediyorlar. İkinci husus ise Mavi Kart konusu. Çok fazla insan, o kartın kendilerine sağladığı imkânların Türkiye'deki kurumlar tarafından bilinmediğinden şikâyetçi. Türkiye'deki kurumlar ve ilgili memurların bu konuda bilgilendirilmesi gerektiğini düşünüyorlar. Üçüncü temel sorun ise Avusturya'daki Avusturya vatandaşı Türklerin azımsanmayacak bir kısmı tekrardan Türk vatandaşlığına geçmek istediğini ifade ediyor. Ayrıca Avusturya vatandaşı olarak doğan çocuklarının ileriki dönemlerde Türk vatandaşı olmak istemeleri hâlinde bu konuda bir kolaylığın sağlanıp sağlanmayacağını merak ediyorlar.

Bu arada Avusturya'daki görüşmelerim esnasında Başkanlığınızın da oradaki vatandaşlarımızca ciddi anlamda takip edildiğini fark ettim. Böyle bir kurumun varlığından ve çalışmalarından dolayı çok mutlular. Ben de bu meşakketli ve yoğun çalışmalarınıza şahit oluyorum ve sizleri tebrik ediyorum.

Biz de vakit ayırıp değerli görüş ve izlenimlerinizi bizimle paylaştığınız için teşekkür ederiz.

AVRUPA

Alparslan ÖĞÜT alparslan.ogut@ytb.gov.tr

FRANSA

NORMALE DÖNDÜ (MÜ?)

Mayıs ayında yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerinden zaferle ayrılan François Hollande, 17 yıl sonra Fransa'da iktidara gelen ilk sosyalist lider oldu. Hollande'ın seçim kampanyalarında kullandığı en önemli kelimelerden biri olan "normal", seçimi kazanmasında önemli bir etken oldu. Zira Fransız halkı, Sarkozy sonrası artık normal bir cumhurbaşkanı görmek istiyordu. Bakalım bu kelime Sarkozy döneminde gerilen Fransa-Türkiye ilişkilerini de normaleştirmeye yarayacak mı?

Fransa eski Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'nin her fırsatta aşırı sağ oyları kendine çekebilmek için yabancı düşmanlığını körüklemesi, bu arada, Avrupa'nın Müslüman nüfuslu ülkesi Türkiye'yi karşısına alması, sağduyu sahibi Fransız seçmen tarafından onaylanmadı. Sosyalist Cumhurbaşkanı Hollande'ın yönetim sürecinde bu hassasiyeti dikkate alması normal bir beklentiydi.

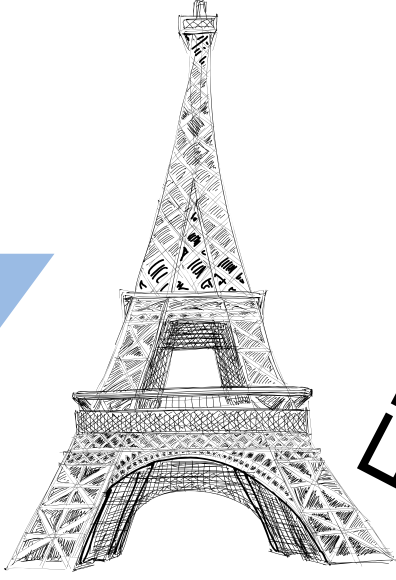
Hollande'ın yönetiminin ilk aylarında gösterdiği siyasi çizgi, giderek bir hayal kırıklığına mı dönüşüyor? Fransız Cumhurbaşkanı'nın benzer Ermeni diasporası politikalarına yönelmesi, Suriye konusunda sergilediği "geride durma" stratejisi ve Fransız polisinin yabancılara dönük sert politikaları ciddi soru işaretleri yaratıyor.

5 yıllık Nicolas Sarkozy iktidarının ardından Fransızlar bu yıl yeni cumhurbaşkanlığı seçimleri için sandık başına gittiler. 22 Nisan'da yapılan ilk tur seçimlerinde ilk defa bir cumhurbaşkanı rakibinden daha az oy almıştı. Hollande, % 28,63'lük oy oranına karşılık Sarkozy % 27,18'de kaldı. Aşırı sağcı lider Marine Le Pen dahil, ilk tura katılan adayların hiçbirinin ikinci turda mevcut cumhurbaşkanı Sarkozy'ye destek vermediği 6 Mayıs'ta gerçekleşen ikinci tur seçimlerinde ise Hollande oyların % 51,9'uyla ipi göğüslerken Sarkozy, % 48,1'de kaldı.

Nicolas Sarkozy, son 50 yılın en az sevilen cumhurbaşkanı oldu. Hırslı, kavgacı, medyatik ve popülist tavrı, Sarkozy'nin her ne kadar ilk seçimleri kazanmasında etkili olduysa da ikinci seçim döneminde başarısızlığa uğramasının nedenleri arasında yer aldı. Valérie Giscard d'Estaing'den sonra görevde olmasına rağmen ikinci kez seçilemeyen ikinci sağcı cumhurbaşkanı olarak tarihe geçti. 15 Şubat 2012'de "La France Forte" (Güçlü Fransa) sloganıyla seçim kampanyasını başlatan Sarkozy, her ne kadar sessiz çoğunluğun oylarına talip olduğunu açıklasa da 'sessiz çoğunluk' olarak nitelendirildiği kesimlerin ılımlı

ve açık tutumuyla bağdaşır politikalar izlemedi. Özellikle Avrupa ile ilgili konulardaki kapalı ve korumacı tavrı söz konusu çevrelerden tepki gördü. Ülkenin borç yükünün azaltılmaması, emeklilik yaşının yükseltilmesi, çalışma sürelerinin artırılması ve istihdam olanaklarının daraltılması Sarkozy'nin çizdiği tablonun inandırıcılığına gölge düşürdü. Fransa'nın kredi notunun düşürülmesiyle ülkenin içinde bulunduğu kötü durumun teyit edilmesi Sarkozy'ye verilen desteğin azalmasında rol oynadı.

Cumhurbaşkanlığı süresince çeşitli fırsatlarla dile getirdiği üzere Müslümanların inançlarının ve yaşam tarzlarının tehlike yarattığını sıkça hatırlattı. Ayrıca yasa dışı göçü engellemek için aldığı önlemleri sertleştireceğini beyan etti. 5 yıl içerisinde yasal göçmenlerin sayısını yarı yarıya azaltacağını ve aile birleşmelerinde Fransızca bilme şartı getirileceğini belirtti. Romenleri, topluca sınır dışı ettiren Sarkozy'nin aşırı sağ ile yarışır hâle gelen, yabancı düşmanlığı, göçmen karşıtlığı ve İslam üzerine inşa ettiği, göçmenleri hedef alan politikalarının Fransızlar nezdinde karşılık bulmadığı seçimler vesilesiyle görüldü.

FRANSA

Seçim Sürecinde “Normal” Hollande

Hollande ise Sarkozy'nin hiperaktif tarzının tam tersi bir tarz sergileyerek seçimleri kazandı. “Normal”, Hollande'ın seçim kampanyasının sihirli kelimesi oldu. Kampanyasının başında kendisinin “normal” bir cumhurbaşkanı olacağını söylerken rakibinin anormal olduğunu ima ediyordu. Fransız halkı, bunu anlamlı buldu. Çünkü Fransa'nın cumhurbaşkanı tıpkı Sarkozy'den önceki bütün cumhurbaşkanları gibi “normal” olmalıydı. Fransa cumhurbaşkanı denildiğinde akla gelen imaj “kararlı, sakin, bilgili ve güçlü” olmalıydı. Dolayısıyla “hiperaktif, obsesif, kindar ve öfkeli” olmaması daha yerinde olurdu.

Hollande, seçim kampanyasına 22 Ocak'ta “Le Changement, C'est Maintenant” (Değişim, Şimdi) sloganı ile başladı. Seçimlerde rakibinin Sarkozy değil; finans çevreleri olduğunu söyleyerek seçim gündeminin ekonomi olduğunu ortaya koydu. Bu itibarla vergi diliminin tavanındaki kişilerden yüzde 75 vergi alınması, 60 bin yeni öğretmenin işe alınması, benzin fiyatlarındaki artışın 3 ay durdurulması, katma değer vergisine getirilen artışın silinmesi, emeklilik yaşının 60'a çekilmesi önerildi. Ekonomik krizle ilgili olarak Avrupa seviyesinde yalnızca tasarruf politikaları izlenmesini değil; aynı zamanda büyüme, istihdam ve yenilikçilik için girişimde bulunulması, uluslararası finans hareketlerinin vergilendirilmesi gibi krizin çözümünde finans dünyasını kontrol altına alan reformlar yapılması ve mali antlaşmanın yeniden tartışılması gibi alanlarda çalışılacağı belirtildi.

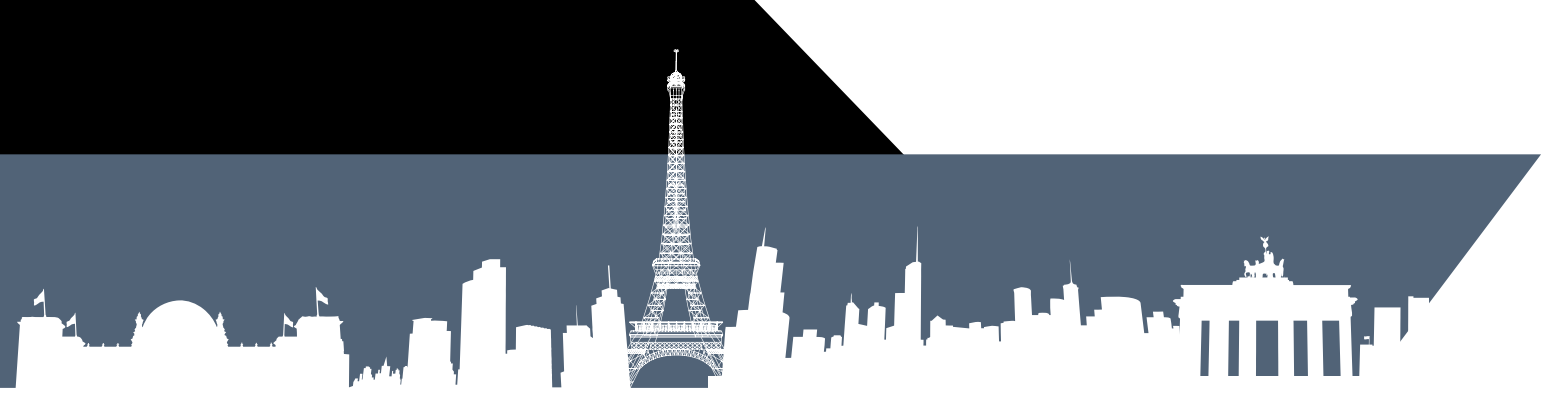
Din üzerinden ayrımcılık yapılmaması, göçmenler meselesine insani boyuttan bakılması, yerel seçimlerde yabancılara seçme hakkı verilmesi, eğitim bütçesinin artırılması, eşitlik temelli laiklik anlayışı geliştirilmesi, V. Cumhuriyet anayasasının tartışmaya açılması ve 2025'e kadar elektrik üretiminde nükleer kapasitelerin payının %75'ten %50'ye düşürülmesi gibi önerilerde bulundu.

Sonuçta Nicolas Sarkozy'nin ümidini bağladığı “son dakika sürprizi” gerçekleşmedi ve Sosyalist Partinin adayı François Hollande, cumhurbaşkanı seçildi. Hollande, seçim sonrasında yaptığı konuşmalarda bütün Fransızların cumhurbaşkanı olacağına dikkat çekerek bölünmelerden ve ayrışmalardan uzak bir cumhurbaşkanlığı sergileyeceğini belirtti. Politikalarının hedefi olarak yalnızca Fransa'yı görmediğini ifade etti. Fransa'nın ötesinde Avrupa ve dünya için de değişim söyleminin önemine işaret etti ve bu değişimin öncülüğüne talip olduğunu ima etti. Avrupa'nın Fransız seçimlerini izlediğini ve seçim sonuçlarının pek çok ülkede kemer sıkmanın kader olmadığına ilişkin umut ve rahatlama yarattığını belirtti.

Fransa'da yaşayan Türkler açısından ise “normal” Hollande'dan ziyade “anormal” Sarkozy seçimlerdeki tercihlerinde belirleyici rol oynadı. Sarkozy'nin göçmenler ve Müslümanlar üzerine ayrımcı tutum ve söylemleri Fransa'da zaten geleneksel olarak sola oy veren Türklerin iyice sol partiye kaymalarına neden oldu. Sözde Ermeni soykırımını inkar yasası ise tabiri caizse bu ülkede yaşayan Türkler için bir uyanışa neden oldu. Yıllardır Fransa'da yaşadıkları hâlde siyasete fazla ilgi göstermeyen Türkler, bu olay karşısında tepkisiz kalmadılar; seçmen kütüklerine yazılmak ve seçimlerde oy kullanmak için kampanyalar düzenlediler. Sonuçta 130 bin civarında olan Türk kökenli seçmen sayısı, 50 bin arttı ve seçimlere katılım oranı Türkler arasında önceki yıllara oranla çok daha fazla oldu.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden önce Fransa'da yaşayan Türklerle yapılan bir ankette, ankete katılanların % 77'si Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turunda F. Hollande'ı, % 20'si F. Bayrou'yu destekleyeceklerini belirtmişlerdi. Hollande'ı destekleyeceklerini söyleyenlerin oranı ikinci turda % 90'ı aşmaktaydı.

Bu ülkede yaşayan Türkler Hollande'ı biraz da “Sarkozy olmasın da kim olursa olsun.” mantığıyla desteklediler. Hollande, az bir oy farkı ile seçimi kazanınca da bundan ken-

dilerine haklı olarak bir pay çıkardılar. Yoksa Hollande'ın, Ermenilere yakın durduğunu orada yaşayan vatandaşlarımız da biliyor.

Beş Ay Sonrası Hollande Siyaseti

Ancak seçimlerden sonra geçen 4-5 aylık sürede Hollande'ın beklentilere cevap verdiği söylenemez. Özellikle haziranda yapılan parlamento seçimlerinde de çoğunluğu Sosyalist Parti'nin elde etmesi Hollande'ın elini daha da güçlendirdi. Fransa tarihinde ilk defa Cumhurbaşkanı, senato çoğunluğu ve parlamento çoğunluğu tek bir partinin eline geçti. Bu şartlar altında Hollande'dan beklentiler daha da artmış durumda.

Bir anket Fransızların %54'ünün François Hollande'ın ortaya koyduğu performanstan mutsuz olduğunu ifade ediyor. Ancak reform vaat eden ve Sarkozy'e nispeten "normal" cumhurbaşkanı olacağını gösteren François Hollande, aceleci davranmamakta ısrar ediyor, zamana güveniyor ve zamanı iyi kullanmayı umuyor. "Sarkozyli yıllar" boyunca "kesintisiz şok terapisi" yaşayan Fransa, François Hollande döneminde, herhangi bir şok yaşamıyor ve kalan sürede de yaşamayacak gibi görünüyor. Yeni dönem, önceki dönemden 180 derece ile farklılaşmıyor. Yeni dönem ve önceki dönem birbirinden siyah ve beyaz gibi ayrılmıyor.

François Hollande döneminde de polis göstericilere şiddet uyguluyor. Nitekim Amiens kentinde meydana gelen banliyö isyanlarında bunun örnekleri görüldü. Polis şiddeti ve İçişleri Bakanı Manuel Valls'ın Amiens'te yuhalanması, Sarkozy döneminin etkilerinin sürdüğünü gösterdi.

Ayrıca Sarkozy'nin 2010 yılında başlattığı "Romanları sınır dışı etme kampanyası" hâlen sürüyor. François Hollande bu konuda da bir adım atmadı. Hollande tarafından devam ettirilmesi ise Avrupa Komisyonu ve Fransa'yı yeniden karşı karşıya getirdi.

François Hollande ile yaşanan "üslup değişikliği" veya "tutum farkı" en somut hâliyle Suriye konusunda görülüyor. François Hollande, bu konuda "sessiz ve sakin" bir siyaset izliyor. İngiltere'nin aktif politikasının gölgesinde ve siyasi tarihin baskısı altında ezilen Sarkozy'nin kompleksler üzerine bina edilmiş, hiperaktif ve agresif siyaseti son buldu. François Hollande, Suriye konusunda sürekli "spot ışıklarının altında ve sahnenin tam ortasında" durmaya çalışmıyor.

Fransızlar, yüksek işsizlik oranından şikayetçi ve kamu borcunun ülke ekonomisini mahvetmesinden korkuyorlar. François Hollande, bu kaygılar ile ilgili etkili adımlarını

sonbaharda atacak gibi görünüyor. Hem Avrupa Bütçe Paketi'nin onaylanması hem Fransa'nın 2013 bütçesi bu konuya ışık tutacak. Çünkü her iki adım da Fransa'nın önümüzdeki yıllarda "neler yapacağını" ve "neler yapmayacağını" gösterecek.

François Hollande'ın hem seçim kampanyası döneminde hem de göreve başlamasının hemen ardından açıkladığı Avrupa'da ki borç kriziyle ilgili görüşlerinde herhangi bir değişiklik yok. Bir değişiklik olacağı yönünde bir açıklama da yok.

Sarkozy döneminde oldukça gerilen Fransa-Türkiye ilişkileri ise normalleşmenin sinyallerini veriyor. İlk olarak 20 Haziran'da, Rio'da Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve Fransa Cumhurbaşkanı Francois Hollande arasında yapılan görüşmede, iki ülke arasındaki ilişkilerde yeni bir sayfa açılması konusunda mutabakata varıldı. Başbakan Erdoğan'ın Fransa Cumhurbaşkanı'nı Türkiye'ye davet ettiği görüşme sonrasında Başbakan Erdoğan, Sarkozy döneminde, Ermeni soykırımı iddialarının reddinin suç sayılmasını öngören yasa nedeniyle Fransa'ya karşı kabul edilen yaptırımların gündemden düşürülmesi talimatını verdi.

5 Temmuz'da Paris'te bir araya gelen Dışişleri Bakanları Davutoğlu ve Fabius tarafından İki ülkenin ilişkilerinde yeni bir dönemin başladığı duyuruldu. Görüşmede Türk-Fransız ilişkileri, Türkiye-AB ilişkileri, ve Cumhurbaşkanı Hollande'ın Türkiye'ye daveti konuları ele alındı.

Ancak tüm bu gelişmelere rağmen Ermeni meselesi, iki ülke ilişkileri üzerinde "Demoklesin kılıcı" gibi sallanmaya devam ediyor. Unutulmamalı ki Hollande, Ermeni meselesini, Sarkozy gibi yalnızca seçim malzemesi olarak görmüyor. 1980'li yıllardan itibaren Sosyalist Parti çerçevesinde benimsenen yaklaşıma paralel olarak 1915 olaylarını soykırım olarak adlandırıyor ve Ermenistan ile partisinin kurduğu yakın ilişkilerden dolayı Ermenistan'a geziler düzenliyor, Ermeni soykırımını anma etkinliklerine katılıyor. Her ne kadar Fransa Dışişleri Bakanı Fabius, Davutoğlu ile olan görüşmesinde Fransa Anayasa Konseyi'nin Ermeni soykırımını inkar yarasını geri çeviren kararını hatırlatıp bu karar nedeniyle aynı şekilde hareket edilemeyeceğini vurgulayarak yeni bir yasa çıkmasının güç olacağı mesajını verse de kapıyı da tamamen kapatmamıştı.

Nitekim Fransa Millî Eğitim Bakanlığı Ermeni meselesinin orta son okul kitaplarına alındığını açıkladı. Ermeni soykırımı iddiaları, ortaokul 3 tarih ve coğrafya ders kitaplarına girdi. Fransa Millî Eğitim Bakanlığının yaptığı köklü müfredat değişiklikleri uyarınca, 4 Eylül'de başlayan yeni

öğretim yılında öğrenciler, 1910'dan bugüne kadar dünya tarihindeki gelişmeleri incelerken, "Ermeni Soykırımı" başlığı altında bir bölüm de okuyacaklar. Türkiye'nin ve orada yaşayan vatandaşlarımızın tepkisine rağmen Fransız Hükümeti geri adım atmadı.

Gelinen noktada herkes gibi Fransa'daki Türkler de bekleme içindeler. Sözde soykırım iddialarının ortaokul ders kitaplarına girmesi, Fransa Türkleri arasında büyük tepkiye neden olduysa da Hollande hakkında karar vermek için erken olduğunu düşünüyorlar.

Görüldüğü üzere Fransa-Türkiye ilişkileri pamuk ipliğine bağlı bir şekilde ilerliyor. Yine de Türkiye açısından bakıldığında Hollande'ın seçilmesi öncelikle Sarkozy'nin gitmiş olması açısından önem taşıyor. Türkiye'nin AB üyeliğine kategorik olarak karşı çıkan ve Türkiye'nin küçük Asya'da (Asie mineur) olduğunu savunan Sarkozy'den sonra Hollande'ın gelmesi AB süreci açısından bir rahatlama getirebilir. Bu itibarla Türkiye'nin AB içerisinde yeri olmadığından ziyade kriterleri yerine getirmesi durumunda üye olabileceğinden bahsedileceği yeni bir döneme girildiği söylenebilir. Yeni cumhurbaşkanının özellikle siyasi

kriterlere karşılık gelen temel hak ve özgürlükler, insan hakları, azınlık hakları, demokrasi gibi alanlar öncelikli olmak üzere Türkiye'nin AB üyeliğini değerlendireceği ileri sürülebilir. Bu doğrultuda 11 üyelikle doğrudan ilgili olduğu gerekçesiyle Fransa'nın AB içerisindeki vetosuyla açılmayan beş başlıkta, vetonun kalkması beklenebilir. Ayrıca Sarkozy'nin Akdeniz havzasında Türkiye ile kurduğu çatışmacı ilişkilerden geniş perspektifli ve iş birliği temelli bir yaklaşıma geçilmesi için uygun zeminin ortaya çıkacağı ifade edilebilir.

Tüm bu olasılıkların gerçekleşmesi iki ülkenin de çıkarına olan ilişkilerin yolunda gitmesine bağlı. Ancak 2015 yılı yaklaşırken ilişkiler Ermeni meselesine endekslenmiş görünüyor. Bakalım, Dışişleri Bakanı Fabius'un, Davutoğlu ile görüşmesinde sarf ettiği, inkar yasası konusunda aynı şekilde hareket edilemeyeceği yolundaki sözleri, ilişkileri yoluna koyma iradesinin bir göstergesi mi; bunun yanı sıra sözde soykırım iddialarının ortaokul ders kitaplarına girmiş olması, Ermenilerin gazını alma amaçlı mı yoksa inkar yasasına giden yolda atılan bir adım mı bekleyip göreceğiz.

AVRUPA

Alican KOÇ alican.koc@ytb.gov.tr

HOLLANDA IRKÇIYA “HAYIR” DEDİ!

12 Eylül’de Hollanda’da gerçekleşen seçim, bütün Avrupa açısından önemliydi. Bu ülkede Avrupa’da yaşanan ekonomik kriz ile birlikte yükselen ırkçı hareketin sağlayacağı destek, belki de bütün Avrupa’nın geleceğini belirleyecek düzeydeydi. Hollandalı seçmen, AB yanlısı partilere yol verdi, ırkçiya da ağır bir ders...

Avrupa’da son yıllarda görmeye alıştığımız İslam karşıtı-ırkçı liderlerden Wilders’in yaşadığı seçim yenilgisi, Avrupalıların gelişmelerden rahatsızlık duyduğunun açık göstergesi... Hollanda seçim sonucu, “eski kıtada” yaşayan Türkleri de çok rahatlattı...

Bilindiği gibi 2007’de ABD’nin finansal sisteminde kopan fırtına, artık birbirinden bağımsız var olması mümkün olmayan ve mesafesizleşen ekonomik yapıların tamamını etkilemiş, akabinde AB, Uzak Doğu ve BRIC-T’yi kapsıyordu. Aradan geçen 5 yılda, özel mahzenlerinde sakladıkları 2.000 Euro değerindeki Petrus şaraplarının yudumlayan ABD’deki petrol tröstlerinin CEO’larından, Myanmar’da bir bardak süt içmeye muhtaç olan Müslüman ilkökul öğrencisine, Norveç’te elleri nasır tutmuş balıkçılardan, Tunus’ta onuru için kendini ateşe veren genç bir seyyar satıcıya kadar herkesi etkileyen finansal kriz, asla yok olmayan bir kanser hücrecini de yeniden ortaya çıkardı: IRKÇILIK. Günümüzde Avrupa vatandaşlarının dimağında bu tabiri karşılayan iki isim var: Adolf HITLER ve Hollanda siyasetine ağırlık koymaya çalışan Geert WILDERS. AB’nin mevcudiyetini de sorgulayan WILDERS’e gösterilecek te-

veccüh sadece Hollanda’yı değil tüm Avrupa’yı, dolayısıyla tüm dünyayı etkileyecekti. İşte 12 Eylül’deki seçimlerden önce tüm dünyanın gözünü Hollanda’ya çevirmesinin sebebi buydu. Hollanda, AB’nin laboratuvarıydı ve bu ülkedeki her vaka, kanun teklifi, sosyal adaletsizlik, siyasal söylem vs. bir sonraki dönemde tüm AB’yi etkileyecekti. Nitekim Fransa’da Le PEN’in ve Yunanistan’da Syriza ile Altın Şafak partilerinin görece başarısı tüm bakışları Hollanda’ya yöneltiyordu. WILDERS ve PVV’nin akıbeti, gerek AB olgusunun muhafazasına olan talebi gösterecek gerekse ırkçılığın tüm uyarı ve yaptırımlara rağmen artış gösterip göstermediğinin cevabını verecekti.

Bu soruların gölgesinde 21 parti ve 14 Türk kökenli adayın yarışına sahne olan seçimde, 150 sandalyeli Meclise 11 parti ve 3 Türk kökenli aday girmeyi başardı. 12.69 milyon seçmenin

9.46 milyonun sandığa gittiği seçimlerin sonuçları korkulduğu gibi olmadı. AB’nin mevcudiyetini savunan, merkezin iki büyük partisi Liberaller (VVD) ve İşçi Partisi (PvdA) seçimi büyük oy artışlarıyla ilk iki sırada bitirirken, PVV büyük bir hüsrana uğrayarak önceki seçimdeki oylarının 1/3’ünü yitirdi. Hristiyan Demokratlar ve Yeşil Sol da dramatik oy kayıplarına maruz kalırken, yeni kurulan ve emekliler ile yaşlılara yönelik sosyal politikalar geliştireceğini söyleyen merkez partisi 50Plus’ın 2 milletvekili çıkartması seçimin enteresan anekdotları oldu.

Seçimlerin ardından görülüyor ki ekonomiyi alt yapı projelerine yatırım yaparak yeniden canlandıracağını ve bütçe açığını en az olumsuzlukla kapatacağını söyleyen RUTTE ve partisi VVD ile istihdamı arttırmayı hedefleyen parti programı itibar gören SAMSOM ve partisi PvdA, AB

PARTİ	2010		2012		FARK	
	YÜZDE	SANDALYE	YÜZDE	SANDALYE	YÜZDE	SANDALYE
LİBERALLER (VVD)	20,5	31	26,58	41	6,08	+10
İŞÇİ PARTİSİ (PvdA)	19,6	30	24,84	38	5,24	+8
PVV	15,4	24	10,08	15	-5,32	-9
SOSYAL PARTİ	9,8	15	9,65	15	-0,15	0
HİRİSTİYAN DEMOKRATLAR(CDA)	13,6	21	8,51	13	-5,09	-8
D66	6,9	10	8,03	12	1,13	+2
CU	3,2	5	3,13	5	-0,07	0
YEŞİL SOL	6,7	10	2,33	4	-4,37	-6
SGP	1,7	2	2,09	3	0,39	+1
PvdD	1,3	2	1,93	2	0,63	0
50PLUS	-	-	1,88	2	1,88	+2

ve Euro'yu koruma hedefinde birleşen söylemleriyle 150 sandalyeli Meclis'in yarısından fazlasını kazandı. Irkçı, AB ve Euro karşıtı söylemleriyle eski iktidar ortağı RUTTE'ye nefret dolu söylemlerde bulunan, hükümetten çekilerek kaos ortamı yaratmaya çalışan WILDERS ve partisi PVV ise 9 sandalye ve önceki seçimdeki oylarının 1/3'ünü kaybederek önemli bir ders aldı. Fırsatçılığının, hırsının ve nefretinin kurbanı olan WILDERS'in aldığı yüzde 10 düzeyindeki oy, AB açısından tehlike çanlarının henüz susmadığını gösterse de beklentiler, ABD ve AB'de açıklanacak olumlu ekonomik verilerin refah seviyesi algısını yeniden arttırmasıyla, WILDERS'in etkisini giderek yitireceği yönünde.

HOLLANDALI AB VE DEMOKRASİ DİYOR...

Seçim sonuçlarından anlaşılıyor ki AB rüyasına ilham kaynağı olan, 3 sacaklı demokratik sistemleri, ticaretin sihirli değneğine sahip olmaları ve meşhur ilerici Poldermodel ile vatandaşlarınca daima "yol gösteren ülke" olarak addedilen, AB'nin laboratuvarı Hollanda'da, AB, Euro ve en önemlisi de istikrara destek, oldukça net. Ancak 86 günden önce hükümet kurma konusunda başarılı olamayan Hollandalıların, bu defa işi çabuk tutması

gerekli. Göçmen haklarını kısıtlama konusunda büyük tepki çeken, yatırım ve istihdam kararlarını seçim sonrasında saklayan Hollanda, bu defa hızlı hareket etmek zorunda. Belki Yunanistan, İspanya ya da İtalya değil ama AB'nin dümeninde tek başına hareket eden Almanya ve miçosu Fransa'nın tayfalarından biri olmak istemiyorlarsa herkesin beklediği VVD-PvdA uzlaşma hükümetini acilen kurmaları gerekiyor.

Seçimleri Hollandalı Türkler açısından incelediğimizde durum biraz vahamet gösteriyor. Birincisi, Hollanda'daki Türklerin Meclisteki temsil sayısı azaldı. Bu durum, göçmen haklarının savunulması, Türk vatandaşlarının problemlerinin dile getirilmesi gibi konularda Hollanda'daki Türklerin sesini bir desibel daha düşürecek ve seçilmişlerin sırtındaki yükü bir kat daha arttıracak. Yeni kurulan hükümet her ne kadar, WILDERS olmadan, daha ılımlı çalışacak olsa da çifte vatandaşlığın kaldırılması, Hollanda vatandaşlığının zorlaştırılması, sosyal yardım ve emeklilik ödeneklerinin yurt dışına aktarımının imkansız hale getirilmesi gibi göçmenleri direkt olarak etkileyecek konuları mutlaka gündeme getirecektir. Bu konular gündeme geldiğinde sesinizin gür çıkması büyük önem arz ediyor, aksi hal-

de hak kayıplarının önüne geçilmesi oldukça zor.

İkincisi, siyasal katılım konusunda; gerek Hollandalılar, gerekse Türkler tarafından kurulan bazı STK'ların yoğun çabalarına rağmen, yapılan bilimsel çalışmalara göre oy kullanım oranı "yine" yüzde 50'lerin altında. Belçika'daki Türkler arasında yüzde 90'ları aşan siyasal katılım oranı, Hollanda'da ülke ortalamasının yarısını ancak geçiyor. Tercihli oy konusunda da yeterli çalışmanın yapılmaması, etkin ve üye sayısı yüksek olan bazı STK'ların seçimlere ilgisinin oldukça az olduğunu gösteriyor. Göçmen haklarını, ekonomik krizin etkilerini azaltmak amacıyla, her geçen gün daha da kısıtlamaya çalışan, vergi yükünü çeşitli bahanelerle arttıran, emeklilik ve sosyal güvenlik haklarının çemberini daraltmak için büyük çaba harcayan AB ülkelerinin yönetimlerinde, yeterince göçmen yer almamasının sebebi bu seçimde bir kez daha görülmektedir. Seçimler, dünyanın her yerinde mutlaka bir ya da birkaç taraf için zafer anlamına gelirken, göçmenler için, "her zaman mağlubiyet" olmaktan çıkmalıdır. Bunun için yapılacak şey, her seçimden gerek birey gerekse sivil toplum olarak ders çıkarılmasıdır.

AMMER

ABD BAŞKANLIK SEÇİMİ ve Türkler

Emre ORUÇ emre.oruc@ytb.gov.tr

6 Kasım 2012 tarihinde bütün dünyada Türkiyede ortak bir gündeme kilitlendi: ABD Başkanlık Seçimleri...

Yaklaşık bir yıl süren seçim çalışmaları ve seçim kampanyalarına harcanan milyarlarca doların ardından ABD seçmeni, Beyaz Saray'ı 4 yıl için daha Obama'ya teslim etti.

ABD'de her seçim döneminde tartışılması gelenek hâline gelen Başkanlık Seçim Sistemi, yine kafa karışıklığı yarat-

mayı başarırken bu karmaşanın içerisinde kaybolmadan Türk-Amerikan Toplumunu ilgilendiren boyutuyla konuyu ele alalım...

LOBİCİLERİN VE SUPER PAC'LERİN ETKİSİ

ABD Yüksek Mahkemesinin "Super PAC" denilen bağımsız siyasi eylem komiteleri için bağış tutarını sınırsız hâle getirmesinin ardından seçmenlerden bağış toplayarak Başkan adaylarının seçim kampanyalarını destekleyen bu komitelerin (Super PAC) önemi bir hayli arttı. Sektörel çıkar gruplarının oluşturdukları komiteler, ekonomi politikalarını destekledikleri Başkan adaylarına bağışta bulunurken, ideolojik ve etnik temelde örgütlenmiş komitelere de rastlamak mümkün.

Son olarak Charlotte'da düzenlenen Demokratik Parti Ulusal Kurultayında kabul edilen Parti Programında "Kudüs, İsrail'in başkentidir." ifadesinin yer almaması Yahudi Lobisinin tepkisini çekmişti. Bunun üzerine Kurultay devam

ABD'nin siyasi yapısı içerisinde, seslerini duyurabilmek ve Türk Amerikan Toplumunun çıkarlarını gözetmek adına 4 tane, Türk-Amerikan Siyasi Eylem Komitesi kurulmuş.

ederken üç kez tekrarlanan açık oylama sonucunda ilgili ifade, tartışmalı bir şekilde Parti Programına dâhil edildi. Yahudi Lobisinin başarısı olarak değerlendirilen bu gelişme, Başkanlık yarışısı sürecinde oy potansiyeli nispeten az olan etnik grupların da etkili olabildiğini gösteriyor.

4 TÜRK-AMERİKAN SİYASİ EYLEM KOMİTESİ

Peki, lobiciliğin beşiği sayılan ABD'de yaşayan Türklerin siyasete olan ilgileri ne düzeyde? ABD'de yaklaşık beş yüz bin vatandaşımızın yaşadığı tahmin ediliyor. Kökleri 19. yüzyılın başlarına dayanan ve 1950'li yıllarda yoğunlaşan Anadolu'dan ABD'ye göçün sonucunda Türk Amerikan Toplumunun nüfusu (Soydaş-Akraba Toplulukları da dâhil ettiğimizde) bir milyona yaklaşıyor. Buna karşılık, ABD'de şimdiye kadar ulusal düzeyde seçim kazanan Türk kökenli bir siyasetçi bulunmuyor. Fakat özellikle son yıllarda Türk Amerikan Toplumunun siyasete olan ilgisi artmış durumda.

ABD'nin siyasi yapısı içerisinde, seslerini duyurabilmek ve Türk Amerikan Toplumunun çıkarlarını gözetmek adına 4 tane, Türk-Amerikan Siyasi Eylem Komitesi kurulmuş. Türk-Amerikan Toplumunu, lobicilik çalışmalarında bulunmak üzere ABD vatandaşlarından bağış toplama yetkisine sahip bu siyasi eylem komiteleri aracılığıyla, Kongre'de daha dikkatle dinlenir hâle gelmiş.

Yıl boyunca yapılan çalışmalar sonucunda 2012'de Kongre'deki Türk Amerikan Dostluk Grubu üye sayısı rekor seviye olan 159'a ulaşmıştı. 50 Eyaletin 45'inde en az bir "Türk dostu" kongre üyesinin bulunması anlamına gelen bu durum, önemli bir başarı olarak değerlendiriliyor. Seçimlerin ardından dostluk grubunun bazı üyeleri görevlerini tamamladı. Fakat Kongre'ye yeni giren isimlerin dostluk grubuna katılmaları yönünde yakın markaj çoktan başlamış durumda.

Eskiden Kongre'ye sunulan Türkiye karşıtı tasarılarla boğuşmaktan başını kaldıramayan Türk-Amerikan Toplumunu, bu yıl Kongre'ye "Kızıldere Bölgesi ile Türkiye arasında işbirliği" içerikli bir tasarı sunulmasını destekle-

Turkish Caucus Members by State

Total number of members: 153 as of July 9, 2012

yerek ilk defa sorunlarla değil bir fırsatla gündeme geldi. Türk-Amerikan Toplumunun geleceğe umutla bakmasını sağlayan bu gelişmeler aslında yıllardır süren emeklerin meyve vermeye başlaması olarak nitelendiriliyor.

ABD siyasetinde Cumhuriyetçilerin ve Demokratların geleneksel olarak göçmen gruplara bakış açıları, Başkanlık yarışısı sürecinde Türk-Amerikan Toplumunun tercihleri, yapılan lobicilik çalışmaları ve siyasete ilgi duyan genç kuşaklara tavsiyeleri hakkında, Türk Amerikan Toplumunu temsil eden 4 çatı kuruluşun liderleri ile konuştuk:

AMER

ERGÜN KIRLIKOVALI (TÜRK AMERİKAN DERNEKLERİ ASAMBLESİ - ATAA BAŞKANI) :

Türk Amerikan Toplumunu tarafından oluşturulan PAC'lerin varlığı bile lobicilik anlamında başlı başına büyük bir katkıdır. *Bir PAC'iniz varsa adınız ülke çapında listelere girer, toplumunuz bir radar ekranında belirir ve Amerika çapında fark edilir.* Seçim stratejilerine ve planlara bile bir şekilde dâhil edilirsiniz. Telefonlarınız çalmaya baslar. Fikir, görüş, destek arayanlar çoğalır.

Amerikan Kongresindeki "Turkish Caucus " (Türkiye Dostluk Grubu) olayını iyi irdelemek, anlamak ve mümkünse abartmamak gerekir diye düşünüyorum. Bakın mesela 252 numaralı Ermeni tasarısını komiteden geçiren Howard Berman da Türk Dostluk Grubunun üyesidir. Dostluk grubu iyi bir şey ama hiç kimse çantada keklik değil. Dostluk grubu her konuda Türkiye-ABD ilişkilerini, kendi bakış açılarına göre, iyileştirmeye çalışır. Sorun çıktığında Türkiye'yi dinler, görüşlerini beğenirse destekler ve hatta karşı tasarılar verir. Yani çok faydalı bir şeydir. Ama her derde deva değildir.

Bakın 2012 yılında koca Amerika'da seçime aday olan sadece iki Türk genci var: John Alpay ve Yelda Bartlett. İkisi de avukat ve ikisi de Kaliforniya'dan. İkisini de PAC'lerimizle destekledik. Unutmayın ki Amerikan seçmeninden oy istiyorsunuz ve onların Türk ve Türkiye ile ilgili imajları seçim kararlarında önemli roller oynuyor.

"HER GÜN, DÜNDEN İLERDE"

Her şeyden önce son derece dürüst ol. Kendini liseden beri hazırlamaya başla. Seçilerek gelinen mevkilere aday ol (ulaşım komitesi, eğitim bölge komitesi, şerif, savcı, hâkim vs.). Genç yaşlarda aile ve meslek yaşamını kur. Bütün bunların ışığında politikaya girmeyi düşünüyorsan o zaman benim çok inandığım, sevdiğim ve yaşamım boyunca düstur edindiğim şu sözü kendine rehber yap: "Her gün, dünden ilerde."

ALİ ÇINAR (TÜRK AMERİKAN DERNEKLERİ FEDERASYONU - TADF BAŞKANI):

Amerika'daki Türk Toplumunu, Türkiye'nin dış politikasıyla aynı paralelde ve Türkiye lehine kararlar alabilecek olan Amerikalı politikacıları tercih eder. Genel olarak geçmişe baktığımız zaman Cumhuriyetçilere yakın bir eksende hareket edilmiş. Bunun en önemli nedeni Cumhuriyetçilerin askeri kanadının Türkiye'nin stratejik önemini çok iyi bilmelerinden kaynaklanmaktadır. Fakat Başkan Obama'nın da Türkiye ile olan ilişkilerinin iyi bir yolda olduğunu hatırlatmak istiyorum.

Bulduğunuz iş hayatında, aile yaşamınızda veya toplumsal faaliyetlerde ne kadar başarılarla öne çıkmışsanız sizin siyasete girmeniz de o kadar kolay olmaktadır.

Mesela, genç yaşlarda Belediye Meclisindeki ufak bir komisyon başkanlığı veya Amerikan Sivil Toplum Kuruluşlarındaki çalışmalarınız, sizi hiç ummadık şekilde Kongreye veya Senatoya taşımak için yeterli olabilir.

Türk toplumu çok geç dönemde Amerika'ya gelmiştir. O nedenle gelen yeni kuşaklar hayatta kalmak ve başarılı olmak için iş dünyasına yoğunlaşmaktadır. Bence Türklerin Amerikan siyaset alanında olması için biraz daha zamana ihtiyacı var. Ancak bu şimdiden atılacak adımlar ve beraberliklerin sonucunda olacaktır.

“ÖZ KÜLTÜRÜ KAYBETMEDEN AMERİKALI GİBİ YAŞAYIN”

Muhakkak buldukları üniversitelerdeki öğrenci derneklerinde aktif olsunlar. İş hayatına atıldıktan sonra, sivil toplum kuruluşları içinde yer alsınlar. Amerikalı Dostları ile yakın iletişimi kopartmasınlar. Amerika'daki Türklerin gururlarından rahmetli Ahmet Erteğün hep şunu söylerdi: ” Amerika'da iseniz Amerikalı gibi yaşayınız ama öz kültürünüzü ve inançlarınızı unutmadan...” O nedenle, nerden geldiğimizi unutmadan, Amerika'daki Türklerin gururu olmak için her alanda yılmadan çalışmalıyız.

DR. FARUK TABAN (TÜRKİ AMERİKAN BİRLİĞİ - TAA BAŞKANI):

Azınlıkların genelde kendilerini Demokratlara daha yakın gördüğünü ifade edebiliriz. Dolayısıyla dışarıdan çok göç alan, örneğin Kaliforniya ve New York gibi eyaletler ağırlıklı olarak Demokrat Partiyi desteklerken, Teksas bölgesinde genel eğilim Cumhuriyetçilerden yanadır. Buna ilaveten araştırma sonuçlarına göre *11 Eylül öncesinde Türk Toplumunu genel olarak Cumhuriyetçi Partiyeye daha yakın gözükmüşken, 11 Eylül sonrasında ağırlıklı olarak Demokrat Partiyi destekledikleri söylenebilir.* Türkiye Dostluk Grubu bizim de çok önem verdiğimiz

ve üye sayısını arttırmak için sürekli gayret ettiğimiz bir oluşumdur. Türkiye'nin prestiji açısından da çok önemli olduğunu düşünüyorum. Ayrıca başta TCA Başkanı Sn. Lincoln McCurdy olmak üzere tüm Türk toplum temsilcilerine gösterdikleri gayretten dolayı teşekkür etmek istiyorum. Şu anda Türk lobbiesinin oldukça etkili olduğunu söyleyebiliriz. Ancak yeterli olduğunu söylemek gerçekçi olmayabilir.

Konu ile alakalı şöyle bir anımı sizinle paylaşmak isterim: Birkaç ay önce Slovenya'nın Washington Büyükelçisi ile görüşmeye gitmiştik. Genel olarak faaliyetleri-

AMMER

mizden bahsederken, Kasım 2011'de gerçekleştirdiğimiz çalıştayımıza 8 Senatör ve 59 Temsilciler Meclisi Üyesinin katıldığını söyledik. Ayrıca, 45 eyalet başkentinde Türki Dostluk resepsiyonlarına çok sayıda nitelikli katılımların olduğunu anlattığımızda, kendisi Mecliste kaç Türk kökenli milletvekili olduğunu sordu. Henüz olmadığını söyledik. TAA'nın da sadece üç yıl önce kurulduğunu öğrenince hayretler içerisinde kalmıştı.

“HİÇBİR KONUM ULAŞILMAZ DEĞİLDİR”

Araştırmacı ve ısrarcı olmalarını tavsiye ederim. Eğer ilgileri varsa donanımlarını en üst düzeyde tutacak şekilde kendilerini yetiştirmeleri gerekir. Hiçbir konumu ulaşamaz kabul etmemeli ve kendi kendilerine engeller koymamalıdır. Özellikle hiçbir şeyden çekinmemeli ve potansiyellerinin farkında olmalıdır. Sahip oldukları hususları büyük bir kazanım olarak kabul etmelerinin gençlerin önünü açacak önemli bir dinamik olduğunu düşünüyorum.

ADEM BÜYÜKACAR (TÜRK AMERİKAN TOPLUM MERKEZİ - TACC GENEL SEKRETERİ):

ABD'deki siyasi yapının farklılıkları Türk Toplumunu tarafından iyi etüt edilmelidir. Türk gençlerinin Amerikan siyasetinde önemli noktalarda olacaklarını umuyor ve bekliyoruz. Bunun için en önemli ve gerekli adım birbirinden kopuk, iletişimsiz bu büyük topluluğu örgütleyebilmektir.

Sonuç olarak Amerika'da azınlık gruplardan biri olarak Türklerin, Amerikan siyasetinde görmeleri gereken gizli bir gerçek vardır. Bunu takribi rakamlarla şöyle izah edebiliriz: Her iki partinin de her seçimde değişmeyen %45'lik bir oy potansiyeli mevcuttur. Bu yüzden her seçim döneminde iki parti de geri kalan %10'luk kararsız seçmeni kazanmaya çalışırlar.

Dolayısı ile Amerika'da her seçim döneminde %90'ın ne dediğinden daha çok %10'un ne istediği önem kazanmaktadır. İşte bu %10 luk kitleyi biz lobiler olarak adlandırıyoruz. Bu küçük kesim içerisinde hem azınlıklar hem de büyük sermayeyi kontrol eden şirketler mevcuttur. *Dolayısı ile böyle büyük bir politik çekişmenin içerisinde küçük bir azınlığın tarafını belirlemesi sonuca büyük etki eder. İşte bu gerçek, bazı "azınlık"lar tarafından büyük bir silah olarak kullanılır.* Maalesef biz Türkler, bu gücün farkına varabilmiş değiliz. Eğer bu gizli gerçeğin gücünü anlarsak kısa zamanda Türk lobisi kaynak dağıtan değil kaynak toplayan bir lobi olur.

“STK'LARI BÜYÜTMELİYİZ”

Siyasete ilgi duyan gençlere ilk ve en önemli tavsiyemiz, Türk cemaatinin büyümesi için çalışmalarınıdır. Organizasyonlar büyütülerek ulaşılmamış tek bir Türk kalmayınca kadar çalışılmalıdır. Bizler örgütlenmeyi kendimize hedef seçmeliyiz. Karşımızdakinin inancına, yaşam tarzına, beğenisine saygı duyarak onlarla aynı gemide olduğumuz ve birlik olmamızın tek çıkar yol olduğu unutulmamalıdır. Bu başarılırsa tarihten gelen misyonumuz ile Türk lobisi sadece Türkçe konuşan Türk kökenlilerin değil mevcut coğrafyada göbek bağımızın olduğu diğer milletlerin de bir araya geleceği Amerika'daki en büyük lobi olacaktır.

İKKA

BAŞKANLIK Seçim Sistemi

ABD’de seçmenler aslında Başkan adayları arasında doğrudan seçim yapmak üzere değil, Başkanlık seçimi için oy kullanma yetkisine sahip olan “Seçici Kurulu” belirlemek üzere sandığa gitmektedirler. Bu dolaylı seçim süreci, siyasi partilerin adaylarının belirlendiği ön seçimleri, siyasi partilerin ulusal kurultaylarını ve kasım ayının ilk pazartesi günü takip eden Salı günü gerçekleştirilen asıl seçimleri kapsayan yaklaşık bir yıllık bir süreye yayılmaktadır.

ÖN SEÇİMLER

ABD Anayasası, Başkanlara en fazla iki dönem üst üste seçilebilme hakkı tanımaktadır. Geleneksel olarak iktidardaki siyasi partiler, mevcut ABD Başkanı’nu yeniden Başkan adayları olarak gösterirler. Dolayısıyla 2012 Başkanlık seçimi için Demokratlar bir dönem daha seçilme hakkı bulunan Başkan Obama’yı aday gösterirken; Cumhuriyetçiler, Santorum ve Gingrich gibi isimlerle girdiği ön seçim yarışından galip ayrılan Mitt Romney’i Başkan adayları olarak ulusal kurultaylarında ilan etmişlerdi.

Seçmenler ön seçimlerde de doğrudan Başkan adayını belirlemek üzere oy kullanmazlar. Bunun yerine, siyasi partinin ulusal kurultayında oy kullanma yetkisine sahip olan parti delegelerini belirlemek üzere sandığa giderler. Eş zamanlı olmayan ön seçim sürecinde 19 eyaletin aynı gün sandığa gittiği “*Süper Salı*” dönüm noktası olarak öne çıkmaktadır.

ULUSAL KURULTAYLAR

Eyaletlerde düzenlenen ön seçimlerle belirlenen Demokrat ve Cumhuriyetçi parti delegeleri geleneksel olarak Eylül ayı içerisinde düzenlenen ulusal parti kurultayla-

rında kendi partilerinin Başkan adayını belirlemek üzere bir araya gelirler. Fakat adayın ön seçim sürecinde belirlenmesinden dolayı bu seçim süreci daha çok adaylığın resmileştiği ve Başkan adayının Başkan Yardımcısı adayını ilan ettiği bir kurultay olmaktadır. Siyasi partinin önde gelenlerinin, Başkan adayının eşinin ve sembol isimlerin güçlü konuşmalar yaptığı kurultaylar kasım ayında yapılan seçim öncesinde bir tür gövde gösterisi olma özelliği taşımaktadır.

SEÇİCİLER KURULU

Kasım ayındaki seçim sonucunda 538 kişilik Seçiciler Kurulu (Electoral College) oluşturulur. 538 kişilik bu kurul, Temsilciler Meclisi üye sayısı (435), Kongre üye sayısı (100) ve eyalet olmayan başkent Washington DC’ye ayrılan 3 kişilik kontenjanın toplamından oluşmaktadır. Eyaletler Seçiciler Kuruluna nüfus oranları kadar üye seçebilmektedirler. Örneğin 38 milyon nüfuslu California Eyaleti, Seçiciler Kuruluna 55 üye gönderirken, 1 milyondan az nüfusa sahip olan Delaware Eyaleti Kurulda 3 üye ile temsil edilmektedir. Seçiciler Kurulunun üye sayısının salt çoğunluğu olan 270 oyu alan aday, Başkanlık seçimini kazanmış olmaktadır.

Seçiciler Kurulu sisteminin en çok eleştirilen yönü “*Kazanan hepsini alır.*” kuralıdır. Bu kural, Eyaletlerde seçmenlerin oylarının hesaplanmasının ardından çoğunluğu elde eden adayın o eyaletin bütün Seçiciler Kurulu üye kontenjanını elde etmesi anlamına gelmektedir. Böylece, örneğin California Eyaleti’nde 1 oy farkla kazanılan seçim, Seçiciler Kuruluna 55 üyelik bir zafer olarak yansımaktadır. Bu durum, Başkan adayları için “*Salıncak Eyalet*” denilen, oy oranlarının birbirine yakın olduğu eyaletlerin önemini arttırmaktadır.

TÜRK

Bizim ALMANLAR

Aslı Deniz AKIN asli.akin@ytb.gov.tr

Almanların nasıl Türkleri varsa artık bizim de Almanlarımız var. Geliş nedenleri, ülkemizi tercih etme "kriterleri" farklı da olsa onlar, iki ulus arasında yeni bir köprü oluşturuyorlar. Alanyalı Almanlardan söz ediyoruz. Bu bölgede yaşayan 15 bin yabancıнын içinde, 10 bine varan nüfuslarıyla çok özel bir yer oluşturuyorlar.

Almanların Türkiye'yi seçmelerinin nedeni, öncelikle, ülkemizde karşılaştıkları engin hoşgörü ortamı. Onlar, "yabancı düşmanlığının" olmadığı, aksine, "misafire" ihtimam gösterilen bir ülkenin topraklarında olmaktan çok mutlular. "İnsanlığı burada gördük." demeleri ise bizler açısından bir onur madalyası kuşkusuz.

Tarihi ve doğası ile Türkiye'nin vazgeçilmez turizm merkezlerinden biri olan Antalya'nın Alanya ilçesi, pek çok Avrupalı için artık vatan toprağı sayılmakta. 15.000'e yakın yabancıların yaklaşık 10.000'ini ise Alman nüfus oluşturmakta. Alanya nüfusunun yüzde 10'undan fazlasını oluşturan yabancı nüfusun gelmesinde etkili olan en önemli sebep ise Türkiye'deki hoşgörü ortamı. Doğası, tarihi ve yaşam kalitesinin yüksek olmasının Alanya'ya yerleşmelerindeki diğer etkenler olduğunu belirten, kendi deyimleriyle "Yeni Alanyalılar" ile ARTI90 dergisi için görüştük.

Martina YAMAN: (Türkis Magazin) "Özlediğim tek şey Alman yemekleri"

Frankfurt'tan Alanya'ya ilk kez 1995'te tatil için geldim ve eşimle tanıştım. 2001'de buradan iş teklifi alınca burada yaşamayı denemeye karar verdim. Ve o günden beri buradayım.

Her 2 haftada bir buradaki Almanca konuşan yabancıları, Türk kültürü, Türk yaşam sanatı ve tarihi hakkında bilgilendirmek için Türkis Magazin adında bir dergi çıkarıyoruz. Bu, tüm Türkiye'den röportajlar içeren bir dergi. Buraya gelen, Türkçe bilmeyen Almanlara yardımcı olması adına, yabancılar için yeni çıkan yasaları, oturma ve çalışma izni gibi bilgileri ayrıca kültür ve doğa ile ilgili bilgileri de içeren bir dergi bu.

Buradaki oryantal hayatı seviyorum. Yaşam şartları daha kolay, iklim güzel ve kendi değerlerimizi koruyabildiğimiz bir yer.

Onlar, "yabancı düşmanlığının" olmadığı, aksine, "misafire" ihtimam gösterilen bir ülkenin topraklarında olmaktan çok mutlular...

Ben Müslüman oldum, Kur'an'ın Almancasını okudum 3 ay sonra da Türk vatandaşı olacağım. Ancak burada pek çok Hristiyan yaşıyor ve ibadetlerini rahatlıkla yapabiliyorlar. Türkiye'de yaşayan Hristiyan az fakat Almanya'da Müslüman nüfus 4 milyona yakın ve bu da bir endişe yaratıyor. Belki oradaki Türkler sıkıntılar yaşıyor. Aynı oranda Hristiyan topluluk Türkiye'de yaşasa belki onlar da burada sıkıntı yaşardı. Türkler çok hoşgörülü. 2 çocuğum var, eşimin araba kiralama ve seyahat acentası var. Ben, burada yaşamayı seçtim; o nedenle bunu en iyi şekilde yaşamalıyım.

Anette FENNING-VEYİSOĞLU:
"İnsanlığı burada gördük"

2001 yazından beri Türkiye'deyim. 1 sene değişiklik olsun diye tatil amaçlı olarak gelmiştim. Eşimle tanışınca burada kaldım. 2 çocuğum var ve ben artık Alanyalıyım.

Her zaman çalışmayı sevdim ancak burada çalışma izni almak kolay değil bizler için. Almanya'da oturma izniniz çıktığında otomatik olarak çalışma izniniz de çıkıyor. Tek şart Almanca bilmeniz, sadece devlet memuru olamıyorsunuz Almanya'da. Ancak burada ayrı ayrı izin çıkartmak gerekiyor. Ama yakında çift vatandaşlık alacağım. O zaman sıkıntım kalmayacak. Şu anda iş seçme şansım yok ancak o zaman olacak. Senede iki kere Almanya'ya gidiyorum. Artık burası evim Almanya tatil yöresi benim için.

Burada iyi bir hayatımız var, çocuklarımız çok mutlu, hayat kolay ve güzel. Buradaki arkadaşlıkları, komşuluk kavramını Almanya'da bulma şansınız yok.

Orada kimse arabamı al demez ya da çocuğunuz gece yarısı hastalanınca diğer çocuğunuza bakmaz. Orada işler kağıt üzerinde kolay insanlık anlamında zor, burada ise gerçek dostluklar, arkadaşlıklar var.

Julia ALAETTİNOĞLU: (Alanya Belediyesi Yabancılar Meclis Sözcüsü-Tv Program Yapımcısı ve Sunucusu)
"Biz Yeni Alanyalılarız"

1990 yılından beri Alanya'da yaşıyorum. Tatil için geldiğimde eşimle tanıştım, birkaç yıl sonra da buraya yerleştim. Evliyim ve 2 oğlum var. 2004 yılında Türk vatandaşlığı aldım. Ve şu an çifte vatandaşım. Almanya ya dönmeyi hiç düşünmedim. Burada eşimin kurulu bir işi ve düzeni vardı.

Buraya gelince ilk işim Türkçe öğrenmek oldu. 6 ay, her gün ders aldım. Çünkü eşimin ailesi ile iletişim kurmak istiyordum. Bu sayede arkadaşlar edindim ve buradaki hayata kolay adapte oldum.

Çocuklar büyümeye başlayınca yerel bir gazetede Almanca ek çıkarttık. Sonra Almanca haber yapıp sunmaya başladım. 2004 yılında Alanya Belediyesi yabancılar meclisini kurunca orada sözcü oldum. Onun dışında gönüllü projelerde çalışıyorum.

Ben burada hiç yabancılık hissetmedim. Çocuklarımız da çok mutlu burada, kendilerini Alman'dan çok Türk olarak görüyorlar. Almanya'da yaşayan Türkler ise kendi vatandaşlarıyla görüşüyor ve kapalı yaşıyorlar. Bu da gruplaşmaya sebep

ÇTÜRK

oluyor. O zaman din ve siyaset gibi konular daha çok önem kazanıyor. Yabancılar burada ibadetlerini yerine getirme konusunda çok rahatlar. Kendi meclisimiz, değişik ülkelerden dönüşümlü gelen bir papaz ve yabancılar mezarlığımız var.

Keşke burada yabancılar gösterilen hoşgörü Almanya'daki Türklere de gösterilse. Ben burada o kadar olumlu şeyler yaşıyorum ki keşke onlara da aynı imkanlar sağlanabilse. Ayrımcılık yapılmasını doğru bulmuyorum. Bu dinle alakalı olmamalı çünkü sonuçta hepimiz Allah'a inanıyoruz. Sadece dillerimiz farklı.

Sorun şu ki insanları bilmedikleri şeyler korkutuyor. Bu İslamiyet'ten değil İslam dinini bilmemekten kaynaklanıyor.

Alanya Yabancılar Meclisinden bahsetmek gerekirse Meclis 2004 yılında yabancıların talepleri üzerine kuruldu. Belediye Başkanımız böyle bir çalışma başlatmak istedi. İlk toplantıya 600'den fazla kişi davet edildi. Aralarından, yılın çoğunu burada yaşayan, Türkçe konuşan, çevreyi ve prosedürleri bilen farklı ülkelerden kişiler seçildi. Haftada iki kere, Belediye'nin bize tahsis ettiği ofiste pazartesi ve perşembe günleri saat 10:00 ile 12:00 arasında nöbet tutuyoruz. Değişik ülkelerden bilgi almak için gelenler oluyor. O nedenle genelde bir Almanca bir de İngilizce bilen üyemiz bulunuyor. Her ülke vatandaşının farklı sorunları var çünkü her ülkenin prosedürleri farklı.

Başkanımız Abdullah Karaoğlu, öncülüğünde ayda bir kere bütün üyelerimizin bir araya geldiği bir toplantı yapıyoruz. İlgili kurumlarla iletişim sağlayıp örneğin ikametgah tezkeresi gibi, en güncel, en yeni bilgileri edinmeye çalışıyoruz. Bu sebeple Alanya yabancılar şubesindeki polislerle, kaymakamlık ve SGK ile sürekli görüşüyoruz. Şu anda Rusya, Polonya, İngiltere, Finlandiya, Norveç, Danimarka ve İsviçre gibi 12 farklı ülkeden üyelerimiz var. Alanya'da 8 ila 10.000 arası Alman toplamda ise 15.000'e yakın yabancı yaşıyor.

Mattias GOLDSTEIN:

1992'de ilk kez Alanya'ya tatile gelmiştik. Daha sonra 1995 yılında eşimle birlikte bir Alman şirketinin İstanbul şubesini açmaya geldik. Ancak İstanbul bize çok karışık ve kirli geldi; Alanya hep aklımızda güzellikleri ile kalan bir yerdi. Yılda 4 defa tatile gelmeye başladık ardından temelli yerleştik.

Buraya geldiğimizde ilk olarak neler eksik onları araştırdık. Ve garaj kapılarının ve otomatik kapıların olmadığına dikkat ettik. 2002'de bir kamyonla Almanya'dan 35 tane garaj kapısı getirdik. Türkler güldü bize, burada garaj yok kapı ne işe yarayacak diye. Tek tek inşaatları gezip sattık getirdiğimiz kapıları ardından her yerde müstakil evler ve garajlar yapılmaya başlandı ve bizim getirdiğimiz kapıları almak şart oldu.

Eşimle haftanın 6 günü çalışıyoruz. Şu anda Antalya ve civarında iş yapıyoruz. Ama tabii ki diğer şehirlerle de iş yapmak planlarımız arasında.

Türkçe öğrenmemiz de bir hayli ilginç oldu. Biz her yılbaşında eşimle bir karar alır onu uygularız. 96'yı 97'ye bağlayan sene de Türkçe öğrenmeye karar verdik. Önce kendi kendimize çalıştık, baktık olmuyor TÖMER'e gittik ve iki sene sonunda şu anki Türkçemize sahip olduk.

Ines GOLDSTEIN: Bombola Derneği Başkanı

Sayınız azsa sesiniz de az olur. O nedenle buradaki yabancılar olarak hayır işlerinde Türk Dernekleri ile birlikte çalışıyoruz. Kermesler düzenliyoruz, ihtiyacı olan kişilere yardımda bulunmaya çalışıyoruz. Son olarak doğuştan görme engelli 11 yaşındaki Zahide Bıyıklı'nın gözlerini açtırmak için kermes tertipledik. 12 bin liraya gözleri açılacak Bıyıklı için düzenlediğimiz kermese 500 kişi katıldı. Kitap, perde, börek, çörek, pasta, meyve içecekleri ve hediyelik eşya çeşitleri satıldı.

Burada hep birlikte, din, dil, ırk ayrımı gözetmeksizin yaşıyor ve çalışıyoruz. İhtiyacı olan her canlıya yardımcı olmaya çalışıyoruz. Biz burada hoşgörü içerisinde yaşıyoruz. Herkes birbirine karşı son derece anlayışlı ve yardımcı. Keşke bu dünyanın her yerinde böyle olsa. Türkiye'ye gelmeyen insanlar Türkleri yanlış tanıyorlar. Önyargılı yaklaşıyorlar. 17 senedir biz buradayız ve keşke daha erken gelseydik diyoruz. İnsanların buraya gelip görecekları, öğrenecekleri çok şey var.

BATI TRAKYA

“Kardeşler” bayramda buluştu, hasret giderdi

Yenel YAVUZ | yenel.yavuz@ytb.gov.tr

Batı Trakya, 1923 Lozan Anlaşması çerçevesinde komşumuz Yunanistan sınırları içinde kalan ama tarihi kimliği ve kültürel yapısı ile Müslüman-Türk kimliğini taşıyan bir coğrafya...

Anlaşma, Türkiye’de yaşayan Rumlar ile birlikte Batı Trakyalı Türklere de uluslararası düzeyde tanınmış haklar sağlıyor...

Batı Trakyalı, yıllardır çözülmemeyen sorunlarının içinde kimliğine sahip kararlı yaşamını sürdürüyor. Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ’ın geçtiğimiz Ramazan ayının son günlerini burada yaşayan Türk halkıyla geçirmesi, bayram namazını “kardeşler” ile kılip hasret gidermesi anlamıydı...

Batı Trakya Neresidir?

Batı Trakya, Meriç Nehri ile Karasu Nehri arasında kalan, içinde yaklaşık 120 bin Türk-Müslüman azınlık insanın yaşadığı, Yunanistan’a ait bir bölge. Doğusunda Türkiye’nin, kuzeyinde Bulgaristan’ın yer aldığı Batı Trakya, zaman zaman sorunlar yaşansa da genelde çok kültür-lülüğün hâkim olduğu bir coğrafyadır.

550 yıllık Osmanlı hâkimiyetinin ardından, Balkan Savaşları ile Bulgaristan’ın kontrolüne geçen Batı Trakya, Lozan Antlaşmasıyla (1923) bugünkü devleti Yunanistan’a bırakılmıştır.

Batı Trakya’da Azınlık olmak

Batı Trakya’da yaşayan Türk-Müslüman azınlığı, İstanbul’daki Rum azınlıkla birlikte Lozan Antlaşmasıyla uluslararası birtakım azınlık haklarına sahip olmuştur. İki azınlığın da aynı haklara sahip olması antlaşmadan günümüze müteakabiliyet ilkesinin uygulanmasının sorgulanmasına neden olmuştur. Bu ilke genelde hakların verilmemesi yönünde kullanılmış, böylece iki toplumun yıllarca eziyet çekmesine yol açmıştır. Günümüzde azın-

lık hakları, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa Birliği Müktesebatı gibi belgelerle genişlemeye gitmektedir ancak Yunanistan’ın, azınlığın, Lozan Antlaşması’ndan doğan haklarının uygulamasında sıkıntılar bulunmaktayken, güncel uluslararası insan hakları belgelerine uyum göstermesi gerçekçi gözükmemektedir.

Yıllardır süren sıkıntılar, Çözülmemiş Sorunlar

1980 ve 90’lı yıllarda Yunanistan’ın azınlığa uyguladığı izolasyon politikaları günümüzde yerini entegrasyon ve asimilasyon politikalarına bırakmıştır ancak ne yazık ki hâlen kendi vatandaşlarına güvenmeyen ve onları tehdit olarak algılayan bakış açısı devam etmektedir.

Batı Trakya, Yunanistan’ın en gelişmemiş bölgesi unvanını elinde bulundurarak, Wallerstein’in deyimiyle çevrenin çevresi konumundadır. Türk-Müslüman azınlığı, bir yandan azınlık hakları için mücadele ederken, bir yandan da ağır ekonomik sorunlarla uğraşmaktadır. Yunanistan’da tarihinin en büyük krizi yaşanırken, tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlayan azınlık, mevcut ekonomik durumdan oldukça olumsuz etkilenmektedir. Ekonomik olarak istih-

BATI TRAKYA'DA KUCAKLAŞMA

dam olanakları artırılmadan, azınlık hakları konusunda mücadele etmek yetersiz olacaktır.

Batı Trakya azınlığı yıllardır yapılan baskılara ve yaşadıkları sorunlara rağmen, kültürel kimliklerine sahip çıkmıştır. Batı Trakya ziyaretinde Bekir Bozdağ'ın dediği gibi, *“Türkiye'deki kardeşlerimizle Batı Trakya'daki kardeşlerimizin kalpleri arasında herhangi bir sınır, hudut kapıları da yoktur. Bizim kardeşliğimiz sınır tanımaz bir kardeşliktir. Bizim kardeşliğimiz gerçek anlamda kardeşliktir, öyle de kalmaya devam edecektir.”*

Bekir Bozdağ'ın ziyareti

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın üç gün süren Yunanistan ziyareti Gümülcine Eski Cami'de kılınan cuma namazıyla başlarken, cuma namazında kalabalık bir soydaş grubuyla saf tuttu. Camide bir konuşma yapan Bakan, soydaşlara şöyle seslendi:

“Uzun zamandır görmediğim kardeşime, kardeşlerimin evine gidiyormuşum gibi geldim.”

“Bugün benim için de önemli bir gün zira Batı Trakya'da bulunan kardeşlerimle ilk defa onların evinde onlarla beraber olma imkanı ve fırsatı buldum. Yıllardır kardeşini görmeyen biri kardeşini veya kardeşlerini gördüğü zaman hangi duyguları hissederse ben şu an o duygular içerisindeyim. Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı Sn. Abdullah Gül'ün, Başbakanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın ve yetmiş beş milyon kardeşimizin de gönül dolusu selamlarını ve saygılarını getirdik.”

Başbakan Yardımcısı, Gümülcine Müftülüğünü, Gümülcine Türk Gençler Birliğini, Batı Trakya İmam Hatip Mezunları Derneğini, Dostluk ve Eşitlik Barış Partisini, Dr. Sadık Ahmet'in mezarını ve Kozlukbeir Belediyesini ziyaret ederek buradaki halkla buluştu. Gümülcine'nin Sirkeli

köyünde kalabalık bir toplulukla iftarını açan Sayın Bekir Bozdağ, iftar programının ardından teravîh namazını kılmak üzere Yassıköy'e hareket etti.

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ ve beraberindekiler 18 Ağustos 2012 Cumartesi günü temaslarına İskeçe Müftülüğünü ziyaret ederek başladı. Bekir Bozdağ, müftülük ziyaretinin ardından yaptığı açıklamada Yunanistan'ın Batı Trakya'da yaşayan Türk-Müslüman azınlığın uluslararası antlaşmalardan doğan haklarını uygulamasında sorunlar bulunduğunu, Türkiye'nin Rum azınlığa hakların verilmesi hususunda olumlu gelişmeler kaydettiğini ifade etti.

Bakan Bozdağ ve beraberindeki heyet, Çınar Derneği, İskeçe Türk Birliği'ni ziyaretlerinin ardından İskeçe'nin köylerini dolaştı. Gittiği her yerde posterleriyle, ellerinde çiçek tutan çocuklarla karşılaşan Bozdağ, gördüğü manzardan çok memnun oldu.

Bozdağ, İskeçe'nin en büyük köyü olan Ketenlik'e girdiğinde yaklaşık 4 bin kişi tarafından karşılandı. Davullarla karşılanan Bakana, halkın ilgisi ve sevgisi görülmeye değerdi. Ketenlik Meydanı'nda yapılan konuşmaların ardından iftar yemeği ile muhteşem program son buldu.

Coşkulu geçen iki günlük iftar programlarının ardından, sayın Bozdağ'ın son durağı İskeçe'nin Şahin köyüydü. Bayram namazını eda etmek üzere bölgede bulunan Bakan'a binlerce kişi eşlik etti. 2011 yılında Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun da konuşma yaptığı balkona çıkan Bekir Bozdağ, buradan Şahinlilere seslendi. Halkla bayramlaşmanın ardından kara yoluyla Türkiye'ye hareket edildi. Geriye Türkiye'nin desteğini en üst seviyede hissedilen bir azınlık halkı kaldı.

Ezeri Rehberi

Kırık Balbal Taşlarının İzinde MOĞOLİSTAN...

H. Murat TERZİ murat.terzi@ytb.gov.tr

Bozkırın ruhunu en iyi yansıtan bir ülkeden söz ediyoruz... Eşi ve benzeri olmayan bir ülke Moğolistan... Bozkırın hiçlik ve sonsuzluk hissiyle başıboş koşan atlar bir araya geldiğinde insan, kendini başka bir dünyada buluyor... Bir yer vardığınızda, bir tarafınızda Gobi çölünün uçsuz bucaksız sarısı diğer yanınız ise bozkırın yeşilli...

Moğollar, kışın eksi 50 derecelerde bile kendilerine yaşam olanağı veren ger isimli çadırlarında yaşamayı sürdürüyorlar... Asırların içinden akıp gelen kendilerine has inanışlarıyla... Örneğin çadırın içinde ısıkl çalmanın veya tahtasına dayanmanın uğursuzluk getirdiğine inanıyorlar. Bu ülkede gelenekler, yaşlıların arkasında değil önünde yürümek gerektiğini söylüyor...

“Her Moğol’un bir yolu vardır.”

Türkiye’nin yüz ölçümünün tam iki katı olan bu ülkede sadece 3 küsur milyon insan yaşıyor. Kent olarak nitelendirilebileceğimiz tek yer başkent Ulanbator, sonra sırasıyla kasabalar köyler ve çadırlar... Nüfusun yarısı göçebe ve çadır hayatı yaşadığından toplam nüfusla ilgili tam sayı verilemiyor. Asfaltlanmış yol uzunluğu sadece 1500 km. Türkiye’nin yaptığı ve ucu Orhun Abidelerine çıkan 40 km uzunluğundaki yol ise ülkenin en iyi yolu olarak gösteriliyor. Başkentten çıkar çıkmaz yol bitiyor ve bozkırda aynı yöne giden onlarca tekerlek izi başlıyor. Tıpkı bir Moğol atasözünün dediği gibi “Her Moğol’un bir yolu vardır.”

Moğol Kasabası

Tarifeli seferler sadece birkaç yere yapıldığından ülkede ulaşım atlar, develer ve “(4x4)x2” arazi araçlarıyla sağlanıyor. “(4x4)x2” çünkü yol ve yön kavramı olmayan bu ülkede güvenlik nedeniyle asla tek araçla yola çıkılmıyor. Öyle ki “Ne zaman varacağız?” sorusuna ya cevap alamıyorsunuz ya da aldığınız cevap size çaresizce “Hımmm...” dedirtiyor.

İsterseniz Türk ulusunun var oluş öykülerinin yazıldığı ve batıya doğru 1300 yıl süren yolculuk serüveninin başladığı bu toprakların tarihine bir göz atalım.

Bugünkü Moğol topraklarına 12. yüzyılın başına kadar, Büyük Hun İmparatorluğu, Apar (Avar), Göktürk, Uygur, Karahitay devletleri hâkim oldu. Cengiz Han'ın birleştirip örgütlediği kabilelerle, 1206'da Moğolistan'da ilk Moğol Devleti kuruldu. Cengiz Han, 1227'de öldü. 17. yüzyılda Çarlık Rusyası, bölgeyi kontrolüne almak için girişimlere başladı. 18. yüzyılda Moğolistan'da Rus ve Çin yanlılarının mücadelesi başladı. Moğol prenseslerinin Çinliler gibi yaşaması Moğolistan'da milliyetçilik akımının doğmasına neden oldu. Katolik misyonerlerinin faaliyetleriyle Moğolistan'da Hristiyanlaşma başladı. Misyonerler Uzak Doğu'da dayanak noktası elde etmek ümidiyle Moğolistan'ın bağımsızlığını desteklediler. Bağımsızlık düşüncesi yayıldı. 1912'de Çin'de Mançu Hanedanlığı'nın yıkılmasıyla Moğol prensleri Rusların da yardımıyla Moğolistan'ın bağımsızlığını ilân ettiler. 1915'te Çin, Moğolların bağımsızlıklarını tanımak zorunda kaldı.

Çin-Japon Savaşı'nda Moğolistan'da yeraltı faaliyetiyle komünist hareket başlatıldı. Japonya'nın Kuzey Çin'e girmesiyle 1935-1937'de Moğolistan da işgale uğrayarak mahallî muhtar bölgelere bölündü. 1945'te II. Dünya Savaşı'nın bitmesiyle Moğolistan Halk Cumhuriyeti kuruldu. 20 Ekim 1945'te referandumla bağımsızlığını ilân eden Moğolistan, Milliyetçi Çin tarafından tanındı. 1946'da, Moğolistan Halk Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği arasında ittifak imzalandı. 1961'de Moğolistan, Birleşmiş Milletler Örgütüne kabul edildi. Sovyetler Birliği'ndeki ve Doğu Avrupa'daki komünist yönetimlerin çöküşü, komünizmle yönetilen Moğolistan'ı da etkiledi. 1990'da çok partili sisteme geçilerek ekonomik, sosyal ve siyasal reformlar yapıldı. Temmuz 1990'da çok partili ilk seçimler yapıldı. Moğolistan'da bulunan Rus birlikleri yapılan anlaşma sonucu geri çekildi.

Moğolistan'daki Orhun Abideleri' ne ulaşımı kolaylaştırmak amacıyla Başbakan Recep Tayyip Erdoğan tarafından 2005 yılında temeli atılan, yapımını

TİKA'nın üstlendiği 48 km uzunluğundaki Bilge Kağan Karayolu, dönemin Devlet Bakanı Hayati Yazıcı ile TİKA'dan sorumlu Devlet Bakanı Said Yazıcıoğlu'nun katıldığı törenle 2008 Ekim ayında hizmete açıldı.

Moğolistan'da Göçebe ve Çadır Hayatı

Moğolistan'da çadır (ger) yaşamın vazgeçilmezleri arasında. Öyle ki başkentte bile nüfusun neredeyse yarısı çadırlarda yaşamaya devam ediyor. Yerleşik hayata geçen Moğollar dahi yeni yaptıkları evlerin yanına bir de bu çadırlardan yapmayı ihmal etmiyorlar. Yazın evlerinde yaşayan Moğollar -50 derecelere varan soğuk kış günlerinde ısınma sorunu olmayan bu çadırdaki yaşamı tercih ediyorlar.

Çadır Yaşamı Bazı Kuralları da beraberinde Getiriyor;

- Gerin içinde ılık çalmak fırtına getirir.
- Misafir ilk olarak kolonya ve enfiye ile karşılanır.
- Gerin ahşap sütununa yaslanmak kötü şans getirir
- Yiyecek ve içecek ev sahibi tarafından denendikten sonra misafire ikram edilir. Bu ikramın zehirli olmadığını misafire göstermek için uygulanan eski bir gelenektir.
- Ateş kutsaldır, ateşe çöp atılmaz, su dökülmez.
- Yaşlıların arkasında değil, önünde yürünür.
- Başkasının şapkasına asla dokunulmaz.
- Hediye, yiyecek, içecek gibi şeyler mutlaka sağ elle alınır, ağırsa sol elle desteklenir.

Moğolistan, tarım ülkesi olmadığından çoğunlukla hayvansal ürünler tüketiliyor. Haşlanmış sakatat, tuzlu-sütlü çay ve kurut, kahvaltının vazgeçilmezi.

Tabii modern hayatın getirdiği bazı yenilikler de ger hayatında yerini almış. Gerlerin yanından gökyüzüne doğru uzanan anten ve solar panelleri görmek mümkün. Hatta misafir olduğumuz gerde 106 ekran LCD televizyon izleniyordu.

Moğolistan'da Dini Yaşam

13. yüzyılda Büyük Moğol İmparatorluğu kuruluncaya kadar Moğolların Şamanizm ve Tengricilik döneminde dinle ilişkileri sınırlıydı. Tibet Budizmi'nden ilk etkilenen Kubilay Han, oldu. 1578'de ise Cengiz Han soyundan Altan Han resmen Budist olunca Budizm'e toplu geçişler onun döneminde başladı. Moğol erkekler ordu yerine zorunlu olarak manastırlara gönderilmeye başlandı ve yüzlerce yıldır süren kesintisiz savaş devri duruldu. Bu durum en çok yaman savaşçı Moğollardan çok çekmiş olan Çin'e yaradı. Çin, Moğolistan'da çok

sayıda manastır kurulması için kaynak sağladı. Budizmin gereksiz öldürmeye karşı olması, sıkı avlanma yasaklarının konmasını sağladı. Bugün de Budist rahipler halkın çevreyi ve vahşi yaşamı korumasında etkili oluyor.

1937'de başa geçen genç komünist hükümet, ülkedeki 700 manastırın tamamına yakınına yıktı, 1990'dan sonra Budizm, tekrar serbest kaldı. Bugün Moğol halkının yarısı dinsiz, diğer yarısı Budist'tir. Şaman ve Budist inançların birbirine girdiği bu ülkede hemen her yerde Şaman adetlerini görmek mümkündür. Bazı inanışlar artık gündelik hayatın bir parçası olmuştur. Genelde yüksek tepelerin özel güçlere sahip oldukları düşünülür ve buralarda oluşturulan taş yığınaklara bez bağlanarak dilek tutulur.

Orhun Abideleri: Bozkırda birlik olmak demek, güç olmak demektir.

Orhun harfleriyle yazılan yazıtlardan 13. yüzyıl Moğol tarihçisi Alaaddin Ata Melik Cüveynî, Tarih-i Cihan-güşa adlı yapıtında söz etmişti. Çin kaynakları da yazıtların dikilişini bildirmekteydi. İlk olarak Rus çarı I. Petro'nun emriyle Sibirya'nın bitki örtüsünü incelemek için görevlendirilen bitki bilimci Daniel Gottlieb Messerschmidt ve kendisine rehber olarak verilen İsveçli tutsak subay Johan von Strahlenberg, 1721 yılında yazıtları keşfetti. Bir yıl sonra tutsaklığı son bulan Strahlenberg, İsveç'e dönüşünde bu inceleme ile ilgili izlenimlerini kitap hâline getirip 1730 yılında Stockholm'de yayımladı. Böylece Orhun Yazıtları, bilim dünyasının dikkatini çekmiş oldu.

Yazıtlar

Kül Tigin ve Bilge Kağan yazıtları Moğolistan'daki Orhun Irmağı'nın eski yatağı yakınlarında, Koço Çaydam Gölü'nün civarındadır. Yazıtlar arasındaki uzaklık 1 kilometre kadardır. Orhun Yazıtları bir hitap metni özelliğindedir. Hem maddi hem manevi bakımdan bu yazıtlar birer abidedir. Kül Tigin Abidesi, kağan olmasında ve devletin kuvvetlenmesinde birinci derecede rol oynamış bulunan kahraman kardeşinin anısına, Bilge Kağan'ın duyduğu minnet duygularının ifadesidir.

Metinlerin dili Türkçedir. Bir yüzünde Çince çevirisi de vardır. Bilge Kağan Yazıtı, Bilge Kağan'ın ölümünden bir yıl sonra, oğlu Tenri Kağan tarafından, 20 Eylül 735'te yaptırılmıştır. Yazıtta Bilge Kağan ve yeğeni Yolluğ Tigin'in sözleri yer almaktadır. Bilge Kağan Yazıtı hem devrilmiş hem de parçalanmıştır. O yüzden tahribat ve silinti Bilge Kağan yazıtında çok fazladır. Bu yazıtın etrafında yine türbe kalıntıları ve heykeller bulunmaktadır.

KÜL TİGIN Yazıtı

Bilge Kağan Yazıtı, Kül Tigin Yazıtı'ndan birkaç santimetre daha yüksektir. Ancak bu yazıt Kül Tigin Yazıtı'na göre daha kötü durumdadır. Yazıtın doğu yüzünde 41 satırlık, kuzey ve güney yüzlerinde ise 15'er satırlık Türkçe yazıt bulunmaktadır. Bilge Kağan Yazıtı'nın batı yüzünde de Kül Tigin Yazıtı'nda olduğu gibi, Çince bir yazıt vardır. Ancak bu yazıt büyük ölçüde tahribata uğradığından çok az kısmı okunabilmiştir.

Kül Tigin Yazıtı, düşük nitelikli kireç taşı ya da mermerden yapılmış dört yüzlü, tek parça, büyük bir taşdır. Taşın yüksekliği 3.75 metredir. Kül Tigin Yazıtı'nın batı yüzünde Çince uzun bir yazıt vardır. Yazıtın diğer yüzleri baştan başa Türkçe yazıtlarla doludur. Altın kaplumbağa heykeli biçimindeki mermer kaidesi üzerine de 8 satırlık fakat 7-8 kelimesi okunabilen küçük bir yazıt yontulmuştur.

Bu yazıt, 27 Şubat 731 tarihinde ölen Kül Tigin'in anısına dikilmiştir. Yazıtın dikiliş tarihi de 21 Ağustos 732'dir.

BİLGE KAĞAN Yazıtı

* “ Türk Oğuz Beyleri, işitin! Üstte gök çökmedikçe, altta yer delinmedikçe, ilini töreni kim bozabilir? Ey Türk ulusu! Kendine dön. Seni yükseltmiş Bilge Kağanı'na, özgür ve bağımsız ülkene karşı hata ettin, kötü duruma düşürdün.

Ulusun adı, sanı yok olmasın diye, Türk ulusu için gece uyumadım, gündüz oturmadım. Kardeşim Kül Tigin ve iki Şad ile ölesiye, bitesiyeye çalıştım.”

* Bilge Kağan Yazıtı'ndan bir bölüm.

TONYUKUK Yazıtı

Tonyukuk Yazıtı, 731 yılında yazılıp dikilmiş olan Orhun Yazıtları'nın ilkidir. Bilge Kağan Yazıtı ile Kül Tigin Yazıtı'nın doğusunda yer alır. Dört yönlü iki taş üzerine yazılmıştır. Birinci taş üzerinde batı ve doğu yüzlerinde yedişer, güney yüzünde 10, kuzey yüzünde ise 11 satır olmak üzere toplam 35 satır yer almaktadır. Yazıtı, Bilge Kağan dönemine kadar başkomutanlık ve vezirlik yapmış olan Tonyukuk dikmiştir. Metnin yazarı da yine Tonyukuk'tur.

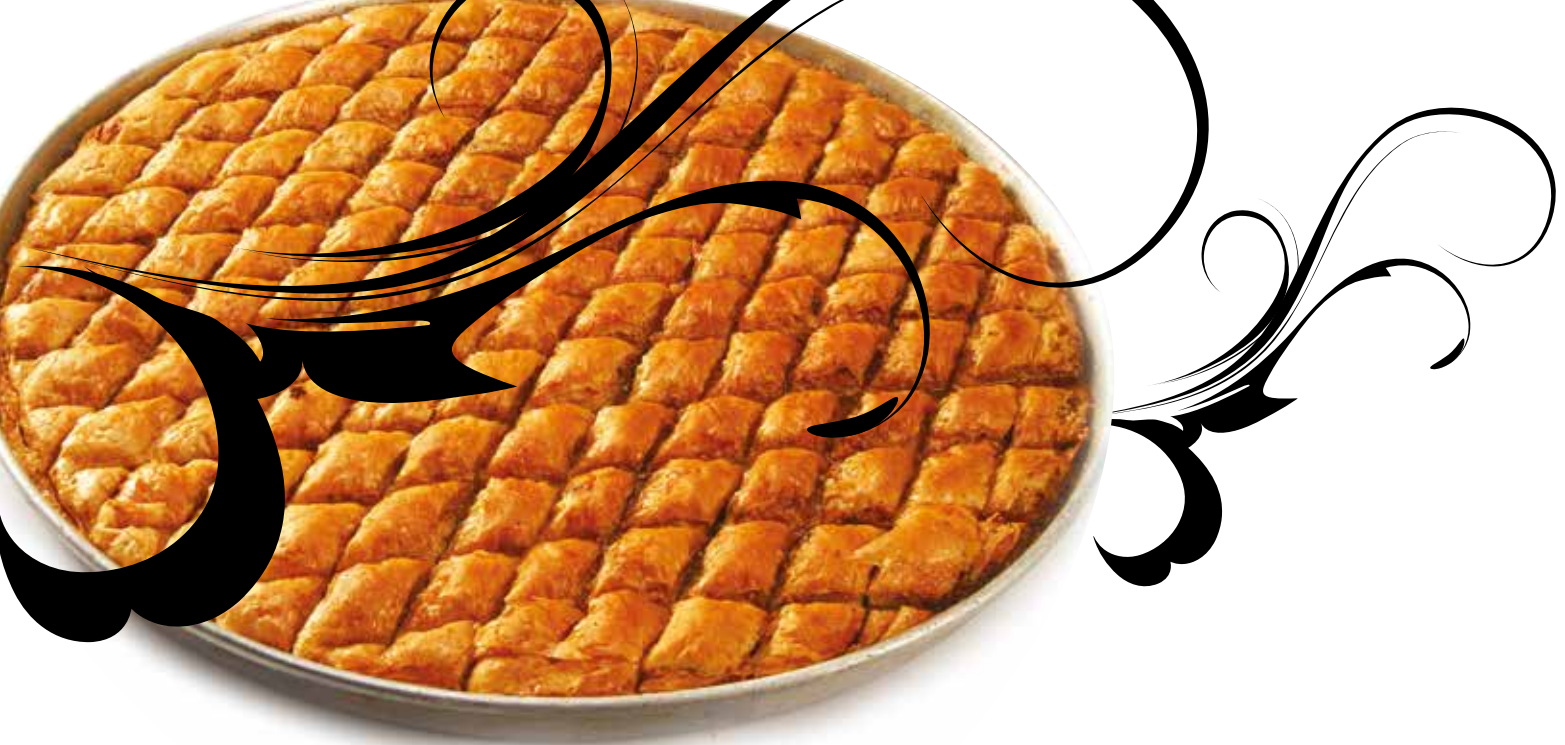
Tonyukuk Yazıtı'nı ilginç kılan bir diğer özelliği yazıtın bulunduğu yerden başlayıp doğuya doğru uzanan balbal taşlarıdır. İki metre aralıklarla dikilmiş sayıları 289 adet olarak tespit edilen bu taş zincirinin uzunluğu yaklaşık bir buçuk kilometredir. Bu taşlar ölenin ardından öte dünyada ona hizmet edecek kişileri simgeliyor.

Bugünkü Moğolistan...

Moğolistan artık hızla büyüyor. Yapılan özelleştirmeler Moğolistan'a ilgiyi artırıyor. Özellikle, topraklarında bulunan büyük maden yatakları yabancı firmaların yatırım dalgasına uğramış durumda. Son zamanlarda, gerlerin bazılarının Mine-Golia (Madenistan) adını verdiği başkent içerisinde şehrin dışına doğru ötelendiğini görmek mümkün.

Bir Ortak Kültür Lezzeti

Baklava

Merva ORHAN merva.orhan@ytb.gov.tr

Yaşadığımız coğrafya, aynı zamanda kültürlerin kaynaştığı, ortak değerlerde sentezlere ulaştığı bir coğrafya... Bu gerçeği yaşamın bütün alanlarında görebiliyoruz ama “mutfak kültürü” bu birlikteliğin belki de en güzel örneklerini oluşturuyor...

Baklava, her ziyafetin sonunda ikramı ayrı bir yer tutan çok özel bir tatlı... Yalnız Türkiye’de değil, Balkanlar’dan Kafkasya’ya ve tabii ki Ortadoğu’ya uzanan çok geniş bir coğrafyada, bölgemizin insanları, baklava ile, aralarındaki kültürel bağlara ayrı bir “tat” katıyorlar.

Baklava... Bir ziyafeti noktalayacak en kusursuz ikram... Türkler için tatlı denilince akla ilk gelen lezzet... Arasına ceviz veya fıstık serpiştirilmiş, katkat ince yufkalardan yapılan bu şerbetli tatlı sadece Türkiye’de değil dünyanın birçok ülkesinde aranır hâle geldi.

Tepsisi Ay Halesi, Kendisi Ay Gibi Olsun...

Bugüne değin Türkiye de tatlı denince akla ilk gelen şüphesiz “baklava”dır. Hatta toplumumuzda gördüğü bu ilgi ve alakadan ötürü birçok şiir ve gazele konu olmuş. Tıpkı yazarı belli olmayan bu manzumedeki gibi...

“Ey Baklava! Senin zâtın, şehir içinde halkın övünçü; yıldızların içinde de dubâ vaktinde alevlenen güneş gibidir. Seni övmek haddim değil ama yüce şanına lâyük bir duam olsun istiyorum. Tepsisi ay halesi, kendisi ay gibi, yaprakları da kat kat olan yer ve gök gibi olsun”.

Milletlerin kültür ve medeniyetinde en önemli ölçütlerden biri de mutfak zenginlikleridir. Bu bağlamda Türk mutfağı da kendine has kültürü ile pek çok kültürün birbirine karıştığı özel bir mozaığe sahip. Ama bu mozaığe ev sahipliği yapan en tatlı lezzet kuşkusuz “baklava”...

İştah açıcı görüntüsü, damaklarda iz bırakan tadı ile kültürel etkinliklerin de bir parçası olan baklava adeta evlerin baş tacı

Kökeni Orta Asya Türklerine dayansa da bugünkü son şeklini Osmanlı İmparatorluğu döneminde Topkapı Sarayı’ndan alan baklavayı vazgeçilmez kılan gerçek bir el emeği ürünü olması. Baklavayı fabrikasyon yöntemlerle yapmak biraz zor çünkü baklavada esas olan ev yapımı tadını yakalamak...

Marifeti Yufkanın İnceliğinde...

Baklava hamuru becerikli ustaların elinden incecik açılarak adeta şeffaf hâle getirilerek açılıyor. Hatta o kadar ince açılıyor ki yufkayı havaya kaldırdığınızda neredeyse karşınızdakini tam anlamıyla görebiliyorsunuz. Yufka incecik açıldıktan sonra arasına isteğe ve yörelere göre ceviz, Antep fıstığı veya fındık konularak baklava hazırlanıyor.

Sert buğday unuyla yapılan baklava hamurunu açmak hem maharet hem de güç istiyor. İyi bir baklava ustası 7 yılda yetişiyormuş. 0.10 mikrona kadar makineden çekilen hamur, baklava ustaları tarafından 0.2 mikrona kadar inceltiliyor. Baklava yufkasının parlak, ince ve saydam olması şart !.. Türk mutfak kültürünün zenginliklerinden biri olan baklava adeta kıskanılan ve birçok millet tarafından sahip çıkılmaya çalışılan müstesna tatlılarımızdan...

Baklava Denildiğinde Karşımıza Çok Geniş Bir Coğrafya Çıkıyor... İşte farklı coğrafyalardan ortak kültür ve geçmişe sahip bir mirasın geleneği olan Baklava'nın hikâyesi...

Yirminci yüzyıla gelinceye kadar Balkanlardan ve Arap dünyasına dek hâkim olan baklava kültürünün asıl çıkış yerinin Orta Asya Türkleri ve Anadolu olduğu rivayet edilir. Fakat Doğu Akdeniz ve Balkanlara kadar uzanan geniş bir yelpazesi olan baklava asıl ününü Osmanlı hanedanlarının mutfağında kazanır.

Ve zamanla Osmanlı saraylarında da çok tutulan bu tatlı, bayram, düğün veya şölen gibi kutlamalarda sofralardaki yerini almış hatta 17. yüzyıl sonlarına doğru sarayda bir “baklava alayı” bile oluşturulmuş ve her ramazan ayında, padişahın askere bir iltifatı olarak saraydan yeniçeri ocağına törenle baklava gönderilmiştir.

Türk Patent Enstitüsü: Gaziantep “Baklavanın Başkenti”..

Türkiye’de Gaziantep denince akla gelen ilk isimlerden biri de “Baklava”dır. Çünkü Antep baklavası 107 yıllık bir geçmişe sahip... Antepli ustalar bu lezzetin Harran ununda ve kullanılan fıstıkta saklı olduğunu söylüyorlar. Harran Ovası’nda yetişen ve diğerlerine göre daha sert olan buğdaydan üretilen un, yufkanın ince olmasını sağlıyormuş.

Herkes onun peşinde... Ama artık “Türk baklavası” adı altında tescilli markamız oldu... Bir Türk tatlısı olan baklava, her ne kadar farklı kültürlerin de sahip olmaya çalıştığı bir tatlı olsa da Türk mutfağının demirbaşı olduğunu aldığı patent ile kanıtladı.

Baklava, millî olduğunu düşündüğümüz bir tatlı aslında. Hatta baklava üzerine yapılan ve günlerce süren patent tartışmalarına Gaziantep’e gelen turistler son noktayı koymuştu. Bir lokantada baklava yiyen turist grup, kendilerine ikram edilen baklavayı çok beğenince en güzel baklavanın Türkiye’de yapıldığını itiraf etmişlerdi. Böylelikle Gaziantep, Türk Patent Enstitüsü (TPE) “Coğrafi İşaretleme Tescil Belgesi”ni alarak “baklavanın başkenti” olduğunu tescil ettirdi.

Ortak Kültürümüzün Parçası... Bizde Pişer Komşuya Öyle Düşer...

Baklavayı Türkler kadar Araplar ve Yunanlar da bilir ve kendi yaptıkları usullerle kendi kültürlerinin bir parçası olarak görürler. Araplarınki biraz kurudur oysa baklava Anadolu’nun her yerinde ve her halkında bol şerbetli olarak hazırlanır. Osmanlıdan miras bu eşsiz tatlı bizde pişer komşuya öyle ikram edilir.

Osmanlı Devleti’nin Balkanlar’daki hâkimiyetinin yaklaşık 500 yıl sürdüğünü hatırlarsak, bu uzun dönem boyunca Balkanlara taşınmış, Türk mutfak kültürüne ait birçok şeye Balkanlarda rastlamamız mümkün. Balkanlarda gelenek hâline gelen baklava, artık Balkanların vazgeçilmez kültür ikramlarından biri. Tıpkı börek gibi Balkan ülkelerine gittiğinizde Türk Baklavasına rastlamanız kaçınılmazdır.

Nereden Nereye: KRİZ YOK İSTİKRAR VAR!

Son zamanlarda dünyayı etkisi altına alan krizler Türkiye'yi artık teğet bile geçmediği gibi ekonomideki istikrar ve kararlılık daha net bir biçimde kendini gösteriyor. Oysa bir zamanlar Avrupa ya da ABD hapşırса Türkiye ekonomisi yatağa düşüyordu. Ya da 2001 krizinde olduğu gibi Türkiye, ekonomisi kendi kendine sıtmaya tutulan bir hasta görünümü veriyordu dünyaya.

Ama 2012 yılına geldiğimizde, ABD'de 2008'de emlak piyasasından çıkıp etkisini dalga dalga Avrupa ve Asya'da hissettiren krizlerden Türkiye, bir şekilde sıyrılmışını biliyor. Bunu da uzun zaman sonra yakalanan siyasi istikrar ve onun getirdiği sağlam bir ekonomi yönetimi sayesinde gerçekleştiriyor...

Türkiye Cumhuriyetinin 89. yılını kutladığımız günlerde dünyada birçok ülke ve bölge mali krizlerin pençesinde boğuşuyor. Çok uzağa gitmeye gerek yok: Komşumuz Yunanistan'da son zamanların en ciddi ekonomik krizi yaşanıyor. Koalisyon partileri ile yönetilen ülkede halk hemen her gün sokaklarda... Ülkede baş gösteren toplu grevler, ülkenin can damarı olan turizm sektörüne darbe vuruyor; bir ateş sarmalında gidip geliyor komşumuz... Eurozone bölgesinin sorunları bunlarla bitmiyor: En yakınlarda İspanya ekonomisi tehlike sinyalleri veriyor. Ondan önce Portekiz, İtalya ve liste uzayıp gidiyor...

Çok değil, 10 yıldan biraz fazla bir zaman öncesinin Türkiye'sini hatırlatıyor bu manzaralar... Hani krizlerin artık kanıksandığı bir Türkiye'yi... Hani bugünlerde süren bazı üst düzey davalara kinaye olarak 'her 10 yılda bir darbe'nin olduğu Türkiye'de bir o kadar da ekonomik kriz yaşanır hâle gelmişti bu ülkede...

Bu dönemlerde, finansal dengeleri bozuk, finansal kurumları zayıf ve piyasaları sığ, ilgili kanunları yetersiz, sanayi ile tarımı düşük verimli Türkiye ekonomisinin yeni döneme tepkisi ise sık sık ortaya çıkan krizler şeklinde

olmuştu. Kafalarda daha iyi canlanması için bir resim çizecek olursak 1991 yılında yaşanan krizden sonra 2008 global krize gelinceye kadar Türkiye'de 3 büyük kriz daha yaşanmıştı. 1994, 1998-99 ve nihayetinde 2001 yıllarında art arda yaşanan krizler Türkiye'de olağan sayılmaya başlanmıştı... Bu krizlerin Türkiye'ye ödediği ağır faturalar ise bugünlerin sağlam ekonomi yapısında unutulmuşa benziyor. Ama bir fikir vermesi açısından ufak bir hatırlatma yapmakta fayda var: Örneğin, 1994 yılında yaşanan krizde toplam net sermaye çıkışı 4.2 milyar dolara vardı. Faiz hadleri hazine bonolarında yüzde 400'ü aşarken TEFE yüzde 121, TÜFE yüzde 106'lı rakamlara sıçradı.

Yarım milyon kişi işinden oldu!

O günleri hatırlamak, o kötü günlerden maddi manevi etkilenen çoğumuzda bir vicdani sizi oluştursa da çok değil 20 yıldan daha kısa bir zamanda nereden nereye geldiğimizi anlamamız bakımından önem taşıyor... Tabii ki bugünlere şükretmemiz gerektiğini de bizlere hatırlatarak...

2000'ler ve Sonrası... İlk Ciddi Sınav...

Türkiye 2000'li yıllara da krizle giriyordu... 2001 yılında patlayan mali krizde IMF yine kurtarıcı olarak görülmüş ve IMF'ye niyet mektupları yollanmıştı... IMF ile yapılan "stand-by anlaşmaları" çoğunluğun öğrendiği bir kaç İngilizce terimden biriydi... O günlerin Türkiye'sinin kuşkusuz en önemli handikaplarından biri koalisyon partilerinin yönettiği ülkede siyaset ve devletin zirvesi arasındaki uyumsuzluk ve çok başlılık görüntüsü idi.

Bu karamsar siyasi ve ekonomik tablonun gölgesinde Türkiye 2002 seçimlerine gidiyordu. Bu seçimler sonucunda ortaya çıkan tabloda koalisyon hükümetlerinden bıkan halk, iktidarı yeni kurulan partinin eline vermiş, 2002 öncesi tabloda sorumlu tuttuğu partileri ise meclis dışına itmişti.

İktidarda yeni olan Adalet ve Kalkınma Partisi'nin özellikle ekonomi alanında ne yapacağı merakla beklenirken, iktidar partisi acemiliğini üzerinden çabuk atarak öncelikle mali piyasaları düzenleyici girişimler başlattı. Mali sistemin kalbi olan Bankalar Kanunu'nda önemli değişiklikler yaptı. Devletin, banka mevduatlarına tamamen garantör olduğu dönemden, banka mevduatlarından banka sahiplerinin sorumlu olduğu döneme geçildi. 'İçi boşaltılan bankalar' teriminin sık sık işitildiği dönemlere son verildi.

Siyaseten tek başlılık, ekonomi yönetiminde de tek başlılığı ve kararlılığı getirdi. Bu kararlılıktan mesaj alan piyasalar normal işleyişlerine geri dönmeye ve daha sağlıklı hareket etmeye başladılar. Bunlar yaşanırken AK Parti ve Türkiye ekonomisinin en önemli dayanıklılık testi şüphesiz 2008 yılında yaşandı... Arap Baharı'nın henüz

içten içe fokurdadığı yıllarda yani 2008'de, ABD'de mortgage krizinin tetiklediği ve daha sonra global ölçeğe yayılan finansal krizde, Türkiye az bir sarsılmanın ardından toparlanarak yoluna devam etti. Bugünlerde basına bir açıklama yapan Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, bizim için "Kriz teğet geçecek." dedi.

Bir teğet, bir teğet daha...

İlk baslarda Başbakan'ın ne demek istediği fazla anlaşılamadı hatta birçok çevre bu söylemi alaya alma girişiminde bulundu. Ama zaman geçtikçe Türkiye ekonomisi kısa bir bocalamanın ardından normal seyrine devam etti; hatta devam etmekle kalmayıp bu dönemde uluslararası doğrudan yatırımı ülkeye çekmekte hayli başarılı oldu.

Özellikle "Körfez sermayesi" denilen ve petrol ihraç eden Arap ülkelerinde, 2008 krizine doğru gidilen günlerde petrol varilinin fiyatının 30 dolardan 80 dolara kadar çıkmasıyla oluşan sermaye birikimi, global krizde yeni mecralara akarken bu yatırımcılar, karşılarında istikrar vadeden Türkiye'yi buldular. Bu dönemde Türkiye'de 10 milyar dolara ulaşan körfez sermayesi piyasalarda bir rahatlamaya neden olmuştu...

Yakınlarda bu olayı anımsayan Başbakan Erdoğan, bu konudaki duygularını şu sözlerle ifade ediyordu: "Bizde işsizlik bir ara yüzde 14'ün üzerine çıkmıştı. Muhalefet bize o zaman yüklendiğinde, 'Göreceksiniz çok kısa bir süre içerisinde kriz bizi teğet geçecek.' demiştim, bazıları dalgasını geçmişti. Sonra teğeti bırak, dünyada Türkiye'nin örnek olduğunu gördüler."

2008’de patlayan ABD merkezli global kriz, takip eden yıllarda artçı sarsıntılarını dünyanın diğer ekonomik bölgelerinde de gösterdi. En yakınımızda Avrupa Birliği bu krizin etkilerinden hâlâ kurtulabilmiş değil. İlk krizden sonraki dönemlerde bu nedenle ikinci ve hatta üçüncü dalgaların da sahillerimize vurduğu günlerde Başbakan, yine bir açıklama yapıyor ve “Kriz bu sefer teğet bile geçmeyecek.” diyordu...

“Biz yere çok sağlam basıyoruz. Batı’da, Avrupa’da kriz olabilir ama biz bunların hepsine hazırlıklıyız. Daha önce teğet geçecek dedim. Bu defa pek teğet geçeceğe de benzemiyor. Daha iyiyiz, daha güçlüyüz. Hiç endişeniz olmasın.” diyen Erdoğan’ın sözleri şüphesiz ekonomi yönetimine ve yakalanan siyasi istikrara güvenin göstergesi olup piyasalara da pozitif moral olarak yansıyor...

VE GÜNÜMÜZ TÜRKİYE EKONOMİSİ...

Geçmişteki krizlerden ve kötü ekonomi yönetimlerinden dersini iyi çıkaran Türkiye, özellikle ihracata dayalı büyümede en önemli koşullardan biri olan pazar ve ürün çeşitlendirmede başarılı adımlar attı. Bunun en olumlu yansımalarından biri dış ticaret açığının gerilemesi oldu. Eylül ayı ihracat rakamlarını değerlendirirken basına açıklama yapan Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan’ın da dediği gibi pazar ve ürün çeşitlendirilmesinde mayanın tuttuğu söylenebilir. Bunun en somut delili, yıllarca ihracatta bağımlı olduğumuz Avrupa Birliği bölgesine yapılan ihracatın payının, %43’lerden bu yıl %38’lere gerilemesi, öte yandan 129 ülke ya da bölgeye yapılan ihracatın artış göstermesi olarak gösterilebilir.

Ekonomideki en önemli olumlu gelişmelerden biri uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch’in 19 yıl aradan sonra geçtiğimiz günlerde Türkiye’yi yatırım yapılabilir ülkeler ligine terfi ettirmesi oldu. Nitekim bu karar, son yıllarda ülke ekonomisinde yürütülen başarılı politikaların da bir nevi taçlandırılması olarak değerlendirilebilir.

Bu karar üzerine İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) tarihi rekorunu da kırdı. Önümüzdeki günlerde Fitch’in not artırımını diğer derecelendirme kuruluşlarının da takip edeceği ve bunun gerçekleşmesinin, İMKB’yi rekor zirvelere taşıyacağı tahmini bir kâhinlik sayılmamalı.

Avrupa ve ABD’nin mali krizle boğuştuğu bir dönemde, Türkiye ekonomisinde meydana gelen bu gelişmeler, bölgesinde ve dünyanın diğer coğrafyalarında, bir istikrar adası olma yolunda Türkiye’nin yerini sağlamlaştırıyor. Bu gelişmelere paralel olarak OECD’nin son açıkladığı (9 Kasım 2012 tarihli) ve 2060 yılı projeksiyonlarının yer aldığı raporda Türkiye 2060 yılında büyümede 42 üye ülke arasında en önlere yer alacak (7’nci).

Bunlara ek olarak dünyada yaşanan ekonomik sıkıntıya karşın Türkiye ardı ardına açıkladığı yatırım projeleri ile de dikkatleri üzerine çekiyor. Özellikle cari açığın en büyük nedenlerinin başında gelen enerji ithalatına bir çözüm bulmak amacı ile enerji alanında yapılan yatırımların kısa zamanda meyve vermesiyle ekonominin yere çok daha sağlam basacağı günlerin yakın olduğu bir gerçek.

EUROZONE YERİNE TL ZONE...

Ekonomik göstergelerin olumlu olduğu yerler bununla bitmiyor. Örneğin işsizlikte en son 2005 yılında görülen en düşük rakam olan % 8'lik oran yakalanmış durumda. Yıllardır Türkiye'nin belini büken bir diğer konu olan yüksek faizli borçlanmada da önemli pozitif gelişmeler yaşanıyor. Geçtiğimiz ay, Türkiye'nin uzun vadeli yabancı para birimi cinsinden kredi notunun kredi derecelendirme kuruluşu Fitch tarafından 'yatırım yapılabilir' seviyeye çıkarılmasının ardından yabancı sermaye girişi de hızlandı. Yabancıların talebine yerli yatırımcıların da eklenmesiyle birlikte gösterge tahvilin faizi yüzde 6,74 ile tarihinin en düşük seviyesini görmüş bulunuyor.

Ekonomideki bütün bu olumlu gelişmelerin de rüzgârını arkasına alan Başbakan Erdoğan ekim ayı sonunda Berlin'de Türkiye Büyükelçiliğinin yeni binasının açılışı vesilesiyle katıldığı toplantıda, kendinden emin bir ülkenin başbakanı olarak, Avrupa Birliğine kabul edilmeleri hâlinde "Eurozone"a katılmak yerine TL'de kalmaktan ve hatta "TL Zone" oluşturmaktan bahsedebiliyor. "Avrupa Birliğine yük olmaya değil, yük almaya gelen bir Türkiye"den bahseden Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı, İngiltere örneğinde olduğu gibi Eurozone'a katılmamanın şu durumda bir avantaj olduğunun görüldüğünün ve Türkiye'nin de kabul edilmesi durumunda kendi para biriminde kalacağına sinyalini verdi bir bakıma... Bu da Türkiye'nin ekonomide kendisine artık ne kadar güvendiğinin ve nereden nereye geldiğinin bir göstergesi olsa gerek...

NİHAYET...

Geldiğimiz noktada Türkiye, dönem dönem dünyadaki krizlerden etkilense de siyasi istikrarını bozmadıkça ve ekonomisini profesyonel ellere teslim etmeye devam ettikçe öngörülebilir bir gelecekte kolayca kriz etkisine gireceğe benzemiyor. Ekonomik göstergelerin uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarınca da nihayet takdir edilmeye başlanması, Türkiye'nin elini daha da güçlendiriyor. Bunun sonucunda kısa vadeli yüksek faizle Türkiye'ye yıllarca ağır fatura çıkaran yabancı sermayenin yerini, uzun vadeli ve düşük faizli kalıcı yatırımların alması ile Türkiye nihayet dikkatini kısa dönemler yerine büyük ideallerle bezenmiş ufka çevirebilir. Nitekim Cumhuriyetin 100. yılını temsil eden 2023 vizyonuna ek olarak Türklerin Anadolu'ya ayak basmalarının 1000. yılını temsil eden 2071 vizyonu da ülkenin önde gelen politika yapımcıları tarafından dillendirilmeye başlandı bile...

TÜRK DİZİLERİ ÇILGINLIĞI

Türkiye bir Hollywood değil, Hindistan'ın Bollywood'u da...
Ama çok etkili...

Mehtap ALTINOK mehtap.altinok@ytb.gov.tr

Türk televizyonlarında yer alan diziler, Ortadoğu, Kafkasya, Orta Asya ve Balkanlar'da her geçen gün etkinliğini biraz daha artırıyor. Öyle ki dizilerin Türk yıldızları, bu bölgelerde artık, Hollywood'un ünlülerinden daha çok seviliyor.

1980'lerde adeta nefes almadan izlediğimiz Hayat Ağacı ve Yalan Rüzgârı gibi dizilerin ve yıldızlarının üzerimizde yarattığı etkinin benzeri, Arap dünyasında ve Balkanlar'da artık Türk dizileriyle yaşanıyor. Diziler için Arap Baharı'nı tetikledi diyenler de var, Müslüman dünyasında evlilik ve ilişkileri bozdu diyenler de...

Ezel'den Gümüş'e, Kurtlar Vadisi'nden Aşk-ı Memnu'ya kadar yakın coğrafyamızda son yıllarda "Türk dizileri" çılgınlığı yaşanıyor. Bu gelişme özellikle komşularımızın Türk siyasetine, toplumuna ve sporuna olan ilgisini ciddi biçimde değiştirdi; ilginin ötesinde somut sonuçlar doğurdu.

Kıvanç Tatlıtuğ

Türk dizilerinin Arap ülkelerinde ve yakın coğrafyamızda izlenme rekorları kırması ilk bakışta basit gibi gözükse de düşünüldüğünde önemli ve kalıcı etkiler bırakabilir. Bölgesel güç olma iddiasında bir devlet olabilmenin yolu askerî ve ekonomik kapasiteden ziyade değerlerinizi, kültürünüzü ne kadar yayabildiğiniz, etkinliğinizi yaymak istediğiniz ülkelerin toplumları nezdinde ne kadar benimsendiğiniz ve takip edildiğinizle doğrudan ilgilidir. Farklılıklar içerdiği için kıyaslama yapmak çok doğru olmasa da bugün Amerika Birleşik Devletleri'nin küresel güç olabilmesinin altında yatan nedenlerden biri de, Amerikan siyasal, sosyal değerlerinin, yaşam biçiminin dünyaya yayılmış olmasıdır.

Son zamanlarda Türkiye'nin Orta Doğu'da artan etkinliği konusunda çıkan yorumlarda, Türkiye'nin AK Parti deneyimine ve Avrupa Birliği ile ilişkilere duyulan ilgiden çok, Türk dizileri ön plana çıkmaktadır. Arap yazarlar tarafından "kalplerimize ve hislerimize daha yakın olan Türkiye'yi derinden keşfetme hali" ve "Türk halkını yakından tanımak" olarak ifade edilen bu durum, Türkiye'nin bölgede artan etki ve prestijinin bir işareti olarak değerlendirilebilir.

Türk dizilerinin bu kadar ilgi çekmesinin temel nedeni olarak Arap halkının dizilerde "gelenek ve modernleşmeyi dengede tutan figürleri" görmek istemeleri gösterilebilir.

Arap yorumculara göre 'geleneği reddetmeyen modern hayat' Araplara çekici gelmektedir. Dizilerde Araplar açısından yeni ama yabancı olmayan birçok öge bulunmakta ve bu öğelerle "onlar da bize benziyor" duygusu yaratılmaktadır. Bu da Arapların istediği ama sahip olamadığı bir yaşam tarzını temsil etmektedir. Yani genel olarak Türk dizilerinin Arap halkında yarattığı 'özdeşleşme' duygusu bu başarının temel nedeni olarak ifade edilebilir.

Dizilerin etkisi o kadar fazla olmuştur ki Filistin, Suudi Arabistan ve Mısır'da bazı din adamları dizilerin yasaklanması yönünde açıklamalar bile yapmıştır. Söz konusu dizilerin 'İslam'la örtüşmeyen yaşam tarzını dayatması' ve 'değişimin tohumları atılıyor' endişeleri dile getirilmiştir.

Ancak bugün Arap ülkelerinin pek çoğunda, en çok ziyaret edilmek istenen yerin İstanbul olduğu ve turizm acentelerinde İstanbul için yer bulunmadığı ifade edilmektedir. Bu yönüyle Türk dizilerinin her şeyden önce Türkiye'nin tanıtımını yaptığı söylenebilir. Dizilerde İstanbul görüntüleri sürekli ekrana gelmekte ve bu güçlü bir etki yaratmaktadır. Arap basınında çıkan yorumlara göre diziler sayesinde Suudi Arabistan'dan Türkiye'ye gelen turist sayısı 30 binden 100 bine çıkmıştır. Aynı etki Lübnan, Suriye, Mısır ve Ürdün'de de görülmektedir.

Arap ülkelerinde dizilerle ilgili çok sayıda internet sitesinin kurulduğu bilinmektedir. Buralarda Türk yaşam tarzı, İstanbul, sosyal değerler ve kültür hakkında tartışmalar yapılmaktadır. Pek tabii bu ilgi bir anlamda yaşam tarzı ithal edilmesi sonucunu doğurmaktadır. Nitekim Türkiye'den, dizilerde yer alan ürünlerin, kıyafetlerin, mobilyaların siparişinin verildiği bildirilmektedir. Hatta dizilerin Arap modasına yön vermeye başladığı bile öne sürülmekte, bu da Türk giysilerine olan ilgiyi artırmaktadır. Kısacası dizilerde lanse edilen yaşam tarzı Araplar için bir model sunmaktadır.

Kıvanç, İlk Aşk Gibi...

Geçtiğimiz yaz Lübnan'ın başkenti Beyrut'a gittim. İstanbul'dan Beyrut'a giden uçak sabaha karşı indi şehre. Otele varışım sabah 5'i buldu. Otele girdiğimde resepsiyon boştu. Ancak televizyonun sesi geliyordu. Sesin geldiği yere doğru ilerlediğimde tüm otel çalışanları oturmuş, MBC kanalında "Nur", bizdeki ismiyle "Gümüş" dizisini izliyordu. Şaşırđım tabii... Otel görevlisi özür dileyerek kalktı yerinden ve Türk olduğumu anlayınca dizinin ne kadar çok izlendiğini anlatmaya başladı. Başrol oyuncularını tanıyıp tanımadığımı sordu. En çok da Kıvanç Tatlıtuğ'u merak ettiklerini söyledi. Meğer Arap ülkelerinde genç kızlar için ilk aşk gibiymiş Kıvanç Tatlıtuğ... Erkekler için ise ya bir rol model ya da kıskançlık sebebi...

Lübnan'da karşılaştığım bu durumu Suriye, Ürdün hatta Sudan'da da gördüm. Ne mi hissettim? Gurur duydum tabii... Türkiye'deki yapımcılara artık çok daha önemli görevler düşüyor. Çünkü yaptıkları işlerle, artık bizi yurt dışında onlar da temsil ediyor.

Diziler Balkanlar'da Gurur Kaynağı...

Türk dizilerinin Ortadoğu ve Balkanlarda 60 milyon dolarlık pazara sahip olduğu ve fiyatların bölüm başı 75 bin doları bulduğu belirtiliyor. Araplar dizi karakterlerini neredeyse kahraman gibi görüyor. Türk dizilerinin etkisini yalnızca Arap Dünyasında değil, yakın coğrafyamızın tamamında görmek mümkün... Hırvatistan'dan Karadağ'a, Bosna'dan Yunanistan'a kadar Balkanlar'ın neredeyse tamamı Türk dizileri ile yatıp kalkıyor. Dizilerin sürekli izleyicileri arasında Devlet Başkanları bile bulunuyor. Balkanlarda yaşayan soydaşlarımız için gurur kaynağı olmuş diziler. Siyasi anlamda istikrarlı bir Türkiye, zaten bizim için gurur kaynağıydı, şimdi buna bir de diziler eklendi diyor Bosnalı Ahmet... Konuşurken gözleri doluyor... Dizilerin senaryoları hakkında eleştirileri olsa da Türk gelenek ve göreneklerini her zaman yansıtmadığını düşünseler de Balkanlar'da yaşayan soydaşlarımız yani evlad-ı fatihanlar sonuçta aynı noktada birleşiyor: "Türkiye ile gurur duyuyoruz."

RECEP PAÇAMAN (GÜMÜLCİNE)

Yunanistan'ın tamamında Türk dizileri çok popüler. Yalnızca Türkler değil, Yunanlar da Türk dizilerinin müptelası olmuş. Hatta Atina'da yaşayan 70 yaşındaki bir satıcı, Türk olduğumu anladığımda bana, dizi oyuncularına

olan hayranlığını anlatmaya başladı. Diziler, Yunanlıların kafasındaki Türk algısını da değiştiriyor, önyargılar kalkıyor... Diziler dublajsız yayınlandığı için Türkçeye olan ilgi de artmış durumda, geçenlerde hastanede Yunan bir doktor bana "Sizin dediklerinizi anlıyorum, dizilerden dolayı ama siz niye beni anlamıyorsunuz?" diye sordu. Her ne kadar ırkçı partiler dizilerin yasaklanmasını isteseler de Yunanistan halkı aynı görüşü paylaşmıyor. "Yabancı damat" ile başladı dizilere olan merak... Şimdilerde ise "Sıla" ve "Kurtlar Vadisi" en çok izlenen diziler.

İSMAİL GÜNEŞ / YÖNETMEN "AYNI KÜLTÜRÜN PARÇASIYIZ"

Türk dizilerinin yakın coğrafyamızda büyük ilgi görmesinin iki nedeni var. Birincisi bu ülkelerle aynı kültür havzası içinde yer almamız. İkincisi ise dizilerimizde yaşanmakta olanlar, söz konusu ülkelerde yaşanabilmesi imkansız hayatlar. Kendilerinin yaşamadıklarını bizim ülkemizin dizilerinde görmeleri, bir masal seyretme duygusu veriyor olsa gerek o insanlara. Bu durumu yıllar önce bizim ülkemiz de yaşadı Brezilya dizileriyle.

DANIAL ABDULFETTAH / AL - ARABİYA TELEVİZYONU TÜRKİYE TEMSİLCİSİ 03 PRODUCTIONS TÜRKİYE OFİS DİREKTÖRÜ

"Diziler Arap-Türk iletişimini sağladı."

"Arap ülkelerinde gösterilen Türk dizileri Arap-Türk toplumu arasındaki iletişimi sağladı. Ayrıca Araplar, daha önce Türk kültürüne hâkim olmadıklarından ön yargılar diziler sayesinde kırılmış oldu. Türk kültürünü engelsiz, duvarsız ve sansüresiz kabul etmeye başladılar. Böylece Arap dünyası, diziler sayesinde Türkiye'yi ve Türk kültürünü daha yakından tanıma imkânına eriştiler."

"Türkçeye ve Türkiye'ye olan talep arttı."

Abdulfettah'a göre Türk dizileri sayesinde, Arap ülkelerinde özellikle gençler arasında Türkçe öğrenme merakı arttı. Belki de bunun en büyük nedeni Türk dizilerini orijinalinden izleyip anlamak...

"Tabii diziler sayesinde insanlar, Türkçeye bir merak sarıldı. Bu şekilde insanlar artık Türkiye'ye daha aşina oldular. Aynı zamanda yine diziler sayesinde Arap ülkelerinden Türkiye'ye gelen turist sayısı arttı. Türkiye açısından bakıldığında ekonomik olarak da bir gelişme sağlanmış oldu. Çünkü diziler vasıtasıyla Türk ürünleri ve şirketleri tanıtıldı ve seyirciye aktarıldı."

"Türkler sürekli içiyor mu acaba?"

Ekranlarda yer alan dizilerin birçoğunda, Türk kültürünün bir parçası olmasa da aile efradı aynı yemek masasında toplanarak içki servisi ile ekranlara taşıyor. Bu da hâliyle Türk aile geleneklerinde akşam yemeklerinde içki servisi edilmesini normalmiş gibi gösteriyor. Danial Abdulfettah bu sorunla ilgili olarak ve ön yargıları kırmak adına yaptığı çalışmaları, şu şekilde değerlendiriyor:

**PROF. DR. MAZHAR BAĞLI / YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ ÖĞRETİM ÜYESİ**

Televizyon, her eve girebilen, her alanı bahse konu edebilen bir iletişim aracı olarak günümüz insanının vazgeçilmez iletişim aracı olmuştur.

Televizyonun yaygınlığı iki alan üzerinden gerçekleşti ve gerçekleşmektedir. Bunlardan birisi haber-yorum programları, diğeri de kısa süreli mizansenleri görüntüleyen dizilerdir. Türkiye’de televizyon, ilk önce Amerika, daha sonra Brezilya ve kısmen de Meksika dizileri ile tanışarak bu alandaki etkinliğini pekiştirdi.

Gerek bahsi geçen dış yapım diziler gerekse de yerli yapım dizilerde ilk dönemlerdeki konu ve içerikler giderek farklılaştı. Yerli olanlar açısından ilk dönem diziler, daha çok aile münasebetlerini ve bağlarını konu edinen tarzda idi ancak daha sonra, pek çok alanı konu edinen dizilerin yapılmaya başlandığı görüldü. Kahramanlık, şiddet, tarih ve tarihsel kişilikler, aşk, ihanet, entrika ve yöresel sosyolojik yapılar gibi alanlar dizilere daha çok konu olmaya başladı.

Aslında dizi yapımında Türkiye, hayli ileri bir düzeye ulaşmıştır. Ancak mahrem olanı izlemenin kışkırtıcılığı bu alandaki ilkeleri kimi zaman bertaraf etmeyi de beraberinde getirdi.

Kimi iyi örneklerine rağmen bazen toplumsal değerlerle örtüşmeyen ilişki biçimlerinin de gösterildiği veya orta yere serildiği oldu.

Dizi yapımındaki bu gelişmeler, bizim gibi değişen diğer toplumların da ilgisini çekti ve özellikle de Arap ülkeleri ile Balkan ülkeleri Türk dizilerine ilgi duymaya başladı.

Bu dizilerin, ülkelerin sosyolojik yapısına göre farklı ölçülerde ilgi gördüğü söylenebilir. Söz gelimi Lübnan’da, Kurtlar Vadisi; Balkan ülkelerinde, Elveda Rumeli, körfez ülkelerinde ise Muhteşem Yüzyıl daha çok rağbet gördü.

Bu diziler, söz konusu ülkelerin toplumsal yapıları üzerinde, yaygın bir etkide bulunarak onları dönüştürdüler. Dizi kahramanları, o ülkelerin idolleri oldu. Bu dizilerin, izlendiği ülkelerde hem olumlu hem de olumsuz etkilerinden söz edilebilir.

Olumlu olan taraflarının, Türkiye’nin tanıtımı, demokrasi ve insan hakları ile ilgili bilincin oluşması ve kültürel bir yakınlığın kurulması olduğu söylenebilir.

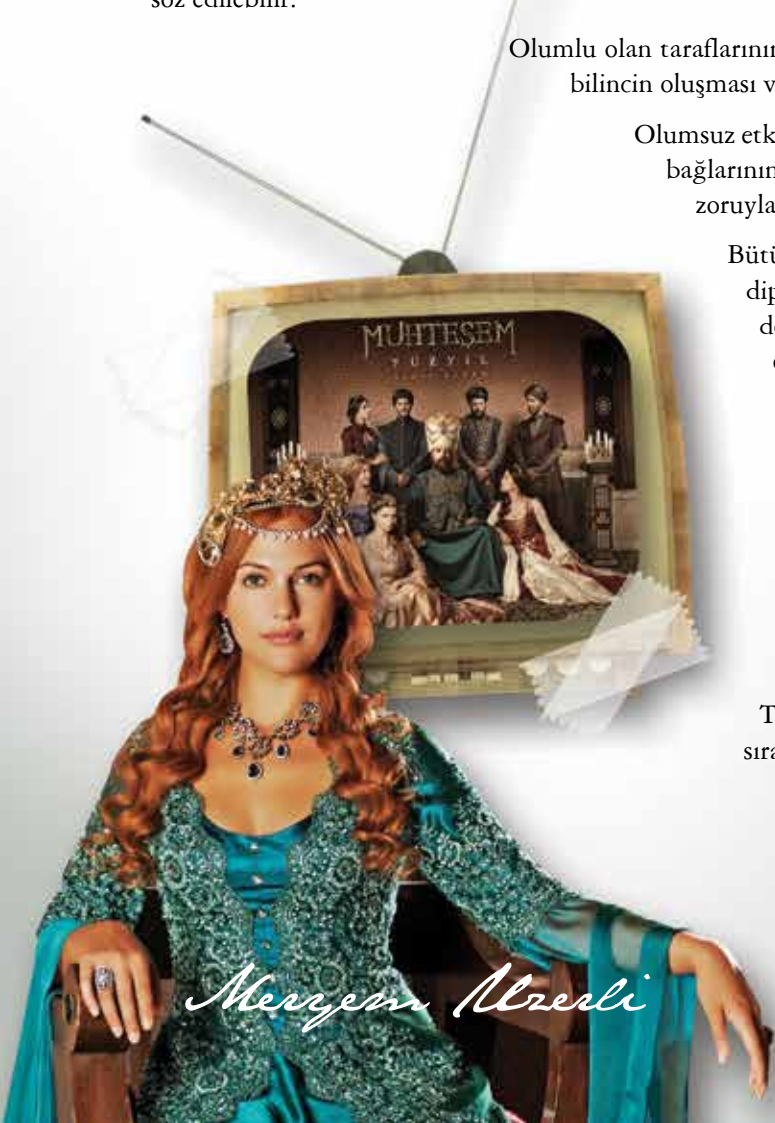
Olumsuz etkileri olarak ise Müslüman Türkiye imajının zedelenmesi, aile bağlarının zayıflaması, kanun yolu ile çözülemeyen sorunların silah zoruyla kolaylıkla halledilebilmesi gibi konulardan söz edilebilir.

Bütün bunları Türkiye’nin güçlenen ekonomisi ve dış politika diplomasisi ile paralel düşünmek gerekir. Türkiye bir “marka devlet” olduğu oranda Türk dizileri de ilgi görmeye devam edeceklerdir.

Bu dönüşümün pozitif bir tarza evrilmesinin ise kamu eliyle değil, toplumsal talep ve sivil bir bakışla gerçekleşmesi gerekmektedir.

Ülkemizdeki Etkileri

Televizyon dizilerinin yakın coğrafyamızdaki etkilerinin yanı sıra Türk toplumundaki etkilerine de kısaca değinmek gerekir.

Meryem Altın

Dizi Satışının Perde Arkası

Yurt dışına dizi satışı, aslında sanıldığı gibi “Gümüş” ile başlamadı. İlk büyük başarı 2001’de, Osman Sınay’ın pazarın açılmasını sağlamak için satış hakkını, bölüm başına 30-40 dolar gibi düşük fiyatlarla Calinos Entertainment’a verdiği “Deli Yürek” dizisi ile geldi.

Türkiye’de dizi satışının asıl hareketlendiği yıl 2007. Antalya’ya gelen MBC yöneticileri, otel odasında Türk dizilerini izlerken kültürün kendi kültürlerine ne kadar benzediğini fark edince, yeni bir piyasanın kapıları açıldı. Kanal D’den aldıkları ilk paket pek iş yapmadı ancak “Gümüş” dizisi büyük bir patlamaya yol açtı. Dizinin final bölümünü Ortadoğu’da 84 milyon kişi izledi.

Dizi satışları; kanal, yapımcı firma ve eğer varsa aracı şirket tarafından gerçekleştiriliyor. Dizilerin bölüm başına fiyatları 500 ile 25 bin dolar arasında. Türkiye’den yurt dışına dizi satışı yılda yaklaşık 50 milyon dolarlık bir piyasa oluşturuyor.

Sonuç

Aslında Ortadoğu’da Türk dizilerinin gördüğü yüksek ilgi ve yaygınlık üzerinden yürütülen bölgesel kaygılar yeni değil. Birçok kişi bu dizilerin olumlu-olumsuz etkilerinden bahsediyor.

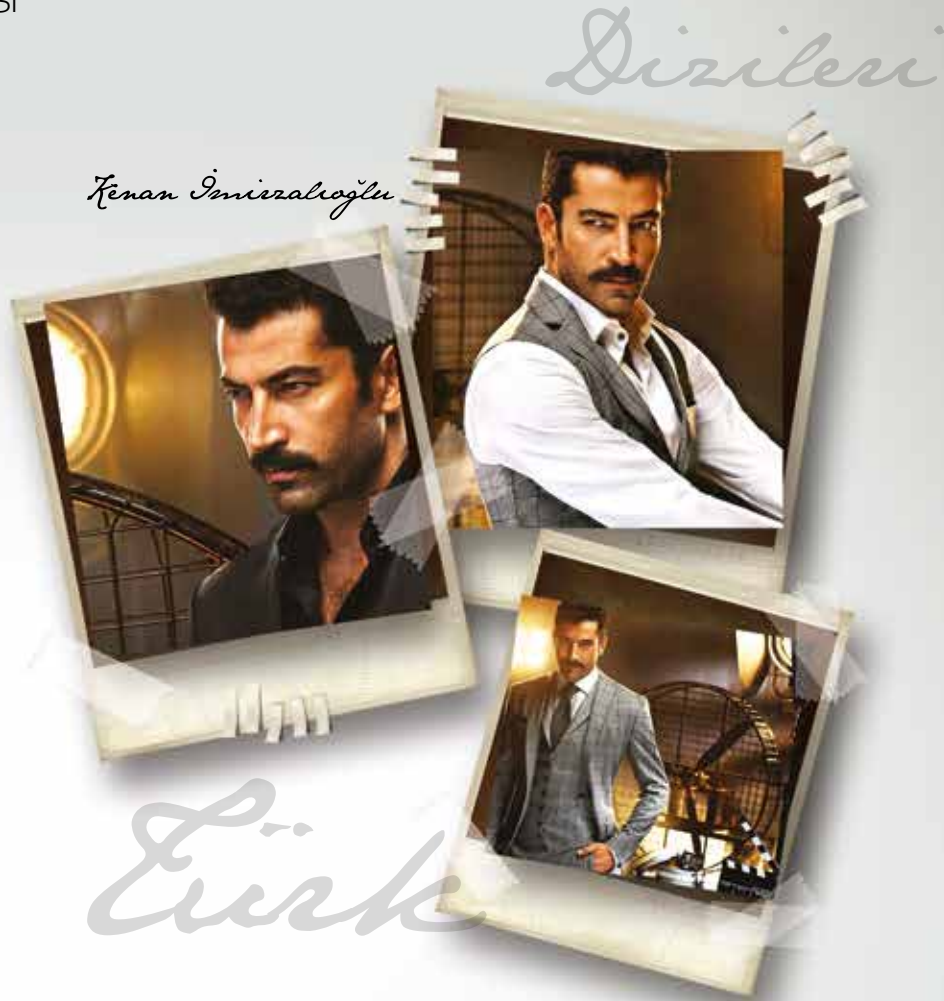
Tabii bölgedeki her ülke bu dizilerin etkilerini kendi meşrebine göre değerlendiriyor ama mesele sadece tarihî dizilerle ilgili değil. Türk dizilerinin etkisi daha önce başladı ve bilindiği gibi sayısız dizi ismi zikredilebilir örneğin Aşk-ı Memnu. Türkiye’nin modern, İstanbullu, zengin, özgür havasını Ortadoğu ve Arap dünyasına yansıttı. Tabii ne kadar orantılı yansıttı ayrı konu.

Zaman zaman bölgenin siyasi tansiyonunu tutan, Kurtlar Vadisi gibi diziler de piyasaya girdi. Ve nihayet günümüzde bir Türk dizisi furyasından rahatlıkla, etkisinden ise tartışmalı biçimde bahsetmek mümkün hâle geldi.

Şimdi, Kral eşlerinden bölgedeki kimi örgütlere kadar herkes Türk dizilerini seyrediyor. Zaten ratingler ve satış sözleşmeleri, “Seyretmiyorum.” diyenleri yalanlıyor.

Sonuç olarak, Türkiye’nin Orta Doğu’da geleneksel olarak çok da iyi olmayan imajında, “yumuşak güc” unsurları sayesinde önemli değişimler meydana gelmektedir. Medyanın gücü, bu imajın daha da iyileştirilmesi için çok önemli bir işlev görmeye devam edecektir. Unutulmamalıdır ki “yumuşak gücü” oluşturan araçların önemli bir bölümü hükümetlerden ziyade sivil aktörlerin elindedir. Bu nedenle sivil aktörlerin dış politika alanında daha aktif olması mutlaka teşvik edilmelidir.

Ve en önemlisi dizi senaryolarının gerçeklikten uzaklaşmamları gerekmektedir...

Afrika için ve senin için

MALİ

*For Africa and for You, Mali / Mali Ulusal Marşı

Hasan ER
hasan.er@ytb.gov.tr

Bağımsızlığını kazandıktan sonra uzun süre, askerî diktatörler tarafından yönetilen Mali, yeni bir askerî darbe ve ülkenin kuzeyinde hâkimiyeti ele geçiren El Kaide bağlantılı gruplar nedeniyle zor günler geçiriyor. Uluslararası kamuoyu tepkisini dile getiriyor ancak somut herhangi bir adım hâlâ atılmadı. Binlerce kişi evlerinden ayrılmak zorunda kaldı. Afrika için yeni bir Somali acısı daha mı gerçekleşiyor?

Mali, komşu devletleri Moritanya, Senegal, Gine, Fildişi Sahilleri ve Cezayir tarafından çevrilmiş bir kara ülkesi. Dünyanın en fakir 25 ülkesi arasında yer alan Mali, altın madenciliği ve tarımsal ürünlerin ihracına dayalı bir ekonomik yapıya sahip. Bu nedenle uluslararası yardımlar, ülke için hayati öneme sahip olmakla birlikte bu yardımlar ülkeyi dışa bağımlı hâle getiriyor. Ülkenin %65'inin çöl veya yarı çöl ilklime sahip olması önemli bir gelir kaynağı olan tarım faaliyetlerinin yalnızca Nijer Nehri'nin kıyılarında yapılmasına olanak tanıyor. Mali nüfusunun %10'u göçebe olarak yaşamını sürdürürken %80'i geçimini tarımcılık ve balıkçılık ile sağlıyor. Sanayisi ise tarım ürünlerinin işlenmesi üzerinde yoğunlaşıyor.

19. yüzyılda Fransa tarafından işgal edilen Mali, 1960 yılında Senegal ile federasyon devleti kurarak bağımsızlığını kazandı. Ancak bu federasyon deneyimi çok kısa bir süre sonra sona erdi ve aynı yıl içinde

1991'de gerçekleşecek askerî darbeye kadar tek parti ile yönetilen Mali Cumhuriyeti kuruldu. Dünya'daki birçok askerî darbeden sonra yaşananın tersine darbeye öncülük eden

Albay Amadou Toumani Touré demokratik ve çok partili yapıya sahip bir devlet oluşturdu. Özgürlük savaşçısı olarak nitelenen Touré, ertesini yıl yapılan ilk demokratik se-

çimlerde Mali'nin seçimle işbaşına gelen ilk başkanı oldu.

Kuzeydeki İsyan: Tuaregler

Mali'nin, başkent Bamako'nun da bulunduğu güneyinde devlet kontrolü sağlanmış ve demokratik uygulamalar hayata geçirilmiş olmasına rağmen ağırlıklı olarak göçebelerin yaşadığı kuzeyde uzun yıllardır devam eden bir çatışma hâli mevcut. Tuaregler, Nijer, Cezayir, Libya ve Mali'de yaşayan etnik bir grup. Afrika kıtasında yapay sınırlardan dolayı farklı ülkelerin vatandaşı konumunda olan milyonlarca Tuareg olduğu tahmin ediliyor.

Libya'da Muammer Kaddafi'nin yönetimi ele geçirmesinden sonra, komşu devletlerde azınlık konumunda olan Tuareglere, isyanlarında destek verdiği ve bu nedenle Mali gibi ülkelerde bu grubun merkezî devlete karşı silahlı mücadeleye devam edebildiği iddia ediliyor. Özellikle Kaddafi'nin devrildiği 2011 yılında binlerce Tuareg'in

Kaddafi saflarında savaştığı, devrimden sonra ise silahları ile Mali'ye geçerek isyanı güçlendirdiği ise bilinen bir gerçek.

Başkan Touré yönetimdeki siyasi iradenin kuzeydeki isyanı yıllardır sona erdirememesi, 7.000 kişilik Mali ordusunda rahatsızlıklara neden oluyordu ve bu rahatsızlıklar sonucunu Mart 2012'de gerçekleştirilen askerî darbe ile gösterdi.

İsyanı bastırmayı amaçlayan darbe yönetimi bir anlamda durumun daha da kötüye gitmesine neden oldu. Darbeden sadece günler sonra Azawad Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin (MNLA) isyancıları, kuzeyin neredeyse

tamamını ele geçirerek bağımsız bir devlet kurduklarını ilan ettiler. Ancak MNLA'nın bu zaferi El Kaide bağlantılı grupların Mali'nin dokuz şehirden üçünü (Timbuktu, Gao ve Kidal) kontrol altına alması ile kısa sürede geri plana itildi.

El Kaide'nin Yönetimi Ele Geçirmesi ve Uluslararası Tepkiler

El Kaide'nin Sahra Bölgesi bağlantısı olan Ensar Dine, MNLA'nın hâkimiyet kurduğu bölgelere askerî boşluktan da yararlanarak yerleşmiş durumda. Ensar Dine yönetimindeki bölgelerde, ağır bir şeriat hukuku uygulanmaya koyulmuş. MNLA'nın aksine Ensar Dine'nin kuzeyde Mali'den bağımsız bir devlet kuruma amacı bulunmuyor. Yine de şeriatın ülkenin tamamında uygulanması istekleri merkezî hükûmetin ve başta Mali'nin komşuları olmak üzere uluslararası kamuoyunun büyük tepkisini çekiyor.

12 Ekim'de Fransa'nın öncülüğünde Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyi, aldığı karar ile Mali devletince talep edilecek uluslararası askerî desteği sağlamaya hazır olduğunu ve 45 günlük bir süre içinde detaylı bir planın Güvenlik Konseyine sunulmasını istediğini bildirdi. Birleşik Devletler Dışişleri Bakanı Hillary Clinton, ekim ayının son günlerinde gerçekleştirdiği Cezayir ziyaretinde, olası bir uluslararası operasyonun nasıl olabileceğine ilişkin Cezayir Devlet Başkanı Abdelaziz Bouteflika ile görüş alışverişinde bulundu.

BM'nin Mali'den gelecek uluslararası güç taleplerine hazır olduğunu bildirmesine rağmen hâlen böyle bir güce hangi ülkelerin destek vereceği, ne zaman gerçekleşeceği ve kimin yöneteceği belirsizliğini koruyor. Mali'nin bugünü ve geleceği için komşularının, tarihî olarak Mali'ye karşı sorumlulukları olan devletlerin ve uluslararası kamuoyunun daha kesin adımlar atması gerekiyor.

ÖĞRENCİ HİKÂYESİLERİ

Hasan ER hasan.er@ytb.gov.tr

Ahmed SALAMA / MISIR

“Uluslararası kalitede bir eğitim için Türkiye”

Ahmed Salama'nın babası öğretmen. Ailenin en küçük çocuğu. İki abisi ve ablası da doktor. Hepsi doktor olunca Ahmed'in de tıp ya da eczacılık okumasını istiyorlar ama ailesinde bu kadar çok doktor olunca farklı bir yol izlemeyi tercih ediyor ve dil fakültesini kazanarak ailesinin yaşadığı Tanta şehrinden Kahire'ye gidiyor. Hayatını şekillendiren ise dil fakültesinin yanında işletme bölümünü de okumaya karar vermiş olması. Dile kolay çift diploma sahibi olarak üniversite eğitimini tamamlıyor Kahire'de.

Ahmed, bir süre Mısır'da bir elektrik-elektronik şirketinde pazarlama alanında çalışıyor. "Pazarlama alanında pratik bilgi çok önemli. Üniversite eğitiminde aldığım teoriyi uygulamada görme imkanına sahip oldum. Ama pazarlamanın araştırma kısmı benim daha fazla ilgimi çekiyor. Bu nedenle Türkiye'ye gelerek çalışmalarına devam etme kararı aldım." diyor.

2011 yılında Hacettepe Üniversitesine, 1 yıllık araştırma programına kabul ediliyor. "Türkiye'de uluslararası kurallara bağlı bir eğitim veriliyor ve uluslararası alanda saygınlığı olan bir ülke. Burayı tercih etmemin ilk nedeni bu. Diğeri ise Mısır ve Türkiye'nin yakın gelecekte her alanda ama özellikle ekonomik anlamda ilişkilerini geliştirecek olması."

“Türkiye’de uluslararası kurallara bağlı bir eğitim veriliyor ve uluslararası alanda saygınlığı olan bir ülke.”

“ Yüksek lisans için fırsatları araştırırken katıldığım bir uluslararası öğrenci konferansında Türkiye'nin uluslararası öğrencilere, kapsamı ve imkanları çok geniş bir burs sunduğunu öğrendim.”

Araştırmasını tamamladıktan sonra yüksek lisans eğitimini de Türkiye'de yapabilmenin imkanlarını araştırıyor ve Türkiye Bursları'yla bu esnada tanışıyor. "1 yıldır Türkiye'deyim ve bu zaman zarfında burada olmaktan ve akademik çalışmalar yapmaktan büyük bir keyif aldım. Yüksek lisans için fırsatları araştırırken katıldığım bir uluslararası öğrenci konferansında Türkiye'nin uluslararası öğrencilere, kapsamı ve imkanları çok geniş bir burs sunduğunu öğrendim. Başvurumu tamamladıktan sonra mülakata davet edildim ve daha sonra Hacettepe Üniversitesi'nde yüksek lisans programı için burs kazandığımı öğrendim. Başvuru süreci ve seçim süreci çok açık ve adil bir şekilde yürütülmüştü."

Üniversite yüksek lisans eğitim dili için Ahmed'e iki seçenek sunuyor: Türkçe ve İngilizce. O Türkçeyi seçiyor. "İngilizce yüksek lisans yapmak artık çok sıradan. Eğitimimi Türkçe tamamlayarak farklı bir dile daha hâkim olmak istedim."

Ahmed, Türkçe eğitimiyle birlikte 3 yıl Türkiye'de çalışmalarını yürütecek. 3 yıl sonrası için bazı hedefler koymuş kendine: "İlk olarak Türkçemi geliştirip bir Türk gibi konuşabilmeyi amaçlıyorum. İkinci olarak ise Türkiye'den araştırma konum ile ilgili öğrenebileceğim her şeyi almak istiyorum. Tezimi tamamladıktan sonra Arapça çevirip kitaplaştırmayı düşünüyorum. Bir diğer hedefim ise Türkiye-Mısır arasında ticaret faaliyetleri yürütecek bir şirkete sahip olmak. Ayrıca bana Türkiye'de herkes çok yardımcı oldu. Mısır'da okumaya gelen Türk öğrencilere de ben yardım ederek borcumu bir nebze de olsa ödemek istiyorum."

Bir “dünya kenti”nin sahiplendiği “dünya üniversitesi” ... AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

Aslı Deniz AKIN asli.akin@ytb.gov.tr

Fotoğraflar: İlker KIRMIZI

Antalya, Türkiye'nin, dünya çapında İstanbul'dan sonra en çok tanınan kenti... 10 bin yıllık tarihi ve turizm tesisleriyle, Türkiye'ye gelen turistlerin büyük bölümünün yöneldiği bir “dünya kenti.”. Bu kentimiz, son dönemde bir başka özelliği ile öne çıktı... Akdeniz Üniversitesi bir tatil kentini bilim dünyasıyla buluşturdu...

Akdeniz Üniversitesi, “kent-üniversite ilişkisine” tipik bir örnek... Kampüsü, öğrenci kalitesi ve eğitim amacıyla gelen öğrencilere kentin sağladığı olanaklar açısından da sembol niteliğinde. Akdeniz Üniversitesi, özellikle Tıp Fakültesinin gerçekleştirdiği organ nakilleriyle dünya çapında üne kavuşan bir eğitim kurumu...

Türkiye'nin en çağdaş şehirlerinden biri olan Antalya, 10 bin yılın kültürünü barındıran eşsiz bir tarih beldesi; denizi, güneşi ve doğası ile de yerli ve yabancı turistler için vazgeçilmez bir turizm merkezidir. Antalya'nın asırlardır süre gelen eğitim, kültür ve bilgi meşalesini ise 1982 yılından beri Akdeniz Üniversitesi taşımaktadır.

Türkiye'yi, dünyada kol nakli yapan nadir ülkeler arasına sokan Akdeniz Üniversitesi, iki defa gerçekleştirilen yüz nakli ile de yine ilkler arasında yerini aldı. Her 5 bin kadından biri dünyaya rahimsiz gelirken Akdeniz

Üniversitesi bir ilke daha imza attı ve Üniversite doktorları dünyadaki ilk rahim naklini yaptı.

Antalya kent merkezinin batısında, 3700 dönüm alan üzerine kurulmuş bir kampüse sahip. Üniversitede, 17 Fakülte, 4 Yüksekokul, 1 Konservatuvar, 13 Meslek Yüksekokulu, 7 Enstitü bulunmaktadır. Akdeniz Üniversitesi, 45 bine yakın öğrencisi ve akademik-idari çalışanları ile eğitim-öğretim çalışmalarına devam etmektedir.

Üniversite kampüsünde yer alan yurtlar, Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı olarak hizmet vermektedir.

Ana dilinde eğitim veren üniversitede, İngilizce eğitimin başlaması için çalışmalar sürmektedir. Üniversitenin Adrasan'da kurduğu bir Akdeniz Avrupa Gençlik Merkezi de bulunmaktadır.

Üniversite ve kent iş birliği çerçevesinde öğrencilerin barınma ihtiyaçları, kampüs çevresinde bulunan ve yurt niteliği taşıyan otel ve pansiyonlarca da giderilmektedir. Ayrıca Antalya il merkezi dışında bulunan fakülte-yüksekokul öğrencilerinin barındığı yurtlar da öğrencilere hizmet vermektedir.

Üniversite'de, ekonomik desteğe ihtiyacı olan öğrencilere, Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı Sosyal Hizmetler Birimince yapılan çalışmalarla çeşitli yerel-ulusal vakıf ve dernekler ile sivil toplum kuruluşları, resmî kurumlar, özel şahıs ve işletmelerden karşılıksız burs sağlanmaktadır.

Kampüs alanında yer alan ve 2001 yılında dünyaca ünlü mimarlık ödülü olan "Ağa Han Mimarlık Ödülü"nü kazanan Olbia Kültür Merkezi ve Olbia Çarşısı, öğrenci ve çalışanlar için ayrıcalıklı ve özel olmanın gururunu yaşadıkları bir sosyal yaşam alanıdır. Olbia Kültür Merkezi, 1500 kişilik amfi tiyatro, 250 kişilik 2 ayrı kültür salonu, 300 metrekaarelik sanat galerisi, kültürel çalışmaların planlandığı ve yürütüldüğü, içerisinde sat-

ranç, canlı müzik köşeleri bulunan Kültür Kafe, Sanat Galerisi ve El Sanatları Atölyesi gibi birçok noktada özgün mimarisi ile öğrencilere ve çalışanlara hizmet vermektedir.

Akdeniz Üniversitesi, artan öğrenci kapasitesinin gereksinimlerini karşılamak amacı ile 800 kişilik kafeterya, çeşitli restaurant, cafe vb. alanlar ile açık hava sineması gibi sosyal alanları içeren “Yakut Çarşısı” ile tüm üniversitelilere yeni bir sosyal alan daha yaratmıştır.

MİSYON

- Yüksek nitelikli akademik programlar ile evrensel düzeyde eğitim-öğretim ve bilimsel üretim yapmak, bilginin teknolojiye dönüşümüne katkı sağlamak, toplumun bilgi, teknoloji, sanat, kültür ve diğer alanlardaki gereksinimlerini üst düzeyde karşılamaktır.

VİZYON

- Eğitim-öğretim, araştırma, sanat ve teknolojide kaliteyi sürekli iyileştiren, çevreye duyarlı, girişimci ve bilimsel yönüyle uluslararası alanda tanınan seçkin bir üniversite olmaktır.

SAYILARLA AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

Öğrenci	44094
Değişim Programlarına Gönderdiği Öğrenci (Erasmus Programı Kapsamında)	Yaklaşık 1061 Giden Öğrenci Yaklaşık 500 Gelen Öğrenci
Akademisyen	337 Profesör, 170 Doçent, 422 Yardımcı Doçent, 380 Öğretim Görevlisi, 124 Okutman, 699 Araştırma Görevlisi, 78 Uzman
Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanları	1 Yardımcı Doçent, 9 Öğretim Görevlisi, 5 Okutman, 1 Uzman, 1 Fulbright Burslususu
Uluslararası Öğrenci	Yaklaşık 250
Fakülte	17
Araştırma Merkezi	37
Yüksekokul	4
Meslek Yüksek Okulu	13
Enstitü	7
Türk Musikisi ve Devlet Konservatuvarı	1

“Sıradan işlerin dışına çıktık...”

Prof. Dr. İsrail Kurtcephe

Genç ancak dinamik ve başarılı bir Üniversiteyiz. Antalya gibi dünyada tanınan marka bir kentin üniversitesi olmanın avantajlarını ve kolaylıklarını görüyoruz. Bu bizim işimizi kolaylaştırıyor ancak sorumluluğumuzu da artırıyor. Çünkü bulunduğumuz şehir dünyanın her yerinde tanınan, 2012 yılı itibarıyla 11 milyonu aşkın insanın ziyareti öngörülen bir dünya turizm kenti. Akdeniz Üniversitesi sıradan bir üniversite olmamalı ve dünyada yaptığı işlerle farkındalık yaratan dünyanın ilgisini üzerine toplayan sadece kendi insanlığı için değil tüm insanlık için çözümler üreten bir bilim yuvası olma hedefine doğru yürümeli. 2011 yılında Akdeniz Üniversitesi çift kol naklini yapmak suretiyle Türkiye'yi yeni bir döneme geçirdi. Dünyada kol naklini yapan nadir ülkelerden birisi hâline geldik. Yalnızca bizim dünyadaki prestijimizi artırmakla kalmayıp aynı zamanda Türkiye'nin bu alanda ilklere imza atabilecek bir yasal zemine, bilimsel zemine kavuşmasını sağlamış olduk. Bugüne kadar uzuların nakli yapılmadığı için herhangi bir kanun yönetmelik mevcut değildi. O yüzden bu işleri yapmak yasal olarak imkânsız görülmüyordu. Fakat bizim 25 Eylül 2010'da Sağlık Bakanımızdan aldığımız özel izinle gerçekleştirdiğimiz çift kol naklinden sonra, 2011 Martında kompozit doku naklini düzenleyen yeni Kanun'la beraber peşinden Yönetmelik'in yayınlanması sonucunda bu işe muktadir ve bunu yapabileceklerine inanılan Türkiye hastanelerine yasal bir zemin olmuş oldu. Bu Yasa bizim çift kol nakli yapmamız sonucunda çıktı. Bu çift kol naklini yaparken Yasa mevcut değildi. Hem bizler hem Sağlık Bakanımız çok büyük bir risk almak suretiyle bu ameliyatı gerçekleştirdik ve bugün aradan geçen süre zarfında Cihan TOPAL nakledilen kollarını kullanarak araba kullanmak dâhil normal bir insanın yapabileceği her işi yapma becerisine sahip hâle geldi. Hayatını sürdürüyor ve tıp tarihinde herbâlde Cihan TOPAL adı gelecek asırlarda da hep zikredilecek. Türkiye'nin sağlık alanındaki algısı bizim peş peşe daha sonra yaptığımız operasyonlarla zirveye taşındı. Çift kol naklinin arkasından biz yine ikinci kol naklini yaptık. Yüz nakli gerçekleştirdik. Dünyada ilk defa kimsenin yapmadığı bir işi başardık. Her 5 bin kadından birinin dünyaya rahimsiz geldiği istatistiklerle ortada iken maalessif insanlık bugüne kadar bu soruna çözüm bulamamıştı. O sorunu çözecek büyük bir iş gerçekleştirdi Akdeniz Üniversitesi. Rahmi olmayan bir kıza kadavradan rahim nakli yapıldı ve şimdi onun hamilelik aşamasına geçiş dönemindeyiz. İnşallah çocuk doğumunu da başaracağımıza inanıyoruz.

Dış dünyaya açıldık 286 tane yabancı üniversiteyle iş birliğimiz devam ediyor. Artık seçici konumdayız. Bize başvuranları biz seçiyoruz. Uluslararasılaşmanın bizi güçlü bir rekabet ortamına çekeceğinin farkındayız. Bundan çekinmiyoruz. Aksine güçlü olduğumuz inancıyla uluslararası rekabette daha fazla yer almak gerektiğinin bilincindeyiz. Birçok yabancı ülke üniversitesi ile ortak proje yürütüyoruz. Hem dış dünyada hem içeride Akdeniz Üniversitesinin daha büyük işler başaracağına yaygın bir inanış var. Zirveye çıkmak zordur ama zirvede kalmak daha zordur sözünün Akdeniz Üniversitesinde yaşandığına bugünlerde şahit oluyoruz. Ama zirvede kalacak güçte ve inançta olduğumuzu da biliyoruz. İnşallah insanlık bizi yeni buluşlarımızla yeni başarılarımızla daha çok konuşacaktır, diye umuyoruz.

YTB'DEN HABERLER

Deniz DOĞAN deniz.dogan@ytb.gov.tr

ULUSLARARASI HUKUK VE MUKAYESELİ HUKUK EĞİTİM PROGRAMI

"Hukuk, Hepimize Lazım."

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nca Avrupa ülkelerinde yaşayan genç hukukçularımızın hukuk deneyimlerinin artırılmasına yönelik "Uluslararası Hukuk ve Mukayeseli Hukuk Eğitim Programı" düzenlendi.

10 Eylül'de başlayan eğitim programının açılış törenine Başbakan Yardımcısı Sayın Bekir Bozdağ, Adalet Bakanı Sayın Sadullah Ergin, Anayasa Mahkemesi Başkanvekili Serruh Kaleli, Dışişleri Bakan Yardımcısı Naci Kuru ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı Kemal Yurtnaç iştirak etti.

Açılış töreninde bir konuşma yapan Adalet Bakanı Sadullah Ergin, uluslararası kuruluşlarda hâkimlerin görev almasının sağlandığını, başta AİHM olmak üzere uluslararası kuruluşlarda görev yapan Türk hâkim ve savcılarının, uluslararası uygulamalar konusunda hızlı bilgi akışında önemli birer köprü görevi göreceklarini anlattı.

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ ise konuşmasında aşırılık, ırkçılık, İslamofobia gibi her türlü radikal akımın, Batı'da ve başkaca ülkelerde taraftar bulduğunu ifade ederek, taraftar bulmasının da ötesinde iktidar sahipleri ve iktidara talip güçlü siyasal partiler tarafından da destek bulunduğunu belirtti. Herkesin, özellikle genç hukukçuların, insan haklarından, hukukun üstünlüğünden, adaletten yana sesini yükseltmesi, haksızlığın ve keyfiliğin karşısında durması gerektiğini vurgulayan Bozdağ, "Adalet, Hürriyet ve eşitlik sadece Türkler için değil, insan olan herkes için lazımdır. Tüm toplumların huzuru, refahı, barışı için gereklidir." dedi.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı Kemal Yurtnaç da yurt dışında eğitim almış ve orada hayatlarını sürdüren hukukçulara Türk hukuk sistemini anlatıp yabancı ülkelerde yaşayan Türk vatandaşların hak ihlallerine uğramamaları için neler yapılabileceğini ortaya koyacaklarını söyledi.

Program kapsamında Almanya, Fransa, Hollanda, Avusturya, Belçika, Danimarka, Norveç, İsviçre, İsveç, Yunanistan, Makedonya, Moldova, Rusya, Bosna Hersek ve İngiltere'den 40 hukukçu seçilerek eğitim programına davet edildi. Yurt dışında yaşayan katılımcılarımıza mesleki hayatlarında katkı sağlayacak bilgiler sunulması ve Türkiye'nin hukuk sistemi ile kurum ve kuruluşları hakkında bilgi sahibi olmaları hedeflendi. Ayrıca dünyadaki çeşitli yasama, yürütme ve yüksek yargı sistemleri mukayeseli olarak incelenerek, bu bağlamda konunun uzmanları ile yapılacak pratik çalışmalarla Türkiye'nin hukuk sistemi hakkında katılımcılara detaylı bilgi verildi.

11 gün boyunca düzenlenen eğitim programı katılımcılara verilen sertifika töreni ile son buldu.

▶ BELÇİKA ZİYARETİ YOĞUN GEÇTİ

12-16 Eylül tarihleri arasında bir dizi temaslarda bulunmak üzere Belçika'ya giden Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı Kemal Yurtnaç ve beraberindeki heyet, Diyanet Vakfı binasında Belçika'da görev yapan ulusal ve yerel basın mensupları ile bir tanışma yemeğinde buluştu. Başkan Kemal Yurtnaç'ın hem sorunları dinlediği hem de Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının çalışmaları, teşkilat yapısı, görevleri hakkında bilgiler verdiği tanışma yemeğine, Brüksel Başkonsolosu Ali Barış Ulusoy, Yurtdışı Vatandaşlar Daire Başkanı Murat Gürbüz, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Basın Müşaviri Mehtap Altınok ve Brüksel'de görev yapan ulusal ve yerel basın mensupları katıldılar.

Öte yandan Yurtdışı Türkleri ve Akraba Toplulukları Başkanı Kemal Yurtnaç ve beraberindeki heyet, Belçika'da iki yıl önce cinayete kurban giden oğullarının cenazelerini alamayan acılı Aygün ailesini evlerinde ziyaret ederek devlet olarak yanlarında oldukları mesajını verdi.

Kemal Yurtnaç, Türkiye'ye gelen Belçikalı her resmî heyete konuyu ilettiklerini kaydederek yaşanan acı dolu iki yılı değerlendirdi. Başkan Yurtnaç, "İnsan hakları ihlali olduğuna inanıyoruz. Yaşanan süreç bir kişinin yanlış tercihte bulunması diye düşünüyorum. Biz de devlet olarak işin, sonuna kadar takipçiyiz. Hukuki yolların dışına asla çıkılmayın. Velev ki cenazeler yarın verilmiş olsun, ben bu sürecin sonuna kadar gidilmesi taraftarıyım. Başka anne babalar üzülsün, başka haksızlıklar yapılsın. Ben yapılanın ne hukuki ne insani ne de vicdani bir izahını bulamıyorum." şeklinde konuştu.

▶ BAŞKANLIK HEYETİ, AVUSTRALYA'DA ÇALIŞTAYA KATILDI

24-25 Kasım 2012 tarihlerinde Avustralya'nın Victoria Eyaletinde düzenlenen "Avustralya'da Türk Dili Öğreniminin Şimdiki Durumu ve Gelecekteki Yönelimi" temalı çalıştaya Başkanlığımızca katılım sağlanmıştır. Çalıştaya ayrıca Melburn Başkonsolosu Seyit Mehmet APAK, Milli Eğitim Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü Ziya Yediyıldız, Victoria Parlamentosu Milletvekilleri, Victoria Çok Kültürlülük ve Çok Dillilik Komisyonu temsilcileri, Türkiye ve Avustralya'dan akademisyenler, eğitimciler ve Avustralya Türk toplumu temsilcileri katılmıştır.

Avustralya'da Türkçe eğitimi, Türk öğrenciler için Türkçe öğreniminin önemi, Türkçenin etkin kullanımında söz varlığının gücü ve Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri gibi konuların ele alındığı çalıştayda Başkanlığımız Kurumsal İlişkiler ve İletişim Daire Başkanı Gazali Çiçek de bir konuşma yapmıştır.

Heyetimiz ayrıca çalıştay öncesi ve sonrasında yapılan programlarla, Sydney ve Melbourne'de yaşayan vatandaşlarımızla ve diplomatik temsilciliklerimizle bir araya gelerek, Avustralya Türk toplumunun durumuna ilişkin gelişmeleri tartışmış ve ilerleyen süreçte daha yakın iş birliği içerisinde olma konusunda fikir alışverişinde bulunmuştur.

► NORVEÇ'TEN ÖNEMLİ ZİYARET

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı makamında, Norveç Kalkınma Bakanı Heikki Holmaas ve beraberindeki heyeti kabul etti.

Bozdağ, basın açıklamasında, görüşmede Norveç ile iş birliği üzerinde durulduğunu, ayrıca aşırı sağcı Anders Behring Breivik'e, geçen yıl gerçekleştirdiği katliam sonrasında Norveç mahkemesinin verdiği 21 yıllık cezayı dile getirdiğini anlattı.

Bekir Bozdağ, 77 kişiyi öldüren Breivik'e verilen cezanın kişi başına 3 ay 27 güne tekabül ettiğini ve 10 yıl içinde haptan çıkacağını, bunun da Türk toplumunda büyük bir hayal kırıklığı ve şaşkınlık yarattığını söylediğini ifade etti.

Konuk Bakan Holmaas ise

"Breivik'in yaptığı bu olay, Norveç değerlerine yaptığı bir katliamdır. Toplumdaki farklılıklara yapılan bir saldırıdır bu. Bizim işimiz bu değerleri tekrar yerine getirebilmektir. Biz Norveç olarak Türkiye'nin gösterdiği empatiye önem veriyoruz." diye konuştu.

► TÜRKMENİSTAN MECLİS BAŞKANI NURBERDİYEVA'DAN BOZDAĞ'A ZİYARET

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, Türkmenistan Meclis Başkanı Akça Nurberdiyeva ve beraberindeki heyeti Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığındaki makamında ağırladı.

Bozdağ, gelen heyete, ziyaretlerinden ötürü teşekkür ederken "Bizler halk olarak aynı kültürün birer parçası gibiyiz. Karşılıklı gerçekleştirilen bu tür ziyaretler iş birliklerimizi daha da güçlendirecek ve tecrübe alış verişimiz hız kazanacaktır." ifadelerini kullandı. Başbakan Yardımcısı Bozdağ, konuşmasının devamında, "Hem dünya hem ülke hem de bölgesel ilişkilerimizi bu yönde kucaklayarak sağlarsak kopmayan bir bağ elde etmiş oluruz. Eğitim alanında, kültürel ve ekonomik alanda daha fazla iş birliği sağlamalıyız." dedi.

Türkmenistan Meclis Başkanı Akça Nurberdiyeva ise Türkiye'de bulunmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirirken sözlerini şöyle sürdürdü: "Türkmenistan'da, Türk kardeşlerimizin özellikle eğitim alanındaki katkıları çok güçlü ama tabii ki bu tür karşılıklı müzakereler neticesinde eğitim ve kültür alanındaki iş birliklerimizin daha da sağlamlaşacağına inanıyorum. Çünkü aramızda vukuu bulan kardeşlik duygusu bizi buna iten en büyük etken." dedi.

► YTB'DEN İZMİR OFİSİ

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı İzmir Koordinasyon Ofisi açıldı. Başkanlığımızın koordinasyonunda yürütülen Türkiye Burslarıyla eğitim almaya gelen Uluslararası öğrencilerle ilgili çalışmalar yapmak, misafir öğrencilerle daha yakın temasta bulunup onların sorunlarıyla ilgilenmek, ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak doğrultusunda oluşturulan İzmir Koordinasyon Ofisi, **Fevzi Paşa Bulvarı No:2, 35250 Konak İZMİR** adresinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

► İNGİLTERE'DE YENİ YAPILANMA...

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı Kemal Yurtnaç ve beraberindeki heyet İngiltere'ye bir çalışma ziyareti gerçekleştirdi.

İlk olarak, İngiltere'de faaliyet gösteren Türk sivil toplum kuruluşları yetkilileri ile Yunus Emre Türk Kültür Merkezinde bir araya gelindi. Türkiye Cumhuriyeti Londra Başkonsolosu Sayın Ahmet Demirok, programın açış konuşmasında, artık yurt dışında yaşayan vatandaşlarını dinleyen, onlara sahip çıkan ve dertlerine çözüm arayan bir devletin olduğunu söyledi. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı Sayın

Kemal Yurtnaç ise İngiltere üzerine çalışan uzmanlarının bulunduğunu, Türklerin yoğun olduğu birçok ülkeyi ziyaret ettiklerini, bu sayede Türk sivil toplum kuruluşlarıyla verimli toplantılar yaptıklarını ve vatandaşlarımızla bir araya geldiklerini belirtti.

Anadolu Toplum Derneğinin bu yıl altıncısını düzenlediği Anadolu Kültür Festivali'nin açılışına da katılan Başkan Yurtnaç ve beraberindeki heyet Londra'daki temasları çerçevesinde İngiltere'de yaşayan Türk medya mensuplarıyla kahvaltıda bir araya geldi. Kemal Yurtnaç medya mensuplarına hitaben yaptığı konuşmasında yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının artık oy kullanabileceklerini ve bu sürecin 2014'te yapılması planlanan Cumhurbaşkanlığı seçimiyle başlayacağını dile getirdi. Konuşmasında Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının eğitimle ilgili çalışmalarına da değinen Başkan Yurtnaç, "Bugüne kadar 26 bin burslu öğrenci okuttuk, şu anda 11 bin burslu öğrencimiz var, bu yıl 4 bin öğrenci daha alacağız." diye konuştu.

► PARIS'TE ANADOLU FESTİVALİ DÜZENLENDİ

Avrupalı Türk Demokratlar Birliği (UETD Fransa) tarafından düzenlenen Festival d'Anatolie (Anadolu Kültür Festivali) 28-29-30 Eylül tarihlerinde Paris-Villepinte fuar alanında gerçekleştirildi.

10.000 m²'lik kapalı ve 8.000 m²'lik açık bir alanda yapılan festivale katılım oldukça yoğundu. Yaklaşık 20 bin vatandaşımızın ziyaret ettiği festivalin açılışı Türkiye'nin Paris Büyükelçisi Tahsin Burcuoğlu ve T.C. Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı Kemal Yurtnaç tarafından yapıldı.

Gelenekselleşme hedefindeki Festival d'Anatolie, bu yıl ilk kez gerçekleştirildi. Mehteran takımı, halk oyunları, ney dinletisi, kılıç kalkan eki-

bi, geleneksel Türk mutfağı, film gösterimleri gibi etkinliklerin yer aldığı festivalde ebru, hat telkâri, cam üfleme, çömlekçilik, bastonculuk, çini, lületaşı gibi el sanatları da sergilendi. Festivalin son gününde ise sevilen sanatçı Mustafa Ceceli bir konser verdi.

Fuar alanında T.C. Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Yunus Emre Enstitüsü, Paris Kültür ve Tanıtma Müşavirliği, Türk Hava Yolları, ATV Avrupa, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İzmir EXPO, DİTİB ve MEDAM (Medeniyet Araştırmaları Merkezi) da stantlarıyla yer aldı.

"50 YIL 50 İNSAN" KİTABI YAYIMLANDI

"50 Yıl 50 İnsan" Kitabı Yayımlandı.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından "Almanya'ya Göçün 50.Yılı" münasebetiyle hazırlanan "50 Yıl 50 İnsan" kitabı, Almanya'ya göç etmiş vatandaşlarımızın hayatından ilginç kesitler sunuyor.

1961 yılında Almanya-Türkiye arasında imzalanan anlaşma neticesinde başlayan ilk göç hareketinin üzerinden yaklaşık 50 yıl geçti. Bugün sayıları milyonlarla ifade edilen ve Almanya'da bir yarım asrı geride bırakan vatandaşlarımız, buldukları ülkenin siyasal ve ekonomik yaşantısına önemli katkılarda bulunmakta, aynı zamanda Türkiye'nin dışı açılımı ve yurt dışındaki Türkiye imajını güçlendirme açısından oldukça önemli bir değer niteliği taşımaktadır. Vatandaşlarımız, eğitimden sanata, ticaretten akademik hayata, politikadan sivil topluma hemen her alanda aktif bir tutum seyretmekte, dünyanın dört bir yanında dernek, vakıf ve medya kuruluşları kurarak daha güçlü bir konuma yükselmiş bulunmaktadır.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, "Almanya'ya Göçün 50. Yılı" etkinlikleri kapsamında Türkiye'de ve Almanya'da birçok etkinlik gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda hazırlanan "50 Yıl 50 İnsan" kitabı da Almanya'da kendi alanlarında başarılı olmuş vatandaşlarımızı ön plana çıkarmayı amaçlamaktadır.

Almanca ve Türkçe olarak iki dilde hazırlanan kitapta, birçok ünlü isim yer alıyor. İş dünyasından siyasete, bilimden sanata, sağlıktan spora geniş bir yelpazede kendi alanlarında başarılı olmuş insan profilleri bulunan "50 Yıl 50 İnsan" kitabı, Almanya'ya göçün 50. yılında farklı yaşamlar üzerinden göç tarihine insani bir bakış açısı sunuyor.

Avrupa'nın Bir Starı Var GÜRHAN UZUNER

Onun için Eurostar da dememiz mümkün. Çünkü Eurostar Program Direktörü görevini, Avrupa'da bir Türk olarak yaşamının deneyimleriyle süslüyor. Birinci nesil Avrupalı Gürhan Uzuner'e göre yaptığı yayınlarda, bu deneyimin büyük payı var...

Son yıllarda hem çeşitli sivil toplum kuruluşlarımız hem de siyasete atılmış arkadaşlarımız sayesinde söz hakkı ağırlığımız var sayılır fakat yeterli olduğunu sanmıyorum. Biz kendimizi yeterince ifade edebiliyormuyuz? Bu da soru işareti!.. daha da önemlisi Avrupalı'nın bizi anlamak istemesi çok daha önemli tabii ki!..

Gürhan Uzuner gurbete giden ilk neslin temsilcilerinden. Yaptığı yayınlarla yıllardır Avrupa'da yaşayan vatandaşlarımızın güncel sorunlarına eğilmeye çalışan, her gün yayınlanan haber bülteni ile Avrupa'daki vatandaşlarımızı yakından ilgilendiren güncel konuları ele alan ve onların başarı hikâyelerini ekrana getirerek Avrupa'da yaşayan gençlerimize örnek teşkil etmesini sağlayan bir isim.

Eurostar Program Direktörü Gürhan Uzuner, gazetecilik hayatını, yurt dışındaki vatandaşlarımız ve başkanlığımız ile ilgili görüşlerini, gelecek planlarını ve projelerini Artı 90 ile paylaştı.

SAMSUN'DAN BERLİN'E UZANAN YOLCULUK

Samsun, Terme doğumluyum. İlk, orta ve lise öğrenimimi Terme'de yaptım. İstanbul'da Eğitim Akademisi öğrenimimden sonra Berlin'e gittim. Akademie Der Künstler'de (Özel Berlin Konservatuarı) oyunculuk eğitimi aldıktan sonra Almanya'da ilk Türk-Alman özel televizyonunun kuruluşunda bulundum. Ve böylece televizyon gazeteciliğim TD 1 televizyonunda

başlamış oldu. Alman RTL kanalında Almanya'da yaşayan Türkleri konu alan komedi programında editör-senarist olarak yer aldım. 2000'li yıllarda TGRT (Türkiye'ye) transfer oldum. TGRT'de Spor Müdürü Yardımcılığı görevimden sonra 2003 yılında TGRT Avrupa'da program müdürü olarak görevime devam ettim. Daha sonra FOX TV Almanya Program Müdürlüğü görevine atandım. 2008 yılında Doğu Akdeniz Üniversitesi Medya Bölümü Rektör Yardımcılığı ve İletişim Fakültesi Radyo-Tv-Sinema Bölümü öğretim görevlisi olarak görev yaptım. 2012 yılında Doğu Grubunda Eurostar Program Direktörü olarak görevime devam ediyorum. Bu arada evliyim ve 3 çocuk sahibiyim.

GURBETE GİDEN İLK NESİL OLDUĞUM İÇİN SORUNLARIN DAHA ÇOK FARKINDAYDIM

Eurostar olarak yaptığımız yayınlarda Avrupa'da yaşayan vatandaşlarımızın güncel sorunlarına eğilmeye çalışıyoruz. Her gün yayınlanan haber bültenimiz Eurohaber'de Avrupa'daki vatandaşlarımızı yakından ilgilendiren güncel konuları ele alarak haberdar olmalarını sağlıyoruz. Haftalık yayınladığımız ve benim sunduğum paragraf 3201 programında orada yaşayan vatandaşlarımızın hukuki sorunlarına eğiliyor yol gösterici olarak yardımcı olmaya çalışıyoruz. Yine her hafta Gülay Afşar'ın sunmuş olduğu programımızda Avrupa'da yaşayan başarılı iş adamları ve siyasetçileri araştırıyoruz. Onların başarı hikayelerini ekrana getirerek Avrupa'da yaşayan gençlerimize bir örnek teşkil etmesini sağlıyoruz.

Bu yeni sezon'da da Avrupa'da yaşayan vatandaşlarımız için bilhassa gençlerimize ve Avrupa'da aile bütünlüğüne yönelik program projelerimizi hayata geçireceğiz. Kısacası Avrupa'da yaşayan vatandaşlarımıza faydalı olacak tüm program ve projelere açığız ve destek vermek için hazırız.

AVRUPALI'NIN BİZİ ANLAMAK İSTEMESİ ÇOK ÖNEMLİ

Son yıllarda hem çeşitli sivil toplum kuruluşlarımız hem de siyasete atılmış arkadaşlarımız sayesinde söz hakkı

ağrılığımız var sayılır fakat yeterli olduğunu sanmıyorum. Biz kendimizi yeterince ifade edebiliyor muyuz? Bu da soru işareti!.. daha da önemlisi Avrupalının bizi anlamak istemesi çok daha önemli tabii ki!.. Sıkıntılarımızı geniş bir çerçevede anlatabilmemiz için daha çok kapsamlı sivil toplum kuruluşlarına ihtiyacımız var ve bu kuruluşlar ortak hareket etmelidir diye düşünüyorum. Bu adımı Başkanlığınız attı. Devamının gelmesini arzu ediyorum.

GEMİYİ KARADAN YÜRÜTEMEZSİNİZ, DÜMENDE OLMAK ZORUNDASINIZ

Avrupa'da yayın yapan medya kuruluşları sorunlara yeterince eğilmiyorlar. Özel kuruluş oldukları için sadece reklam bütçesi ile hareket edebiliyorlar. Avrupa'da yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarına eğilebilmek için önce bu işi misyon edinmek ve o sorunları iyi bilmek lazım. Sorunların içinde yaşamak veya yaşamış olmak lazım. Şimdiye dek vatandaşlarımızdan hep bir şeyler istendi ve hâlâ da istenmekte. Ama karşılığında kayda değer hiçbir şey verilmedi. Bir kaç program ve bir kaç yazı dizisi ile bu sorunları gündeme taşıyamayız. Ses getiremeyiz. Sürekli şeyler yapmalıyız. Türkiye'den değil Avrupadan, vatandaşlarımızın içinden programlar yapmalıyız.

TÜRK AİLE YAPISINI KORUMAMIZ LAZIM

Bizim en büyük sorunumuz her konuya duygusal bakmamız. Mantığımız ile maalesef hareket etmiyoruz. Önce yapılan eleştirileri iyi anlamak lazım, Avrupa'da yaşayan halkımızı iyi analiz etmemiz lazım. Kendimizi bir üçüncü kişiden dinlemek çok önemli. Bana göre bizim tek sorunumuz Avrupa'da yaşayan vatandaşlarımızın aile yapısının korunabilmesi ve çocuklarımızın aile içi eğitimidir. Çocuklarımızın okul eğitimine de aile olarak tam destek verilmesidir. Aile olarak görevimizi iyi yapabilirsek diğer sorunlar eminim ki daha çabuk çözülebilecektir.

UYUM PROJESİ BİR GÜNDEM DEĞİŞTİRMEDİR

Ben entegrasyon olayına inanmıyorum. Bana çok saçma geliyor. 50 yıldır Avrupa'da yaşayan vatandaşlarımızın son 5 seneye kadar entegrasyon sorunu yoktu demek ki!.. Birden karşımıza bir uyum projesi çıktı ve sadece Türkler için. Aslında bizler Avrupa'ya ilk geldiğimiz günden bu yana en kolay uyumu sağlamış ve bulunduğumuz yerin ekonomik yönden kalkınmasına ciddi şekilde destek vermişizdir. Duvarlara karşı olan Avrupa, şimdi sadece bizim aşmamız gereken bir duvar karşımıza çıkardı. Başta da söylediğim gibi uyum projesi benim için suni bir projedir, bir taktiktir. Bu proje ile bir yere varılabileceğine ben inanmıyorum.

YTB AVRUPA'DAKİ TÜRKLER'İN YALNIZLIĞINI PAYLAŞIYOR

Başkanlığınızı ziyaret ettiğim zaman bu Başkanlığın Avrupa'da yaşayan Türkler için ne kadar önemli olduğunu anladım. Çok organize bir yapılanmanız var. Her birim çok sistemli çalışıyor. Kemal Bey ile yapmış olduğum görüşmede gelecekte neler yapılacağını nasıl bir program izleneceğini duyunca gerçekten Avrupalı Türkler adına çok sevindim. Avrupa'da yaşayan vatandaşlarımız başta da söylediğim gibi duygularına göre hareket eder. Buna ben de dahilim. Türkiye tarafından yalnız bırakılmışlık hissi çok hakimdir. Fakat şimdi durum öyle değil. Türkiye vatandaşına her yerde sahip çıkıyor, sorunlarını dinliyor, önem alıyor.

HER ZAMAN DESTEK OLACAĞIZ

Başkanlığınızın yurt dışı Türkler için yapacağı her işte biz de olacağız. Ben yapılan güzel şeylerin daha çok gündeme gelmesinden, daha çok duyurulmasından yanayım. Şunu da söylemek gerekir, Türkiye'nin yurt dışında yaşayan vatandaşlarına sahip çıkmasından dolayı Avrupa çok rahatsızlık duyuyor. Sebebi de çok açık, kendi hataları gün ışığına çıkıyor, Avrupalı vatandaşlarımız için hiçbir şey yapmadıkları daha belirginleşiyor. Bu da Başkanlığınızın doğru yolda olduğunun bir gerçeğidir, kutluyorum.

ALMANYA'DA BİR TÜRK BOXLADY!

Özlem Asiye Şahin'in yaşam çizgisi, daha çok erkeklerin egemen olduğu alanlarda şekillendi. Öğrenimini tamamladığında makine tamircisi, kaynakçı ve tornacı olarak çalıştı. Ama boks sporuna olan tutkusu, onu, Dünya Kadınlar Boks Şampiyonluğu'na kadar taşıdı.

Boksa olan ilgisinin temelinde, ağabeyinin başarılı bir kickboks sporcusu olması yatıyor. Onun aldığı övgüler ve başarılar Özlem Asiye Şahin'in de benzer bir spor alanına yönelmesine yol açtı. O, başlangıçta boksla değil, bu sporun getirdiği övgüler ile ilgiliydi...

2011 Dünya Kadınlar Boks Şampiyonu Özlem Asiye Şahin, Karadeniz'den Almanya'ya uzanan başarı hikâyesini Artı 90 dergisi için anlattı. Aynı zamanda gerçek bir hız tutkunu olan ve motosikletine düşkünlüğüyle bilinen Şahin'in hayali ise Türkiye'de yapılacak bir Dünya Şampiyonası için ringe çıkabilmek...

Trabzon'dan başlayan öykü...

1976 Trabzon doğumluyum. Babamız Almanya'da yaşıyordu ve ben 8-9 yaşlarındayken küçük erkek kardeşimi ve rahmetli annemi Almanya'ya yanına aldı. Ağabeyim yatılı okula gönderildi, ben de akrabalarımızın yanına bırakıldım. Daha sonra ilkokul 5. sınıfa başlarken bizi de Almanya'ya yanlarına aldılar. 11 yaşındaydım. Almanya'ya, bir uzun araba yolculuğu ile oldu gelişim.

"Makineleri pek sevmedim..."

1992'de mezun olunca mesleki öğrenim için, Waiblingen'de Robert BOSCH firmasına müracaat ettim. Almancam çok iyi olmadığı hâlde, notlarımın iyi oluşu dikkatlerini çekti ve bazı giriş imtihanlarından sonra mesleki öğrenimime endüstri mekanikçisi olarak başladım. Daha sonra çeşitli bölümlerde makine tamircisi, kaynakçı, tornacı olarak çalıştım. 21 yaşına girmeden ailemin yanından ayrıldım ve kendi ayaklarımın üzerinde durmaya karar verdim. Tabii ki önemli hedeflerden biri de meslek hayatımı ilerletmekti çün-

kü hep makineler arasında kendimi düşünemiyordum. Yeterli tecrübeyi edindikten sonra 2002 yılında akşam okuluna giderek ikinci bir meslek edinmeye karar verdim. Yani hem iki vardiya çalışıyordum hem de haftada 3 akşam okula gidiyordum. 2004 yılında teknik işletmeci mesleğimi başarılı bir derece ile kazandım. 2005'ten bu yana da Waiblingen'de ki Robert BOSCH firmasının, ambalaj yönetmenliğini yapıyorum.

Başarı duygusu etkiledi...

Aslında boksa hiç ilgim ve alakam yoktu. Ağabeyim genç yaşlarında başarılı bir kickboksçuydu ve herkes onunla gurur duyuyordu, onu övüyordu. İtiraf etmeliyim ki ben de bu ilgiyi tatmak istiyordum. O zamanlar defalarca sormuştum aileme, ben de boks yapayım, ben de boksör olayım diye ama bana gelen cevap hep "Hayır."dı ve öylece o hevesim kursağımda kalmıştı.

"Boks' ta ikinci bir aile buldum"

Rahmetli annem bir maçı bile göremedi. Babam ve ağabeyim, galiba 2-3 kez gelmişler. Bildiğim tek gerçek şu ki "Dünya Şampiyonluğu" için ringe çıktığımda, babam, ağabeyim ve küçük erkek kardeşim hepsi oradaydı.

2002 senesinde ikinci bir meslek yapmaya karar verdiğim zamanlarda, okul günleri antrenman günlerinde diye, mecburen hobim kickboks'u bıraktım ve

kendime başka bir spor kulübü buldum. Hem çalışıyordum hem okula gidiyordum ve fırsat bulunca da biraz değişiklik olsun diye bu yeni spor kulübüne gidiyordum. 2002-2004 boyunca antrenörüm beni izlemiş, ne zaman ki okul başarılı bir derece ile bitirdim, kendisi bana geldi ve “Şahin; boksunu hobi olarak mı devam ettirmek istiyorsun, yoksa profesyonel olarak mı çünkü eğer istersen kabiliyetin var, başarısın, ne dersin?” dedi. Tabii bu soruyu, başarılı ve tanınmış bir Antrenör 28 yaşındaki bir sporcuya sorarsa sonuç ne olabilir ki... Çok sevindim ve hemen kabul ettiğimi söyledim. Anlayacağınız, benim boks hayatım gerçek anlamda 2004 yılında başladı ve o gün bugün, hayatımın ikinci parçası oldu.

Almanya'yı temsil etmek...

2007 Ağustos ayında, profesyonel boksörlüğe geçtim ve yaşım 31 olduğu için, kendime sadece bir hedef koydum: “Dünya Şampiyonu” olmak. Çünkü Almanya veya Avrupa Şampiyonluğu için bekleyecek vaktim yoktu. Ve Allah'ın izni, benim hırslım ve antrenörüm sayesinde 15 Temmuz 2011 tarihinde “Dünya Şampiyonluğu'na” imza attım.

Sporda gösterdiğim başarılar firmada da duyuruluyordu. Fakat işimi çok severek yaptığım ve aksatmadığım için patronlarım bunu destekliyordu. Tabii ki ben de bana verilen bu fırsatı kaçırmamak için, daha da büyük bir titizlikle işimi yapıyorum.

Sözün kısası, insan eğer bir şeyi istiyorsa ve bazı şeylerden vazgeçebiliyorsa yapamayacağı bir şey yoktur.

Almanya yerine Türkiye'de yaşasam spor olmasa bile yine bir dalda başarılı olurduym diye düşünüyorum. Çünkü ben başarıyı seviyorum ve girdiğim her alanda, başarı göstermek için çabalıyorum. Galiba bu benim karakterimin özelliklerinden biri. Ben bilgiyi ve gücü seven bir insanım.

“Bana BoxLady diye hitap ediyorlar”

Kadın olmanın avantajı var tabii ki. Çünkü ne de olsa bir kadın olarak hem iş hayatında hem de spor hayatında, genel olarak çoğunlukta erkeklerin egemen olduğu alanlarda başarılarımı gösteriyorum. En güzeli de pasif kalan kadınlarımızın bu duruma gösterdikleri pozitif tepkiler oluyor. Ben bunları duyunca ve bana yazılan mektuplarda okuyunca çok seviyorum. Bence erkek her zaman erkek olarak kalsın, kadın her zaman kadın olarak kalsın fakat meslek veya spor hayatında, ikisi de eşit olsun.

Doğrusunu isterseniz, ya işinde başarılı kadınlar görüyorum ya da kendini aile hayatına kaptırmış kadınlar... Evet, aile hayatı çok önemli ve kutsaldır fakat aile var diye, kadınlar kendilerini unutmazlar ve aile dışı diğer cemiyetlere de katılırlar. Bu bir spor cemiyeti veya diğer cemiyetler olabilir. Zamanım yok bahanesini de kabul etmiyorum. Bence zaman yok de-

ğil de “kötü bir zamanlama” veya olmayan bir “zaman ayarlaması” vardır.

Türkiye’de ringe çıkmak...

Yeni hedefim, tekrar bir dünya şampiyonluğu için ringe çıkabilmek ve Dünya Şampiyonu olarak kalabilmek. Hayalim ise Türkiye’de bir Dünya Şampiyonası Unvan Maçı için ringe çıkabilmek.

5 Haziran 2010’da Türkiye’de ilk kez, profesyonel bir boks maçı için Abdi İpekçi Spor Salonu’nda ringe çıkan ilk kadın ben oldum, neden bir Dünya Şampiyonası için vatanım Türkiye’de ringe çıkan ilk Türk kadın ben olmayayım!

Fotoğraf: Cana YILMAZ

AVRUPA İLE YENİ HUKUK DÜZENİ

Türk vatandaşlarının Avrupa'ya vizesiz seyahat hakkı var mı yok mu?

Avrupa ile Türkiye arasında imzalanan 1963 tarihli Ankara anlaşması ile Türk vatandaşları Avrupa'ya vizesiz seyahat hakkı kazanmış ve bu haklarını hiçbir engelle maruz kalmaksızın kullanmaya başlamışlardı. Ta ki Türkiye'de 1980 askeri darbe süreci başlayana kadar. Türkiye'yi 1980 askeri darbesine götüren süreci bahane eden Avrupa ülkeleri, sınırlarını Türk vatandaşlarına kapatmış ve o tarihten sonra bir daha açmamak için ellerinden geleni yapmışlardır. Uluslararası Anlaşmayla kendilerine tanınan vizesiz seyahat hakkı ellerinden alınan vatandaşlarımız bu haksız uygulamayı durdurabilmek için on yıllarca süren bir yargı mücadelesi vermişlerdir. Avrupa Birliği Adalet Divanının, Türklerin vizesiz seyahat hakkı olduğuna dair tam 7 kararı olmasına rağmen Avrupa ülkeleri her seferinde çeşitli bahanelerle vize uygulamasını devam ettirmişlerdir.

Vatandaşlarımızın iğneyle kuyu kazarcasına elde ettikleri başarının vizesiz seyahat bakımından son noktası ise halihazırda ABAD'da görülmekte olan ve nihai kararı 2013 yılının Mart ayında verilmesi beklenen vize davası ile konulmuş olacaktır.

ANKARA ANLAŞMASI

01

ÜYELİK (ANKARA) ANLAŞMASININ TARİHİ

Türkiye'nin Avrupa Birliği sürecinin hukuki temelleri 12.09.1963 tarihinde, o zamanki adıyla, Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ile Türkiye arasında akdedilen Üyelik Anlaşması'na dayanmaktadır. Türkiye AET'ye 1959 yılında üyelik başvurusunda bulunmuş ancak Türkiye'deki 1960 askeri darbesi ile sürecin kesintiye uğramasıyla anlaşma 1963 yılında

imzalanabilmiştir. Ankara'da akdedilmesinden dolayı Üyelik Anlaşması literatürde, Ankara Anlaşması, olarak anılagelmiştir. AET adına anlaşmayı imzalayan Komisyon başkanı Hallstein imza töreninin akabinde "Türkiye artık Avrupa'nın bir parçasıdır!" beyanında bulunmuştur.

Ankara Anlaşması'nın 2. maddesine göre bu anlaşmanın amacı işçilerin peyderpey serbest dolaşımının temin edilmesi ve yerleşim hakkı ile hizmet-

lerin serbest dolaşımının önündeki engellerin kaldırılmasıdır. Böylelikle Türkiye'nin Birliğe ilerideki katılımının kolaylaştırılmış olması amaçlanmıştı. Anlaşma, Türkiye'nin Birliğe katılımını hazırlık, geçiş ve tamamlama üzere üç aşamalı bir süreç olarak öngörmüştü. Geçiş sürecinin hayata geçirilmesi maksadıyla da Ortaklık Komisyonu kurulmuş ve bu Komisyonun alacağı kararlar 62. maddede belirtildiği üzere Ankara

Anlaşmasının asli bir parçası olarak kabul edildi.

Ankara Anlaşmasından sonra öngörülen geçiş sürecini gerçekleştirmek amacıyla daha sonra çeşitli tarihlerde işçi ve ailesinin çalışma, ikamet ve sosyal haklarına dair Katma Protokol (KP) ve Ortaklık Komisyon Kararları (OKK) çıkartıldı. Ancak anlaşma ve kararlarla sağlanan bütün bu hakları teminat altına alması bakımından, 01.01.1973 yürürlük tarihli Katma Protokol özellikle önem arz etmektedir. Bu protokolün 41. maddesine göre "Taraflar, işçilerin yerleşim hakkına ve hizmetlerin serbest dolaşımına dair yeni kısıtlamalar getiremezler." Literatürde standstill kuralı olarak adlandırılan ve Türkçe "hakların kötüleştirilmesi yasağı" ya da "hakların kısıtlanması yasağı" şeklinde tercüme edilen bu hüküm daha sonra 2/76 sayılı OKK'nın 7. maddesi ile işçilerin iş piyasasına girme şartlarına ve 1/80 sayılı OKK'nın 41. maddesi ile de işçinin ailesini kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

ANKARA ANLAŞMASI'NIN HUKUKİ NİTELİĞİ

Ankara Anlaşması'nın imzalandığı tarihlerde özellikle Almanya'da büyük bir işçi açığı bulunmaktaydı ve dolayısıyla birçok ülke ile işçi anlaşması yapmaya müsait bir ortam vardı. Anlaşmanın imzalandığı tarihte bütün Avrupa'daki toplam Türk işçi sayısı

42.000 idi. İşte bu işçi ihtiyacı ve sonradan gelen göçlerle sayısı milyonları aşan Türk işçi sayısı, o zamanlar öngörülemediği için anlaşmanın içeriği ve hukuki niteliği üzerinde yeterince durulmadan imzalanmış ve hayata geçirilmiştir.

Ankara Anlaşması ile Türk işçilerine tanınan statüden doğan hakların kullanılmasında sorunların ortaya çıkmasının nedeni yapılan anlaşmaların hukuki niteliği anlaşma sırasında ortaya konulmamış olması, Türkiye ve o zamanın Avrupa Ekonomik Topluluğu tarafından da bu yönde bir değerlendirme yapılmamış olmasıdır. O tarihlerde birçok hukukçu ve politikacı AET'nin Türkiye, Yunanistan ve İtalya gibi üçüncü ülkelerle akdetmiş olduğu üyelik anlaşmalarını "iyi niyet anlaşmaları"ndan öte hukuki bir anlam taşımayan metinler olarak nitelendirmişlerdir.

Ancak yurt dışındaki bazı Türk vatandaşlarının üye ülkelerin vize uygulamalarını yerel mahkemeler aracılığıyla Avrupa Birliği Adalet Divanına taşınması ve Divanın içtihatları neticesinde bu anlaşmaların hukuki niteliği ve önemi ortaya konabilmiştir. Bunun sonucunda:

A. Üyelik Anlaşması ve buna bağlı olarak çıkarılan Katma Protokol'ün milletlerarası hukuk sözleşmeleri olduğu ve tek taraflı olarak değiştirilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

B. Öncelikle Türkiye'nin imzaladığı Üyelik Anlaşması ile Katma Protokol'ün yorum ve uygulanmasında Avrupa Adalet Divanının yetkili olduğu görülmüştür.

C. Ardından Türkiye'nin imzaladığı Üyelik Anlaşması ile Katma Protokolün Avrupa Toplulukları Hukukundaki hukuk kaynakları hiyerarşisi içinde, Topluluğu bağlayıcı uluslararası nitelikteki anlaşmalar olduğu anlaşılmıştır. Normlar hiyerarşisine göre Avrupa Birliği Tüzükleri ve millî hukuk normlarının üstünde olup, Ankara Anlaşması'na aykırı olan Avrupa Birliği Tüzükleri ile üye ülkelerin millî hukuk düzenlemelerinin Türk vatandaşlarına uygulanamayacağını belirtmiştir.

D. Uluslararası nitelikteki bu anlaşmaların hükümleri net, açık ve kulsuz olduğu sürece, bütün üye devletler tarafından başkaca bir hukuki veya idari tasarrufa gerek kalmaksızın doğrudan uygulanabilecek hükümler olduğu belirtilmiştir.

E. Katma Protokol'ün yürürlüğe girdiği 01.01.1973 tarihinden itibaren Türk vatandaşlarına hizmet sunumu ve oturma için yeni kısıtlamalar getirilemeyeceği ve 1973 tarihinde durum neyse onun korunması gerektiği anlaşılmıştır.

VİZESİZ AVRUPA HAKKI

02

STANDSTILL KURALI (HAKLARI KÖTÜLEŞTİRME YASAĞI)

Ankara Anlaşması'nın 2. maddesinde ortaya konan üyeliğin gerçekleştirilmesi amacını korumak ve gerçekleştirmek amacıyla üye ülkeler ve Türkiye, uluslararası anlaşmalarla işçilere sağlanan mevcut hakları, iç hukuk düzenlemeleri ile kötüleştirmemekle yükümlüdürler. Bu yükümlülük bizzat Avrupa Birliği Sözleşmesi'nin

53. maddesinde ortaya konulduğu gibi Türkiye AB ilişkileri bakımından 1973 tarihli Katma Protokol ile ortaya konulmuştur. Katma Protokol'ün 41(1). maddesine göre, taraflar işçilerin yerleşme hakkı ve hizmetlerin serbest dolaşımı konusunda yeni kısıtlamalar getiremezler. Kötüleştirme yasağı doğrudan hak ya da hüküm doğurucu bir kural olmamakla birlikte daha önce elde edilmiş hakların talep edilmesi bakımından son derece

önemli bir istinat noktası teşkil etmektedir.

Türk vatandaşlarının Avrupa Birliği ülkelerinde talep ettikleri ikamet hakkı, sosyal haklar ve vize gibi hakların neredeyse tamamında "kötüleştirme yasağı"na müsteniden talep edilmektedir.

"Kötüleştirme Yasağı" kuralına göre Türk vatandaşlarının Avrupa Birliği ülkelerine giriş, ikamet ve çalışma

hakları Protokol'ün yürürlüğe girdiği tarih olan 01.01.1973 tarihindeki şartlardan daha kötüye götürülemez. Avrupa Birliği'nin yeni üyeler için Katma Protokol'ün yürürlük tarihi o ülkelerin Avrupa Birliğine üye oldukları tarihtir.

KÖTÜLEŞTİRME YASAĞI VE VİZESİZ AVRUPA

Türklerin Avrupa Birliği ülkelerine vizesiz giriş hakkına dair Ankara Anlaşması'nda doğrudan bir düzenleme bulunmamakla birlikte "kötüleştirmeye yasağı" gereği AB üyesi ülkeler işçilerin serbest ve hizmetlerin dolaşımına dair yeni engel ya da sınırlamalar getiremezler. Türk vatandaşlarının hakları, Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın birçok kararında teyit edildiği üzere, AB üyesi ülkelere o üye ülke için "kötüleştirmeye yasağı" yürürlüğe girdiği tarihten sonra kötüleştirilemez.

Buna göre Türk vatandaşlarına yönelik olarak bir vize yükümlülüğünün bulunup bulunmadığını öğrenmek için her üye ülke bakımından ayrıca geçmişe yönelik bir araştırma yapmak ve Katma Protokol'ün yürürlüğe girdiği tarihe bakmak gerekir.

Buna göre kötüleştirme yasağı 1973 tarihinde yürürlüğe giren ülkelerin Türklere bu yasağa aykırı olarak vize uygulamaya başladıkları tarih:

Almanya:	1 Temmuz 1980
Belçika:	1 Kasım 1980
Danimarka:	1 Mayıs 1981
Fransa:	5 Ekim 1980
Hollanda:	1 Kasım 1980
Lüksemburg:	1 Kasım 1980
İngiltere:	Haziran 1989
İrlanda:	10 Aralık 1989
İtalya:	3 Eylül 1990
Portekiz:	24 Haziran 1991

Yine kendisi bakımından kötüleştirme yasağı 1986 yılında yürürlüğe giren İspanya 1 Ekim 1991 itibarıyla Türklere vize uygulaması başlatmıştır.

ADALET DİVANI KARARLARI VE ÜLKE UYGULAMALARI

Türk vatandaşlarının Ankara Anlaşması'ndan doğan haklarına dair Adalet Divanı kararları ile AB üyesi ülkelerin uygulamaları, teşbihte hata olmasın, "Tavşan kaç, tazı tut." şeklinde gelişmiştir.

Üye ülkeler Ankara Anlaşması'nı bir uluslararası hukuk metni olarak tanımamakta direnirken Adalet Divanı her defasında ülkelere uluslararası hukuktan doğan sorumluluklarını yerine getirmeleri gerektiğini hatırlatmıştır. Bu süreçte Almanya, Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın yetkisine itiraz etmiş, Hollanda ise Türkiye ile yapılan anlaşmaların kendi yabancılar hukuku düzenlemelerine etkisi olamayacağını ileri sürmüştür. Bu itirazlar karşısında Avrupa Birliği Adalet Divanı, Ankara Anlaşması'nın Topluluk Hukukunun ayrılmaz bir parçası olduğunu vurgulamıştır.

Adalet Divanı, 1990 tarihli 'Sevince Kararı'nda Ankara Anlaşması'nın Avrupa Birliği üye ülkelerinin doğrudan uygulamakla yükümlü olduğu bir devletler hukuku anlaşma olduğunu, Ortaklık Konseyi Kararları'nın da Ankara Anlaşması'yla doğrudan bağlantılı olması sebebiyle, Avrupa hukuk müktesebatının ayrılmaz bir parçası olduğuna hükmetmiştir.

Üye ülkelerin Ankara Anlaşması'ndan mütevellit yükümlülüklerini yerine getirmemesi karşısında Divan, ilerleyen yıllarda da Avrupa Birliği üyesi ülkelerin yabancılara yönelik istikrarlı bir şekilde Türk işçilerin lehine kararlar almıştır. Bu kararlarında Divan, üye ülkelerin mevzuatlarındaki değişikliklerin Türk işçilerin çalışma ve ikamet haklarını sınırlaması durumunda bu değişikliklerin "kötüleştirmeye yasağı" gereği Türk vatandaşlarına uygulanamayacağına hükmetmiştir. Üye ülkelerin, Ankara Anlaşması'nın yalnızca ülkede bulunan Türk işçilerin haklarına dair olduğu dolayısıyla vize haklarını kapsamadığı yönündeki iddialarına karşı ise Divan İngiltere'ye karşı açılan 2007 tarihli 'Tüm ve Darı Kararı'nda, kötüleştirme yasağının

ülkeye ilk girişteki düzenlemelere de dahil olduğuna hükmetmiştir. Bir diğer ifade ile Katma Protokol'ün yürürlüğe girdiği tarihte Avrupa Birliği üyesi olan bir ülke Türk vatandaşları için vize alma şartı aramıyor ise daha sonra vize şartı getirmiş olsa bile, artık bu ağır ve kısıtlayıcı kurallar Türk vatandaşlarının yerleşim serbestisi ve hizmetin serbest dolaşımında dikkate alınmayacaktır. Tüm-Darı kararındaki en önemli husus, Türk vatandaşlarının Avrupa Birliği üyesi ülkelere ilk girişlerini düzenleyen kurallar için de geçerli olduğunun Adalet Divanı'na vurgulanarak, ilk girişteki vize engellerinin hukuka aykırı olduğunun açıkça ortaya konulmuş olmasıdır.

Almanya, bu kararın İngiltere ile ilgili olduğunu dolayısıyla kendisini bağlamayacağını, ayrıca Avrupa'da ortak Schengen vizesi uygulaması başlatıldığı gerekçesiyle Türkiye ile yapılan anlaşmanın vize bakımından uygulanmasının mümkün olmadığını iddia ederek vize uygulamasına devam etmiştir. Oysaki Adalet Divanı kararı her ne kadar münferit bir vaka sebebiyle verilmiş olsa da muhteva itibarıyla Almanya'nın da taraf olduğu bir anlaşmanın yorumlanmasına dair ve Almanya'yı da bağlayıcı nitelikte bir karardır.

SOYSAL KARARI

Katma Protokol'ün yürürlüğe girdiği tarihte Almanya Yabancılar Kanunu, hizmet almak için gelenlere 3 ay; hizmet sunmak için gelenlere ise 2 ay vize muafiyeti tanıyordu. Buna göre bir Türk vatandaşı doktorluk, avukatlık gibi bir mesleğin ya da herhangi bir serbest mesleğin icrası için Almanya'ya iki aylığına vizesiz gidebilir.

Almanya, bu düzenlemeye aykırı olarak hizmet sunumu gerekçesiyle vize başvurusu yapan iki tır şoförüne vize vermemiş ve konu Adalet Divanı'na taşınmıştır.

Adalet Divanı tarafından 19 Şubat 2009 tarihinde verilen ve Türkiye'den hizmet sunmak amacıyla Almanya'ya gidecek kişilerin vize uygulamasından muaf tutulması gerektiğine yönelik

Soysal kararı, Türkiye- AB ilişkilerinde önemli bir dönüm noktasıdır.

Divan 19 Şubat 2009 tarihli kararında, Türkiye ile Katma Protokol'ün "Yerleşme Hakkı, Hizmetler ve Ulaştırma" başlığı taşıyan ve standstill kuralı getiren 41. maddesi hakkında değerlendirmede bulunmuştur. Adalet Divanı, bu maddeye istinaden, Katma Protokol'e 1 Ocak 1973 tarihinde taraf olan Almanya'nın, Almanya'ya hizmet sunumu için gitmek isteyen

Türlklere, o tarihten sonra getirmiş olduğu vize uygulamasını Avrupa Birliği hukukuna aykırı bulmuştur. Divan, Katma Protokol, Almanya'da yürürlüğe girdiği zaman geçerli olan rejimden daha geriye gidilmesinin, yani hizmet sunumu için vize uygulamasının kötüleştirme yasağına aykırılık teşkil ettiğine hükmetmiştir.

Adalet Divanının bu kararına karşı Almanya, Divanın yalnızca hizmet sunumundan bahsedip hizmet alımı-

na yönelik bir karar vermediği gerekçesiyle hizmet alımı için vize yolunu hiç açmadığı gibi hizmet sunumu için vizesiz giriş hakkını da "çok meşhur kişi olmak", "çok önemli bir işin ifası için gelmiş olmak" gibi çok zor şartlara bağlamış ve tır şoförlüğü gibi belli meslek gruplarıyla sınırlı tutmuştur. Almanya'nın bu uygulamasını İngiltere, Hollanda ve diğer Avrupa ülkeleri de benimsemiş vize muafiyetini yalnızca hizmet sunumuyla sınırlı tutmuşlardır.

SON NOKTA } DEMİRKAN DAVASI

Türk vatandaşlarının Ankara Anlaşması'ndan kaynaklanan haklarına dair on yıllarca süren mücadelesinin ve iğneyle kuyu kazarcasına elde ettikleri başarının vizesiz seyahat bakımından son noktası 6 Kasım tarihinde ABAD'da görülen davanın kararının açıklanmasıyla konulmuş olacaktır.

Türk vatandaşlarının Ankara Anlaşmasından kaynaklanan haklarına dair Adalet Divanı kararlarını, hukuk mantığının sınırlarını zorlayan yorumlarla, uygulamaktan imtina eden AB ülkelerinin 'Soysal Kararı'ndan

sonra ileri sürdükleri son koz, Adalet Divanı kararının yalnızca hizmet sunumuyla ilgili olduğunu, hizmet alımını kapsamadığı idi.

Bu sorunun cevabı, hâlihazırda ABAD'da görülmekte olan ve 6 Kasım 2012 son duruşması yapılan "Demirkan Davası"nın sonucuyla aydınlığa kavuşacaktır. 6 Kasım'da gerçekleştirilen duruşmada başsavcılık raporunu 28 Şubat 2013 tarihinde hazırlayacak ve daha sonra hâkimler bir araya gelerek nihai kararlarını verecekler. Önümüzdeki yılın Mart ayında açıklanması beklenen kararın

olumlu çıkması durumunda Türk vatandaşları Londra'da iki katlı belediye otobüslerine binmek, Paris'te kısa süreli Fransızca kursuna katılmak, Freiburg'da Europa Parkta eğlenmek gerekçesiyle dahi vizesiz bir şekilde AB ülkelerine gidebilecektir. Yine bu kararın olumlu sonuçlanması durumunda Türk vatandaşlarının uluslararası hukuktan doğan bu hakkının, AB ülkelerince başka konularla ilgili olarak Türkiye'nin önüne pazarlık meselesi olarak getirilme imkânı kalmayacaktır.

LES HOMMES LIBRES

ÖZGÜR ADAMLAR

Yıl 1942, İkinci Dünya Savaşı, Paris, Nazi işgali altındadır. Yerel yönetim (polis), işgal kuvvetleri ile birlikte hareket eder. Naziler Fransa'daki Yahudilerin ve halkı Almanlara karşı kıskırtan İşgale Direniş örgütlerinin peşindedir. Mücadelelere yenik düşen yönetim, direnişçilere savaş açar ki o direnişçilerin bir kısmı Cezayir göçmenidir ve Fransızlarla birlikte, Fransa'yı savunurlar. Filmin başrolündeki Younes'te o direnişçilerden biridir.

Polis, Nazi işgali süresince baskınlardan birinde yakaladığı kaçakçı, karaborsacı Younes'le iş birliği yapmak ister. Younes'ten, Cami'ye katılması, polise oradaki örgütlenme ve direnişçilerle ilgili rapor getirmesi istenir. Aldığı tehditler ve para kazanma ihtiyacı Younes'i bu teklifi kabul etmeye iter. Bilgi sızdırma sürecinde Younes, din ve mezhep farkı gözetmeden savaş mağdurlarına sahte geçiş belgesi sağlayan bir imam, bir şarkıcı ve onun çevresiyle tanışır. Beklenmedik şekilde gelişen dostluklar sonucu artık Younes de diğerleri ile birlikte hareket eden bir özgürlük direnişçisidir ve tek amacı dostlarını korumaktır.

Özgür Adamlar, Fas ve Paris'te geçen sahneleri ile, günümüzde dinler ve mezhepler çatışması var gücü ile sürerken ders alınacak bir seyirlik. Acımasız bir savaşın kanlı ortamında, ihanetlerin ve günlük çıkarların hâkim olduğu bir ortamda, insanların yalnız insani duygularla nasıl birbirlerine yaklaştıklarını ve aralarındaki dinî çizgileri bir anda şeffaf hâle getirdiklerini gösteren çok özel bir çalışma...

Yapım: 2011 Fransa

Yönetmen: İsmael Ferroukhi

Senaryo: Alain Michel Blanc-İsmael Ferroukhi

Oyuncular: Lubna Azabal, Tahar Rahim, Michael Lonsdale

Edebiyat

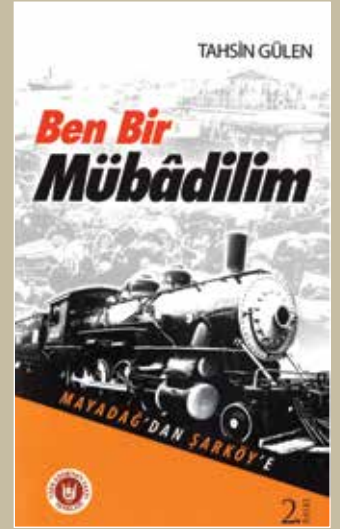
Zeynep ZELAN zeynep.zelan@ytb.gov.tr

Ben Bir Mübâdilim “Mayadağ’dan Şarköy’e”

Türkiye ile Yunanistan arasında 30 Ocak 1923’te Lozan Antlaşması’nın ek protokolü gereği kabul edilen Nüfus Mübadelesi ile Türkiye sınırları içinde yaşayan Rumlar (İstanbul’dakiler hariç) Yunanistan’a, Yunanistan’da yaşayan Türkler de (Batı Trakya’dakiler hariç) Türkiye’ye döndü. Bu dönemde zorunlu göçe sürüklenen aileler vatan topraklarını terk etmek zorunda kalarak farklı hikâyelerde hayat bulmaya çalıştılar.

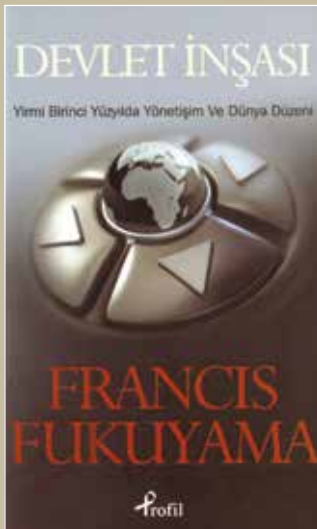
Ben Bir Mübadilim “Mayadağ’dan Şarköy’e” kitabı mübadeleye tanıklık etmiş bir ailenin hikâyesini anlatıyor. Yazar Tahsin Gülen’in ailesi 1924’te Mayadağ’dan Şarköy’e mübadele kapsamında göç etmiş. Kitabın ilk bölümünde yazarın dayısının kendi dilinden mübadele öncesi ve mübadele süreci anlatılıyor. İkinci bölümde ise yazar Gülen’in çocukluk hatıralarına yer verilmiş. Yazar çocukluğu ve hatıraları çerçevesinde asırlardır yaşadıkları topraklardan kopup yeni bir yerde varoluş mücadelesi veren bir kuşağın göç hikâyesine yakından bakma imkanı veriyor.

“Bir göç iki ev yıkmaya bedelmış... İşte bu göçler, bu mübadeleler böyle canlara mal oldu. Böyle canlar yandı, kimsenin ruhu duymadı. Elemini çekmediler, çekenlerin yanına kâr kaldı. Ne zaman ki Gömence’den trene bindik, hareket ettik o zaman trenin keskin keskin, acı acı öten düdüklüğü yüreklerimizi dağladı. Yandık, tutuştuk, o naca düdüktü öyle ya da bize mi bu kadar yanık gelirdi, anlayamadık. Ağlamaktan gözlerimiz şişti, ağlayamaz olduk.” (Yazarın dayısının anlattıklarından)

Yazarı : Tahsin GÜLEN

Yayınevi : Türk Edebiyat Vakfı

“Devlet İnşası”

Tarihin Sonu, Neo-Conların Sonu ve Devlet İnşası gibi çarpıcı kitaplarıyla tanınan Francis Fukuyama, saygın akademisyenleri, siyasi analiz uzmanlarını ve profesyonelleri bir araya getirerek bu kişilerin tarihsel temellerinden günümüzdeki sonuçlarına kadar Amerika’nın ulus inşası deneyimi üzerindeki görüşlerini alıyor. Amerika Birleşik Devletleri, İç Savaş sonrasında Güney’in yeniden inşasından İkinci Dünya Savaşı sonrasında Japonya ve Almanya, daha sonra da bugünkü Irak’ın yeniden inşasına kadar savaştan zarar görmüş devletleri defalarca yeniden inşa etmeye çalışmıştır. Bu zengin deneyime rağmen savaş sonrası durumlarda güçlü ve kendi ayakları üzerinde durabilen devletlerin inşa edilmesine, dış güçlerin ne şekilde yardımcı olabileceğine dair dersleri almaya yönelik pek de kayda değer sistematik bir çaba olmamıştır. Kitap, Afganistan ve Irak örneklerindeki yanlışları, yanlış başlangıçları ve alınan dersleri; aralarında Latin Amerika, Japonya ve Balkanların olduğu, dünyanın diğer bölgelerindeki yeniden inşa çabaları bağlamında önemli bilgileri ortaya koyuyor.

Yazarı : Francis FUKUYAMA

Yayınevi : Profil Yayıncılık

ARTI90

TÜRKİYE'DEN KARELER

Yedigöller - BOLU / Fotoğraf: İlker KIRMIZI

74 BİN TL'DEN
BAŞLAYAN FİYATLAR
Sıfır Faiz / Sıfır Kredi / 40 Ay Vade İmkânı

YAPIM AŞAMASINDA ALIN, SATIM AŞAMASINDA KAZANIN!

“İstanbul’un taşı toprağı altın. Peki, tam olarak neresi?” diyorsanız,
keşfetmek için internet sitemize bir göz atın.

KÖPRÜ ve OTOYOL GİŞELERİNDE **HGS** DÖNEMİ BAŞLADI

%20 DAHA EKONOMİK

PTT işyerlerinden HGS etiket ve geçiş kartı alabilir,
para yükleme işlemlerinizi gerçekleştirebilirsiniz.

